

Úvod

Obec Krašovice rozkládá se asi uprostřed mezi vsí Bučí a Trnovou, po obou stranách silnice vedoucí z Lozy do Plzně. Silnice tato stavěna byla r. 1900. Krašovice vystavěly cíl na ně připadající na jaře r. 1901 a vysadily ovocné stromy po obou stranách r. 1906. Dokud silnice nebylo, bylo spojení zvláště s Plzní nadmíru obtížné.

Nejstarší dějiny obce krašovické zahaleny jsou tajemnou rouškou. Kým byly vystaveny, kdy, a kdo byl prvním jich držitelem těžko říci. Soudě dle jména, byly snad majetkem Sezemy z Krašova, kterážto domněnka kladla by existenci Krašovic do XII. století. Ze století XIII. století máme již bezpečnou zmínku o Kršovicích. V listině papeže Innoceuce IV. z r. 1250 uvádějí se totiž jakožto zboží kláštera plasského. Byla prý to ves bez kostela. V držení kláštera plasského byly Krašovice asi ještě ve XIV. století, kdy tu již kostel byl. Jakým způsobem se Krašovice od kláštera plasského odloučily nelze bezpečně udati. Jisto jest, že Krašovice, Bučí a Trnová se zámkem a panským dvorem „Visky“ tvořily vždy panství, jež od XVI. století často majitele své měnilo. Brzy však dostalo se Divišovi Markvartovi z Hrádku, čímž sloučeno s panstvím bělským, jehož držitelem té doby zmíněný Diviš byl. Týž zúčastnil se činně odboje proti Ferdinandovi II. na straně přívrženců zimního krále Fridricha Falckého a uvalil na sebe po katastrofě bělohorské konfiskaci 2/3 svého jmění. Statky jeho prodány roku 1622 Vilémovi z Vřesovic za 120 000 zlatých a tak dostalo také panství krašovické nového majitele. Dlouho však v rukou jeho nebylo, byvši odprodáno Antonínu Štampachovi, jehož předkům četné statky na Žatecku po bitvě bělohorské byly konfiskovány. Roku 1664 obdržel Antonín Štampach od císaře Leopolda titul „z Kranigsteimu“. Po smrti jeho dědil panství sy Jiří Karel, který je odkázal své švagrové Anně Rebece, rozené Ungarové z Rittersburku, provdané za Benedikta Františka, krajského hejtmána plzeňského. Týž obávaje se, že upadl v císařskou nemilost, probodl se roku 1704 mečem a zanechal dědicem syna svého Karla Maxe Viléma, za jehož nezletilosti svobodný pán z Birkmansfeldu a po něm Jan Karel Zitschy krašovické panství spravoval. Karel Max Vilém uvázal se roku 1714 ve své dědictví a povýšen byl pro zásluhy svého otce do stavu svobodných pánů s titulem „Štampach z Kranigsteinu“.

Špatnou správou panství jakož i nákladným způsobem života donucen byl po 12 letech prodati statky své hraběti Juliovi Xaverovi Hamiltonovi, c.k. komořím a říšskému radovi. Po smrti tohoto dědil syn František Mikuláš Jan, svobodný pán z Hoheneku, načež roku 1766 uvázal se ve správu statků Antonín Josef z Hoheneku, rytíř řádu Maltéžského. Ten prodal dědictví své roku 1770 Josefovi Maxovi Kinskému z Chynic a Tetavy, jenž zemřel svoboděn a Krašovice bohatému synovcovi svému hraběti Filipu Kinskému odkázal. Za tohoto stavěn nový kostel sv. Jiljí v Krašovicích roku 1778.

Roku 1782 prodány Krašovice svobodné paní ze Širndinku rozené Haugwicové z Biskupic, tato prodala je opět hraběti M. Václavu Dohalskému.

R. 1804 prodal Dohalský Krašovice Jos. Rábovi a manželce jeho Marii, po jejich smrti dědil syn Antonín. Dcera tohoto Marie, provdala se roku 1853 za svobodného pána Pidolla z Anintenbachu a uvázal se v dědictví po rodičích. Hospodařeno však neblaze jak na dvoře v Krašovicích tak na Vískách, ježto paní, zvaná lidem, Pidollká hospodářství nerozuměla, muž pak její, rakouský husarský důstojník o ně také nedbal. Majetek se zadlužoval a upadal vůčihledě. Jaké porozumění pro své statky měl zmíněný svobodný pán z Anintenbacu zřejmě z toho, že když přijel z lovu a pro psy jeho nebylo náhodou potravy, dal vyvésti ze stáje kus hovězího dobytka, porazití a psům k nasycení připravit.

R. 1874 oddělen dvůr Krašovice od Vísek a oba samostatně v zemských deskách zapsány. Téhož roku zemřel bývalý držitel panství Antonín Raab a pochován na hřbitově krašovickém, nedočkav se smutného konce hospodaření, jež vedli jeho zeť a jeho dcera. 9. října 1877 zavedena totiž panem Dullichem, hlavním věřitelem majitelů sekvestrace na statek v Krašovicích a Vískách. Sekvestraci převzal pak pan Isidor Šmiedl, velkoobchodník v Praze uvalil na oba dvory esekuční dražbu, při níž sám podal nejvyšší sumu za Krašovice 41 000 zlatých a za Visky 90 000 zl. Za tento nepatrný peníz stal se držitelem značného majetku, který neobyčejně vzrostl, když na pozemcích dvora víseckého objevena hlína kaolinová a ložiska černého uhlí, kterážto dary země staly se brzy předmětem usilovné těžby. Vypuzená „Pidollka“ odkázána byla ihned na veřejnou dobročinnost a údělem jejich starých letí byla žebrácká mošna.

Syn Isidora Šmiedla, Maximilian zajímá se už více o zavedený průmysl kaolinový a o těžbu uhlí. Následkem nedokonalé správy dostal se dvůr krašovický do stavu téměř zbědovaného. O hospodářské budovy, stroje i čeledě nedbáno, pole zaplevelena. R. 1923 byl p. velkostatkář nucen přijmouti nucený dozor na svých dvorech v Krašovicích a Vískách ze strany Pozemkového úřadu čímž stav těchto ponenáhlu opět se zlepšuje.

Ve vsi vede silnice přes most, sklenutý nad potokem, který přitéká od Tlucné. Teče z prvu podél mírného návrší zvaného „Hájek“, protéká vlastní vsí, pak se ubírá lukami k Trnové. Jiný potok přitéká lukami od bučí. Vodu jeho možno stavidlem pouštět do velkého rybníka a odtud mlýnskou stokou přes mlýnské kolo blízkého mlýna. Nepouští-li se voda do rybníka, teče potok svým korytem pod hrází rybníka a vlévá se za krátko do potoka prvně jmenovaného u domku č. 36.

Rybník má rozlohu 582 ha a jest na straně jižní a jihovýchodní opatřen hrází asi 2 m širokou, zarostlou na vnitřní straně vrbami a trnami. Za měsíčních nocí letních i zimních neb při západu slunce poskytuje rybník s mnohých stran rozkošný pohled a jest pravou ozdobou obce. Ryby v něm pěstované zahynuly často následkem splašek zanášených sem v dobách velké vody potokem z „Berku“ za Dolní Bělou ze šachet v nichž před 50 léty dobývána břidlice vitriolová. Měkké vody rybníčné užívá se ku praní a máchání prádla. V létě jest zamilovaným koupalištěm dětí i lidí dospělých. Pitnou vodu poskytuje občanům několik soukromých studní a pak jediná studně obecní vedl potoka naproti největšího sucha, kdy v jiných obcích studně vody pozbývají. Studně ta byla opravena a pumpu opatřena. V době od 8.1. do 10. 5. 1902 vystavěna studna před novou školní budovou nákladem místní školní rady a patronátu farního, jichž obou jest společným majetkem. Právo na čerpání vody z té studně mají škola a fara a několik sousedů, již jsou však povinni platiti za to určitý roční příspěvek.

Krašovice nejsou obcí kompaktní. Skládají se v přítomné době z několika částí, jež kvůli snazšímu dorozumění mají svá pojmenování. Tak jdeme-li od silničního mostu směrem k „Hájku“ proti proudu potoka procházíme „Zadním koutem“. Zahnouce odtud na levo, jsme v „Jámě“. Za mostem směrem k Trnové po obou stranách silnice i potoka rozkládá se vlastní, vnitřní ves, postrádající ale prostorné návsi jaká bývá v jiných obcích. Odbočíme-li ze silnice za mostem vpravo jdeme úzkou „Ulicí“ po jejíž pravé straně stojí řada malých domků, vlevo pak budova bývalého krašovického pivovaru a octneme se na cestě jež vychází z panského dvora a vede na „Dolík“, kde se rozvětňuje. Oběma větvemi dostaneme se poli až do „kostelního lesa“. Tamtéž se dostaneme, zahneme-li ze silnice z návsi napravo a jdeme-li podél kostela a školy, výše pak mimo osamělé stavení č.52 na levé a hřbitov na pravé straně. Od hřbitova nalevo mezi poli vede do Trnové tzv. „Mrtvá cesta“.

Stráň po pravé straně silnice za Krašovicemi směrem k Trnové patřící p. J. Koenigovi byla dosavadním majitelem na přání zájemníků rozparcelována. Na jednotlivých dílech postavili si tito úhledné domky a zřídily zahrádky na stráni. Poslední parcelu se čtyřmi vzrostlými duby a ovocnými stromy ponechal si p. Koenig sám. Této nově vzniklé části obce říká se „Lesík“.

Sejdeme-li s návsi po příkré pěšině přes lávku potoka od Tlucné tekoucího a přes lávku potoka od Bučí pod rybníkem přicházejícího, jsme na hrázi rybníka, po níž dostaneme se na severovýchodní jeho konec, kde jsou „Sýpky“ se dvěma obydelními staveními. Bývaly to kdysi skutečné sýpky, patřící později zdejšímu mlynáři Šimonu Kieswetterovi, tehdejšímu majiteli mlýna do něhož vede tudy cesta odbočující ze silnice u kovárny a táhnoucí se podél severní části rybníka. Ze „Sýpek“ vede vozová cesta dále vzhůru do lesa, po ní dostaneme se do Plas. Po pravé její straně nedaleko „Sýpek“ jest myslivna u níž odbočuje jiná cesta vozová do Kazňova. Myslivna i blízká hájovna nade mlýnem ležící patřily do roku 1923 ku Kazňovu, jsouce už na jeho katastru. Změnou katastru tohoto roku provedenou připadly Krašovicům a obdržely nová čísla: lesovna č. 68 a hájovna 69. Naproti myslivně po levé straně cesty vedoucí do Plas rozkládá se obecní pastviště, na němž teď často divadlo v přírodě provozováno bývá.

Mimo názvy částí obce zachovány jsou a všeobecně užívány ještě názvy jednotlivých komplexu polí, luk, lesů jako: „V Doubravě“, „Na mrtvé cestě“, „Na Dolíce“, „V loučku“, „U dubu“, „Na cikánce“.

Blížkost lesů na straně severozápadní a jihozápadní jest velkou předností obce. Lesy jsou ozdobou její a poskytují v době letní hojnost hub, jahod a brusinek, dále chrastí i dříví palivové, čímž nemálo usnadňují obživu chudší třídy občanstva.

Co se zaměstnání týče jsou Krašovice obcí zpola zemědělskou, zpola dělnickou. Dělníci vyhledávají práci v kaolinových továrnách na Vískách, v Horní Bříze a v Kazňově, neb v uhelných dolech na Vískách, v Nýřanech a v různých továrnách v Plzni. Z řemeslníků jsou tu: jeden kovář, jeden truhlář, jeden kolář, dva obuvníci, dva krejčí, dva řezníci, tři koncesované živnosti hostinské a dva obchody: Obchod zbožím smíšeným p. Oskara Munzra a filiálka Západočeského konzumního družstva v Plzni umístěná v domu č.3. „Konzum“ tento založen r. 1918. Dříve obchodovala tu paní A. Kroupová, jež převzala obchod po odstěhovavším se židu M. Klingerovi, jenž byl majitelem toho domu. Jím odstěhovala se z Krašovic r.1913 skoro poslední židovská rodina, jichž tu před léty bylo asi sedm. Židé mívali v Krašovicích také svoji modlitebnu, originálního vzhledu, jež stála naproti bývalé kovárně, nyní domku č. 12 a musila ustoupiti silnici, jež přes ni právě byla vyměřena. Obec ji vykoupila od dosavadního majitele a obyvatele p. Jana Tupýho a nabídla jemu stavební místo na „Sýpkách“ kde si tento skutečně jiný domek, č. 25 vystavil. Synagoga byla rozbořena.

Ve velikém množství byly Krašovice navštíveny židy v době války světové zvláště v letech 1915 – 1917, kdy celá krajina byla téměř zaplavena polskými uprchlíky, orthodoxními židy v dlouhých černých kaftanech a kudrnatých pejsech. Ti prováděli své modlitby a obřady často u rybníka. Nechvalně prosluli tím, že skupovali u lidí i obchodníků drobné předměty denní potřeby jako nitě, jehly, tkaničky, sirky a podobné maličkosti, jež na jiném místě za přemrštěné ceny prodávali.

Poblíž rybníka krašovického pod hájovnou jest velký parní mlýn patřící p. Liboru Keieswetterovi. Týž zděděný mlýn znamenitě různými přestavbami a novostavbami zvelebil a rozšířil a r. 1923 vodní turbínou opatřil. Pila při mlýně znamenitě pracuje, majíc v přilehlé ohradě připraveny stále čerstvé zásoby dlouhého dříví, dováženého sem většinou z lesů manětínských. Okolí mlýna prozrazuje svou úpravou a zastromením živý smysl a lásku k přírodě svého majitele, takže tento kout Krašovic jest rozhodně nejmalebnějším.

Pěkným protějškem mlýna bude zahrada, kterou na „Lesíku“ na pozemku svého bratra dala r. 1922 – 23 zříditi paní A. Němejcová, vdova po zdejším učiteli, jenž za války světové padl v Sibiři jako legionářský důstojník. Zahrada zřízena byla dle plánu zahradního architekta J. Kumpána v Praze.

V Krašovicích vařilo se také pivo a to v pivovaru dosud stojícím v panském dvoře. Posledním sládkem – nájemcem jeho byl Moric Meutbergr, po jehož odchodu vaření dobrého piva prý krašovického vzalo nadobro za své, ježto pivovar vyžadoval oprav, jichž se mu od majitel nedostalo.

Naproti lesovně stávala v hliništi na kraji samého obecního lesa obecní cihelna, po níž není teď ani památky.

Dle sčítání lidu ze dne 21. XII. 1910 měly Krašovice 430 lidí a sice 418 katolíků, 1 starokatolíka, 2 bez vyznání, 9 izraelistů. Při posledním sčítání lidu v únoru r. 1921 prohlásila se valná část obyvatelstva za bez vyznání církevního.

Dle záznamu ve farní kronice byly v Krašovicích r.1762 statky:

- 1) Dvůr panský (villa dominicalis)
- 2) Dvůr královský (majitel Petrus Dobreii)
- 3) Dvůr Kestlovský (majitel Venceslavs Pojar)
- 4) Dvůr Pabiánovský (majitel Norbertus Bohaun)
- 5) Dvůr Zelenkovský (majitel Ant. Zelenka)

ŠKOLA

Jakým způsobem byla za dávných časů postaráno o vzdělání lidu v Krašovicích, těžko říci. Školní vzdělání bylo uděleno pravděpodobně až po vystavění zdejšího kostela v r. 1778, kdy zřízena byla pro obce Krašovice, Bučí, Trnovou a Tatinou jednotřídní škola v Krašovicích a sice patronátem tehdejšího držitele panství krašovického.

Ve farní matrice zapsáno jméno učitele Jana Vilda r. 1794 jako kmotra. Místnost pro školu byla v panském dvoře, v nynějším bytě šafářově. Po uč. Vildovi vyučoval tu Gabriel Friček do r. 1813, kdy zemřel. R. 1814 přeložena škola z ratajny panského dvora do domu, kde nyní jest hostinec p. Mádra č. 30. Tu vyučoval uč. Bernard Pangrác do r. 1836, pak syn jeho Jan Pangrác do r. 1841 po němž působil uč. Václav Zábranský do r. 1874.

R. 1871 odškolila se obec Tatiná a přiškolila se k Nekmíři.

R. 1875, 1. února dosazen za učitele v Krašovicích Václav Hanza v D. Bělé roz. Tehdy 24 letý, dosav. Mladší učitel v Plasích. Po jeho příchodu obstarával vyučování přechodně farář P. J. Staněk. Vyrůstající počet dětí vynutil si zřízení II. třídy postupné, jež začala fungovati 1. lednem 1879. Pro tuto druhou třídu vyhlédnuta učebna v domě V Košáka č.21, kdež měl byt i první podučitel sem dosazený Ant. Zápal, pozdější ředitel měšťanské školy v Krašovicích.

Od r. 1883 jednáno o stavbě nové školní budovy. R.1887 odprodáno k tomu účelu farní pole za 5000 zl. Po delších úvahách zadána pak stavba školy p. Isidorovi Schmiedlovi, jenž stavbu provedl v době od 23. 4. do 19. 12. r. 1889 za 12 630 zl.

9 června 1890 přesídlili žáci do nové školní budovy.

1.června 1891 otevřena III. postupná třída.

R. 1902 vystavěna před budovou školní studna nákladem 1380.24K. Ježto ale studna brzy vodu ztratila, byl studnář soudně přinucen ji prohloubiti na svůj náklad, což dokončeno 30. 12. 1903.

R. 1913 musilo býti přikročeno k přístavbě školy za účelem získání místnosti pro IV. třídu postupnou.

10. 6. 1915 dán byl V. Hanza k vlastní žádosti na trvalý odpočinek. Se zasloužilým řídicím učitelem, jenž odchoval celou generaci rodáku krašovických, rozloučili se občané na intimním večírku. Týž zemřel v Plzni r. 1920.

Zástupcem říd. uč. stal se na čas Ant. Krofta, uč. z D. Bělé, načež místo def. obsazeno r. 1917 Jos. Wagnerem, dosud učitelem v Kralovicích. Ten smutně proslul ve zdejší obci svými perversními sklony, jež jej přivedly konečně ku krajskému soudu v Plzni, jímž odsouzen pro zločiny dle § 125,128 trestního zákona bezpodmínečně na dobu 8 měsíců. Případ Wagnerův rozrušil mocně obec celé okolí a poškodil neobyčejně vážnost školy i učitelstva, ježto jej bylo na mnoze tendenčně zneužíváno.

Za války světové postižena byla škola zdejší zcela mimořádně. Odchodem mladších učitelů k činné službě vojenské a nedostatkem náhradních sil učitelských vůbec stalo se, že bylo vyučováno většinou jen ve třech třídách, po čas dokonce jen ve dvou, neb střídavě. Narukovali učitelé J. Sýkora, Vojt. Hnát a V. Němec, z nichž posledně jmenovaný odešel 16. 8. 1915, aby se více nevrátil. Zahynul jako důstojník ruských legií v boji proti bolševikům v Sibiři a pochován jest poblíž Kultuku u jezera bajkalského. Osud nedopřál mu štěstí návratu do vlasti, pro jejíž osvobození nadšeně bojoval.

Docházka školní za války značně ochabla, ježto bylo dovoleno používatí dětí ku pracím hospodářským i jiným na místě otců a bratrů strádajících na vojně. Učitelstvo bylo znechuceno pořádáním nucených logálních slavností, nařizovaným oslavováním vítězství rakouských zbraní, vymáhanou převýchovou žactva ve smyslu rakouského vlastenectví, stálým pořádáním sbírek, o jichž použití ničeho se nedozvěděl, agitacemi ve prospěch

upisování válečných půjček, různými soupisy, jež muselo v hospodářstvích a mezi občanstvem vůbec vykonávati. Tato nucená činnost mimoškolská odvracela učitele od jich vlastního poslání a uváděla je i nemilost občanstva, které z neznalosti poměrů obviňovalo často učitele z úmyslů a snah, jichž tito byli nejvíce vzdáleni. Že za takovýchto okolností výsledky vyučování poklesly a mravní úroveň mládeže se čím dál tím více snižovala, jest zcela logické. Co nesvědomitosti i drzosti a zlomyslnosti bylo zapotřebí, viniti z těchto poměrů jedině školu a její učitelstvo, jež samo přece emohlo čeliti demoralizaci, již šířila strašlivá, téměř 5 letá válka svěrová. Pro svoje vlastenecké smýšlení byli učitelé persekvováni nejen politicky, ale i hmotně, takže během války téměř živořili, zatím co jiné vrstvy občanstva na úkor ostatních se nesvědomitě obohacovaly. Na věcnou paměť budiž zde zaznamenáno, že pisatel těchto řádků a sním celé stovky jiných měl v letech 1915 – 1917 měsíčního platu 60 K, z čehož platil jen za oběd 2 K denně. Když pak jeho slušné stouplo v r. 1918 na 196 K, měl za oběd platiti 8 K, což jej přimělo k rozhodnutí, vzdáti se povolání učitele. Úmysl tento však neprovedl, ježto současně nastal památný převrat 28. 10. s radostí sotva vylíčitelnou. Svobodně vydechli, ježto bylo možno konečně odhoditi lež, přetvářku, sebeklam a všechny ty nedůstojné vlastnosti, jež v nich starostlivé vlády rakouské. S uspokojením konstatovalo téměř všechno učitelstvo, že prvním ministrem školství a národní osvěty stal se svobodomyšlný, pokrokový poslanec Gustav Habrman, jenž pak četnými výnosy osvobodil školu od nedůstojného padručí církve, která za dob Habsburských měla na ni vliv téměř neomezený. Když pak při všeobecném sčítání lidu r. 1921 mnoho lidí opustilo církev katolickou, přestaly ihned také 94 dětí navštěvovati vyučování katol. náboženství z celkového počtu dětí 300.

KOSTEL

O kostele jest první historická zmínka ze XIV. Století, kdy Krašovice patřily ještě klášteřu plaskému. Podací, či presentační právo vykonávali tz:

r. 1364 rytíř Petr z Vrtby, 1406 Petr a dva Sezemové z téhož rodu, 1416 Arkleb z Krašovic, 1425 panoše Jiří z Krašova a 1427 Dobeš ze Skomelna. Známe jest též pořad a jména farářů z doby 1364 – 1434.

R. 1405 Sezema z Vrtby daroval fáře lán polí s tím závazkem, aby každý týden farář sloužil mši za jeho rod. Zároveň osvobodil faráře krašovické od povinnosti sloužiti mši na hradě Vrtbě, kteroužto povinností byli od dřívějšíka zavázáni. Z výhody této se asi faráři krašovičtí netěšili, ježto v bouřích husitských fara i kostel nadobro zanikly.

Nynější kostel vystavěn byl r. 1778, kdy majitelem panství krašovického byl hrabětem Filipem Kinským.

Z farářů v dobré paměti starších lidí jest dosud Fr. Ladetin, jenž tu zemřel 1867 81 roce svého věku po 46 letém působení v Krašovicích a 56 letém kněžském působení vůbec. Byl znám svou laskavostí a lidumilností. Po něm působil tu P. J. Staněk, jenž byl posledním, slavnostním způsobem instalovaným zdejším farářem. Při instalaci nechyběli starostové okolních obcí, jezdcí na koních, střelba z hmoždířů, hudba, slavnostní řeči, družičky atd.

3. září 1899 instalován tise nynější farář p. Matěj Kožíšek.

Za války světové sňat. 19. ledna 1917 jeden ze tří zvonů a dodán Škodovým závodům v Plzni k účelům válečným. Také několik pišťal varhanových musilo býti odevzdáno.

Pozemková reformace dotkla se po Státním převratu také kostelních polí fary krašovické. Dlouholetí pachtýři v počtu 11, již dle zákona měli nárok na výkup polí, které v pachtu drželi, dostali celkem 1.69 ha polí za 3199.80 Kč do svého vlastnictví.

Dle záznamů ve farní kronice postiženy byly Krašovice 25. 5. 1872 povodní, jež však byla toho dne v okrese zdejším všeobecnou. Velká voda přišla také 5. 6. 1874 od Tlucné. R. 1909 následkem prudkého tání ledu povstala rovněž povodeň.

Požáru bylo v posledních 40 letech také několik:

31. 7. 1883 vypukl požár u Matěje Paška č. 5 a zachvátil i č. 4 (J. Vopat).

7. 5. 1885 vypukl požár u Jana Kovaříka č. 16 a Jos. Věbra č. 15

19. 6. 1887 povstal velký oheň jenž zachvátil celou řadu domů od nynějšího č. 11, 44, 29, 10, k č. 9 a 8. Pohořelí byli: Jos. Růžička, Roz. Kovářiková, Jos. Pašek pastuška, Barbora Kovaříková a Jan Bišof.

14. 3. 1903 shořela stará kovárna, kde nyní dome č. 12

22. 8. 1912 vznikl oheň u V. Paška č. 15 (shořela stodola)

12. 11. 1913 vypukl oheň u Jos. Drozdy č. 13

24. 5. 1915 vyhořela Anna Bišofová č. 8

7. 7. 1922 shořel domek Vojt. Karlovce č. 6

1910 zemřel náhle p. Frant. Koenig, rolník v Krašovicích č. 22 bývalý dlouholetý poslanec na zemském sněmu v Praze i říšské radě ve Vídni, člen a referent českého odboru zemědělské rady v Praze, člen okresní školní rady v Kralovicích, bývalý starosta krašovické obce atd. Zvolen byl poprvé r. 1889 a vykonával mandát poslanecký nepřetržitě po 18 let do r. 1907 ku blahu kresů, jež zastupoval.

Klidný tok života přervala v červenci r. 1914 neuvěřitelná zpráva, že Rakousko-Uhersko pomýšlí na válečný konflikt se Srbskem v důsledku zavraždění následníka trůnu rakouského Ferdinanda d' Este a jeho manželky. 24. 7. 1914 podána Srbsku nota ve formě ultimata, poněvadž nebyla ve smyslu rakouském do 24 hodin zodpověděna, navržena 26. 7. částečná mobilizace. 28. července vypovězena oficiálně válka Srbsku 31. července nařízena všeobecná mobilizace. Situace byla stále spletitější, ježto zápletka rakousko srbská vyvolala interest celé Evropy, kde záhy stály se zbraní v rukou proti sobě trojspolek (Rakousko-Uhersko, Německo, Itálie prozatím neutrální) a trojdohoda (Francie, Rusko, Anglie). Německo, nechtíc si dáti ujíti příležitost k výbojně válce, na niž se ve své zpupnosti připravovalo celá desetiletí, vypovědělo již 2. srpna válku Rusku, jež se postavilo po bok Srbska a 3. srpna válku Francii.

Také Rak.Uhersko vypovědělo ještě válku Rusku a sice 5. srpna a Francii 11. srpna. Anglie vypověděla válku Německu 4. srpna a Rak.Uhersku 11. srpna. Během několika dní stála celá Evropa v plamenech a vypovídání války nebylo ještě u konce. Události následovaly tak rychle za sebou a tak neočekávaně, že lidé ohromeni, jich dosahu ani hned nechápali a jako ovce zcela mechanicky poslouchali rozkazů vojenské správy. Mobilizaci povolána ihned veškerá záloha a domobranci do 39 roku věku, jak oznamovaly ohromné plakáty, vylepené v neděli, 26. července. Z Krašovic musilo narukovat ihned 35 mužů. Co slz a pláče, kvílení, tajeného vzteku a bezmocného odporu vyvolalo jediné trhnutí pera onoho bigotního starce – císaře Františka Josefa I., jenž tak rád byl nazýván knížetem míru.

Otcové rodin museli na povel opustiti věrné manželky a milé dívky, mladíci těžce se loučili se svými rodiči, sourozenci a milenkami. Pondělí dne 27. července vidělo smutek na všech tvářích. Opouštějící svou rodnou vísku, hleděli nešťastníci dlouho na nízké střechy, pod nimiž jim při všech strastech přec jen dobře doposud bylo a kde se nyní ozýval jen pláč dětí a kvílení žen a starých rodičů, na něž padly teď mnohonásobné starosti, zvyšované trapnou nejistotou osudu jich drahých. Vagony dobytčí odvážely výkvět národa do boje proti.....bratřům Srbům a Rusům. Záhy rozšířila se i mezi lidem zpráva, že papež římský nazval válku Rakouska proti Srbsku válkou nejspřavedlivější jaká kdy byla vedena. Dokonce byli někteří kněží tak neprozřetelní, že v kostelích válku obhajovali tvrdíce, že Bůh ji seslal na lidi, aby vymítla koukol z pšenice. Lidé ovšem věděli dobře, že pravý opak jest pravdou, že pšenice na bojištích bezmocně padá a koukol nejen zůstává, ale množí se víc a více, až zaplevelil celé zázemí. Lid poznal, že v těžké době válečné nemá opory ani v té instituci, jež hlásila rovnost lidí, lásku k bližnému i k nepříteli, ale žehná přitom zbraně proti bratřím. Pochopitelný jest záznam ve farní kronice učiněný, že těžká doba válečná lhotejností náboženskou a že ani jediný voják nepřišel přijmouti svatě svátosti.

Lidé byli vrháni na frontách před jícny nepřátelských děl a strojních pušek, byli hnáni se vztyčenými bodáky proti jiným lidem, s nimiž se neznali, jimiž nikdy neublížili a které teď na povel museli zabíjet a sami od nich smrt pro sebe přijímat.

Ztráty na lidských životech na frontách volaly po nových o nových odvodech, při nichž postupně odváděni k činné službě vojenské lidé neschopnější, nezdravější, pak nejmladší a nejstarší, takže koncem války téměř všechno mužské obyvatelstvo v stáří od 17 – 52 let bylo odvedeno a valná část jeho činnou službu skutečně vykonávala. Odvodů bylo v celku za dobu války přes dvacet. Při každém z nich byl někdo z Krašovic odveden. Celkem bylo odvedeno z Krašovic asi 80 mužů, což jest 20 % všeho obyvatelstva tehdejšího. Mnozí přivodili sobě strádáním v poli různé nemoci, jiní odnesli si z bojišť četná zranění, někteří pak v boji padli, zanechavše vdovy a sirotky. Zahynulo z Krašovic 23 mužů z nichž 15 ženatých a 8 svobodných. Těmto obětem války zřízen pak v r. 1923 v péči zvláštního místního komitě, jež se za tím účelem ustavilo, trvalý památník v obci pod mostem na louce p. J. Koeniga, jenž potřebný kus louky ochotně věnoval. Podrobněji pojednáno bude o tomto památníku na stránce této knihy.

Stejně jako vojáci v poli strádali také lidé v zázemí. Rak. Uhersko byvši odříznuto od všeho světa odkázáno samo na sebe, počalo pociťovati následky své izolace. Tyto se zvýšily, když dosavad í člen trojspolku, neutrální Itálie vystoupila válečně proti bývalému svému spojenci.

Nastal nedostatek potravin a všech možných surovin. Už koncem února 1915 byly všechny zásoby obilí a mouky prohlášeny za zabavené. Zřízen válečný obilní ústav, jehož pobočky prostřednictvím aprovizčních komisí, zřízených v každé obci, měly dbáti o stejnoměrné rozdělení potravin obcím přidělených. Mouka, chléb, cukr, káva, tuk, mas, mýdlo, tabák atd. vydávány na zvláštní lístky (moučenky, chlebenky atd.) v množství postupně menším a menším, až na konec lidem zůstávaly v rukou pouze různé ty „-enky“, za něž jim ničeho vydáváno nebylo. Šatstva, prádla, obuvi byl rovněž nedostatek naprostý a kdo nebyl dostatečně zásoben před válkou, musel kupovati pak různé papírové náhražky.

Rolníkům rovněž vyměřena byla dávka mouky neb obilí k vlastní spotřebě v domácnosti a vše ostatní měli odváděti vál. obilnímu ústavu. Poněvadž ale mnozí dobrovolně tak učiniti nechtěli a jiní ani nemohli, prováděny četné rekvizice za asistence vojska při čemž rekviziční komisaři často celý statek zpřeházely, pátrajíc po skrytých zásobách. V ohledu tam smutě proslul rekv. kom. Nápravník z Kralovic, který se stal brzy postrachem

všech rolníků i chalupníků celého okresu. Hněv lidu proti němu namířený byl takový, že musel býti přeložen jinam, zvláště když jeho druh v povolání zaplatil svou horlivost životem, byv v Žihlicích u Plzně rozruženým lidem ubit. Horlivost rekvizičních komisařů zvyšovaly tučné odměny, jichž se jim za jejich práci a její výsledky dostávalo.

Nejhůře se vedlo ovšem bezzemkům, dělníkům a gázištům. Odkázáni byvše na bídné platy, živořili, potázejíce se mezi životem a smrtí hladem. Čipernější vrstvy obyvatelstva z měst z průmyslových míst záhy počali obcházeti venkov bařochy, ranci a nůsemi, přinášejíce různé věci denní potřeby, jež náhle potajmu z obchodů zmizely a vyměňovali je za mouku, chléb, obilí, mléko a jiné potraviny. Rozproudil se takto obchod výměnný, při němž ovšem nejvíce trpěli opat ti, již neměli co by vyměňovali. Za peníze nebylo téměř možno ničeho kupiti. Ve městech v obchodech prodáváno nemnoze jen za obilí a máslo. Četníci, úřady, vlivné osoby dali se koupiti rovněž za mouku a máslo. Demoralizace se rozmáhala. Soucit k lidem vymizel ze srdcí jež ztvrdla. Obchodníci zásoby pohotového zboží neb různých potřeb zatajovali, čekajíce na nové stoupnutí cen, aby se spíše a lehčeji obohatili. Vznikla tak zvláštní kasta lidí tzv. „keřasové“ jichž počet se vzráhal den za dnem a jichž členové se rekrutovali ze všech vrstev obyvatelstva. Válka znemravnila lidi, otupila jejich cit do té míry, že sobectví a touha po lehkém obohacení zmocnila se téměř všech. Koncem války byly poměry takové, že na jedné straně byla třída válečných zbohatlíků, drzých a otupělých, na druhé pak masy zbídačelých, vysátých a uštvaných ubožáků.

Také na kuřáky trhla válka nemilosrdně. Neparné množství tabákových výrobků špatné k tomu jakosti nestačilo k ukojení kuřácké choutky. Náruživci platili za cigarety i tabák úžasné ceny, jiní brali za vděk náhražkami, jež si sami z různého listí, zvláště dubového připravovali.

Když 21. listopadu 1916 zemřel 86 letý císař Frant. Josef I., doufali všichni obyvatelé jeho říše, že nástupce jeho císař Karel I. Učiní hrůzám vražedné války konec a uzavře mír. Ten však podlehl vůli německého císaře Viléma II. a vedl „svatou a spravedlivou“ válku dále ku „konečnému vítězství“. 21. 5. 1917 o jedné hodině odp. vzrušeno bylo obyvatelstvo kraje plzeňského strašným výbuchem střelnice v Bolevci, při němž zahynulo několik se lidí v továrnách pracujících, mezi nimi V. Tupý z Krašovic. Děsné výbuchy bylo možno dobře z Krašovic pozorovati. Celá ves byla v krátku naplněna dětmi a lidmi, přehajícími z míst hrůzy.

K vedení války bylo zapotřebí mnoho peněz. Ty se rak. vláda opatrovala tzv. válečnými půjčkami, jichž bylo celkem osm. Lidé ve státních službách zaměstnaní, zvl. pak učitelé na venkově měli naříděno agitovat k upisování těchto půjček, jež byly sice velice výhodné, ale poněvadž měly za účel dopomoci rak. zbraním k vítězství a národ náš od začátku války přál i zhroucení Rakouska, setkávaly se u nás s odporem a nevolí. Přes to bylo hojně upisována, zvl. od osob, jež se tím chtěli vykoupiti od povinnosti vojenské, i od obce samé. Krašovice upsalý na III. vál. půjčku 52 650 K, na IV. 8500 K, V. 1450 K, na VI. 4000 K, na VII. 2100 K, VIII. 2350 K. Po převratu všichni upisovatelé těchto vál. půjček o peníze v nich investované přišli. Někteří zachránili část jejich tím, že kombinovali rak. vál. půjčky s čsl. státními půjčkami.

Mimo peníze, nedostávalo se i surovin. I podnikány na rozkaz sbírky kaučuku, vlny, mědi, mosazi, gumy atd. Kostel zdejší musil odevzdati jeden zvon a několik varhanových píšťal.

Odhodem mužů na vojnu přešla všechna práce a starost na ženy. Obdiv zasloužily si mnohé tím, že těžká doba, jež na ně plnou vahou dolehla je nezmalomyslně a že přestály všechny svízele a útrapy, přijímajíce často jen s němým bolem zprávu o úmrtí neb zabití svých manželů a synů. Ženy narukovávaných nemajetných mužů dostávaly měsíčně podporu, jež jim byla berními úřady vyplácena. Vdovy po padlých vojíněch a jejich děti obdržely rovněž měsíčně vyplácenou podporu, která byla po státním převratu přiměřeně upravena.

Počátečná vítězství rakouských vojsk naplňovala srdce uvědomělých Čechů nelibostí, za to všichni s radostí registrovali kde jaký neúspěch Rakouska a nenáviděného Německa provokujícího císařem Vilémem II. lidstvo i Boha. S uspokojením uvítali jsme všichni vstup Ameriky do války světové a prezident Spojených států severoamer. Wilson vse svými demokratickými názory a pozdějšími projevy ve prospěch utiskovaných malých národů získal si rázem sympatie celého našeho národa. Nebylo opravdu populárnějšího jména koncem r. 1918 nad jméno Wilson v něhož všichni naději vkládali a k němuž upíraly se zraky celého světa, který právem očekával rozhodnutí války světové Amerikou. Vstup Ameriky do války v dubnu. 1917 byl téměř nutný pro záchranu spravedlivé věci, ježto bolševická revoluce nastrojená prý Německem za účelem rozvratu Ruska vyřadila tento válčící kolos současně ze společenství „Velké Dohody“ a uvolnila síly Německa na frontě ruské ve prospěch fronty západní. Příliv amerického vojska na pevninu evropskou a zvláště hojnost materiálu válečného paralyzovaly brzy výhody jež Německo z rozvratu Ruska očekávalo. Současně se vstupem Ameriky na jeviště války světové začaly se trousiti pověsti v činnosti profesora T. G. Masaryka a jeho přátel v cizině na osvobození našich zemí ze jha rakouského. S hrdostí a pýchou četli jsme jména oněch „vlastizrádců“, již příležitostně přebíhali k nepříteli, aby se tam vojensky organizovali a se vsí zlobou a hněvem bojovali k povolení oně hydry rakousko-německé jež vyvolala válku světovou. S tlukoucím srdcem četli jsme v novinách zprávy z bojišť, kde často vítězství Dohodových států byla umožněna jen přítomností našich chrabrých legionářů. Neomezená důvěra v konečné osvobození národní i politické ovládla mysle naše, když Národní rada československá v Paříži s prof. Masarykem vše byla uznána velmocemi i Amerikou za prozatímní vládu budoucího československého státu a vojsko naše za hranicemi organizované za vojsko samostatného státu bylo prohlášeno.

Nastal konečně dávno očekávaný, přece však svou náhlostí překvapující radostný den 28. října 1918, kdy telegrafní i telefonní dráty oznamovaly i v njezazších koutech zemí československých, že říše rakousko-uherská se zhroutila a na jejích troskách ustavil se stát československý s prozatímním Národním výborem vše. Radost z tohoto světodějného převratu neznala mezí. Do Krašovic pronikla radostná zpráva už večer před tím dělníky z Plzně z práce se vracejícími. Lidé se shlukovali, živě rokující a radující se ze šťastného konce války pro nás. Věkopamátý den převratu oslaveno důstojně občanstvem krašovickým na velkém táboru lidu, dětmi pak školní slavností, při které mohla nyní býti dětem sdělena pravda o bývalém císařství rakouském, jež národ náš po celých 300 let tolik utiskovalo.

Svoboda, samostatnost, česká vláda, republika, president – staly se rázem nejoblíbenějšími tématy každodenních rozhovorů. Zatím vraceli se již vojíní přímo z bojišť, vypravující radostně o zhroucení rak. armády v Itálii, o desorganizaci vojska, o svém spěchu do osvobozené domoviny, již přišli nabídnouti své síly. Nastalo radostné shledání po přestálých hrůzách války, ale i žalostné oplakávání těch, kteří se stali jejími oběti. Radost i žalost snoubila se tu jako při každém lidském dění.

Na neštěstí překvapila lidstvo v těchto památných dnech nemilosrdná nemoc zvaná „španělská chřipka“, jež řádila od jisté doby po celém světě a neušetrila ani naší osvobozené vlasti. Lékaři neznali způsobu léčení zhoubné této nemoci, jež ku podivu vyhledávala si oběti v lidech zdravím kypících. Pohřby konaly se denně. Na hřbitově krašovickém leží oběti této epidemie. Nastavší zimou nemoc řádit přestala.

16. listopadu 1918 sešlo se revoluční Národní shromáždění, složené dohodou ze zástupců všech politických českých stran k první své schůzi, již řídil ministerský předseda Dr. Karel Kramář. Osvobozený stát prohlášen republikou a prvním prezidentem zvolen jednomyslně v cizině dosud dlící a do vlasti se vracějící zasloužilý Dr. T. G. Masaryk. Ten slavil pak 21. prosince svůj triumfální vjezd do Prahy, kam vešli a sjeli s nadšenci, spolky a různé korporace ze všech koutů republiky, tak že Praha jistě neviděla nikdy tolik věrných synů ve svých zdech. Z nedostatku noclehů proudily davy lidu od večera do rána po ulicích a náměstích, nedbajíce zimy a hřejíce se toliko blahou nadějí, že nazítří spatří tváří v tvář svého osvoboditele. Jako rytíř z pohádky, provázen četami legionářů francouzských, italských a ruských projel první president náš v automobilu vavříny zdobeném z Wilsonova nádraží Prahou na hrad, všude nadšeně pozdravován. Dojem z tohoto slavnostního dne nevymizí účastníkům nikdy z paměti.

Nově zbudovaný náš stát měl hned četné obtíže se svými sousedy. Maďaři, nemohouce snésti odtržení Slovenska po 1 000 letém držení jeho ve své porobě a přivtělení jeho k naší republice počali konati vády, proti nimž muselo býti z naší strany hned rázně zakročeno. Také s Polskem byl spor o Těšínsko, jež byl zpočátku rozhodován mečem. Při tom přišel o život z Krašovic býv. kočí u p. J. Koeniga Josef Krbec, jež prodělal bez pohromy celou válku a neležel smrt teprve u slovanských Poláků, s nimiž brzy na to uzavřen mír v ten smysl, že Těšínsko bylo rozděleno. Osud J. Krbce byl tím tragičtější, že týž zahynul zbytečně, zanechav vdovu se čtyřmi malými dětmi, konaje poslušně vojenskou povinnost, jíž se mnozí lstivě vyhnuli, neuposlechnuvše výzvy k narukování.

Činnost Národního shromáždění byla s napětím sledována a blahodárné výsledky jeho práce s uspokojením kvitovány. Tak zákon o zrušení šlechtictví, daný již Národním výborem, vtiskl nové republice pečeť demokratičnosti. Nejmocněji zasáhla v život lidu tzn. Pozemková reforma, jež mnohými zákony umožnila parcelaci velkostatků, tak že půda dostává se teď do rukou těm, kdo ji obdělávají a mítí ji chtějí. Také nabývání půdy k účelům stavebním a k rozšíření domácích zahrádek usnadněno řízením vyvlastňovacím. Tím způsobem dosáhli zájemníci v Krašovících jako stavebních míst pozemku dosud velkostatku patřícího, rozkládajícího se mezi Zadním koutem, Jamou a Ulicí za celkem nepatrný peníz.

R. 1922 – 23 provedli tam svoje novostavby Jos. Čása (stodolu), Jos. Vaiz (obytný domek a stodolu), Rýdl (obytný domek).

Také obec na základě platných zákonných předpokladů dosáhla rozšíření svého katastru o 355 ha lesa odkatastrováním od obce Kazňova povolením ministerské rady ze dne 7. 8. 1922. Dosavadní katastr obce krašovické vykazoval výměru 377.1765 ha.

Znamenitým, zpočátku však nechápaným opatřením bylo prvním finančním ministrem Dr. Aloisem Rašínem nařízené okolkování bankovek na území naší republiky obíhajících. Tím osamostatněny také naše peníze, tak že se lišily od peněz bývalé říše rakousko-uherské. Záhy na to dány do oběhu peníze nové, republikánské s datem 15. 4. 1919. Byly ovšem pouze papírové. Okolkování bankovek provedeno bylo zvláštní komisí v Dolní Bělé pro celé okolí, kam se také Krašovičtí se svými pohotovými zásobami papírových bankovek dostavili. Při tom zadržena byla každému polovina všech jeho peněz, jestliže tytéž převyšovaly sumu 500 K, takže kdo předložil k okolkování např. 10 000 K, dostal zpět pouze 5000 K. Polovinu peněz zadržel stát, poskytuje 1% zúčtování proto, aby zmenšil jich počet mezi lidem a zlepšil tak drahotní poměry, jež se stávaly nesnesitelnými. Zadržené poloviny peněz byly vráceny na zvláštní žádosti v případech nevyhnutelné potřeby, neb bylo možno jimi platiti tzv. dávku z majetku a přírůstku na majetku uzákoněnou r. 1920 za tím účelem, aby výnosu jejího použito bylo ku nápravě měny. Soupis veškerého majetku movitého i nemovitého proveden v Krašovících v měsíci červenci 1920. Nápravy měny sice dosaženo, ale za cenu obrovských dávek z majetku a z přírůstku na něm, jež v přechytných případech zvláště u lidí, kteří za války fakticky nezbohatli, byl pouze imaginární. K tomu ještě daně

různých titulů a stále zvyšované, zatěžovaly průmysl a zvláště hospodářství tak, že když v r. 192 – 23 následkem světové soutěže všechny ceny obilí a dobytka neobyčejně klesly, nastala velká hospodářská krize.

Po dvakrát byla republika vzrušena odvážným pokusem bývalého císaře Karla I. Dosednutí na královský trůn uherský. První pokus, ale skončil nezdarem, ježto republika, opírajíc s také o ustanovení mírové konference versailleské a v zájmu udržení míru ve střední Evropě, nemohla připustiti, aby kterýkoliv Habsburk dosedl na trůn v jejím sousedství. Karel I. Musil se Uher vzdáti. Druhý pokus byl odvážnější, ježto Karel I. S manželkou svou Zitou volil tentokrát cestu do Uher aeroplanem a pomocí svých přátel ve vyšší šlechtě uherské chtěl postavit Evropu před hotový fakt. Bylo třeba okamžitě nařízené mobilizace u nás a Jihoslovanských našich spojenců, jakož i usilovné akce diplomatické s Velkou Dohodou, aby úmysly Karla I. Byly navždy zmařeny. Vykázán mu byl pobyt na ostrově Madeiře, kde za krátko nato zemřel.

Mobilizaci v r. 1921 povolání také někteří mužové z Krašovic, kteří se však po vyřízeném konfliktu brzy domů vrátili.

Dne 15. 6. 1919 vykonány v Krašovicích první obecní volby republikánské. Zvolen byl starostou bývalý horník, příslušník strany sociálně-demokratické Jan Kovařík. Z dvanácti členů obecního zastupitelstva náležel této straně ostatní..

Dosavadní právo, dle něhož užítka z obecního lesa brali pouze tzv. starousedlí, bylo zákonem zrušeno hned r. 1919 a výnos z lesů plyne teď do obecní pokladny.

Na jaře vysázeny stromy ovocné po obou stranách silnice ve vsi od domku č. 27 ku kovárně.

1920 – vykonány první volby do Národního shromáždění v Praze. Za týden nato provedeny volby do senátu.

Jednání o zřízení samostatného poštovního úřadu v Krašovicích veden obecním zastupitelstvem nevedlo k cíli přes slibné naděje, jimiž jednání bylo zpočátku provázáno. R. 1919 zřízena v krašovicích obecní knihovna. Vznikla sloučením knihovny sboru dobrovolných hasičů, bývalého spolku Lumír a knihovny „Dělnické tělocvičné jednotky“ a měla tak hned svazků četby čtenářů zábavné. R. 1922 zakoupila pí. Anna Němejcová vdova po učiteli, k uctění památky svého muže, padlého v boji za osvobození svého národa, veškeré spisy největšího současného romanopisce Aloise Jiráska za 2000 Kč a věnovala tytéž obecní knihovně. Obec zařaduje každoročně 100 Kč do obecního rozpočtu na udržování této.

1.11. 1887 založen v Krašovicích p. říd. učitelem V Hanzou pěvecký spolek „Lumír“, znamenitě až do vypuknutí světové války prospívající. Spolek měl svou knihovnu a vlastní jeviště a staral se o vzdělání a zábavu občanstva pořádáním divadelních představení a zpěvních produkcí, jimiž byl daleko znám. Spolek vzal válkou za své a jeho poslání v obou uvedených směrech obstarává v době přítomné „Pěvecká sbor“. Dělnické těl. jednoty, založené v Krašovicích 12. 11. 1912.

Od roku 1893 působil v Krašovicích „Hornický a všeobecně dělnický vzdělávací a podporující spolek pro Krašovice a okolí“. Týž zanikl r. 1919, předav knihovnu svoji a veškerý inventář Dělnické tělocvičné jednotě. Ta má vlastní jeviště a tělocvičné náradí, pečuje o tělesnou výchovu žactva, dorostu i členstva a pořádá četná divadelní představení v místnosti i v přírodě.

Místní politická organizace strany sociálně demokratické existuje v Krašovicích od r. 1909. Nejnadšenějším propagátorem této strany zpočátku krutě perzekuované byl Josef Pašek z č. 3., jenž příkladnou horlivost svoji zaplatil životem, přivodiv si zákeřnou nemoc při konání své stranické povinnosti. Strana sociálně demokratická postupem času zmohutněla tak, že při obecních volbách r. 1919 i při volbách do Národního shromáždění r. 1920 získala většinu hlasů.

Od r. 1918 jsou Krašovice sídlem „Skupiny stavebních a keramických dělníků pro Krašovice a okolí“.

R. 1925 založena v Krašovicích „Hospodářská beseda“, opatřující svým členům společně nákup semen, umělých hnojiv a jiných hospodářských potřeb.

R. 1910 založen v Krašovicích „Spořitelna a záložní spolek pro Krašovice a okolí“, jenž v mezích své pravomoc zdárně působí, dosahuje v těchto letech ročního obrátu Kč. Úřad starosty spolku zastává nezištně a svědomitě od jeho založení p. J. Kroft z č. 24. Vedení spolku od jeho založení obstarává bezplatně ve svém domu jeho pokladník p. Jan Konig.

1921 provedeno sčítání lidu v celé republice. V Krašovicích napočteno lidí vesměs národnosti české. K náboženství římsko-katolickému hlásilo se ještě . Ostatní zůstali bez vyznání církevního.

R. 1922 založena v Krašovicích „Domovina“, organizující domkáře a malozemědělce při straně republikánské, bývalé agrární. Při obecních volbách r. 1923 měla tato „Domovina“ téměř tolik stoupenců co strana sociálně demokratická.

R. 1922 zakoupili p. Jan Konig vlastním nákladem loutkové divadlo i s loutkami. Hru obstarávají jednak členové sboru učitelského, jednak přibraní ochotníci. Po zaplacení dlužného obnosu stane se divadlo majetkem, spolku, jenž se za tím účelem ustaví. Od r. 1898 jest v Krašovicích „Spolek dobrovolných hasičů“. Ten byl původně společný i obcím Trnové a Bučí s nimiž si zakoupil společně stříkačku. Trnová se odloučila, zřídívši si samostatný spolek hasičský s vlastní stříkačkou.

1923

5. ledna rozrušila občanstvo zpráva o vražedném útoku na ministra financí Dr. Aloise Rašína, jež z politického fanatismu spáchal zbrklý 19ti letý mladík J. Šoupal. Těžkému zranění podlehl zaslužitý ministr po 6ti nedělním utrpení.

Smutek naplnil srdce věrných republikánů při zprávě o úmrtí choti prvního našeho presidenta pí. Ch. G. Masarykové.

V dubnu započato s vysazováním ovocných stromků v Jámě. Zasazeno 50 švestek a višní. V sázení se bude každoročně pokračovati až do úplného zastromení „Jámy“.

15. 7. uctili občané památku svých rodáků, zahynulých ve světové válce slavností, konanou před pomníkem, na počest padlých zbudovaným. Mohutný balvan jakož i schodiště k němu jsou z žulového lomu za Kralovicemi. Přivezeny byly třemi páry koní, jež z ochoty zapůjčili p. Kieswetter, Brandtl a Konig. Plán květinové a stromové výzdoby pořídila zahrani architektka sl. Zd. Košáková, dcera zdejšího rodáka, odb. lékaře p. Jos. Košáka v Plzni. Veškeru práci, již zřízení pomníku vyžadovalo, vykonalo s láskou komité, kteří se k tomu cíli z občanstva ustavilo. V den slavnosti uvítala přítomné hosty žákyně M. Dezortová. Po přednesení vhodné básně A. Paškovou, pronesl slavnostní řeč p. Emilian Nachtigal, ředitel měšť. školy v Manětíně. Po svém doslovu přečetla s. B. Hertlová jména a bližší údaje mrtvých oslavenců, při čemž sňata s pamětní desky do balvanu zasazené smuteční rouška. Předseda komité p. Vr. Kroft předal památník do ochrany ovce, načež obecní starosta p. Jan Kovářik slibem, že obec se o památník starati bude slavnost ukončil. Sbory pěveckého odboru Děln. těl. jednoty, nacvičené p. Ant. Paškem byly s pohnutím vyslechnuty. Měděná deska nese jména těchto 15 ženatých a 8 svobodných hrdinů:

Dne 14. 9. vykonány po 4 letém období nové volby obecního zastupitelstva. Zvoleno 6 členů strany soc. demokratické a 6 členů „Domoviny“. Starostou vylosován nejprve J. Drozda, domovinář, ale po vyřízených námitkách padl los opět na J. Kovářika, dosavadního starostu obce.

Velkého ulehčení v ohledu finančním dostalo se občanům novelou k zákonu o dávce z majetku a přírůstku na majetku. Tu povinnost jich snížena na polovinu v případě, že jmění jejich r. 1919 nepřesahovalo 50 000 Kč. Ostatním dostalo se pouze slevy na dávce z majetku.

Koruna československá od r. 1921 udržuje poměrně stále tou hodntu, což přispívá znamenitě k urovnání a stabilizaci majetkových a mzdových poměrů. Za to v sousedních státech, zvláště v Německu nastal během r. 1923 úplný finanční rozvrat. 1. 1. 1923 měla naše jedna koruna cenu německých marek, 31. 12. 1923 dostalo se za našich 8 Kč 1000 000 000 000 papírových marek.

1924

Roku 1924 panovaly vydatné deště od jara do žní. Úroda byla sice neobyčejná, ale velmi mnoho obilí všeho druhu shnilo na polích jednak na stojato, jednak již posečené, poněvadž sotva oschlo, bylo znovu deštěm překvapeno. Lidé svázeli obilí téměř na pokradmo, ihned je mlátili a na sýpkách pilně přehazovali. Stejná svízel byla se senem a s otavami. Právě když tráva v senách byla posečena nastaly silné deště, voda v potoce vystoupila a louky od Bučí ku Krašovicům octly se pod vodou. Seno bylo částečně odplaveno, částečně podkaleno a ztratilo mnoho na hodnotě výživné. Týž osud stihl otavy.

R. 1924 postavili si vlastní domky na bývalém panském pozemku (panská louka) p: Klik Vojtěch č. 71 a Pašek František č. 72.

Sbor dobrovolných hasičů, který se měl státi majitelem loutkového divadla, věnoval toto obecné škole v Krašovicích pro pořádání produkcí, jichž výnos má plynouti na zakoupení školních pomůcek, neb knih do žákovské knihovny. Sbor sám pořídil si vlastním nákladem nové jeviště, na němž provozují ochotnická představení jeho dramatický odbor.

V měsíci prosinci zahynul tragickou smrtí dělník Václav Pašek. Zabil se pádem ze žebříku a zanechal vdovu s dvěma dítkami.

2. 12. zemřel v plzeňské nemocnici p. Jan Konig, rolník z Krašovic a byl zpopelněn pražském krematoriu na Olšanech. Jest to třetí případ kremace v naší obci. První dva pohřby žehem provedeny v rodině p. Kieswettera a vykonány v Sasku.

R. 1924 zřízena linka autobusová z Plzně do Manětína přes osadu Tlucnou. Tím umožněn pohodlnější styk obce naší s Plzní a mnoho občanů spojení tohoto užívá. Nejbližší zastávka jest v Tlucné.

1925

Tak jako r. 1924 vodou oplýval, tak 1925 vyznačoval se nedostatkem dešťů. Jaro bylo velmi suché a jaře v lehčích půdách se neuvedly. Na mnohých polích ovsy sotva vymetaly.

Na jaře tohoto roku proveden definitivní přiděl polí od bývalého velkostatku krašovického jednotlivým žadatelům z Krašovic i z Trnové. Celkem přiděleno 20 ha polí vesměs nejhorší jakosti ve „Chmelnicích“ na „Kamenici“, na „Sekyře“, na „Mrtvé cestě“ a u Kostelního lesa. V září propachtována na dobu 12 let větší část pozemské hospodářství J. Koniga v Krašovicích č. 22.

Vlastní domky postavili si v tomto roce p. Jan Kovařík, starosta č. 74, Bochníček Jan č. 73

Dne 15. 11 provedeny v naší obci druhé volby do Národního shromáždění a sice současně do sněmovny poslanecké i do senátu. Z odevzdaných hlasů při volbě do sněmovny poslanecké obdržela strana sociálně demokratická značnou většinu odevzdaných hlasů.

1926

V prosinci 1925 objevil se v obci naší první radioaparát. Pořídil si jej zasl. učitel zdejší ob. Školy p. Jar. Janata z Prahy a uvedl tak do okresu manětínského nejmodernější kulturní vynález. Během r. 1926 opatřili si pak 3 lampové radio přijímače títo občané: učitel V. Gruber, správce továrny p. Eng. Schneider a elektrotechnik p. Václ. Čása. „Zázračné“ tyto přístroje uváděly v úžas všechny posluchače, nechápající jak možno slyšeti v Krašovicích přednášky a koncerty z Prahy, Vídně, Moskvy atd.

R. 1926 byl dešti bohatý a úrodný. Ve žních panovalo příznivé počasí, takže všechny práce se velmi pohodlně a rychle vykonaly. Žita napadena byla zlou chorobou a málo sypala. Vlastní domky vystavěli si p. Kovařík Frant. č.76 a Široký Frant. č.75.

R. 1926 řádila v obci naší smrt dosti nemilosrdně, okosila 13 občanů, z nichž dva zahynuli způsobem tragickým. 5. července odpoledne utopil se v rybníce krašovickém při koupání 14 letý Frant. Cink, syn zdejšího pekaře. Třebaže byl zakrátko z vody vytažen, nepodařilo se ani úsilí dvou lékařů přivést ho opět k životu. 31. 8. zpopelněna v plzeňském krematoriu pí. Valburga Koenigová. 3. prosince zabil se pádem ze schodů u obchodníka p. Osk. Munzera zdejší občan p. Jan Košák, obuvník, typeká osoba stromládenecká.

17. prosince v 4 hod. ranní zachvácen ohněm dřevěný domek č. 19 p. Václ. Paška (u Dezorfů). Úsilí domácího sboru dobrovolných hasičů podařilo oheň lokalizovati. K požáru dostavila se poprvé motorová stříkačka hasičského sboru v Hubenově a účinně se hašení zúčastnila. Ihned rokováno živě o tom, aby zdejší sbor opatřil si rovněž stříkačku motorovou.

1927-1937

Roku 1927 zemřel majitel dvora krašovického p. Maxmilian Šmídl, továrník na Vískách a byl pochován k výslovnému svému přání na zdejším hřbitově do hrobky, ve které dosud odpočívala choť říd. učitele A. Hausová, která byla svým synem exhumována a převezena na hřbitov ve Štáhlavech. Pohřbu oblíbeného kavalíra zúčastnilo se mnoho lidu, zvláště dělnictva, poněvadž zemřelý byl do jisté míry lidumil a ve své továrně na Vískách zaměstnával dělnictvo i v době, kdy v sousedních továrnách bylo propouštěno pro nedostatečný odbyl kaolinu. Na Vískách se pracovalo do zásoby, vytěžený kaolin podařilo se pak podnikavému zaměstnavateli výhodně zpeněžit. Úmrtím M. Šmídla nastaly zakrátko zcela jiné poměry. Jeho ohromné bohatství, sestávající z dvora víseckého a krašovického, z továrny na Vískách, dvoru v Chanovicích, z několika domů v Praze a velkého nemovitého majetku v cizině dostalo se do rukou jeho synovců, baronů Goldeggů, kteří se na Visky brzy přistěhovali, tamější zámek s velkým nákladem opraviti a v obci Trnové domovské právo za nepatrné ústupky obdrželi: v létě r. 1928 prodali dvůr v Krašovicích p. Václavu a Markétě Fajfrovým ze Smedčic u Chrástu, kteří se do Krašovic ihned nastěhovali. Téhož roku Prodali páni Goldeggové také kaolinovou továrnu na Vískách Západočeské kaolinové společnosti. Mnoho lidu přišlo tak o práci a bylo nuceno hledati ji v továrnách sousedních, protože na Vískách se přestalo pracovati a tovární zařízení s rozebralo.

Nový majitel hospodářského dvora v Krašovicích zanedbaný objekt různými adaptacemi a racionálním obhospodařováním přivedl do pořádku. Sípy na zahradě bývalého panského dvora vykácel a založil tak ovocný sad.

R. 1928 zemřeli v Krašovicích 2 nejstarší občané a sice p. Ant. Tagl, výměnkář ve stáří 85 let a pí. Johana Martínková, vdova po poštmistru, ve stáří téměř 90 let. Táž byla jedinou dosud žijící pamětnicí roboty lidu selského a ráda o starých časech mluvívala. Když byla řeč o autech, aeroplanech neb o železnici, vzpomínala, jak

za mladých let cestovala ještě dostavíčkou koni taženým z Plzně k přátelům do Prahy. Dočkala se také radia a ráda poslouchala přenosy z kostelů pražských.

Zima roku 1928/29 byla taková, že nebylo pamětníka podobné. Na Nový rok začal padat sníh a udeřil mráz. Sněhové závěje místy dosahovaly výše korun stromových. Největší mráz v Krašovicích zaznamenaný byl – 39°C. Zima zkrusila nejen lid, ale i zvíř. Zajáci, koroptve, srnci a ptáci hynuli, nemohouce se umrzlou půdou a vysokou pokrývkou sněhovou dostat k potravě. Zvíř přicházela až k lidským obydlím. Obávané povodně z jara se nedostavily, poněvadž sníh tál celkem pozvolna. Ve stínu se udržel na mnohých místech až do května. Kupodivu jarní práce v polích se mohly vykonat včas a úroda r. 1929 byla pěkná. Většina stromů zaplatila katastrofální mrazy životem. Alej švestková z Krašovic do Trnové značně prořídla.

V létě 1929 postižena naše krajina krupobitím, jednou v květnu, podruhé v červenci. Druhé mohlo být katastrofální kdyby bylo trvalo jen 5 minut. Padaly přímo kusy ledu a odsakovaly od země jak gumové míče. Značné škody způsobily kroupy v sousedních obcích: Bučí, Loze, Dolní Bělé, kde vytloukly také všechna okna, obrácená k větru, který je přinášel. Postižení rolníci dostávali od státu zvláštní podporu buď peněžitou, nebo ve formě obilí, neb zápůjček, na jejichž úrokování stát po 15 let přispívá 3%.

R. 1928 konaly se volby do okresního a zemského zastupitelstva. V Krašovicích obdržela většinu opět strana sociálně demokratická. 31. 5. 1930 byla v Krašovicích povodeň. O 2. hodině odpolední přihnala se bouře s vydatným lijákem. V okamžiku valily se proudy vod všemi cestami, zvláště pak „Ulicí“. Voda nemohouc kanálem do potoka, přelívala se přes silnici a tuto do poloviny úplně zničila. Louky se octly pod vodou a zaneseny byly bahnem, pískem a kameny. Pole na svazích byla strhána. Druhého dne dostavila se na místo katastrofy komitě okresního úřadu v Kralovicích.

Jaro roku 1930 bylo velmi příznivé. Do konce března měli hospodáři všechno obilí zaseto a brambory zasázeny.

2. 12. 1930 provedeno po druhé za republiky všeobecné sčítání lidu. V Krašovicích napočítáno 524 lidí bydlících celkem v 84 domech.

Když stavební místa, získaná vyvlastněním bývalé panské louky a části přilehlého pole byl spotřebována, objevil se ve vsi citelný nedostatek stavebních míst. Obec nechtíc brzdit stavební ruch, utěšeně se vzdávající, poskytla stavebníkům obecní pole za „Sýpkami“ směrem k obecnímu pastvišti, kde do roku 1937 postavili si rodinné domky tyto stavebníci: Václav Vébr č. 80 r. 192, František Tupý č. 87 r. 1929, Matěj Krauz č. 82 r. 1929, Kovářik Josef č. 83 r. 1930, Jan Šiml č. 84 r. 1930, Barbora Duchková č. 19 r. 1930, Antonín Koudela č. 85 r. 1932, Antonín Havel č. 86 r. 1932, Jan Beneš č. 87 r. 1932, Josef Karlovec č. 88 r. 1932, Stanislav Brandtl č. 89 r. 1932, Václav Kovářik č. 90 r. 1933, Josef Široký č. 91 r. 1933, Josef Štál č. 92 r. 1934, Václav Batěk č. 93 r. 1935, Stanislav Karlovec č. 94 r. 1936, Václav Šubrt č. 95 r. 1936.

Přestavbu úplnou svého domku č. 25 provedl v r. 1936 p. Josef Tupý, částečnou přestavbu a nástavbu hostince č. 22 v r. 1935 Václav Gruber.

R. 1929 postavena hlavní linka elektrického vedení směrem na Manětín. Krašovice byly mezi prvními obcemi, které se přihlásily o připojení ovšem s podmínkou, že jim udělena bude příslušná státní subvence na pořízení elektrické rozvodné sítě po vsi a zřízení transformační budky. Zásluhou agilního starosty p. Fr. Paška a porozuměním obecního zastupitelstva bylo možno pustit se do nákladného podniku přes to, že nastavší mezi tím všeobecná krize beyla právě příznivou okolností. Žádané subvence se obci dostalo ve výši 40 % rozpočtených stavebních nákladů. Vlastních prostředků ku stavbě obec samo neměla a opatřila si je půjčkou u místní Kampeličky a to Kč 80 000 na 25 let a Kč 60 000 na dobu jednoho roku. Krátkodobá půjčka uhrzena očekávanou státní subvencí. Dlouhodobá půjčka zaplatí se po 50 000 Kč, kterýžto obnos musí být každoročně do rozpočtu obecního vložen jako nepominutelná položka.

Domovní instalace provedeny během r. 1929 a 1930. Rovněž zazářilo elektrické světlo v Krašovicích 31. 12. 1930. Událost tato oslavena věnečkem, uspořádaným instalatéry v hostinci č. 22.

V červenci 1931 konala se v Krašovicích slavnost Staročeských májů, která se plně vydařila. Hasičský sbor jako pořadatel měl Kč 2000 čistého zisku.

10. 8. 1931 zpopelněna byla v plzeňském krematoriu pí. Marie Gruberová, choť učitele a prvního kronikáře obce Krašovic.

V červenci 1931 počal z Krašovic do Plzně jezdit autobus soukromého podnikatele p. Šíra z Horní Břízy. V září téhož roku zavedeno autobusové spojení státními autobusy, které 3x denně obstarávají spojení Krašovic s Plzní. Dva řidiči státních autobusů ubytováni se hned v obci. Když pak r. 1936 rozšířena autobusová linka do Dolní Bělé, přestaly být Krašovice výchozí stanicí a řidiči se opět odstěhovaly.

Auto jako moderní dopravní prostředek dostalo se do Krašovic r. 1927, kdy obchodník Oskar Munzer koupil si starší nákladní auto pro svou potřebu. Osobní auta koupili si na to v r. 1930 Václav Gruber, František Linek, Leopold Hertl a Libor Kieswetter. Rozvoj automobilismu zabrzдила pak dražota benzínu, jako pohonné látky. R. 1930 byl 1l benzínu za 1.85K, v r. 1937 za 3.20K ! Mimo to se stala obtížnou dávkou z aut a pojištění povinného ručení.

V noci na 17. září 1931 vypukl oheň u p. Jos. Janouškovce, ztrávil zakrátko staré, slámou kryté stavení se všemi zásobami.

Rok 1931 vyznačoval se katastrofálním mokrem, které způsobilo hospodářům ohromné škody. Od 4. srpna přšlo téměř nepřetržitě do měsíce října. Obilí na polích rostlo v hrstích i na stojato. Vozilo se do stodol i v dešti a ihned mlátilo. Otavy se sušily koncem září a začátkem října. Podzim toho roku byl neobyčejně krásný. Všechny polní práce se dobře dokončily.

Koncem r. 1929 počala se pociťovati krize. Nejprve v zemědělství, jako důsledek světové nadprodukce zemědělských produktů. Ceny obilí, které se pohybovaly dosud v průměru kol Kč 200 za jeden metrický cent, klesly během r. 1930 na polovinu., u žita ještě níže. Naproti tomu ceny výrobků průmyslových zůstaly téměř nezměněny. Kupní síla většiny obyvatelstva klesla a tak se následkem stagnace odbytu zboží dostavila i krize v průmyslu. Továrny propouštěly dělnictvo a vystavily je bídě a nedostatku. Dělnictvo naší obce, zaměstnané v továrnách na Vískách, v Horní Bříze, u Václava a ve Škodových závodech v Plzni octlo se ve stavu bez zaměstnání a bylo odkázáno na příslušnou státní podporu v nezaměstnanosti. Tato ovšem nestačila k výživě rodiny a tak mnoho lidí bylo nuceno hledati spásu v žebrot neb pokantním obchodování drobnými potřebami v domácnosti. V létech 1933 – 35 byla bída největší. V kaolinových závodech pracovalo se jen v letních měsících a při nízkých mzdách dělnictv, které v zimě bylo nuceno jen živořiti.

Obilní monopol, jenž vykupuje od zemědělců obilí za ceny vládou každého roku předem stanovené a rentabilní, takže rolníci nejsou nuceni hospodařiti se ztrátou.

Zaměstnanost lidu dělného stoupla teprve, když v sousedním Německu zmocnil se po smrti presidenta Hindenburga vlády Adolf Hitler. Ten počal odzbrojené Německo opět vyzbrojovati a to takovým tempem, že to vzbudilo vážné obavy ve všech národů v Evropě. Vidíce jednostranně porušení mírovou smlouvu Versailleskou a ohrožení svoji bezpečnost, musily státy přistoupiti ku zbrojení také. I naše republika, byla stržena do víru všeobecného zbrojení, které způsobilo v r. 1937 náhlý vzrůst zaměstnanosti ve všech odvětvích průmyslu a obchodu. Plzeňská Škodovka počala přibírat dělnictvo a úřednictvo všechny kaolinové závody (mimo zaniklé Vísky) v blízkosti začaly pracovati plnými směnami a tak v r. 1937 nebylo ani v Krašovicích jediného nezaměstnaného občana, který se o práci vážně zajímal. Rozvážní lidé se však nedívají na nastalou konjunkturu s důvěrou poněvadž vědí, že zaměstnanosti závisející na zbrojení vésti může buď k válce, nebo k budoucí ještě horší krizi.

Zvýšená vydání na zbrojení snaží se stát hraditi jednak snížením platů státních zaměstnanců a uzákoněním nových daní a poplatků, jež se projevuje však opět zvyšováním cen životních potřeb. Veškeru tíhu doby musí snášeti tedy zase jen dělný lid při malých mzdách a vyšších pracovních výkonech a nižší třídy státních zaměstnanců při snížených platech a zvýšených povinnostech. Všichni jsou si však vědomi, že vážná a nejistá doba vyžaduje oběti a rádi je přinášejí v důvěře, že bude lépe a pokoj že bude zajištěn.

K touze po udržení míru, ale současně k nutnosti vyzbrojení našeho státu pro případ event. obrany nutí nás nešťastný osud tisíciletých států – Habeše a Číny, jakož i občanská válka ve Španělsku, zuřící tom již půldruhého roku. Nechceme, aby nás stihl podobný osud, ježto jsme se teprve před 19 léty zbavili své 300 leté poroby. Nemůžeme plně spoléhati na Společnost národů, kterou po Japonsku a Německu opustila dne 11. 12. 1937 i Itálie, ani na pomoc svých spojenců a uvědomujeme si, že jen vlastní silou a vůlí můžeme udržeti svoji Svobodu a nezávislost.

Ježto v moderní válce stalo se letadlo nejjobávanější zbraní, která svým účinkem zasahuje hluboko d zázemí, musil i náš stát přikročiti k organizaci protiletectvé ochrany civilního obyvatelstva. I v Krašovicích musila býti zřízena r. 1936 místní SPO s odbory: Služba poplachová, požární, samaritská, assanační a spojovací. Odbory tyto vyvíjejí dosud nepatrnou činnost pro nedostatek odborného školení a výcviku. První zkoušce byla místní SPO podrobena ve dnech 23. a 24. 6. 1937 při leteckém cvičení, kdy celé záp. Čechy byly ve dne i v noci napadány cvičnými leteckými útky pomocí bombardovacích a stíhacích letadel.

Zájem o letectví mezi občanstvem podporuje se občasnými leteckými dny pořádanými v Plzni, při nichž je obecnstvu poskytnuta možnost použití letadla jako dopravního prostředku na zkoušku k vyhlídkovým letům nad Plzní a okolím. Jako první občan z Krašovic použil této příležitosti o svátcích velikonočních r. 1937 učitel V. Gruber. Za 35 Kč ten požitek opravdu stál. Ku zvýšení brannosti civil. obyvatelstva nařízena zákonem z r. 1937 branná výchova s platností od 1. 9. 1937.

21. 6. 1936 mnoho lidí z Krašovic a okolí navštívilo Plzeň u příležitosti první návštěvy tohoto města druhým prezidentem republiky Eduardem Benešem, rodákem kožlanským.

S lítostí vyslechli i v Krašovicích občané zprávu, že dne 14. 12. 1935 odstoupil pro stáří a chorobu první prezident republiky T. G. Masaryk. Radostí byli naplněni, když 18. 12 zvolen druhým prezidentem dr. E. Beneš, rodák okresu kralovického.

Když 14. 6. 1937 zemřel na zámku v Lánech milovaný prezident T. G. Masaryk, bylo sklíčeno srdce každého upřímného Čechoslováka. Mnoho lidí navštívilo zámek Lánský, aby naposledy pohleděli aspoň v mrtvou tvář svého Osloboditele. Pisatel těchto řádků byl rovněž mezi desetitisíci těch, kteří 16. září přišli vzdáti hold velkému mrtvému, kterého poprvé spatřil 21. 12. 1918, při jeho příjezdu z ciziny do osvobození vlasti v Praze na Václavském náměstí. V Krašovicích byla v neděli, 19. 9. uspořádána na paměť zemřelého prezidenta T. G. M. smuteční tryzna za účasti obecního zastupitelstva, J. Sokola, hasičů, školy a všeho občanstva. Tryzna konala se v sále hostince č. 22. Bustu Masarykovu k tomu účelu zapůjčila škola, dekoraci provedl Václav Janeček, čestnou

stráž stáli legionáři Fr. Šafr a Jos. Rýdl. Slavnost zahájil starosta František Pašek, případně básně přednesly žákyně Janouškovcová z Trnové, Jarmila Bařková z Krašovic, učitelka Fr. Janečková. píseň „Tatíčku starý náš“, zazpívali děti ob. školy a „Teče voda teče“, „Ach synku, synku“ pěvecký kroužek za řízení p. Ant. Paška. Slavnostně smuteční proslov měl uč. Václav Gruber.

Roku 1923 zřízen byl v Krašovicích Sokol, nejprve jako pobočka Sokola v Horní Bříze založená na schůzi r. 1933. Následujícího roku se pobočka osamostatnila. Duší Sokola byl od samého začátku náčelník jeho Rudolf Rauch z Trnové, po jeho odchodu v r. 1836 péče o tento tělocvičný spolek přešla na náčelníka Josefa Vébra v Krašovicích. V letech 1934 a 1937 měl Sokol veřejná cvičení na letním cvičišti D. T. J., které tato ochotně zapůjčila. Od r. 1935 používá Sokol ku cvičením sálu v hostinci č. 22 společně s D.T.J. Téhož roku sloučily se také divadelní odbory hasičů a D.T.J v jeden dramatický spolek se společným jevištěm.

22. 9. 1935 zničil požár stodolu Jos. Paška č. 15. 26. 4. 1936 konala místní „Kampelička“ jubilejní valnou hromadu u příležitosti 25letého svého trvání. Vzpomenuto zakladatelů spolku Hanzy a J. Koniga a povstáním uctěna památka všech dosud zemřelých činovníků neb členů spolku. Probrány a osvětlena činnost spolku, na celou dobu jeho trvání. První starosta spolku p. Josef Kroft zemřel 4. 12., 1937, druhý starosta jej předšel už 15. 9. 1936. Nyní jest starostou spolku p. Václav Hájek, místostarostou p. Jaroslav Tagl, předsedou dos. rady Josef Drozda a druhým pokladníkem od r. 1824 Václav Gruber. Vklady spolku přijímá 3 – 3 ½ %, zápůjčky poskytuje na 4 ½ %. Rukojemskými a hypotekárními zápůjčkami umožnila Kampelička mnoha lidem v Krašovicích, Buči a Trnové postavit si rodné domky. Všem těm obcím zakoupila stříkačku na postřik ovocného stromoví proti škůdcům (úhrnem Kč 1.500). Škole poskytuje občas peněžité dary na školní pomůcky. Mnoho dětí školních má vlastní vkladní knížky a horlivě strídá.

R. 1932 odešel do pouze farář Matěj Kožíšek a odstěhoval se do Dolan u Klatov, kde r. 1936 zemřel. Po jeho odchodu nebyla fara v Krašovicích pro nedostatek kněží více obsazena. Duchovní správu a vyučování náboženství ve škole obstarává od té doby stále administrátor encurendo z Dolní Bělé. V r. 1937 nastěhoval se do opuštěné farní budovy kostelík a hajný Václav Pašek z č. 60. R. 1935 přeměněna zdejší čtyřtřídní škola na školu šestitřídní, ještě po mnoho let měla již při II. a III. třídě pobočky. Ježto budova školní má pouze 4 učebny vyučuje se již od r. 1923 v místnosti upravené pro školní vyučování v bývalém pivovaru, nyní majetku p. Václava Fajfra a dvě třídy mají polodenní vyučování. V prosinci 1937 navštěvují školu děti. Vyučují: říd. učitel. Václav Šmídl, učitel Václav Gruber, Jaroslav Švejda, učitelky Marie Pamešková, Františka Janečková, praktikantka Alžběta Wintrová, učitelka domácích nauk Milada Fenclová. Římsko-katol. náboženství vyučuje administrátor p. Josef Pekárek.

26. 10. 1935 provedl v Krašovicích biřmování první kardinál, arcibiskup Karel Kašpar.

V r. 1935 nepršelo od května do září. Sena byla slušná, otavy žádné, obilí bylo málo, ale slušně „sypalo“.

Rok 1936 byl naproti tomu mokrá. Obilí, zvláště žita lehla a namnoze shnila. Zrno bylo špatné a vlhké. Hospodáři dožadovali se úlev daňových v důsledku sucha v r. 1935 a mokra v r. 1936.

Rok 1937 byl co se úrody týče obstojný. Deště se sice dostavily později, ale způsobily neobyčejnou úrodu bramborů. Také se uvedla jablka v míře nebývalé, ale švestek nebylo.

V létě r. 1937 postavila obec betonovou lávku na místě dosavadní dřevěné vedoucí od obecního domku na hráz rybníka.

Před tím už v srpnu r. 1934 dal postavit Václav Gruber, před hostincem č. 22 svým nákladem opěrnou zeď. Rigol pod ní a zábradlí na ní dala poříditi obec, zavázavši se budoucně udržovati zeď, rigol i zábradlí v dobrém stavu.

V červenci 1937 topil se nešťastnou náhodou při koupání ve zdejší rybníce mladík z Lozy Karel Dobrý. Zásluhou obětavého p. Bedřicha Kovářika č. 40 byl v nejvyšší čas 2 vody vytažen a oživovacími zákroky při životě zachován.

10. 4. 1937 nejstarší žena v Krašovicích Barbora Skalová zemřela ve věku 92 let, 4. prosince 1937 opustil obec nejstarší muž, Josef Krofta ve věku 84 let. Ve vysokém věku zemřeli už dříve: Antonín Šiml r. 1932 ve stáří 86 let a František Vébr.

Nejstarší dosud žijící obyvatelé v Krašovicích jsou: Barbora Kovářiková 92letá, Eva Karlovcová 82letá, Anna Žemličková 89letá, Josefa Vopatová 81letá a Josef Bišof 78letý, mimo dalších 13 osob, jejichž se pohybuje mezi 70 – 80 léty.

12. 11. 1937 oslavila místní DTJ 25leté jubileum slavnostní valnou hromadou. Založena byla téhož dne r. 1912, tedy 2 roky před světovou válkou a má za sebou hodný kus práce na poli tělovýchovném a světovém.

Nynější obecní zastupitelstvo zvoleno bylo při obecních volbách dne V jeho čele je již po druhé obětavý a nestranný, vzdělaný občan František Pašek č. 72, toič ve mlýně p. Lib. Keiswettera. V zastupitelstvu jsou: členové místní Domoviny a Strany sociálně demokraticé.

Ukončení roku 1937, přestal p. řídicí učitel Václav Gruber psáti kroniku, jako první kronikář. Doufám, že příštím generacím a občanům obce Krašovic bude dosti jasné, že události zběhnuvši se za období založení obecné

kroniky byli vystižně popsány a bude mojí snahou v dalším vedení této knihy pokračovati ve šlépějích svého předchůdce. *Jan Vynáhlovský, tovární kovář, nar. 17/8 1893*

1938

Zima začátkem tohoto roku byla dosti mírná, byl naděje, že tento rok, jako léta minulá, bude mít tentýž klidný běh života jak v celém státě za zmínku, nerozrušila naši obec v prvním čtvrtletí tohoto roku. Teprve v měsíci dubnu, počali se stahovati hrozivé mraky na politickém nebi, které měly vliv na dění v každé obci. Německá strana včele s K. Henleinem, posilována událostmi v sousední říši, zejména, událostmi, které se sběhly v Rakousku dne 13. 3., počala vyvíjeti hrozivou a horečnou činnost, která vyvrcholila tím, že dne 21. 5. byla vyhlášena mobilizace čs. armády. Ani naše obec nebyla ušetřena rozruchu, vyvolaného tímto oatřením. Mnoho mladých mužů z naší obce bylo povoláno ku konání své vojenské povinnosti. Opatření toto mělo silnou odezvu v mezinárodní diplomacii, zejména v Anglii, která vyslala do Československé republiky lorda Runcimana, aby spor o Sudety rozhodl. Nechci se šířiti o diplomatickém jednání tohoto vyslance K. Henlaina, ale blížíci se události rozrušovaly i naši obec v nemalém měřítku. Často projížděly naší obcí vojáci, kteří obsazovaly pevnůstky v blízkém pohraničí, aby hájil naše hranice. V letních měsících situace se částečně uklidnila, že mohly občané vrátivší se z vojny, opět pokračovati ve svém povolání, na poli i v továrnách. Úroda tohoto roku byla průměrně dosti pěkná, vzhledem k příznivému počasí, žádné velké změny obyvatelů v obce nenastaly, úmrtí bylo v obci dosti velké. V r. 1938 zemřelo celkem 9 osob, z toho je 7 žen a 2 muži. Za zmínku stojí, že z žen zemřela též mladá učitelka, sl. R. Karlovcová, která neohroženě a obětavě ošetřovala v ozdravovně děti nemocného týfem, až sama stala se obětí této zákeřné nemoci. Druhé mladé děvče byla sl. M. Rýdlová 17letá. Nejstarší z žen zemřela, Pašková Anna ve věku 84 roků. Tak život plyne dál v naší obci, jedni se rodí a druzí umírají dle nezměnitelného zákona přírody. Začíná podzim. Snad bych měl užiti biblických slov: "Připozdívá se". Krátí se dni a i život naší milé republiky se tolik zkracuje. Štvanice německé Henlainovy strany SDP „spojencům“, Francie a Anglie, dohodou v Mnichově, bylo pohraniční území republiky Československé, odtrženo a přiděleno k německé říši. Byly to bolestné chvíle pro každého upřímného Čecha a zavdalo podnět k různým úvahám i v naší obci. V druhé polovině září nařízena mobilizace, bohužel neměla úspěchu k záchraně nás všech, zejména když západní spojenci pohrozili, že nemohou ručiti za existenci našeho státu. Tedy zrozenci. Bolestné chvíle prožíval náš národ, m žel že našlo se mnoho vedoucích vládních činitelů, kteří připravovali ještě krutější rány tak těžce zkušnému národu. Vánoce, jak kouzelné to slovo, hlásající: "Pokoj lidem dobré vůle." Tk smutné vánoce po 20ti letém trvání naší republiky.

1939

Mnoho sněhu napadlo v lednu letošního roku. Natropil mnoho škody v našich lesích, bylo spousty polomů i vyvrácených borovic a smrk, čemuž pomáhalo i mokré jaro. Jakoby příroda sama plakala nad osudem našeho národa, snesla se dne 15. března, přímo sněhová bouře nad naší obcí, dle zpráv i v celé naší republice, právě v tento den započala okupace naší milé vlasti, Německou armádou. Nelze každému jednotlivci vniknouti do jeho nitra a vnímati jeho pocity, jakými provázal toto rozhodnutí naší vlády. Mnoho bylo vzrušených hovorů i mnohé srdce našich občanů zachvělo se obavami z příštích dnů.

Nebylo jednoho dne, by nové vyhlášky a nařízení úřadů, které jasně ukazovaly, že máme nové vedení v Čechách a že nelze protestovati.

Byl zřízen nový útvar „Protektorát Čechy a Morava“. Vzdálenost naší obce od hranic byla neveliká. Směrem od Plzně, byli obce Chotíkov, Čemíny, Všeruby, Zahradka a další směrem na Nečtiny již věleněny k Německé říši. Sotva, že se dojmy z březnových událostí částečně uklidnily, přišla po žních nová zpráva: Válka. Německá armáda počátkem září překročila hranice Polska, a již nestačila myšlenka stíhat události, které se hrnuly jako lavina na všechno obyvatelstvo. Nařízeno přísné zatmění, nařízeno ustavení nočních hlídek, nařízeno řízení hospodářství některých životních potřeb.

Úroda byla dosti obstojná přes to, že byl rok hodně mokrý. Jinak nebylo v obci i v blízkém okolí, žádných zvláštních událostí, které by stály za zmínku. Až v r. 1940, kdy po dosti mírné zimě přišlo pěkné, teplé jarní počasí, byla vzrušena naše obec, po první polovině května zprávou, že v Mrtnické prodejně Z.K.D. byl zatčen Josef Pašek, skladník tamější prodejny, krašovický občan, mladý hoch, prý pro politické delikty. Ovšem „Německá kultura“ začala řídit. Válka na západě po zdolání Polska začala zuřiti s nezmenšenou prudkostí a i obec dostala posádku, čtyř mužů i Němce. Wehrmachtu. Na poli p. St. Brandtla byl postaven dřevěný barák a v něm ubytována vojenská hlídka protiletadlová. Tak život šel dál v obci. Přišly žně, po výmlatu nařízeno odevzdati předepsaný kontingent obilí, nedodržení tohoto nařízení, dle vyhlášky trestáno i smrtí. Veškeré textilní zboží bylo na body, taktéž všechna obuv. Dělníci na továrnách musili zvýšiti svůj výkon pracovní a zato

dostávali mimořádný přiděl potravinových lístků, pro těžce a velmi těžce pracující. A tak šly dni ve stejném tempu dále, vzrušení v celé zemi i v obci stále se stupňovalo válečnými událostmi.

Rádiové přijímače byly opatřeny plombou a mnoho přístrojů těchto přijímačů z nařízení úřadů přemontováno, tj. vyňaly různé součástky, by občané nemohly na krátkých vlnách poslouchati cizích stanic. Za poslech cizích stanic, byli přísné tresty, dlouholetá káznice nebo i smrt. Hlídky v obci musely se přísně dodržovati, byl postaven dřevěný barák na návsi, kde museli občané mající službu zapisovati nastoupení a odchod z hlídky, trávající 2 hod., což bylo přísně kontrolováno četnictvem, které mělo po celou válku svojí stanici v domě. Lib. Kieswettera, v ohradě pily. Povinní hlídkou byli občané, ve věku od 16ti do 60 roků. Neměla sice tato služba žádného významu, jedině, že dělníci pracující přes den v továrních, byli nuceni po celodenní dřině, ještě nastavovati noc na ochranu říše.

Teprve v polovici dubna, bylo v r. 1941, obyvatelstvo naší obce vzrušeno v noční době nebyvalou podívanou na první nálet Anglických letadel na město Dobruška, kde byly mimo jiné zničeny kasárny a ústav choromyslných. Za krátký čas opět pociťovali i v naší obci. Tlakem vzduchu způsobené detonací leteckých pum, sypaly se z mnohých budov v naší obci tašky ze střech.

V r. 1941 bylo nařízeno též, y mladí hoši, narození r. 1922, hlásily se u pracovních úřadů a z těchto hoch, potom někteří poslání na práci do říše. Z Krašovic byli vybráni tito hoši: Václav Klik, Kar. Žemlička, Ladislav Klik, Václav Janouškove. Druzí z tohoto ročníku byli poslání do Škodových závodů: Jiří Bochníček, Pokorný M. a po uzavření vyšší prům. školy VI. Vynáhlovský.

V roce 1941 zemřel v naší obci, mimo jiných občanů, železničář ve výslužbě Josef Němec, typický svým zdravým humorem a náruživý čtenář a zpěvák.

Rok 1942 přinesl do naší obce mnoho rozruchu, po atentátu na R. Heidricha, tzv. zastupujícího říšského protektora. Bylo totiž vyhlášeno stanné právo, koncem května za nedělního ranního šera, byla naše obec obklíčena německými vojáky a konány prohlídky, dům od domu. Při této prohlídce, bohužel byl zatčen Alois Vágner 35 roků starý, zámečník, který chtěl před prohlídkou schovati střelnou zbraň, podáváje tuto přes plot sousedovi synovi Jo. Paškovi, 19ti letému mlynář. dělníka. Oba řečení byli pozorováni německou hlídkou a ihned zatčení a odvezeni do Plzně, kde po 2 dnech popraveni na střešnici v Lobzích. Po zastřeleném A. Vágnerovi zůstala vdova a 1 syn, a těmto byla polovina majetku zabavena. I v rodině Jos. Paška přišly následky. Matka popraveného syna zármutkem zemřela na podzim téhož roku.

Téhož roku, z nařízení německých úřadů byl vystěhován obchodník Oskar Munzer s rodinou, kteří pravděpodobně zahynuli v koncentračním táboře v Terezíně. Také občan Václav Svojtka, dělník chemické továrny v Kaznějově, byl zatčen a odvezen do koncentračního tábora v Buchenwaldu (Německo).

Rok 1942 byl rokem velikého utrpení českého národa. Zpráva, že počátkem června, obec Lidice u Kladna byla úplně srovnána se zemí a všechno mužské obyvatelstvo od 15ti let až po nejstarší muže bylo zastřeleno, otřásla každým našim občanem. Bylo nařízeno vysílati hlídky do lesů a hledati takzvané padákové agenty. Tak ubíhala válečná léta v samých rozkazech německých úřadů, zvýšené dodávky hospodářských produktů a citelné snížení životní úrovně každého. Časté nálety, zabraňovaly nám věnovati se klidnému životu. V r. 1943 opět několik hochů a děvčat bylo posláno na práci do Říše, byl to ročník 1924: Vlastimil Pašek, Ladislav Klik, Josef Kapr, Jaroslav Tupý, Jarmila Baťková, Baruš. Krbcová, Jar. Pašek a Václav Pašek, syn vdovy a bratr uvězněného Josefa Paška. Posledně jmenovaný byl v Norimberku těžce zraněn a byla mu amputována noha v chodidle. V tomto roce byl též zatčen syn zdejšího mlynáře 25let Jiří Kieswetter, který měl na starosti otčův mlýn, snažil se všemožně, aby občanům krašovickým i okolním přes přísné zákazy úřadů, usnadnil život, mlel obilí bez povolení, jak se za války říkalo „na černo“. Dlouho trvalo soudní vyšetřování s J. Kieswetterem, až byl tento v roce 1944 odsouzen k smrti a popraven v Praze na Pankráci. Neměly ceny lidské životy, mladí i staří museli se podrobiti vůli německé nadvlády. I poslední židovská rodina v Krašovicích, obchodník Oskar Munzer, jeho manželka Anna a jeho syn Karel na rozkaz německých úřadů, museli opustit svůj majetek a byli poslání do koncentračního tábora v Terezíně, kde všichni zemřeli. Zda smrtí přirozenou, nebo umučeni, nebylo možno se dopátrati. Časté nálety v Plzni a okolí a zároveň atentát na německého „vůdce“ A. Hitlera dne 20. 7. 1944 dávali tušiti, že válka dostává jiný obrat, že možno čekati obrat k lepšímu. Již počátkem jarních měsíců v roce 1945 fronty německých armád se stále „zkracovaly“. Vojska západních velmocí již byla na německém území po invazi provedené 6. 6. 1944, Ruská armáda již ryczoe postupovala na Berlín. V dubnu r. 1945 bylo v naší obci ubytováno německé vojsko a lese Václ. Fajfra ve „Chmelničkách“ byla postaven děla. Strašlivou zkázu způsobili američtí letci začátkem tohoto roku v Plzni, kdy hlavní nádraží, tzv. Jateční kolonie, Slovany byly takřka zničeny a mnoho lidí přišlo o život. Letadla, tzv. „hloubkoví letci“ neustále po všech silnicích, ostřelovaly z letadel všechna vozidla, autobusy, auta i obyčejné potahy s koňmi. Tak jednoho dne, mezi obcí Krašovice a Trnová bylo rozstříleno nákladní auto jednoho obchodníka z Plzně, a když toto, druhý den mělo býti ze silnice odklizeno osobním autem, bylo i toto hloubkovým letadle rozstříleno a zároveň u zahradníka Vohlmuta, ve stáji stojící kůň proletnuvší střelou byl zabit. Okolo jedoucí cyklista p. Opátka (bydlící u p. Širokého v D. Bělé) byl těžce zraněn střelou z letadla. V očekávání, e v krátkém čase i zde u naší obce, vzplanou boje, počli krašovičtí občané kopati

kraty, kde by se s rodinami mohli uschovati. Bylo to na „Hájku“, v „Tlucenské jámě“, ve „Chmelničkách“ a v každé břehu kolem obce. Byl to nápad dobrý, ale jak se v krátkém čase ukázalo, zbytečný.

Přišel 5. květen 1945. Tak toužebně očekávaný den osvobození Československého národa. Jaká tíha spadla z každého z nás. Kolik lidí plakalo radostí, že konečně jsme zproštěni hrůzy války a ponížení. Ačkoliv v Praze, teprve začly srašlivé boje, kde dosud němečtí okupanti nechtěli se vzdát svého panství a nadvlády, chtěli v posledním svém tažení a strašné nenávisti vůči všemu českému zničit to, co jest nám všem dobrým a věrným Čechům tak drahé, naší matičku Prahu. Jistě bude povinností povolaných činitelů, by budoucím generacím, zachovali památku jak v obrazech i v písmě o strašném posledním, potvrzují znovu, poslením řádění germánské kultury dvacátého století. V sobotu dne 5. května 1945, když Plzeňský rozhlas ohlásil konec bésnění německých „nahlidů“, občané krašovičtí radostně vyvěšovali prapory a živě rokovali v hloučcích o této radostné události. Okamžitě byl ustaven revoluční národní výbor, jehož zakladatelem byl učitel Karel Karlovec, který po krátkém čase jako uvědomělý občan byl povolán jako předseda Okr. Nár. Výboru v Kralovicích, což většina obyvatelstva, nejen obce Krašovic, ale i v celém kralovickém okrese bylo přijato s nadšením. První předsedou M.N.V. obce Krašovic zvolen Václ. Duchek, domkář, nar. 23. 11. 1901 z Krašovic č. 20. Ostatní členové M. N. V.: Vebr Václav, Pašek Ladislav, Bařek Václav, Beránek Josef, Brandtl St., Dobrý Karel, Gruber Václav, Kepka Vojt., Koudele Ludv., Kovařík Václav, Kubíček Jar., Pašek Frant., Poslední Jos., Výška Jos.

Členové tohoto prozatímního národního výboru ujali se svého poslání skutečně jak toho doba po tak strašlivém útisku vyžadovala. Jsouce vědomí tohoto úkolu, zkonsolidovati poměry v naší obci, vzali si za úkol nejprve vyšetřiti některé osoby, které byli v podezření ze spolupráce s Němci a nebo, že jejich činnost za války nebyla taková jaká na uvědomělého Čecha byla patřičná a žádoucí. Byl to úkol velice těžký, ale čestný pro tyto členy M. N. V., kterým jako nejlepším z obce, byla dána důvěra a to plným právem všeho občanstva obce Krašovic. Jedním z těchto zrádců českého lidu v naší obci byl člověk mdlého rozumu, který za války z nařízení německých úřadů byl ubytován v obecním domku č. 10. Tentýž měl za manželku dceru krašovické obecní chudé Růženy Šuldensfeldové. Tento renegát, který neuměl ani slova německy, vyhrožoval i bez příčiny zdejšími občanům udáním. Byl tedy usnesením M. N. V. vykázán z obce a ihned odvezen do Klatov. Jméno jeho bylo: Frant. Kovařík. Ve vyšetřování byl též občan Václav Kročák, soustružník, podezřelý pro členství ve „Vlajce“. Dále Václav Václavík z Horní Břízy pro vyhrožování udáním zdejšího občana Fr. Dezorda. Další závažné vyšetřování bylo ve věci komisaře nucené správy ve zdejší mlýně p. Kieswettera, Špacíra, kterýžto podařený úředník despoticky úřadoval ve zdejší mlýně, několik let. Bohužel nebylo možno tohoto „Ludumila“ zadržeti. Zmizel beze stopy, zanechav po sobě ohromné škody na inventáři ve mlýně. Další vážným úkolem M. N. V. bylo okamžité vystěhování tzv. „Národních hostů“ ze zdejší obecní školy. Byli to chorvatské rodiny, sazené zde z nařízení německých úřadů. Těmto lidem byla dána lhůta 3 hodiny, by se ze školní budovy vystěhovaly a dána jim též možnost odnésti si vše, co jest jejich majetkem. Byla v tomto rozhodnutí vidět benevolence českých lidí, že nechtějí užívat msty a represálie za utrpená příkoří od jejich soukmenovců. Počátkem května téhož roku začaly přicházet uprchlíci z koncentračních táborů z Německa, z nichž někteří byli na čas ubytováni ve škole a jiní v domě č. 35 p. Munzera. Ubožáci tito podarování pokud to jen bylo možné šactvem a prádlem a ovuví a hlavně jídlem. Dřevěný barák, sloužící německému „Wehrmachtu“ za protiletectkou hlídku za války, prodán za 500 Kč občanu Antonínu Krbcovi. Dne 10. května téhož roku přijela kolem 11 hod. dopolední první americká vojenská auta, tzv. „Jepy“ do naší obce. Zastavili u mostu přes potok a lámanou němčinou se ptaly, kde je četnická stanice. Ochoťně usadil jsem se s nimi do jejich vozu a zajel s nimi do domu p. Kieswettera v ohradě, kde po celou válku četnická stanice byl. Na stanici ohlásili svůj příchod a potom se na krátký čas ubytovali ve škole. Byli to dobří hoši, tito američtí vojáci, kteří první prodělali invasi v Normandii. Měl jsem sám příležitost domluvit se z jedním, který obstojně mluvil maďarsky. Také byli nařízeny hlídky na silnici, aby zabráněno bylo útěku německých zločinců, které potřebovaly naše úřady zadržeti. Dne 9. května pražský rozhlas hlásí, konečnou kapitulaci německého vojska, tedy v den koly na rozkaz maršála J. V. Stalina. Slavná rudá armáda po úmorném pochodu od dobitého Berlína, vítězně vtáhla do Prahy a poslední zbytky německých vojsk zajmula. Za 3 dni po této pro nás tak radostné události měli jsme příležitost uvítati četu těchto ruských hrdinů, i v naší obci. Byli to mladí skromní hoši, širokého slovanského úsměvu a dobrosrdečných tváří. Ubytovali se po odchodu amerického oddílu ve škole a sami místo nás hlídkovali ve dne i v noci v naší obci. Větší oddíly Ruského vojska se ubytovaly v Kaznějově, Rybnici, Nebřežinech, Horní Bříze a Dolní Bělé.

Po částečném uklidnění těchto vzrušujících a pro nás tak radostných událostí, šel život v naší obci již v klidnějším tempu. Škoda, že radostného osvobození nedočkali se někteří naši občané, kteří tak toužebně si toho přáli. Byli to zejména p. Josef Němec, železničář, náruživý čtenář a vlastenec, Fr. Široký, dělník, Václav Pašek, starý pamětník a výborný a velmi oblíbený vyprávěč starých časů. Pomalu přijížděly mladí lidé, kteří byli německými „Pracáky“ totálně nasazení na práci do Říše. Zároveň s těmito přijížděli i oběti nacistické zvěsilosti z koncentračních táborů. Byli to občané: Josef Pašek, zavřený téměř 4 roky a Václav Svojtka, taktéž 4 roky. Poslední krašovický občan železničář a ruský legionář Václav Tobiáš, před válkou bydlící v Třemošné, po válce přestěhoval se do zdejší obce, do svého domku č. 4 a kde také po velkých útrapách v koncentračním táboře v Buchenwaldu, koncem r. 1947 zemřel.

Z nařízení úřadů přiděleny byly některým rolníkům do zaměstnání německé ženy, pro nedostatek pracovních sil. Po odsunu Němců z pohraničí nařízení spojenci na konferenci v Postupíně, odstěhovalo se i z naší obce několik rodin do pohraničí a sice: Josef Tupý č. 25, Karel Pašek, zedník, Koča Václav, dělník, Krbec Ant., Kročák Václav, soustružník, Jan Šiml ml. Dělník, Beránek Jos. elektrikář, Drozda Jos. domkář a krejčí, Šindelář Jaroslav, krejčí, Pašek Ant. důlní dozorce, Janečková Anna, vdova, četníci strážníci po rozpuštění četnické stanice v Krašovicích: Komanec V. a Plecháč Jar. Jmenovaný předal hospodářství svému nevl. synovi V. Kopkovi – odstěhoval se svojí družkou také do pohraničí, zanechal zde svojí ženu Markétu. Celkem odstěhovalo se z naší obce 20 rodin (mimo některé svobodné), tedy úbytek dosti citelný na naší malou obec.

Příznivé počasí v r. 1945 slibovalo dosti dobrou úrodu a třeba že dosud zavedený přidělový systém a řízení hospodářství nebylo zrušeno, rádi, ovšem někteří hospodáři i neradi odevzdávali předepsaný kontingent životních potřeb pro výživu svých spoluobčanů. Stavební ruch v naší obci, válečnou dobou téměř ustal, jediné 2 malé domky byly za celou válku postaveny. Byla to malá chata J. Šimla ml., která nemá domovního čísla a malý domek Jos. Jindry, tudíž poslední domovi č. 97. Jinak na malé opravy nehledě stavbu nových chlévů a stájí provedl jen rolník Jaroslav Tagl v ceně 220 000 Kč. I v roce 1946 byla úroda obilí dosti pěkná, takže byla naděje na větší přiděl potravin, ale volby do ústavodárného N. S., kdy reakce některých čelných politiků národní fronty, mařily plány vlády lidově demokratické, ukázaly i naší obci, že smýšlení některých občanů není pro spolupráci.

Úmrtí v naší obci za celou válku bylo dosti značné a sice: od září r. 1939 do dubna 1945 zemřelo u nás (počítaje v tuto statistiku i popravené) celkem 42 lidí, z toho 25 žen a 17 mužů. I v dalších letech po této hrozné válce ještě do r. 1949 byla úmrtnost v obci dosti veliká a sice od konce dubna 1945 do 13. dubna 1949 zemřelo 25 lidí, z toho : 9 žen a 16 mužů. Uzavírám tuto smutnou historii těch, kteří se nedočkali osvobození naší vlasti, ačkoliv jsem přesvědčen, že mnohý z nich si přál horoucně se toho dočkat. „Čest jejich památce“.

Rok 1946 byl dosti klidný až na volby do ústavodárného nár. shromáždění, kamž dle usnesení košické vlády byli kandidováni jen 4 politické strany, tj. komunistická, soc. demokratická, nár. soc. strana komunistická, včele kandidáty na plzeňském kraji byl zvolen poslancem Václav Juha, soustružník z Kaznějova. I v místním nár. výboru udály se změny a do čela M. N. V. zvolen opět bývalý dlouholetý starosta obce Fr. Pašek, topič, čp. 72, který však po čase funkci předsedy M. N. V. předal zvolenému Karlu Dobrému, který s velikou péčí a svědomitostí tento zodpovědný úřad zastává jistě ku spokojenosti všech místních občanů. Dne 25. 6. 1946 vzrušena byla naše obec zprávou, když v pozdních odpoledních hodinách na silnici mezi naší obcí a Bučím zabil se na motocyklu nárazem na strom elektrikář Josef Čása, mladý a svobodný krašovický občan. Mladická nerozvážnost nezná a neuvědomuje si, že svým činem přivádí do zármutku starého otce a sourozence. K volbám do Ú. N. L. dlužno ještě dodat, že v kralovickém okrese zvítězila stran komunistická 8064 hlasy, což projevilo se i v naší obci vítězstvím této strany. V tomto roce ustaven byl také v naší obci „Jednotný svaz českých zemědělců“, do jehož čele předsedou byl zvolen Jan Pokorný. R 1946 byl dosti příznivý na úrodu všech hospodářských plodin tak, že byla oprávněna naděje, že brzy budeme mít dostatek svých produktů životních hodnot jako chleby, mouky i masa, by jsme těchto věcí nemusili dovážet z ciziny. Však naděje tyto nás zklamaly v r. 1947, kdy nejen v naší obci, ale i v celé republice bylo takové katastrofální sucho, jakého nebylo dle vyprávění nejstarších našich občanů pamětníka. Hrozil hlad nám dělníkům v celé republice, zvláště, když někteří velcí zemědělci spekulovali na rychlé zbohatnutí, prodávali 1q pšenice i za 1500 Kč, ač úřední cena byla 600 Kč za 1 q z pšenici. Štěstím pro nás bylo, že zásahem naší vlády a hlavně jejího předsedy s Kl. Gotwalda dostalo se nám vydatné pomoci ze Sovětského svazu, odkud k nám bylo dovezeno 600 000 tun chlebového obilí, hlavně pšenice, což s povděkem uvítali hlavně dělníci. Počátkem září r. 1947 postaven a odhalen pomník padlým za první a zmučeným a popraveným za druhé války. Krásný tento památník postaven na prostranství u školy za účinné pomoci hlavně dělníků a sbírkou za 45 000 Kč. Dlužno zaznamenat, že dobrovolnou prací na postavení tohoto památníku se zasloužily tyto dělníci: Václ. Pašek, Libor Hájek, Václ. Batěk, Jos. Týr, říd. uč. Václav Pechman, Vojt. Klik, Vl. Vynáhlovský, Fr. Tupý, Kar. Dobrý a mnoho jiných. Tito nejvíce pracovali na úpravě místa a zedník Václ. Šubrt na stavbě základů a betonování schodů a ohrazení. Stavbu železného plotu a dvířek provedli opravdu krásně Ant. Havel a Jar. Kubíček. Budiž všem za tuto práci dík.

Rok 1948 již v únoru začal se projevovati jaksi nepokojně, když někteří členové nár. fronty, jak ve vládě, tak i v okr. nár. výborech v místních nár. výborech začali sabotovati práci ve prospěch jak národa, tak i občanstva a hlavně stavěli se proti dělnické třídě, bylo tedy rázně zakročeno ustavením akčních výborů nár. fronty, v jehož celo zvolen byl v naší obci Václ. Batěk. V květnu byli vypsány volby do Nár. shromáždění, které i v naší obci vyvolali nemalý zájem a dle toho projevil se i výsledek. Kandidátní listina byla sestavená ze členů všech čtyř politických stran, tj. komunistů, soc. demokratů, nár. socialistů a strany lidové, tedy členů nár. fronty. Druhá kandidátka byla čistá, tj. beze jmen. V naší obci bylo pro členy nár. fronty odevzdáno 246 hlasů, 16 lístku čistých a 1 neplatný. O kulturní činnost v naší obci, která je opravdu dosti čilá, stará se Svaz české mládeže pořádáním sborových recitací, při různých veřejných slavnostech a pořádáním divadelních představení za vedení p. říd. učitele V. Pechmana, který jest také knihovníkem obecní veřejné knihovny a tuto udržuje opravdu ve vzorném pořádku. V r. 1948 byla také znovuopravena a válcovaná silnice přes naší obec, v úseku Loza – Trnová, která opravdu této opravě po více jak 40 letech potřebovala, žel, že při takové frekvenci jaká na této silnici v dnešní době jest, bude tato oprava málo účinná. Projíždí totiž denně naší obcí 28 autobusů, od Manětína a

Dolní Bělé do H. Břízy a Plzně a zpět, nehledě na to jaký počet nákladních a osobních aut a traktorů se dřívím tudy projede. V rámci dvouletého hospodářského plánu, který byl naší vládou vyhlášen r. 1946 byla v naší obci započata přestavba obecního domku, kde opět díky obětavé dobrovolné práci některých dělníků a řemeslníků byla získána budova pro úřadovnu M. N. V. a knihovnu a mateřskou školku. V tomto roce také odstoupil ze svého úřadu náš druhý prezident Dr. Eduard Beneš, na jehož místo zvolen jednomyslně Klement Gotwald, který jako první dělnický prezident jistě naší republiku povede k nejlepšímu rozkvětu a blahobytu. Odstoupivší prezident E. Beneš začátkem září téhož roku zemřel, což i v naší obci vyvolalo velký zármutek. I jinak události mnohé končily tento roku v naší obci a sice znárodněním pily p. L. Kieswetra a statek rolníka Vojtěcha Kepky, prohlášen byl za státní. V roce 1948 postavena byla též prádelna družstevní a to opět zásluhou Karla Karlovce jako předsedy Okr. Nár. výboru. Tento náš občan opravdu i nevšední péčí staral se, aby naše obec podílela se co možno nejvíce na nynějších technických vymoženostech, aby umožněno bylo ženám v naší obci usnadnit a ulehčit jejich práci a dřinu. Karlovec sám obstaral koupi dřevěného baráku, který opět někteří dělníci i ženy dobrovolnou prací postavili na obecní louce za úřadovnou M. N. V. a v tomto baráku o dvou místnostech instalována elektr. pračka a odstředivka, kotel na vyváření prádla a mnohé jiné věci potřebné pro prádelnu, kterou nyní již používá více jak polovina místních občanek, nestačí proto tato pračka pro velký zájem a potřebu, uvažuje se proto a koupi dalšího stroje, aby bylo možno všem ženám této výhody použít.

R. 1949 začal mírnou zimou a jakoby příroda sama chtěla do začátku pětiletky přispět svým podílem zvýšení životní úrovně, byla úroda, aspoň pokud se týče obilí, možno říci velmi pěkná, jen bramborů bylo méně, protože měsíc červen ve své druhé polovici a červenec, byli trochu chudé na deště, což ovšem nevadilo dobré úrodě jiných zemědělských plodin, což projevilo se počátkem října uvolněním všech moučných výrobků, jako veškerého pečiva, tj. chleba, rohlíků, mouky, krup atd. Jest tato uvolnění z vázaného hospodářství velkým dobrodiním pro dělnické rodiny a zároveň důkazem, že dělnická naše vláda opravdu pečuje a se stará o národ v každém směru velmi pečlivě. Obyvatelstvo naší obce vzrušeno bylo zprávou, když v první polovici března hlásila rádia, že náš zahraniční ministr, Dr. Jan Masaryk v návalu rozrušení nervů vskočil z okna svého bytu a následkem těžkého zranění zemřel. „Čest jeho památce“. Jinak r. 1949 neměl v naší obci nijakých vzácných významných událostí, které by stály za zmínku. Nutno však jest, zmínit se, e Janouškovce Josef, dělník a jinak zemědělec obhospodařující přes 3 ha orné půdy, předal tuto k dispozici M. N. V. pro nemoc své ženy, ač má dosud 2 dospělé syny ještě svobodné, kteří do zemědělských prací jsou dobře zapracováni. Pozemky tyto přes zimu, třeba přes velké úsilí předsedy M. N. V. Karla Dobrého nebyli zorány až na jaře r. 1950 byli rolníky“ Václ. Brandtlem, Jos. Paškem a Jar. Taglem osetý. Jest to národohospodářská škoda, která je i škodou pro zemědělce v naší obci, kteří usilují o správné a plynulé dodávky kontingentu na výživu národa. Velice mírná zima začátkem roku 1950, který začal pohřbem, dne 2. ledna Marie Týrové, manželky Josefa Týra, ženy opravdu velmi pracovitě a skromně ve stáří 60 roků. Tento roku dává mnoho nadějí na bohatou úrodu, neboť osení nevymrzlo a jarní práce od konce dubna byly takřka na 100 % hotovy za velmi příznivých povětrnostních podmínek. Deštivé počasí ve druhé polovici dubna jest pro vývoj zemědělských rostlin a její vegetaci nanejvíš příznivé. Dne 20. 4. o 6té hodině večerní vzrušeno bylo obyvatelstvo naší obce nezvyklou událostí, která mohla mít velké následky. Na stojící nákladní auto před řeznictvím p. Pecha, ze kterého bylo do obchodu vykládáno maso a uzeniny narazil jiný nákladní automobil firmy Čs. Stav. Závody z Plzně, ve kterém mimo řidiče, seděli ještě 3 muži a i s řidičem toho auta všichni byli opilí. Velkým štěstím bylo, že řezník p. Pech právě odnesl 1 koš s uzeninami do svého obchodu, jinak prudkým nárazem auta na přední býval by byl zabit. Obě auta byla velmi poškozena a neschopna jízdy. Mnoha masa a uzenin leželo na silnici v blátě a před prodejnou Z. K. D. v témže domě, úplně rozbit trakař občana K. Dobrého. Opilý řidič auta byl okamžitě členem S. N. B. z Kaznějova zatčen. Spravedlivé je také lidí přísně potrestati. O týden později téměř na témže místě udála se opět nehoda. Při vystoupení z autobusu vběhla prodavačka místní prodejny Z. K. D. Božena Pokorná do jízdní dráhy před právě jedoucí motocykl, Jos. Štála, který našťastí jel velmi pomalu a opatrně, přece však prodavačka padla a sanitním autem odvezena byla do plzeňské nemocnice, odkud po vyšetření, druhý den poslána domů. V polovici května na témže úseku silnice udála se třetí nehoda a sice: nákladní auto řezníka Drofy z obce Loza, řízené Fr. Vetenglem z Lozy, při rychlejší jízdě v této nebezpečné zatáčce dostalo smyk a narazilo na plot dvorku občana Václ. Svojtky, když před tím vyvrátilo u silnice 2 patníky a přes silniční příkop, tento plot v délce 8 m úplně zdemolovalo a těsně před topolem u vjezdu do dvora zastavilo, ovšem velmi porouchané. Už by bylo velmi načase, by se zabránilo mnohem většímu neštěstí, kde by mohly padnouti za obět i lidské životy.

Ministrem vnitra nařízenou reorganizací místních nár. výborů po předběžné poradě všech složek akčního výboru ve zdejší obce, byli jednomyslně zvoleni na veřejné schůzi tito občané do M. N. Výboru:

Pašek Václav, Dobrý Karel, Vebr Václav, Výška Josef, Drofa Josef, Pašek Frant., Kovářík Milos., Karlovec Jo., Koudela Ludv., Brandtl Stanislav, Žemlička Karel, Klik Ladislav, Týr Jaroslav, Pašková Anna, Motyčková Marie. Volba provedena dne 29. dubna 1950.

Měsíc červen začal velmi krásným počasím, neboť květnové deště účinně napomáhaly vegetaci všech polních plodin, jen konec června při stoupajících vedrech až 28 °C, dával obavy, že opět přijde katastrofální sucho. Však další měsíce ukázaly, že obavy zemědělců byly zbytečné a úroda obilí byla nadprůměrná a taktéž i bramborů a krmné řepy bylo více než dřívější léta, takže povinné dodávky všech plodin byli zdejšími zemědělci splněny více

nežž nad sto procent. Z ovoce mimo švestek, kterých letošním rokem se urodilo velké množství, byla úroda jablek velmi malá a hrušek zejména letních průměrná. Počátkem července na návrh učitele zdejší nár. školy Karla Karlovce počala se ve zdejší obci ustavovati také „Jednotné zemědělské družstvo“ jako v jiných krajích naší republiky. Do tohoto družstva vstoupili však jen malí zemědělci s menší výměrou orné půdy. Nebylo tedy možné přes silný odpor některých větších zemědělců přistoupiti na plán „Technickou hospodářské úpravy půdy“, tj. na zcelování pozemků na katastru naší obce, aby rozoráním mezi bylo docíleno zcelení parcel a tím umožněno technickými prostředky snadné obdělávání a také docílení většího výnosu z těchto pozemků. Prozatím tedy tito malí zemědělci organizovali společné práce, což prvně se projevilo při žňových pracích a výmlatu, kde s opravdovým nadšením pracovali.

Zemědělci, kteří s hlásili do Jednot. Zemědělského družstva:

Karlovcová Barbora, Pašek Ant., Janouškovec Václav, Brandtl Stanislav, Pašek Karel, Svojtka Václav, Drofa Max., Týr Josef, Karlovec Josef, Rajch Jos., Pašek Fr., Kubíček Jar., Vynáhlovský Jan, Tupý Frant., Koudela Jos., Karlovec Vojt., Široký Jos., Duchek Václ., Kybic Václ., Kovářiková Božena, Koudela Ludv. Jmenování zemědělci mají celkem 38 h 19 a orné půdy a mimo této půdy, přebírali ke společnému, tj. družstevnímu obdělávání obecní pozemky ve výměře 7 h 59 a, kostel a fara 8h, Grüber 12 h 84 a a dne 21. listopadu přebírali Státní statek ve výměře 18 h 56 arů orné půdy, mimo toho bylo předáno J. Z. D. veškeré objekty státního statku jako: „Obytné budovy, stáje stodola, kolny prasečnický a mnoho hospodářského inventáře, takže jednotné zemědělské družstvo v naší obci jest ve svém začátku vybaveno opravdu dobře, aby mnoho svůj úkol ve výživě národa co nejčestněji plnit. Záleží ovšem na členech družstva, by každý chápal svůj úkol a poctivě a dle svých sil se zapojil do budování socializace vesnice. Žel, že máme v naší obci ještě mnoho zemědělců, kteří nechtějí spolupracovati na společném díle pro lepší život svých dětí. Snad ale jednou pochopí, že po staru se nedá žít. A že opravdu v naší lidově demokratické republice lepší žijeme je patrné již z toho, že žádný dělník nemusí mít obavy o zaměstnání, že může i pomocný dělník na továrně si vydělati 3 000 Kč měsíčně a mnohý i více. Žádný hladu netrpí, ale ještě mnohý dělník může si i motocykl koupiti. Ku příkladu jen v naší obci do konce letošního roku bylo 35 motocyklů, což jistě, jak každý i ten kterému se stýská po kapitalistickém režimu nemůže zapřít, že jestli by si byl mohl za první republiky některý dělník dovolit a když tedy byl propuštěn z práce, že má jistě dost peněz. Žňové práce v červenci a srpnu, díky příznivému počasí, byly skončeny o 14 dní dříve než jiná léta, takže i podmínka na polích byla včas hotová. Podzimní měsíce však přinesli tolik vláhy, že zasetí ozimů bylo v některých místech našeho kraje zdrženo, zvláště kde nemohli následkem stálých dešťů skliditi brambory a řepu. Již kolem 20. října počal padati sníh, který sice nezůstal ležet, ale vlivem nepříznivého počasí nebylo možno včas dokončiti zimní orbu. V měsíci listopadu následkem neopatrné jízdy na motocyklu zlámal si nohu Jan Janouškovec, svobodný kovář. Jest to již třetí případ na téže místě, kde v jarních měsících se udály nehody s nákl. Autem.

ŠKOLA

Dne 10. září 1950 oslavila zdejší škola 60ti leté výročí otevření. Oslava byla opravdu důstojná a zvláště výstava prací a vysvědčení bývalých žáků této školy, byla díky nevšední péči p. ředitele Václ. Pechmana a celého učitelského sboru uspořádána.

Letošního roku na zdejší národní škole působí tento učitelský sbor: řed. Václ. Pechman, uč. Miroslav Fryček, Zdeňka Fryčková, Helena Kotková.

Na mateřské školce nejmenší žáky opatruje učitelka Vlasta Macháčková, kteráž při školní oslavě opravdu s citem a krásně recitovala.

V roce 1950 bylo v naší obci poměrně málo úmrtí. Jak již začátkem letošního roku zaznamenáno byla to: Marie Týrová st. 60 r., pohřbena 2. ledna 1950, Pašková Anna st. 61 r., pohřbena 23. června 1950, Šípková Josefa 79 r., pohřbena 18. srpna 1950.

Začátkem prosince byli v bývalém státním statku započaty adaptační práce na úpravě kravína pro společné ustájení krav členů J. Z. D. Práce tyto byli díky uvědomělosti stav. referenta při Okres. Nár. Výboru soudr. Jos. Širokého z Lozy, který včas se postaral o dodávku potřebného stavebního materiálu jako : vápno, cement, písek, cihly a železa, byla tato stavba obětavou prací některých dělníků a řemeslníků brzy provedena a v únoru r. 1951 bylo možno ustájit 23 dojníc, o které pečují 2 krmičky a to Koudelová Marie a Kaprová Anežka, které opravdu svědomitě pečují o svěřený jim majetek družstevníků s nevšední péčí a v této práci obětavě jak radou, tak prací jest jim nápomocen soudr. Jan Pokorný, který na návrh výboru J. Z. D. byl poslán na školení jako zootechnik a tuto funkci opravdu svědomitě zastává. Pár tažných koní, které J. Z. D. zakoupilo má na starosti nynější předseda družstva s. Vojtěch Karlovec. Začátek roku 1951 při mírném zimním počasí umožnil družstevníkům pokračovati v různých opravách v družstevním statku jako: řízení napáječek, položení potrubí pro dojící přístroje a různé opravy v budovách statku. Jarní práce v b polích byly započaty následkem častých dešťů koncem března, ale pro stále nepříznivé počasí, protáhly se tyto až do poloviny května, kde byli na polích J. Z. D. ještě sázeny brambory. Deštivé počasí počátkem května přispělo ke vzrůstu zimního obilí a bude-li trochu příznivé jaro, možno očekávati i příznivou úrodu. Koncem dubna sehrál dramatický odbor „Sokola“ Krašovice divadelní představení „Svatba v Malinovce“ za vedení režiséra p. ředitele Václava Pechmana, který jest opravdu obětavým kulturním pracovníkem v naší obci. Tato divadelní hra ze sovětského prostředí měla takový úspěch, že mimo dvou

představení v naší obci, byla opakována také v obci trnové a ve Dražni. Svědčí to opravdu o kulturní vyspělosti některých členů Č. S. M., kteří rádi se věnují této práci. Dne 27. května pořádán za příznivého počasí „Sokolský den“, který byl velmi dobře připraven některými členy místního sokola. Jest však nutno připomenouti, že mnoho ještě mladých hochů a děvčat, kteří jsou sice členy Českosl. svazu mládeže, nenašli dosud kladný postoj ke kulturnímu polání tělovýchovné instituce „Sokola“ a nechtějí se snad z pohodlí zapojiti do tělovýchovy. Radost sokolského dne kalil zármutek jak členů „Sokola“, tak i členů komunistické strany nad ztrátou svého člena Václava Kovářika, úředníka, který zemřel v plzeňské nemocnici dne 27. 5. ve stáří téměř 58 roků. Zesnulý byl členem strany K. S. Č. a starostou sokola. Jaké přízni a vážnosti se těšil soudruh Kovářík je patrné z ohromené účasti na jeho pohřbu. Jen z Plzně, z Krajského nár. výboru, kde zesnulý byl zaměstnán zúčastnilo se mnoho jeho spolupracovníků. „Čest jeho památce“. V měsíci červnu opakováno zdejším divadelním odborem znovu divadelní představení „Svatba v Malinovce“, v obci Dobříčici a před tím v květnu v Rybnici za velké účasti tamějších občanů. Opravdu hrdá může být naše obec a zvláště dramatický odbor, že po kulturní stránce našeho režiséra p. V. Pechman a některých ochotníků, je v popředí na plaském okrese. Suché a slunečné počasí v druhé polovici května budilo obavy, že úroda nebude taková jaká se zdála býti počátkem jara, avšak červnové deště vše napravily a možno říci, že třeba žně byly o celý týden zpožděny, přece úroda byla nadprůměrná. V našem J. Z. D. byl zakoupen ještě jeden pár mladých koní za cena 46 000 Kč, se kterými jezdí s. Josef Rajch. Práce v našem družstvu, díky obětavosti, zvláště žen členů, jdou pěkně ku předu a možno doufati, že jednotné zemědělské družstvo v naší obci i přes všechny potíže činěné některými rolníky i malými zemědělci navzdory všem a všemu bude prospívat. Jen bylo by třeba více upřímné spolupráce mezi členy a výborem. Přes velké stavební potíže byly v naší obci postaveny 2 rodinné domky. Loňského roku začal stavěti na svém pozemku, zakoupeném od zdejší obce p. Jan Vodička, který letos stavbu dokončil a na pozemku občana Libora Kieswetra postavil si letos domek Josef Drofa. Za příznivého počasí podzimního byli ukončeny všechny polní práce včas, jak podzimní setí i orba hluboká, díky častým deštům, které práci na polích nebyli sice na překážku, naopak značně přispěly k lepšímu vzrůstu ozimů. Koncem listopadu, tj. dne 27., za ranního šero došlo opět k tragickému neštěstí. Před sedmou hodinou čekali dělníci na zastávce autobusů na autobus, který tyto odváží do zaměstnání na továrnu v Horní Bříze. Mezi čekajícími dělníky byl též mladý a agilní soudruh Václav Pašek, který za okupace, byl také totálně nasazen v Německu, kde byl těžce zraněn a byla mu následkem zranění amputována noha v chodidle. Byl nyní zaměstnán v kanceláři šamot. závodů v Horní Bříze. Tedy tento soudruh při čekání na autobus, byl kolem jedoucím motocyklistou Frundlem z osady Tlucné prudce sražen k zemi a na místě zůstal ležet mrtev. Při srážce byla též lehce zraněna mladá dělnice, členka československého svazu mládeže Anna Hájková, dcera Libora Hájka, dělníka z Krašovic. Poslední pohřeb v tomto roce konal se dne 31. prosince a sice zemřelé 70ti leté Františky Široké, vdovy po dělníku.

1952

Zima od začátku prosince byla celkem mírná, ani příliš sněhu, ani velké mrazy až v měsíci březnu počaly větší mrazy, které však byly vítány členy hokejového odboru, který byl ustaven zdejším Sokolem. Mladí hoši opravdu se snažili zimní tento sport využítí v plné míře a četné navštívené zápasy dokázaly, že občanstvo plně pochopilo snahu mladých hráčů. Velmi se též líbila krasobruslařská revue pořádána v měsíci březnu.

Začátkem března konala se též valná hromada zdejšího jednotného zemědělského družstva, která nebyla nic slavnostní, a že, že přes všechny moje žádosti a zápis celoročního hospodaření a prosperitě družstva nebylo mě vyhověna. Nově zvolený předseda J. Z. D. Jaroslav Kubíček bude snad míti více snahy a zápis do pamětní knihy než dřívější předseda Vojtěch Karlovec. V březnu zemřela pí. Anna Landová ve věku 52 roků a v dubnu p. františek Cink, bývalý mistr pekařský 67 roků stár. Počátkem května zemřela pí. Barbora Karlovcová, vdova ve stáří 76 roků. Opravdu radostnou událost dlužno zaznamenati, která je ctí pro naši obec, že z dělnických řad by na 1. máje vyznamenán na hradě pražském, nejvyšším vyznamenání „Řádem práce“, 50 letý dělník, krašovický rodák Libor Hájek, zaměstnaný v Kaolinových závodech v Horní Bříze. Skromný a snaživý tento soudruh, ač již dosti stár (nar. 20. 6. 1902), je otcem četné rodiny, ukazuje mladším svým spoludělníkům cestu, po které nutno kráčet k socialismu. První na Plaském okrese a první Čsl. republiky z dělníků keramického průmyslu, kterému se dostávalo tak vzácného vyznamenání. Celá dělnická veřejnost krašovické obce blahopřeje. Jak slibně začal měsíc květen, jaká byla naděje na bohatou úrodu ovoce, když všechny ovocné stromy tak bohatě kvetly, leč 20. květen zmařil všechny naděje. Noční mráz -3°C zničil úplně všechno. Dne 1. června zemřela paní Marie Koudelová ve stáří 73 roků. Ačkoli nebylo příliš příznivé počasí, totiž od počátku června do konce srpna jen málo pršelo, přece jen úroda obilí byla více než průměrná, zvláště na polích Jednotného zemědělského družstva. Průběh žni a výmlatu byl opravdu radostný, díky příznivému počasí a zvláště díky dělnickým ženám i členům K. S. Č., kteří po práci v továrnách místo zaslouženého odpočinku pracovali na družstevních polích i při výmlatu dlouho do noci, nehledíce na únavu. Tím opravdu přispěli a dokázali rolníkům a malým zemědělcům, stojícím mimo J. Z. D., že společnou práci lze lépe a více obohatit národní stůl. Obětavá práce družstevníků odměněna byla po zásluze na Okresní slavnosti. K. S. Č. v Plasích putovní vlajkou za včasné a vzorné splnění

předepsaných dodávek. Obětavá práce zdejších členů K. S. Č. i členů J. Z. D. byli nejlepším přesvědčovacím prostředkem, že většina zemědělců a rolníků uznává práci a poctivou snahu družstevníků, a proto dne 22. září přihlásili se do jednotného zemědělského družstva a tím rozšířili značně členskou základnu i výměru orné půdy. Však podzimní práce nebyly včas v polích udělány, vzhledem špatného počasí i technicko hosp. úpravou půdy, proto nebylo možno dokončiti hlubokou orbu a zasti všechny ozimy. Téměř každodenní deště, přišlo totiž od začátku září až do poloviny listopadu, kdy počal padati sníh a také mrazy znemožnily zemědělcům orbu. Jaký to bude mít vliv na příští úrodu nemožno ještě předvídati. Těžko opravdu je Jednot. zeměd. družstvům i samostatným zemědělcům, zvyšovati produktivitu i dodávky, když příroda sama brzdí poctivou snahu každého jednotlivce. Jistě většina zemědělců i J. Z. D. poctivě se snaží plniti předepsané úkoly. Nejlépe v Krašovicích, po kulturní stránce si vedla „Újezdni osvětová beseda“, vedena opravdu neúnavným a obětavým pracovníkem, ředitelem p. Václavem Pechmanem. V naší obci jeho příčiněním zřízena vývěsní tabule na propagaci na žňové práce a to na celém újezdě (Krašovice, Bučí Loza, Mrtník), plakáty, bleskovky, celkem 62. Ustaven redakční kolektiv (4členný), vedoucí Karel Žemlička, celkem 52 relací.

Jiné akce:

- 1) Soubor umělců z Prahy – kulturní večer, návštěva 96 lidí
- 2) Přednášky (4) Mírové žně (před filmem „Jaro v Sakenu“)
- 3) Zájezd „Poznej svou vlast“, Orlík, Zvíkov, Chodsko – 74 lidí
- 4) Pásmo hudby a zpěvu (mírové žně – propagace J. Z. D.). Pořádal kolektiv Čsm. Horní a Dolní Bělá, návštěva 263 lidí
- 5) Přednáška: zemědělské otázky – průběh žni k filmu „To byl český muzikant“.
- 6) Večer gramofonové. hudby a zpěvu, k poslechu a k tanci (57 lidí)
- 7) Zájezd do divadla do Plzně „Polská krev“ (120 lidí)
- 8) Přednáška: důležitost splnění dodávek do 5. září, film „Milý soupeř“.
- 9) Vylepování bleskovek „Plasko buduje“ v Krašovicích získáno k odběru tohoto časopisu 50 odběratelů, tedy nejvíce na okrese.

V důsledku této propagace splněny dodávky na 100 % a vstoupilo do J. Z. D. 17 zemědělců, jak již napsáno dříve.

Nebudu v podrobnostech psáti o kulturní činnosti vedené obětavě p. ředitelem V. Pechmanem, ale za tento rok, do konce listopadu bylo promítnuto celkem asi 45 filmů, celovečerních, úzkých i propagačních a v období, od jara do pozdního podzimu pořádány zájezdy do plzeňských divadel, celkem 9 představení. Opravdu práce zasluhující uznání a fík všech občanů. Toto jsou jen krátké výňatky z prověrky o činnosti Ú. O. B. a další činnost a plány do příštího roku možno čísti v prověrce 1952 uložené v archivu. Zima z roku 1952 – 1953 byla velice mírná, průměrná nejnižší teplota bylo kolem -10°C , sníh který napadl počátkem prosince ve vrstvě asi 15 cm, vydržel až do začátku dubna, takže podzimní setba na polích neutrpěla žádné škody. Přes všechna žádosti a prosby o činnosti a prosperitě Jednotného zemědělského družstva, nedostalo se mi bohužel žádných informací, ačkoliv od předsedy soudruha Jaroslava Kubička, za přítomnosti úřadujícího předsedy M. N. V. Josefa Kotěšovce, dostalo se mi ujištění, že veškeré informace o prosperitě, jak v rostlinné i živočišné výrobě dostanu. Jistě, ale hospodari družstvo dobře, když zpravodajský list našeho okresu „Plaské buduje“ píše o našem J. Z. D. často samou chválu, zvláště nyní, když vedení družstva jako předseda, agronom a zootechnik se ujal soudruh Jan Pokorný, proto přiložené listy „zpravodaje“ dosvědčují sami o dobrém hospodaření. Zvláště rok 1953 byl pro naše družstvo dosti příznivý, zejména v rostlinné výrobě, když bylo již 10. července odevzdáno státu do výkupního skladu v Kaznějově 67. 20 q zimního ječmene z letošní sklizně, čímž splněna dodávka na 86. 39 %. Získáno tedy z výměry 5 ha 110 q zrna, tj. průměrně 22 q po hektaru. Družstvo splnil tudíž dodávkovou povinnost včas a ještě zbylo 42 q pro výkrm vepřů. Z této ukázky je patrné, že družstvo hospodari dobře, snad i v dalších odvětví. Nemám již odvahy se ptáti. Počasí letošního roku bylo počátkem jara dosti deštivé a dne 10. května právě když stromy ovocné byly v největším květu, napadl sníh, vrstvu asi 10 cm silná, která sice polámala mnoho větví, ale přes velké obavy, bylo ovoce dosti zvláště švestek i hrušek. Od počátku srpna však nastalo suché počasí, které sice bylo příznivé pro svaz a výmlatu obilí na poli, ale pro vzrůst strniskových smešek a otavy na lukách bylo krajně nepříznivé, proto již v polovici října bylo nutno krmiti dobytek sucho pící. Počátkem září letošního roku bylo konečně přikročeno k opravě a asfaltování silnice na úseku Bučí, Krašovice až na hranice katastru obce Trnové. Již snad byl nejvyšší čas tuto silnici v naší obci opravit, protože frekvence všech motorových vozidel, zejména autobusů, kterých projíždí denně 22, oběma směry bylo nebezpečí porouchání vozů a tím i nebezpečí úrazu lidí cestujících v autobusech. V roce 1953 zemřeli tito občané: počátkem ledna Václav Koudela z čp. 42 ve stáří 82 roků. V polovici února za veliké účasti zdejších občanů i za účasti hasičského sboru z Kadaně byl na místním hřbitově pochován František Kubíček, bratr zdejšího občana Jaroslava Kubička. Dotyčný zemřel v Podbořanské nemocnici na prudký zápal plic, kterouž nemoc dostal při konání své občanské povinnosti, při hašení požáru hospodářských budov v Kadani. Povinností mojí je zaznamenati také úmrtí našeho prvního dělnického prezidenta a prvního občana státu, soudruha Gottwalda, který zemřel po náhlé těžké nemoci dne 14. února o 11. hod. dopolední. Dne 17. března zemřel Čeněk Motyčka raněn byv mrtvicí ve stáří 52 roků, pohřben byl v Horní Bříze. Dne 20. 3. zemřel František Pašek z čp. 5 ve stáří 69

roků. Dne 14. 10. zemřela Anna Pašková ve stáří 72 roků. Zemřela Růžena Kliková ve věku 31 roků, zpopelněna v Plzni. 8. 11. zemřela Albína Rajchová ve stáří 47 roků. Dne 16. 12. zemřel Josef Vajz, řezník, stáří 70 roků. Dne prvního června 1953 provedena byla měnová reforma v celé naší republice. Mínění lidu o provedené této závažné události bylo různé a budoucí doba ukáže, zda toto opatření má pro občany našeho státu příznivý účinek. Výměna peněz, prováděna tak, že 100 Kč bylo dáno 5 Kč nové měny a na každého člena rodiny bylo vyměněno Kč 300 v poměru 1:5. Zároveň s měnovou reformou bylo zrušeno vázané hospodářství a tímto aktem také současně ministerstvem vnitřního obchodu vyhlášeny nové ceny všech životních potřeb. Ceny těchto různých produktů jako potravin, prádla, šatstva, obuvi a různých předmětů potřebných v domácnosti přikládám jako dokument výstřižky z novin. Kulturní činnost Ú. O. B. za vedení říd. s. Václava Pechmana nejlépe vystěhuje a oceňuje článek vesnických novin „Plasko buduje“, který současně přikládám. Bylo by třeba si přát, aby jako . Pechman i druzí kulturní pracovníci v naší obci, nejen slovy a řečmi v místním rozhlase, ale i činy a to zvláště v létě šli příkladem. Dodatkem o hospodaření našeho Jednotného zemědělského družstva nutno podotknouti, že vzhledem dobrého hospodaření, bylo možné zvýšení odměny za pracovní jednotku, která byla propočtena, dříve, tj. začátkem roku na 12. 80 Kč, bylo nyní vyplaceno 17.80 Kč.

1954

Citelná zima, která již koncem minulého roku nastala, potrvala až téměř do konce březny. Suché mrazy až -17 – 22 °C beze sněhu, nebyli ku prospěchu ozimů na polích a také jarní práce v zemědělství se zdržely o celých 14 dní. Ještě dne 17. dubna právě na bílou sobotu napadlo asi 15 cm sněhu. Ovšem toto nestačilo, aby tím bylo zmírněno sucho, které již trvalo od začátku srpna m. r. zimní obilí bylo na polích velmi špatné a nebylo žádné naděje na zlepšení. V polovici května provedeny byly volby do M. V. V., které v naší obci prošly celkem příznivě, nebylo žádných změn. Navržených kandidátů až na nepatrné výjimky byli zvoleni všemi hlasy.

Za členy M. N. V. byli zvoleni tyto občané:

- 1) Dobrý Karel
- 2) Hnát Josef
- 3) Pechman Václav
- 4) Kotěšovec Josef
- 5) Janouskovec V.
- 6) Bischofová M.
- 7) Kříž Vojtěch
- 8) Široký Miloslav
- 9) Šafer Oldřich

Voleb nezúčastnily se jen 2 osoby a sice Cinková a Duchková. Za předsedu zvolen byl osvědčený s. Karel Dobrý, ke kterému jistě plným právem m důvěru všechno zdejší občanstvo.

Prvního dubna vládou nařízené snížení cen, bylo občanstvem radostně přijato a projevilo se v naší prodejně větší koupěchtivostí. O kolik sníženy byli ceny životních potřeb přikládám časopis „Rudé právo“ ze dne 31. března 1954.

J. Z. D.

Před počátkem letošního roku bylo v našem jednotném zemědělském družstvu plánováno: stavba koně na stroje a vozy a suché pícniny, drůbežárna, toto také na jaře bylo připraveno. Základy na kolnu a zděné pilře byly postaveny, ale trámy a vazba dosud ani v září nebyly dodány a také vyzděné základy na drůbežárnu mají nyní vzhled středověké zříceniny. Kde je vinen? J. Z. D. má snahu zlepšovat a zvyšovat živočišnou výrobu a někdo brzdí.

Z18. na 19. dubna vznikl oheň z neznámé příčiny ve zdejším kostele. Shořela celá sakristie, část kazatelny a různá mešní roucha. Památná tato stavba z roku 1778, utrpěla tímto na svém původním vnitřním vzhledu. Od 7. července nastalo deštivé počasí a zavinilo velké škody na posečených lukách, nebylo možné sklízet sena, které i tak následkem suché zimy i jara byly ubohé. Senoseč skončila koncem července a v srpnu začínaly žně, které často byli přerušovány dešti. Zatímco loňského roku dne 12. srpna, byla do výkupního skladu v Kaznějově dodána poslední povinná dodávka kontngentu, což bylo odměněno putovní vlajkou, začal letos teprve výmlat, který až na nepatrné množství ovsa, byl dokončen dne 17. září. Škodu takto vzniklou častými dešti, nahradí vrůst jetele, což se jistě projeví ve zvýšení živočišné výroby.

V našem jednotném zemědělském družstvu bylo také v jarních měsících postavena 10 Štajmanových bud na studený odchov telat, což péčí našeho zootechnika s. Jana Pokorného, který se opravdu svědomitě stará o živočišnou výrobu, zdárně prosperuje a bylo by třeba si přát, aby i soukromě hospodařící rolníci vzali si příklad, by naše obec první v okrese každým rokem splnila dodávku masa na 100 % jako to plní naše J. Z. D. Jest třeba také se zmínit a svědomitě a opravdu obětavě práci soudruhů Jaroslava Kubička a Antonína Havla, kteří po celodenní práci v továrně, staví vysutou dražku na vyvážené chlévské mrvy z kravína a tím ulehčí velice práci krmičkám.

Újezdni osvětová beseda za vedení osvědčeného pracovníka, předsedy, ředitele národní školy s. Václava Pechmana pracuje jako každým rokem obětavě a jistě budoucí generace potvrdí, co péče a lásky, bylo třeba a i trpělivosti jakou s. Pechman věnuje kulturnímu poslání v naší obci. O činnosti této instituce jsou zápisy v archivu. Jest třeba zvláště se zmíniti o činnosti dramatického kroužku, který si vede opravdu zdárně, což dokazuje i ta okolnost, že při soutěži dramatických kroužků v Plasích byli krašovičtí ochotníci z celého okresu na druhém místě. V J. Z. D. konečně byla dokončena stavba druhé drůbežárny koncem podzimu, ale kolna ve statku pro pozdní dodávku dřeva, tj. trámů a krovů a též pro nepříznivé počasí nebyla dohotovena, jen zděné pilíře jako vykřičníky osamoceny trčí do výše. Doufejme, že letošním rokem, tj. 1955, k dokončení dojde. Na rok 1955 jest také plánována stavba nového vepřína, na který jest již materiál připraven. Pracovní jednotka z plánované hodnoty Kč. 17. 80, vzhledem dobrého hospodaření, zejména v živočišné výrobě stoupla na Kč. 22. 40. Příčina byla v tom, že do začátku prosince krmila se zelená píce a je naděje, že dojivost krav i přes zimu neklesne, neboť v nové silážní jámě jest připraveno 2 vagóny řízku. Hluboká orba pro nestálé počasí dokončena byla dne 4. prosince a náhlé mrazy znemožnily dokončiti sklizeň krmné mrkve, která zůstala na poli. Volby do národního shromáždění konané na podzim probíhaly v naší obci celkem klidně a až na mizivé výjimky volený kandidát prošel. Od polovice prosince začaly mrazy, až 23. prosince přišel prudký déšť a velká bouře, což je na zimní dobu jistě zvláštní. Konečně uzavření letošních událostí, nutno napsati úmrtí těchto občanů: dne 16. ledna zemřel p. Václav Grüber, řídicí učitel a první kronikář zdejší obce ve stáří 60 roků. 7. února zemřel Stanislav Karlovec, dělník ve stáří 52 roků. 10. února náhle zemřel soudruh František Tupý, topič, stár 54 roků. 5. března zemřel Josef Pašek, čp. 17, důchodce a zemědělec ve stáří 67 roků. 8. března zemřela Anna Němcová ve stáří 85 roků. 28. listopadu zemřela Anna Němejcová, vdova po učiteli, ve stáří 68 roků.

Konečně jest třeba se zmíniti ,že zásluhou p. říd. s. V. Pechmana, obdržela Krašovická osvětová beseda nový promítací přístroj pro filmová představení a to počátkem listopadu a později za nepatrný poplatek větší množství židlí.

1955

10 roků naší osvobozené vlasti sovětskou armádou. 10 roků velikých změn i v naší obci, kde dříve za první republiky pro různé politické názory, zapomínáno bylo na zlepšení poměrů a hlavně po stránce kulturní i sociální. Veliký pokrok se nezastavil ani v naší obci a i ten největší škarohlíd a pesimista musí uznati, že za těchto 10 roků a zejména po roce 1948 pod vedením komunistické strany i členů národní fronty udělavo se mnoho. Hned v popřevratových dnech bylo uvažováno a v r. 1946 skutečně postaveno krásného pomníku popraveným našim občanům. Druhým činem byla přestavba obecního domku, kde z bývalé obecní pastoušky byly upraveny pěkné místnosti a to kancelář M. N. V. kulturní jizba s krásně zařízenou čítárnou a knihovnou, o kterouž se s velkou pečlivostí stará a jí stále doplňuje s. ř. národní školy V. Pechman. Třetí místností je kabina místního rozhlasu a archiv různých rekvizit Čs. svazu mládeže. Z tohoto inu možno usuzovati že není třeba jako v jiných obcích, tak i v naší obci připravovati místnosti pro obecní chudé, o které se v těchto krátkých letech postarala naše vláda i stran poskytnutím sociálního důchodu, takže není třeba, aby tito přestárlí lidé chodili žebrotou a byli odkázáni na obecní byt. Třetím krásným činem byla instalace místního rozhlasu, na který místní občané až na několik málo jedinců přispěli dosti značným obnosem. Založením Jednotného zemědělského družstva dostává naše obec tvářnost socialistické vesnice a bylo vy si jen přáti, aby spravedlivým rozdělením záhumenek, družstvo naše bylo zařazeno mezi nejlepší na okrese. Jistě potom bude snahou každého člena přispěti k jeho rozkvětu. Vlastní promítací přístroj krašovické újezdni osvětové besedy, umožňuje našim občanům shlédnouti každý týden pěkné a hodnotné filmy a je možné konstatovati, že návštěva filmových představení stále stoupá. Taktéž o zájezdy do divadel v Plzni i autobusové zájezdy pod heslem „Poznej svou vlast“ jsou v popředí zájmu našich občanů. Ohromný tedy rozdíl mezi poměry za kapitalistického režimu za prví republiky a poměry dnešní doby. Měnová reforma z roku 1953 přináší tyto poznatky: po čtyřikrát již bylo zlevněno boží denní potřeby, a proto i v naší obci se toto projevuje u mladých lidí koupí motocyklů, některých přípravou ku stavbě rodinných domků. Po starosti mají také mladé maminky o své děti, které po celý rok najdou svůj útulek v mateřské školce, zřízené na faře.

Ve statku J. Z. D., který byl předán roku 1950 státním statkem, provedeny byly různé adaptace i postaveny některé potřebné budovy jako konírna, nová velká kolna na hospodářské stroje a vozy, 10 Štajmanových bud pro studený odchov telat, které ukazují velmi příznivé výsledky socialistického pokroku. O mechanizaci velice se zasloužili soudruzi Jaroslav Kubíček a Antonín Havel instalací vysuté dražky na odvoz chlévské mrvy, čímž ulehčiti mnoho krmičkám hovězího dobytka. Jen o vepřový dobytek je špatně postaráno, zvláště v zimě, kdy za velkých mrazů krmení zamrzá vepřům v korytech a i výběhy nejsou pořízeny žádné. Snad nyní když už druhý rok je připraven stavební materiál na nový vepřín, bude možno zvýšit živočišnou výrobu, neboť ta jediná povede ku zvýšení příjmů členů J. Z. D., který v posledním roce klesl. Stavba dvou velkých drůbežáren na poli pod „Hájkem“ dává naší obci částečně vzhled socialistické vesnice. O pečlivé ošetřování slepic se svědomitě stará s. Božena Helusová a denně přináší z drůbežárny od 178 slepic i přes 100 vajec, proto i přes povinnou dodávku, kterou plní na 100 % ještě prodává mnoho na volném trhu. Usnesením strany a vlády je povinností ve druhé pětiletce zvýšiti zemědělskou výrobu, jak rostlinou i živočišnou a jsem přesvědčen, že i naše obec nebude mezi posledními, kteří tento příkaz nespĺní na 100 %. Celkem možno říci, že oproti dřívější době změnila se naše obec za posledních 10 roků velice ku prospěchu všeho obyvatelstva. Přes všechnu snahu posílání letáků různého obsahu a štvání ze západu stále vzrůstá blahobyt v celé naší republice i v naší obci. Příkládám několik těchto plátků, činnosti záradců, kteří si říkají také vlastenci.

Počasí v roce 1955 bylo velice nepříznivé pro zemědělce, zvláště od polovice června, kdy nadprůměrná úroda jak sena, tak i všeho obilí musela se z polí a luk doslova krást. V červnu velká vichřice způsobila mnoho škod v lesích, přes léto stále deště

a ještě v prosinci přišla bouřka. Úmrtí v naší obci nebylo velké. V lednu zemřel nejstarší občan, horník Josef Kapr, stáří 84 roků, za několik měsíců po něm zemřela jeho manželka Barbora Kaprová, Stáří 81 roků. Dne 29. 7. zemřel Jaroslav Karlovec, stáří 74 roků a konečně koncem roku, v prosinci zemřel Václav Žemlička, stáří 52 roků.

1956

Jedenáctý rok naší lidově demokratické republiky. Velmi mnoho za ten čas změnilo se v našem státě, i v naší obci. Zásluhou na této změně mají jak vzrůstající blahobyt i mnoho lidí, kteří poctivě smýšlí se stávajícími poměry. Jest třeba v prvé řadě neúnavnou péčí osvětovou a kulturní práci vyzvednouti a díky vedoucímu kulturnímu a osvětovému pracovníku ředitelů národní školy s. Václavu Pechmanovi, který opravdu s nevšední obětavostí a láskou, věnuje své volné chvíle, kterých v letošním roce měl opravdu tak málo, protože si také staví rodinný domek. Příští generace snad lépe ocení jeho neúnavnou práci na poli kulturním.

Zaznamenám jen z části „Výroční zprávu o činnosti střediskové besedy osvětové zdejší obce a r. 1956“: není tomu dávno, co byla založena středisková světová beseda. Pouhých 5 let nás dělí od slavnostního okamžiku, kdy tenkrát, jak st tomu říkalo, újezdní osvětová beseda v Krašovicích zahájila svou činnost. Mnozí z nás spolupracovali hned od začátku a vytrvale překonávali obtíže, které se stavěly do cesty. Někteří občané prorokovali, že celá věc ztroskotá a upadne vše v nečinnost. Vždyť ze začátku se muselo bojovat o všechno, musela se především získat důvěra lidí a jejich přízeň, připravovat hodnotné akce a shánět potřebný materiál k osvětové činnosti. 12 lidí (zástupci obcí) Krašovice, Bučí, Loza osada Tlučná, Mrtník, kteří se sešli budově národní školy v Krašovicích dne 8. ledna 1952 mělo mnoho starostí a také mnoho zodpovědnosti. Nezalekli se ničeho a pustili se do práce s plným elánem. Díky výbornému organizátoru, vedoucímu celé osvětové akce s. Pechmana, který jen s vrozené skromnosti ve své zprávě na sebe zapomíná, přidával se postupně další dobří a obětaví spolupracovníci a práce se rozrůstala a také kvalitněla. Připravují tak pod moudrým vedením budoucímu pokolení lepší a krásnější život. Po zřízení kulturní jizby v Krašovicích jistě i v druhých obcích, které kulturně spolupracují s S. O. B. budou v dohledné době mít své kulturní jizby. Zařízení v jizbě vyžaduje další práce. Pořízeny byly 2 gramofony, 1 se skříňkou a 1 mikrodrážkový a velký počet gramofonových desek. Do všech obcí přiděleny vývěsné skříňky a nástěnné tabule. Opatřením 150 židlí do hostince v Krašovicích, usnadnilo hodně přípravu kulturních podniků. V r. 1956 jsme dosáhli toho, že nejen v každé obci se promítá 1x týdně, v naší obci 2x týdně, ale toho, že každá obec má svůj vlastní promítací přístroj s příslušenstvím jako převíječka, cívký, plátno na promítání, lepička filmů atd. Zároveň S. O. B. nechala pro každou obec několik promítačů vyškolit v krajském kurzu. Ještě mnoho jiných věcí je v kulturní jizbě jako fotopřístroj pro kroužek fotoamatérů, psací stroj, skříňky na spisy, rolety do oken, kamna a mimo veřejnou obecní knihovnu, jsou zde různé brožury, časopisy a pro kroužek šachistů šachy. V knihovně, kterou též vede a stále doplňuje s. Pechman je celkem 1 152 svazků knih, přibýlo 67. Trvalých čtenářů je asi 60, ale zásluhou soudružky Pechmanové přichází do knihovny stále více a více dětí a tato velmi ráda a s nevšední ochotou poradí těmto malým čtenářům jaké knížky si mají ke čtení vzít. Vyrůstá tak budoucí generace milovníků čtení a knih. Činnost S. O. B. v Krašovicích za r. 1956 sklízí úspěchy za soustavnou a cílevědomou práci a stále se rozrůstá. Proto počet podniků se u nás také zvýšil oproti r. 1955. Celkem bylo uskutečněno 403 podniků a tyto shlédlo celkem 28 517 osob. Filmový kroužek byl nejuspěšnější, neboť o filmová představení se zajímá nejvíce lidí. Leště před málo lety návštěva filmových představení byla jen 20 – 30 lidí, nyní se pohybuje kolem 100.

Celkovou výroční zprávu o činnosti S. O. B. jest možno přečísti ze spisu uloženém v archivu. Celkově možno konstatovat, že kulturní a osvětová činnost za první republiky nebyla v naší obci po celou dobu svého trvání taková jako nyní za celý jeden rok. Abych mohl napsat zprávu o činnosti našeho J. Z. D. musím začít o počasí, které v mnohém přispělo v některém případě k dobré prosperitě družstva, ale v mnohém, ne příliš dobré organizaci družstvo utrpělo ztráty. Začátkem roku byla zima dosti mírná, až druhé polovin února byli mrazy a – 20 °C, což nejvíce pocítilo ovocné stromy, které v některém místě zmrzlo. Přes to však bylo ovoce dosti zejména jablek a švestek. Jarní práce v polích dokončeny vlivem deštivého počasí až koncem dubna, ale vegetační podmínky dávaly naději na dobrou sklizeň. Žel, že měsíc červen i měsíce další byly tak nepříznivé, že sklizeň jak sen, tak později i obilí musela se do slova z polí takřka krást.

Celková prosperita našeho J. Z. D. za rok 1956 vypadá asi takto:

Druh	Zaseto	sklizeno(q)	na jeden ha	povinná dávka
Pšenice	14,41	293,30	20 q 35 kg	80 q 55kg
Žito	18,00	326,47	18 q 13 kg	20 q 60kg
Ječmen	12,11	318	26 q 26 kg	28 q 80kg
Oves	12,08	241,20	28 q 24 kg	33 q 50 kg
Brambory	15,87	2897,60	182 q 52 kg	443 q
Hrách	1,11	13,20	11 q 89 kg	
Vikev	1,00	11,95	11 q 95 kg	
Mák	1,00	4,73	4 q 73 kg	
Mrkev	0,50	20,	40 q	

Zelí	0,50	107	214 q	
Směska na zrno	1,11	32,95	29 q 27 kg	
Siláž. Pícniny	2,30	300	130 q 43 kg	
Mléko		77584		28558
Vejce		25687		10225
Maso hov.		101,61		
Maso vep.		83,32		38,52

Obhospodařováno zemědělské půdy 143,31 ha, z toho orné půdy 113,30 ha.

Z tohoto je patrné, že hospodaření v některém případě by nebylo špatné zejména v živočišné výrobě, ale v rostlinné výrobě by bylo třeba více organizační schopnosti a energie než jakou má nynější předseda družstva, obě. Václav Brandtl. Více jak 100 q bramborů bylo sklizeno již v pozdních podzimních dnech a tyto místo do silážní věže nebo do krechtu nechal vykládat na volném místě ve statku, kde úplně zmrzli. Velká tedy škoda pro družstvo. I v živočišné výrobě by bylo třeba lepší organizace, neboť stavba vepřinu je stále nedostačující, třebaže O. N. V. naléhá na dokončení této stavby. Jen v drůbežárně je možno zhodnotit neúnavnou a poctivou práci, ošetrovatelky drůbeže soudružky Boženy Helusové, která e opravdu svědomitě stará o svěřené jí nosnice. Nutno také zaznamenati, že soudruh Jaroslav Kubíček zhotovil novu klec na krávy na štípání a řezání paznehtů, což jistě také bude mít velký vliv na zdraví krav a zvýšení doживosti, což by bylo třeba toto zhodnotit a po zásluze odměnit. Jinak celkově možno zhodnotit práci a prosperitu družstva za dosti příznivou již z důvodu toho, že jednotka pracovní plánována na Kč. 18 byla zvýšena a vyplácena Kč 21. Jest také třeba zaznamenati, že měnová reforma provedená v červne r. 1953, měla příznivý vliv na šetrnost občanů v naší obci, neboť někteří mladí občané zakoupili si v letošním roce stavební parcely na pozemku L. Kieswettera. Mnohý z těchto stavbu rodinného domku již začali. Stavební parcely zakoupili si tito občané: Urban František, Koudela Karel, Pašek Vlastimil, Hnát Josef, Černá Vlasta, Štál Josef, Štál Miloslav, Tobiáš Václav. Stavbu začali již: Josef Štál, Josef Hnát, Karel Koudela a Urban František. Z toho je patrné, že životní úroveň stále stoupá, neboť jedná se jen o samé dělníky. V tomto roce bylo málo úmrtí v naší obce. Začátkem roku zemřela občanka Žemličková Růžena, stáří 74 roků. Tragickou smrtí zemřel Antonín Koudela, stáří 56 roků a Kubíček Václav, stáří 48 roků, Benedikt Josef, stáří 58 roků. Antonín Koudela šel z hostince po půlnoci z 15. na 16. října a snad následkem špatného osvětlení na hrázy rybníka spadl z hráze a utonul.

Zajímaly mne různé kresby a malby, které prováděla učitelka zdejší národní školy s. Henžlíková jako propagaci k různým příležitostem jako divadla, plesy a besídky, požádal jsem také, aby do zdejší pamětní knihy něco vhodného nakreslila. S nevšední ochotou pěknou malbou zvěčnila své umění. Díky!

Na ukončení roku 1956 třeba poznamenati, že začátek zimy byl hodně mokrá, takže nebylo možno na polích zasetí zimní obilí, ani dokončiti orbu hlubokou, což jistě se nepříznivě projeví v příštím roce.

1957

Jak koncem minulého roku byla zima mírná a spíše mokrá, tak i začátek letošního roku nikterak se nezměnil. Mrazy průměrně -7°C od poloviny dubna bylo již počasí teplé, ale ovoce nebylo téměř žádné. Co se týče kulturní práce v naší obci byla tato v počátcích roku úspěšná, pokud mohl činnost S. O. B. vésti předseda s. V. Pechman, ale následkem náhlého těžkého onemocnění, byla činnost přece jen slabší. Filmových představení pořádáno 102, ochotnické divadlo žádné, 7 tanečních zábav, 27. dubna přednáška p. Josefa Fursta na téma „minulost obce krašovické“, která byla velmi čteně navštívena. Při této přednášce místní občan s M. Pašek vyprávěl, že při úpravě farské zahrady nalezeno bylo mnoho lidských koster, jakým způsobem bylo toto pohřebiště založeno je neznámo. V měsíci květnu dne 19. byly volby do M. N. V. Zapsaných voličů bylo 293, jen B. Široká opomenutím nebyla do volebních seznamů zapsána. Volby zúčastnilo se 289 občanů, tedy téměř 100 % a zvolení byli tito občan: Pokorný Jan, Janouškovec Václav, Tupý Jaroslav, Uran Václav, Kapr Josef ml., Kubíček Jaroslav, Soukup St., Pechman Václav.

Jednotné zemědělské družstvo. V našem J. Z. D. bylo na výroční schůzi zvoleno nové předsednictvo a sice: předsedou družstva zvolen Ladislav Beneš, rodák z obce Tatiné, výkonný zemědělec, mladý sice, ale dobrý organizátor a opravdu snaživý pracovník. Ovšem, když záležeti na ostatních funkcionářích, budou-li mu alespoň částečně nápomocni. Skladníkem byl zvolen František Bischaf, zootechnikem Jan Pokorný, který také koncem roku podal zprávu o hospodaření družstva, kterou doslovně opisují,

Naše J. Z. D. hospodáří na výměře 148 ha zemědělské půdy, z toho 117 ha orné. Zástav skotu: 83 kusů, z toho krav 39 kusů. Dále je zastaveno 12 prasnic, 73 kusů prasat na výkrm a 1 plemeník. Slepíc 413 kusů a průměrná snůška v roce 957 byla 152 kusů vajec.

Naše J. Z. D. vyrobilo a prodalo včetně povinné dodávky:

Hovězí maso 12 090 kg; tj. na 1 ha 81,6 kg

Vepřové maso 12 469 kg; tj. na 1 ha 106,5 kg
 Mléko 49 218 l; tj. na 1 ha 332,5 l
 Vejce 35 147 ks; tj. na 1 ha 300,4 ks
 Zrniny 28 794 kg; tj. na 1 ha 246,1 kg
 Brambory 51 305 kg; tj. na 1 ha 436 kg

Hovězí maso a mléka se počítá ze zemědělské půdy, vepřové maso, vejce, brambory a zrniny se počítají z orné půdy. Z uvedených čísel je vidět, že i v našem J. Z. D. je předpoklad k tomu, aby úkoly stanovené na rok 1960 byly splněny už v r. 1959.

Poznamenávám k tomu, že splnění tohoto úkolu bude možné jen, když bude dostavěn vepřín, který upraven od r. 1956 dosud ani z polovice není a bude-li také sklizeno všechno obilí, které letošního roku z části shnilo na polích, tj. ječmen a oves. Snad nebylo příčinou jen nepříznivé počasí, když v okolních obcích se sklídilo všechno. Plánovaná výše pracovní jednotky 18 Kč byla sice dodržena, ale sklizením veškeré úrody mohla být mnohem vyšší. Na upozornění soudruha Pokorného nebylo správně ve vesnických novinách „krašovický obzor“ uvedeno. Celková výroba byla mnohem větší než jak nahoře uvedeno. Rád opravuji.

Počasí v roce 1957 bylo velmi nestálé, jarní měsíce byly opravdu velmi pěkné a příznivé pro jarní setbu obilí a okopanin. Ale velmi teplé dny, zvláště měsíce květen a červen a začátek července vzbuzovaly obavy, že bude velké sucho. Vždyť dne 7. července bylo ještě naměřeno teploty +37 °C. však do začátku žnových prací počasí se změnilo tak, že sklizeň jak obilí, sena i otavy nebylo možné za sucha odvésti do stodol a zvláště ječmen a oves, ve kterých přerůstal jetel, nebylo možné sklídit vůbec. Ovoce tohoto roku nebylo téměř žádné, až na malé výjimky. Podzimní polní práce jako setí obilí a orba nebyli úspěšně provedeny, což projevilo se v příštím roce ve slobší sklizni obilí a nejvíce brambor. Za ošetřovatelku drůbeže zvolena s. Anna Karlovcová, která věnuje drůbeži nevšední péči, což projevilo se, že po povinné dodávce vajec, která byla splněna na 100 %, bylo odevzdáno ještě mnoho vajec na státní nákup. V roce 1957 zemřela po těžké a trapné nemoci ve stáří 25 roků soudružka Marie Helusová, úřednice šamot. závodů v Horní Bříze, milé a tiché děvče. Na podzim téhož roku zemřel ve stáří 58 roků s. Vojtěch Karlovec a sice tragickým způsobem, byl přejet vlakem u Kaznějova. 26. 3. přivezen k pohřbení na zdejší hřbitov soudr. Jan Šiml, taktéž tragicky zemřelý, přejet byv vlakem při konání své pracovní povinnosti v Ervěnicích u Mostu. Jest také nutno zaznamenati, že sociální úroveň v naší obci lze pozorovati i sté stránky, že v naší obci již tři občané sobě pořídily televizory a sice: s. Sláva Široký, Jiří Vágner a Jaroslav Kožíšek.

1958

Kdo z našich bývalých občanů, kteří se po válce přestěhovali do pohraničí, přišel by se podívat do naší obce nyní po 13ti letech, ještě by se podíval, jak za těchto několik málo let změnila se obec. Mnoho nových domků na severovýchodní straně u „Sýpek“, na jižní straně nový rodinný domek s. ředitele V. Pechmana, nová velká kolna na statku J. Z. D., na západ od obce postaven nový vepřín. V „Loužku“ doškové stavení obě Václava Paška čp. 33 zmizelo a místo něho postaveno nové. Na poli pod „Hájkem“ stojí 2 drůbežárny. Ze všeho toho lze soudit, že mnohem lépe žijeme, že žádný nemusí mít obavy o zaměstnání a stálý výdělek. Počasí v tomto roce nebylo také příliš příznivé, jarní práce byly sice včas provedeny, ale později po častých deštích téměř všechno obilí polehalo, sena a jetele špatně schla, obilí po většině muselo se sekati ručně čímž plánované množství pracovních jednotek bylo brzy vyčerpáno a projevilo se tím, že pr. j. plánovaná na 17 Kč klesla na 14 Kč 20 halířů, také v naturáliích nebylo dodrženo plánu, neboť brambory na pr. j. nebyly dávány žádné. Výzva, by ostatní soukromě hospodařící rolníci vstoupili do J. Z. D. neminula se účinkem. Až na jednoho malého zemědělce, občana Václava Duchka čp. 28, vlastník zemědělské půdy ha 2.10 a. Všichni ostatní zemědělci vstoupili do řad družstevníků.

Osvětová beseda. Je opravdu radostno psát do pamětní knihy o osvětové práci o činnosti osvětové besedy, vedené z bezpříkladnou obětavostí ředitelem národní školy soudruhem V. Pechmanem. Vždyť naše kulturní zařízení nezůstává stát, ale stále hledá nové formy, aby se mohla plně rozvinout kulturní a osvětová činnost a společenský život u nás. Osvětová beseda jako složka M. N. V. tvoří společenskou základnu pro kulturní i osvětovou činnost pro všechny společenské organizace v obci. Tak jako u nás v Krašovicích jsou pravidelné měsíční porady osvětové besedy, tak i v nově ustaveném kulturním středisku v Dolní Bělé, jsou každý měsíc kulturní porady pro tyto obce: Krašovice, Bučí, Tlucná, Mrtník, Loza, Horní Bělá a Lité. Program pracovních porad je pečlivě připraven a plánovány akce na celý měsíc a čtvrtletně hodnoceny. Těchto akcí v naší obci za rok 1957 bylo díky neúnavné činnosti soudruha Pechmana dostatek. Celkem bylo uskutečněno 188 osvětových podniků, které navštívilo 15 060 osob. (Průměrně tudíž 80 osob). Z toho pro vědecko-osvětovou propagaci bylo pořádáno celkem 44 podniků s celkovou návštěvou 1 585 osob, 7 vystoupení divadelních souborů (957 osob), 10 vystoupení ostatních souborů LUT (1570 osob), 19 lidových veselí a tanečních zábav (2 722 osob), 93 filmových představení (6 591 osob), (průměrně 70 osob na jedno představení a 15 ostatních kulturně společenských akcí. (1 635 osob). Zaznamenal jsem jen část činnosti Osvětové besedy, celkovou výroční zprávu

za letošní rok mi laskavě zapůjčil s. Václav Pechman, ze které jsme významné akce činnosti osvětové besedy opsal a originál uložen do archivu. Čtenářský kroužek vede s. Pechmanová. Půjčování knih v knihovně – každé pondělí. Přírůstek knih za rok 1958: 64. Stálí čtenáři: 62. Počet svazků 1 261. Besedy o knihách : „Psohlavci“, „Odvážná školačka“. Výstava knih 1. 6. prodáno knih za 1 500 Kč a 7. 12. prodáno knih za 1 800 Kč.

Menší výstavy zábavných a odborných knih. Toto je výroční zpráva knihovnice s. A. Pechmanové. Již z počátku jsem se zmínil o nepříznivém počasí, které mělo vliv na špatnou úrodu na polích, ale zato ovoce, zejména jablek bylo takové množství, že jimi krmili i dobytek. Nestačilo se prostě ovoce v továrnách zpracovat. Mokry podzim velmi brzdil včasnému setí obilí, mnoho polí zůstalo neobděláno a musel býti změněn plán setí. Místo zimní pšenice byla setá v roce příštím tj. 1959 pšenice jarní. Třebaže jaro začalo teplé a mokré, byla naděje, že bude dostatek píce, ale poslední deště přišly v polovici května a od té doby po celé léto ani 1 mm srážek nebyl až teprve počátkem listopadu začalo normálně pršet a toto vlhké počasí teprve umožnilo setí obilí. Úroda byla zejména v píci velmi nízká, obilí mámo sypalo, že byli obavy, že bude těžko splněna povinná dodávka zemědělských produktů.

Celkový přehled rostlinné výroby za rok 1959:

Druh	Celková sklizeň	Povinná dodávka	Státní nákup	Výnos ha
Pšenice	574,70 q	85,62 q	0,57 q	27 q
Žito	547,25 q	231,25 q	94,46 q	21,90 q
Oves	423,30 q	57,04 q		20 q
Ječmen	378,90 q	46,26 q	82,25 q	18 q
Brambory	1 491 q	160 q		
Řepa cukr.	186 q	186 q		
Krmná řepa	212 q			

Povinná dávka živočišné produkce:

Hovězí maso, odevzdáno: 137 q 88 kg

Vepřové maso, odevzdáno: 123 q 03 kg

Mléko: 54 796 l

Vejce 64 688 kusů

Toto je celkový přehled hospodaření jednotného zemědělského družstva, které je stále už několik let jako v začarovaném kruhu, neboť místo aby cena pracovní jednotky stoupala je rok od roku nižší. Předsedou družstva opět zvolen Václav Brandtl, zooteknikem Jan Pokorný, který opravdu svědomitě se stará o prosperitu živočišné výroby. Skladníkem zvolen František Bischof, skupinářkou Zdeňka Mertlová, účetní družstva je soudružka Marie Vanžurová z Bučí. V letošním roce započatá stavba nového mostu na silnici přes naši obec. Protože starý most přes potok, tekoucí od osady Tlucná, vybudovaný r. 1900, při stavbě silnice nevyhovoval dnešní frekvenci, neboť jezdí dvěma směry Dolní Bělá – Horní Bříza a Plzeň denně 26 autobusů, nepočítaje v to auta osobní, nákladní a traktory s vlečnými vozy, byl tento již velmi chatrném stavu. Proto státní silniční správa přikročila k vybudování nového mostu, značně širšího a mohutnějšího. Pneumatickým kladivem zatlukány piloty, asi 2,5 m dlouhé, tyto zabetonovány, klenutím mostu vyztuženo ocelovou armaturou a po obou stranách zabetonováno z železných trubek pěkné zábradlí. Se stavbou mostu byla po obou stranách rozšířena silnice v délce asi 100 m od domu čp. 15 až k domku čp. 27, kdež zbořen také chlév. Tímto rozšířením se silnice značně vyrovnala a pro motorová vozidla je v těchto místech mnohem lepší přehled. Se stavbou započato začátkem srpna a dokončena koncem listopadu. Vedoucím stavby, Rudolfem Lavičkou z Nevřeni, mě bylo sděleno, že plánovaný rozpočet Kč 320 000 bude asi překročen na plných 400 000 Kč. V měsíci říjnu při průjezdu tanků čsl. armády, byl poškozen domek čp. 41, majitel Ladislav Horl. Vojenská správa nabídla náhradu, kterou však majitel dle doslechu nepřijal. Silnice u domku č. 41 jest velice úzká a nepřehledná a je opravdu zázrak, že dosud při veliké frekvenci s nestalo žádné neštěstí jedině, že dotyčný domek byl již několikrát poškozen. Začátkem srpna utrpěl těžký úraz Josef Pech, na chemické továrně, kde dotyčný soudruh pracuje, byla mu zlomena pravá noha. Také jest třeba zmíniti se o častém stěhování vedoucích pohostinství Jednoty. Jakou příčinu toto časté stěhování nemožno zjistiti. Po Karlu Koudelovi, který dlouhá léta samostatně vedl hostinskou živnost, koncem roku 1956 této zanechal, nastoupil Josef Hnát, který třeba, že postavil sobě domek u „Sýpek“, odstěhoval se s rodinou do Dolní Bělé, za necelý rok tedy odešel. Po něm nastoupil Stanislav Soukup, který také jen krátký čas dělal vedoucího pohostinství, odstěhoval se do Ledec u Plzně. V roce 1958 nastoupil jeho místo jakýsi J. Martínek, který však zakrátko asi po půl roce také odešel. Pátý nastoupil František Vejvoda, který měl v Hůrkách, tedy v pohraničí svůj domek, ani ten zde dlouho nebyl a odstěhoval se do Mrtníka. Od září letošního roku, tj. 1959 nemá tedy krašovická obec žádného hostinského. Snad se na zimní sezónu někdo přihlásí, doufám, že na stálo.

Zemřeli v r. 1958:

Anna Kovaříková 1. 1., Marie Kovaříková č. 20 14. 2., Anna Krupová 17. 2., Bedřich Souček 8.8., Josef Weber 8. 12., Marie Bochníčková 30. 12. Celkem 6 osob.

V roce 1959:

František Skala 2. 4., Anna Vopatová 3. 5., Matěj Pašek 5. 3., Jan Šiml 15. 7., Josef Karlovec 6. 10., Emilie Pašková 22. 10., Jaroslav Tagl 13. 10. Celkem 7 osob.

S výroční porady O. B., která se konala dne 7. 3. 1960 za vedení obětavého pracovníka, který se věci kulturní podniků nezná oddechu, soudruha ředitele národní školy Václava Pechmana, vypisují jen malou část těchto. V prvé řadě jest to učitelství sbor, který s nemalou péčí se věnuje žákům zdejší školy na poli kulturním.

Ve zdejší obci, učitelství sbor věnuje dětem velkou péči. Hledíme, aby jejich volný čas byl vyplněn i po kulturní stránce. K tomu je třeba dobrých pracovníků, jak ve škole, také mimo školu. Nacvičují se s dětmi kulturní programy k různým besídkám, které se uskutečňují k významným výročím. V r. 1959 nacvičena byla 2 dětská divadla a sice „Zlatá nit“ a pohádkovou hru „Zlaté srdíčko“, obě hry provedeny s velkým úspěchem. Sice hodně námahy bylo věnováno nácviku, ale rozzářené oči malých i dospělých diváků jsou nám odměnou. Dále uspořádány dvě besedy o knihách a sice: „Pohádky z celého světa“ a „Mladá garda“, které byli vždy doplněny filmem. Často v nedělních dopolednech zajíždí se s dětmi do divadla do Plzně. Také dva zájezdy do cirkusu do Plzně byli uskutečněny. Mnoho akcí i pro dospělé „Osvětová beseda“ pořádala vše s neúnavným pracovníkem s. Pechmanem i filmová představení každého týdne. Nepíší celkovou zprávu o činnosti „osvět. besedy“, ale možno tuto čísti v archivu uloženém na M. N. V. Také náš místní časopis „Krašovický obzor“ se těší velké oblibě a tiskne se nákladem 200 výtisků za měsíc.

Dík za ochotu dlužno projevit soudružce Marii Šmídlové za zprávu o činnosti „Výboru žen“, který byl ustaven v únoru r. 1953, píše se v této zprávě: výbor žen za tuto dobu již vykonal mnoho, co prospělo jak všem občanům, tak i místnímu J. Z. D. Také dětem se snažil výbor žen přispět k jejich pobavení, jak maňáskovým divadlem, které provedla výbor žen celkem dvakrát, tak i vánoční nadílkou, kterou provádí pravidelně již po několik roků. V letošním roce byly výborem žen, podarovány ženy, které mají 5 i více dětí při slavnostech národního dne žen. Usneseno bylo i v příštích letech všem matkám alespoň kytičko projevit úctu, že vychovávají zdravou a šťastnou generaci. Také dětem národní školy hodlá výbor žen příštího roku způsobit radost tím, že k mezinárodnímu dni dětí, obstarají návštěvu divadla v Plzni. Usneseno též, při špičkových pracích, pomáhati místnímu J. Z. D. Ve spolupráci s Osvětovou besedou připraví v příštím roce vítání nově narozených občánků. Taktéž k vybudování ošetrovny Československého červeného kříže, přispěje výbor žen, jak svou prací, tak i finanční pomocí. Tedy závazek jistě nemalý a jistě záslužný.

1960

Vzácní a milí hosté navštívili naši obec. Nevím, kdo z našich občanů je uvítal v naší obci. Na jejich počest byla v kulturní jizbě uspořádána slavnostní večeře výborem žen, které se dle doslechu zúčastnily. Předseda M. N. V. s. J. Kubíček, tajemník Jan Pokorný, předsedkyně V. Ž. Milena Tupá, s. Jaroslav Šváb a jiní pozvaní, veřejné pracovníci. Doufám, že v kruhu našich občanů se milým sovětským hostům velice líbilo a že dlouho budou vzpomínat na naši obec. Činnost výboru žen na letošní rok je plánována takto: „Na únorové schůzi se usnesl, že letošního roku započne uvítání nově narozených občánků v Krašovicích. Akce tato se počne provádět na podzim r. 1960. Ze svých skrovných finančních úspor daroval výbor žen 100 Kč ve prospěch místního Červeného kříže. Dále uspořádal akci: a sice zájezd dětí místní národní a mateřské školy do Plzně na zábavný soubor „Strýčka Jedličky“, na tento zájezd daroval výbor žen částku Kč 562. Zprávu o činnosti podali s M. Šmídlová. Ošetrovna místní skupiny Čsl. červeného kříže je pěkně vybavena. Od okresu dostala železnou postel, příkrývku, matrace, dvoje nosítka, stůl a 2 židle darovala soudružka Blažena Karlovcová, v místnosti je také bohatá zásoba různých potřeb a léků pro první pomoc. Začátkem ledna nastoupil v hostinci Jednoty opět jiný vedoucí, Václav Rojík, který zároveň jako řezník vedl řeznickou prodejnu ovšem k veliké nespokojenosti občanstva. Byl rozvedený, tedy sám, nestačil prostě na udržení čistoty a pořádku jak v hostinci, tak i v řeznické prodejně, začátkem měsíce listopadu po jeho odchodu nastoupil do řeznické prodejny Josef Štěpánek, který se o pořádek v prodejně mnohem lepší stará. Pohostinství převzal zdejší občan Piterman, na jakou dobu, opět ukáže budoucnost. Dne 12. 6. provedeny v naší republice volby do N. S., K. N. V., O. N. V. a místních národních výborů. Volby v naší obci proběhly hladce a při 100 procentní účasti voličů, navrzení kandidátů do všech institucí zvolené všemi hlasy. Předsedou M. N. V. opět zvolen s. Jaroslav Kubíček, tajemníkem s. Jan Pokorný. Dříve než začnu psáti o hospodaření J. Z. D. je nutno se zmíniti o počasí, od začátku roku do letních měsíců. Přes celou zimu až do polovice ledna 1960 nebyly žádné mrazy, jen časté deště, teplota 6 až 7 °C. V polovici ledna napadlo asi 10 cm sněhu, který zůstal ležeti do března. Byla tedy naděje, že toto příznivé počasí, přinese našemu družstvu lepší výsledky v hospodaření. V rostlinné výrobě sice byl výsledek uspokojivý, avšak v živočišné výrobě nebyl takový jak bylo očekáváno. Tabulka na další straně ukazuje, celkový přehled hospodaření, jak v rostlinné tak i v živočišné výrobě.

Celková produkce rostlinné i živočišné výroby J. Z. D. za r. 1960:

	Sklizeno	odevzdáno	státní nákup
Pšenice	547 q	80 q	
Žito	723,65 q	320 q	50 q

Ječmen jarní	565,20 q	150 q
Ječmen ozimý	109 q	21,11 q
Oves	482,50 q	
Cukrovka	644,20 q	500 q
Mák	23,29 q	12 q
Hrách	11,90 q	
Traviny		770 q

Výkup v rostlinné výrobě splněna dne 20. srpna 1960 na 113,4 %.

Živočišná výroba:

	Plán	Dodáno
Mléko	60 000 l	43 994 l
Vejsce	63 570 ks	37 913 ks
Maso hovězí	126 q	57,30 q
Maso vepřové	148 q	74,44 q

Stavy dobytka a drůbeže:

Krávy 51 kusů, jalovice 46 kusů, býčci 39 kusů, telata 14 kusů, slepice 546 kusů, selata a vepří 138 kusů.
V živočišné výrobě byl splněna plán málo na 50 %.

Po finanční stránce J. Z. D. v naší obci je asi takové: nedělitelný fond 50 000 Kč, sociální fond 20 207 Kč, kulturní fond 1 562 Kč.

Je nutno se zmínit se, že vliv počasí působil na okopaniny různě. Ku příkladu krmná řepa a cukrovka narostla u nás v nebývalém množství a velikosti, ale brambory byly u nás velmi ubohé. Zato ovoce, jablek, hrušek v zvláště švestek byla velká úroda, třebaže velmi málo přšlo od m+sice května až do konce září. Pracovní jednotka v Jednotném zemědělském družstvu konečně od roku 1957 oproti loňskému roku stoupla o Kč 4,50, tedy naděje na lepší životní úroveň členů družstva. Zprávu o hospodaření v J. Z. D. mé z nevšední ochotou napsala nová účetní, která nastoupila 1. 6. letošního roku, je to soudružka Marie Janouškovcová z Litě. Životní úroveň obyvatelstva naší obce stále stoupá. Na příklad, jen počet televizorů k vánocům stoupl na 21 kusů, to znamená, že 1/5 domů v obci má televizor. V obci je postaveno celkem 102 obytných budov, do roku 1860 bylo postaveno 16 domů: v letech 1861 – 1900 postaveno 14 domů, 1901 – 1938 postaveno 57 domů, 1939 – 1945 postaveny 3 domy, 1946 – 1960 postaveno 12 domů. Z celkového počtu domů má zařízení domácí vodovod 46 domů, elektrické osvětlení 100 domů a koupelny 28 domů. Ve výstavbě naší obce je čím dále, tím více viděti vzestupnou tendenci životní úrovně a jistě v několika málo letech bude vystavěna nad rybníkem nová čtvrť. Usnesením vlády bylo nařízeno všem žákům, počínaje školním rokem 1960, dáti veškeré školní potřeby zdarma. V naší škole činí tento dar vlády a K. S. Č. 6 306,90 Kč. Jest to veliký úspěch naší milé republiky. Všichni jsme za to vděční. Prohlížeje staré noviny z roku 1948, shledal jsem, že volby v letošním roce 1960, podaly důkaz jiného nazírání na poměry nynější a poměry při volbách v roce 1948, kdy v naší obci bylo z 246 hlasů odevzdáno 16 bílých lístků, tedy neplatných, kdežto v roce 1960 při 100 % účasti voličů odevzdáno plných 100 % pro navržené kandidáty. Činnost Osvětové besedy jako léta minulá, pod vzorným a obětavým vedením s. ředitele národní školy Václavem Pechmanem, zdárně pokračuje v pořádání různých kulturních podniků při průměrné účasti místních občanů. I ošetřovna Čsl. Č. K. měla možnost poskytnouti první pomoc při úrazu. Soudružka Zdeňka Hájková dne 19. 9. ošetřila žáka zdejší národní školy, Václava Tobiáše, 10 roků starého, který při jízdě na kole najel na jedoucí osobní auto, při srážce byla mu zlomena noha nad kotníkem. V letošním roce v naší obci zemřelo 6 občanů a to: dne 26. 3. Honomicková Anna, stáří 83 roků, 4. 4. po 14ti denním pobytu v Liblíně zemřela Růžena Kovářiková stáří 76 roků, 7. 4. zemřel v plzeňské nemocnici Josef Kroft, stáří 43 roků, 12. 10. zemřel Jan Bochníček, stáří 75 roků, 23. 10. zemřel Václav Svojtka, stáří 54 roků.

1961

Významný rok pro naší republiku i pro naši obec. V letošním roce nese naše republika hrdý název: „Československá socialistická republika“, což má ohromný význam i pro naši obec, již z toho důvodu, že v naší obci došlo od nového roku ke sloučení Jednotného zemědělského družstva se dvěma družstvy dvou obcí a sice, obce Bučí a Mrtník pod názvem „J. Z. D. Rozkvět“. Jestli název „J. Z. D. Rozkvět“ bude zasloužený, ukáže budoucnost. Tak ku příkladu za první čtvrtletí letošního roku plněny úkoly v živočišné výrobě:

	Úkol	Splněno	Rozdíl
Maso hovězí	96 q	65,32 q	-30,68 q
Maso vepřové	100 q	70,83 q	-29,17 q

Mléko	51 500 l	53 733 l	+2 233 l
Vejce	48 000 ks	60 743 ks	+ 12 743 ks

Plnění mléka podle provozoven:

	Úkol	Splněno	Rozdíl
Mrtník	17 000 l	14 932 l	-2 568 l
Krašovice	18 000 l	19 030 l	+1 030 l
Bučí	16 000 l	19 771 l	+ 3 771 l

Plnění vajec podle provozoven:

	Úkol	Splněno	Rozdíl
Bučí	13 000 ks	12 508 ks	-492 ks
Mrtník	17 000 ks	21 953 ks	+4 953 ks
Krašovice	18 000 ks	26 282 ks	+8 282 ks

Z těchto tabulek je vidno, že v prvním čtvrtletí v živočišné výrobě, produkce masa hovězího i vepřového splněna nebyla, jediné produkce mléka a vajec byla překročena. Není žádná naděje, že úkoly předepsané na letošní rok, zejména v produkci hovězího masa a vajec v našem J. Z. D. „Rozkvět“ budou splněny, když do zástavu krav pro letošní roku chybí 29 kusů krav, proto musí zastavovati jalovice, což již v prvním čtvrtletí mělo vliv na neplnění plánu dodávky hovězího masa. To samé bude i v produkci vajec. V prvním čtvrtletí dodávka vajec splněna přes 100 %, ale na druhé čtvrtletí jest úkol plnění dodávky na 96 000 kusů, to znamená průměrně denně dodat 1 050 kusů vajec. V našem J. Z. D. mají zastaveno 1090 kusů slepic, tudíž úkol za druhé čtvrtletí bude splněn jen za podmínek, když členové družstva jako záhumekáři ze všech tří obcí, tj. Bučí, Mrtník a Krašovice nebudou prodávati do prodejny „Jednoty“ a tím pomohli Jednotnému zemědělskému družstvu splnit úkol v dodávce vajec. Takovým způsobem to šlo stále ve všech zemědělských produktech, jak v živočišné, tak i v rostlinné výrobě do podzimního období. Snad část viny padá i na nestálé počasí, které od polovice června bylo krajně nepříznivé. Velmi prudké deště znemožnily sklízeti sena, některé louky v naší obci byly úplně pod vodou, seno odplaveno a tak znehodnoceno, že velká část bylo odvezena do kompostů. Deštivé počasí trvalo téměř bez přestávky po celý červenec a srpen do 20. Žňové práce začaly koncem srpna. Jak krásné bylo obilí počátkem června, ale konec srpna zklamal naděje na bohatou sklizeň. Sice v našem J. Z. D., ve všech třech provozovnách, tj. Bučí, Krašovice a Mrtník byl k započetí žní plánován termín na 10. 8., ale nepříznivým počasím obilí se doslova z polí kradlo. V naší obci bylo plánováno posečení žita, plán ha 21,17 a, posečeno 3 ha. Ječmen – plán 20,22 ha, tudíž všechn úkol splněn, tj. ha 20,22 a, také oves ha 16,02 a všechn posečen. Jedině žito nebylo posekáno, až koncem září, když více jak polovina zrna přišla nazmar. Proč se žito sekalo až naposled mohl by zodpovědět jediné předseda družstva Antonín Šmídl. J. Z. D. „Rozkvět“, neodpovídá příliš hospodaření. Také sklizeň otavy koncem listopadu nebyla dosud ukončena a dle šech známek asi vůbec nebude, asi 5 ha otavy zůstane neposečeno. Celkové plnění úkolů napíší po ukončení roku, jak rostlinné, tak i v živočišné výrobě. Přehled o plnění plánu J. Z. D. „Rozkvět“ za rok 1961:

(všech třech provozoven)

	Zaseto	Plán	Skutečnost
Obilí	228 ha	na 1 ha 855 kg	889 kg
Cukrovka	8 ha	na 1 ha 260 q	229,2 q
Brambory	49 ha	na 1 ha 43,5 q	16 q

Mléko a snůška vajec:

Provozovna	Úkol dojivosti na krávu	Skutečnost na krávu a den	
Bučí	1 800 l	2 357 l	6,45 l
Krašovice	1 800 l	1 792 l	4,91 l
Mrtník	1 800 l	2 044 l	5,45 l

Vejce:

Provozovna	Snůška na jednu slepici	Skutečnost
Bučí	130 ks	115,88 ks
Krašovice	130 ks	111,93 ks
Mrtník	130 ks	114 ks

Plán snůšky vajec nebyl splněn, protože na provozovně Bučí byl celý chov zamořen T. B. C. a byl zlikvidován, na provozovně Krašovice bylo 500 slepic 5ti letých, které byly též zlikvidovány. Nyní je zástav 200 ks slepic ročních a 250 slepic dvouročních. Prasata: přírůstky – Bučí 0,37 kg, Mrtník 0,36 kg, Krašovice 0,30 kg. J. Z. D. průměr 0,35 kg.

Přehled o plnění dodávek masa za rok 1961 v J. Z. D. „Rozkvět“

	Úkol	Splněno
Jatečný skot	309 q	280,45 q
Jatečná telata	31 q	44,84 q
Jatečná drůbež	18 q	15,64 q
Jatečná prasata	428 q	335,03 q
Maso (celkem)	786 q	675,9 q tj. 86 %
Mléko	235 000 l	233 960 l tj. 99,55 %
	Úkol	Splněno
Vejsce	191 000 ks	164 433 ks tj. 86,1 %
Obilí	1 950 q	2 026,23 q tj. 103%
Cukrovka	2 080 q	1 833,40 q tj. 88,1 %
Brambory	2 130 q	784,94 q tj. 36,9 %

Celoroční plán v rostlinné výrobě, zejména v obilí v provozovně Krašovice mohl být mnohem vyšší, kdyby obilí, zejména žito bylo včas sklizeno, jak ze začátku podotknuto. Brandtlová a Horlová se opravdu velmi přičinují a velké přírůstky. Průměr 0,92 kg na kus a den.

Další významnější události v naší obci: Dne 19. 6. byla svolána veřejná schůze všech občanů, která opravdu velmi čteně byla navštívena. Byly podány informace o stavbě školy v Trnové a usneseno podati námítky a ostrý protest proti této stavbě, avšak vše bylo bezúčelné. Stavba provedena a vyučování v nové škole v Trnové se začalo 1. září.

Osvětová beseda v naší obci, za vedení osvědčeného pracovníka, ředitele národní školy s. Václava Pechmana, svědomitě plní své poslání. Každou neděli filmové představení celovečerní, mimo krátkých filmů k různým přednáškám, které obstarává obětavě a nezištně s. Václav Pechman. Taktéž i velmi časté zájezdy do divadla v Plzni i zájezdy po naší republice. Lidová naše knihovna, kterou taktéž vede s. Pechman dává našim občanům možnost ve volných chvílích vzdělávat se mimo přednášek pořádaných osvětovou besedou rozšiřovat své vědomosti.

V krašovické pekárně, podle informace zaměstnané soudružky Anny Nové, za měsíc říjen bylo upečeno:

Chleba na váze 2 kg – 128 q 24 kg

Chleba na váze 3 kg - 269 q 28 kg

Pšeničná veka – 60 ks

Bílé pečivo (á 0,30 Kč) – 93 950 ks

Samozřejmě, že toto množství je pro více obcí krašovického okolí. Zaměstnanci pekárny Miroslav Boček (vedoucí), Jan Slovák, Marie Bočková, Miluše Kliková, Anna Nová (účetní)

Velmi smutné vánoce prožili v rodině s. Jaroslava Kožíška, vezl ze Sence svoje 2 malé dcerušky a manželku, u samé naší obce vypovědělo mu auto službu, chtěl toto již dotlačit domů, velmi se tím schvátíl, takže po krátké chvíli zemřel ve věku 32 roků. Soudruh Kožíšek zanechal manželce nedokončenou stavbu rodinného domku, jistě tato bude mít nemalé starosti s dokončením této stavby.

1962

Jako ve zprávách čsl. rozhlasu začíná den přehledem počasí, tak je nutno i v pamětní knize začít rok jen počasím, neboť na počasí závisí jaká bude úroda a jak skončí rok. Je sice pravda, že boj o zrno a další zemědělské produkty neustává z počasí jaké si příroda přinese, ale jisté je, že zemědělství musí, aby se přizpůsobilo a udrželo krok s průmyslem což bude nezbytné v nejbližších letech, zdokonalovalo zemědělskou výrobu bez ohledu na počasí. Nestálé počasí koncem minulého roku. Od polovice měsíce prosince mírné mrazy, které střídavě zesilovaly až do 7. 3. Koncem února silné víchřice, které však v naší obci i v blízkém okolí neudělaly žádné škody. Dne 7. března po krátké nemoci zemřela Josefa Kroftová, zpopelněna v Plzni, od 11. března silné mrazy, zejména v noci až -11 °C, které potrvaly až do konce měsíce. Dne 15. března zemřela Anna Rýdlová, stáří 73 roků. Protože krašovická obec nemá žádného hrobníka musí si pozůstalí zemřelého sami hrob vykopati.

Proto také většina občanů zemřelých bylo zpopelněno v plzeňském krematoriu. 15. 6. Antonín Pašek, důchodce, stáří 79 roků, zpopelněn v Plzni, 28. 6. zemřel Josef Kovařík, stáří 81 roků, zpopelněn v Plzni. V měsíci červnu bylo velmi studené a suché počasí, které i v červenci se nezměnilo, naopak nastal veliký nedostatek zelené píce pro dobytek, což se projevilo i ve výnosu živočišných produktů, jak nám ukáže statistika celoročního plánu. Kulturní a společenské akce v prvním pololetí 1962 v naší obci:

Uskutečněno celkem 12 přednášek a besed, kterých s zúčastnilo 584 návštěvníků, dále pak 22 kulturních a společenských akcí s celkovým počtem účastníků 2 661. Také promítání filmů, díky neúnávnému a nezištnému

vedení soudruha V. Pechmana a jeho manželky soudružky Anny Pechmanové, byla věnována příslušná péče. Bylo promítnuto 25 filmů, které navštívilo 1 629 zájemců. Průměr na jedno filmové představení je 65 návštěvníků. Úspěšně pracovaly zájmové kroužky: vlastivědný, pro filmy, redakční, čtenářský a rozhlasový. Také soubory lidové umělecké tvořivosti, divadelní, hudební a recitačně-pěvecký vyvíjely svou činnost. Je si třeba přát, aby ve druhém pololetí byla kulturně osvětová činnost v naší obci stále úspěšná. Dne 9. 6. nastěhoval se do domku čp. 37 nový majitel Karel Kalčík. Býval majitelka Anna Vágnerová odstěhovala se ke svému synovi Jiřímu do Kaznějova, kde si postavil nový domek. V naší obce ku dni 1. 1. 1962 žilo 421 obyvatel. Z toho je 52 narozených ve století devatenáctém, ostatní ve dvacátém. Nejstarší osobou v obci je občanka Marie Duchková čp. 51, je narozena 16. 1. 1875. Bude jí tedy v lednu příštího roku 88 let. Na tak vysoké stáří je dosud duševně svěží a poměrně dosti čilá. Je vdovou od první světové války a třebaže zůstala tu se čtyřmi dětmi sama, s velkým úsilím pustila se v zápas o lepší život svých dětí, což se jí také v plné míře povedlo.

Po M. Duchkové, ve stáří nastupuje občan Libor Kieswetter, narozený v roce 1880, který po všech ranách, které ho stihly a které mu život zasahoval, je dosud svěží.

Rozvrstvení dle stáří obyvatel naší obce je:

Rok

1882 – 2

1883 – nikdo

1884 – 2

1885 – 1

1886 – 1

1887 – 1

1888 – 3

1889 – 3

1890 – 1

1891 – 4

1892 – 4

1893 – 6

1894 – 2

1895 – 3

1896 – 2

1897 – 3

1898 – 1

1899 – 6

1900 – 5

Statistiku pro Krašovický Obzor sestavil Pašek František.

Obyvatelé naší obce narození ve století dvacátém:

Rok	Rok	Rok
1901 – 7	1921 – 4	1941 - 6
1902 – 4	1922 – 7	1942 - 3
1903 – 10	1923 - 4	1943 - 3
1904 – 5	1924 - 4	1944 - 8
1905 – 3	1925 – 6	1945 - 5
1906 – 10	1926 – 10	1946 - 4
1907 – 8	1927 – 11	1947 - 12
1908 – 4	1928 – 5	1948 - 10
1909 – 7	1929 – 5	1949 - 6
1910 – 3	1930 – 8	1950 - 9
1911 – 7	1931 – 3	1951 - 4
1912 – 5	1932 – 6	1952 - 8
1913 – 2	1933 – 5	1953 - 7
1914 – 8	1934 – 8	1954 - 10
1915 – 7	1935 – 5	1955 – 8
1916 – 3	1936 – 4	1956 - 13
1917 – 3	1937 – 3	1957 - 6
1918 – 3	1938 – 10	1958 - 2
1919 – 0	1939 – 5	1959 - 6
1920 – 6	1940 – 9	1960 - 7
		1961 – 5

Pěkné prostředí krašovického hřbitova, které mělo vzhled malého lesíka bylo zrušeno. Oplocení smrky bylo vykáceno a nahrazeno betonovou podezdívkou a železnými sloupky a pozinkovaným pletivem. Celková hodnota plotu Kč. 16 885, z toho Kč 1 475 za práce manuální a náklady věcné a dovoz cementu, rámu a písku Kč. 15 380. Nezvyklý sice pohled, ale pěkné, žel, že dosud nemá obec žádného hrobníka jak již jsem zpočátku roku poznamenal.

Hmotná úroveň obyvatelstva v naší obci:

Dne 23. 5. byla v naší obci otevřena nová samoobsluha smíšeného zboží. Postavena byla totiž bývalá prodejna „Jednoty“ a místnost rozšířena o prodejnu masa, která byla zrušena, ale nahrazena pojízdnou prodejnou. Všeho spotřebního zboží je dostatek, životní úroveň obyvatel stoupá. Také v opravách a přístavbách rodinných domků se stále pokračuje. Přístavbu nebo opravu domku provedli tito občané: Týr Jaroslav čp. 12 nástavbu. Vynáhlovský Karel čp. 47 nástavbu. Kapr Josef čp. 58, přístavbu, Karlovec Karel čp. 65. Dobrý Karel čp. 64, oba přístavbu. Pašek Miroslav čp. 72 nový domek. Pašek František čp. 74 nástavbu. Klik Václav čp. 71 nový domek, Šváb Jaroslav čp. 87, nový domek. Patrná je také stoupající životní úroveň, že radiopřijímačů v obci je 105, tedy téměř v každé rodině 43 televizorů, ovšem ponejvíce u dělníků pracujících v průmyslu. Jak jsem v zápisu začátkem letošního roku uvedl, že nepříznivé počasí ukáže na špatnou prosperitu našeho J.Z.D. „Rozkvět“, stalo se toto skutečností. V rostlinné výrobě, zejména u brambor byla sklizeň velmi žalostná, takže plánovaná dodávka státu zdaleka nebyla splněna, u živočišných produktů plán výroby a dodávky je asi tento:

	Plán	Dodávka
Večce	200 000 ks	147 184 ks
Mléko	245 000 l	213 279 l
Maso hovězí	525 q	414,44 q
Maso vepřové	416 q	286,75 q

Týká se všech sloučených obcí, tj. Krašovice, Bučí, Mrtník.

Obilí	Plán	Dodávka	ha na výnos q
Pšenice	600 q	770,93 q	20,73 q
Žito	1000 q	759,92 q	17,30 q
Ječmen	600 q	484 q	23,43 q
Oves	100 q	100,90 q	40,68 q

Výnos sena, směšek, jetele a vojtěšky nebyl mi hlášen jedině krmné řepy byl : 385 a, ha na výnos 96,50 q. Plánovaná výše pracovní jednotky 18 Kč bylo vypláceno jen 17,50 Kč. V letošním roce též bylo zbouráno staré doškové stavení občana Václava Hájka, čp. 18. Jakého stáří tato hospodářská budova byla jsem se nedopátral. K tomuto stavení patřilo 3 ha 07 a orné půdy, které po úmrtí majitele a jeho manželky obhospodařoval Jaroslav Karlovec, čp. 7, do doby než vstoupil jako člen do J.Z.D. Jediná stavba, která krásy na vzhledu obce nepřidá je stará stodola, ještě došky pokrytá je v čísle popisném 33. Škoda, že protějšek je novostavba téhož majitele, jinak by naše obec měla docela pěknou tvářnost.

1963

Začínám koncem minulého roku, protože po dlouhá léta nebylo takové zimy a tak úporné jako od počátku prosince 1962 až do března 1963. Průměr mrazů -20°C , sněhu kol 20 cm. V březnu nastalo částečné oteplení, led který byl na potoce, protékajícím obcí 50 cm silný. Přes pozvolné tání přišlo z polí velké množství vody, která vnikla i na dvorky níže položených stavení, protože koryto potoka bylo stále ještě zamrzlé. Škody však nebyly žádné, jedině, že zemědělské práce na polích byly značně zpožděny, že nebylo možné dodržeti agrotechnický lhůty. Tak ku příkladu, na některých pozemcích níže položených bylo možné sítí jarní obilí teprve v květnu a brambory se dosázely až počátkem června. Však doufejme, že příznivé jaro vegetaci dožene. Řepa cukrovka okopána v našem J.Z.D., totiž v naší farmě a vyjednocena v agrotechnické lhůtě, díky teplému a příznivému počasí. Snad bude větší naděje na úrodnější rok, který nám konečně přinese jak v rostlinné výrobě i v živočišné obrát k lepšímu. Výnos sena a krmných směšek, jakož i jetele i vojtěšky byl loňského roku tak ubohý, že od ledna bylo nutno krmiti téměř jen slámou, což se projevilo i v produkci mléka v prvním čtvrtletí letošního roku: plán 50 000 l, splněno 39 451 l. Večce: 54 000 ks, splněno 45 296 ks. Jatečný skot: 115 q, splněno 74,38 q. Jatečná telata: plán 10 q, splněno 17,08 q. Užitný skot: 44,71 q. Jatečná prasata: 80 q, splněno 127,71 kg. Selata: 36 ks, splněno 7,32 q. Týká se celého J.Z.D. „Rozkvětů“.

Naděje na příznivý rok, jak jsem poznamenal v měsíci květnu a červnu, bohužel asi zklamou. Kolem osmého července téměř polovina sena na loukách naší obce není dosud sklizená pro nestálé počasí. Téměř každý druhý den prší a posekané seno a jetele na polích se takřka musí krásti. Naše družstvo „Rozkvět“ nemá žádných technických prostředků jako ventilátory a rošty na dosoušení píce, aby zachránily aspoň částečně to, co v letošním roce příroda poskytuje. Staří lidé věřili na pranostiky, ale v letošním roce je vše úplně obrácené. Říkávali: „Velký pátek deštivý, bývá rok žiznivý“. Letos je to však obráceně. Prší ob den. Trávy roste dosti,

okopaniny jako řepa a brambory vegetují zatím výborně, obilí dosud nepolehá, snad je to důsledek zpožděného vzrůstu. Žňové práce však proběhly uspokojivě a také výmlat i podzimní práce jako sklizeň brambor a řepy ukončeny za příznivého počasí. Doslovně psáno na plakátě, na tabuli u zastávky autobusů: dne 11. 9. v 19:30 hodin ekonomický celek „Rozkvět“ plnil svůj dodávkový úkol včetně závazku 1 vagónu obilí. Dosud však není vše splněno, do 15. 9. musí býti z polí všechno svezeno, ze strnišťat, by mohl vítr foukati. I podmínka musí býti dokončena, však nestalo se tak. Ještě v pozdním podzimu nebyla podmínka v Krašovické famřě dokončena. Na zdejší farmě výnos cukrovky byl nadprůměrný, ale na farmě Bučí a Mrtník nedosáhl výnos ani uspokojivé potřeby.

Celková sklizeň obilovin a okopanin J.Z.D. „Rozkvět“:

Obilí	Sklizeň	Dodáno do H. D.
Pšenice	2 708,55 q	816,30 q
Žito	1 479,90 q	980,61 q
Oves	1 037,65 q	
Ječmen	1 460,60 q	611,80
Brambory	5 995 q	2 512 q
Cukrovka	2 160 q	2 160 q

Státní nákup obilí splněn na 104 %, brambor na 102 %, cukrovka nesplněna.

Živočišná výroba:

	Plán	Splněno
Mléko	230 000 l	183 477 l
Vejce	160 000 ks	142 770 ks
Skot	48 500 kg	30 675 kg
Prasata	42 000 kg	32 492 kg

V rostlinné výrobě nákup tedy splněn nad 100 %, ale živočišná výroba rok od roku klesá. Pracovní jednotka byla plánována na Kč 17, kleslo o 1 korunu, tj. na 16 Kč. J.Z.D. „Rozkvět“ tedy stále vadne. Čí vinou?

Zpráva z osvětové besedy a kulturní a školské komise: Za vzorného a obětavého vedení soudruha ředitele V. Pechmana byla v r. 1963 v naší obci poprvé řízena kulturně osvětová práce podle jednotného plánu, který byl vypracován a schválen všemi místními organizacemi. Soulad v pořádání různých akcí opravdu příkladný.

Během roku byl plán několikrát kontrolován na schůzích kulturně školské komise a konstatováno, že plnění plánu se v zásadních akcích uskutečňuje. O to mají zásluhu také místní organizace, které rozvíjejí svou činnost mnohem lépe než minulá léta. Všechny spolky mohou takto vykazovati řádnou činnost také na poli kulturním. Ku příkladu: 1) Politické akce: Bylo vzpomenu každého významného politického výročí, buď v besedě nebo v rozhlasové relaci. Ať již to byla beseda k závěrům XII. sjezdu nebo besidky k 15. výročí Vítězného února, k M.D.Ž., k 93. výročí narození V.J. Lenina, k našemu osvobození, ke dni znárodnění, k 46. výročí V.Ř.S.R. a k prodloužení přátelské smlouvy mezi naší socialistickou republikou a Sovětským svazem na dalších 20 let. K některým výročím byly připraveny zvláště pěkné kulturní vločky.

2) Vzdělávací činnost: Nejvíce péče bylo věnováno výchově našich dětí, poněvadž v nich spatřujeme naše nástupce a příští budovatele komunismu v naší vlasti. Také odborné školení členů místní skupiny a organizace zahrádkářů a ovocnářů přineslo mnoho dobrých výsledků ku prospěchu celé naší veřejnosti.

3) Lidová umělecká tvořivost se vyvíjela ponejvíce v oboru divadelním. Vždyť sehrát jedno divadlo pro dospělé a jedno divadlo pro mládež za rok je za nynější situace, kdy mnoho lidí pracuje na různé směny, při zdolávání jiných (různých překážek) jak stavba jeviště, poslech televize a nedostatek času atd., je opravdu záslužný čin a hlavně bezmezná trpělivost soudruha V. Pechmana jako režiséra. Letošního roku uvedl náš divadelní kroužek celkem s dobrým výsledkem veselohru V. Kl. Klicpery „Zlý jelen“ a pro mládež pohádku „Zvířátka a loupežnice“. Také maňáskové divadlo V. Ž. nezhálelo. Beseda o pohádce „Sůl nad zlato“ s dramatickou ukázkou byla zdařilá. Avšak činnost hudebního souboru „Akord“ se omezila pouze na první čtvrtletí, ale pak hudební soubor se odmlčel. Je to opravdu škoda a podle sdělení vedoucího souboru s. Oldřicha Krause není naděje, že by v brzké době zase byl aktivní. Proto soudruhem Pechmanem bylo navrženo, aby hudební nástroje (které jsou majetkem „Osvětové besedy“) byly staženy od všech členů hudebního souboru a dány k dispozici snad nově se tvořícímu hudebnímu kroužku, který by měl v naší obci dosti velké pole působnosti.

4) Práce kroužků: Velmi dobře se vedly některé zájmové kroužky. V první řadě rozhlasový kroužek za vedení s. Marie Šmidlové, který seznamoval místní občany se všem aktualitami. Vydávání místních novin „Krašovický obzor“, který dovršil šestý rok svého založení, třebaže někteří občané tomuto listu předpovídali krátké trvání, ale byli zklamáni. Po velmi dobré instruktáži a vydávání místních novin, která byla uspořádána z iniciativy s. Vl. Průchové, byla úroveň našeho časopisu opět zlepšena a věříme, že 140 odběratelů bude i dále s vydáváním spokojeno a že bude rozšířeno ku spokojenosti všech, zvláště zásluhou s. Marie Frundlové. Vlastivědný kroužek má již svou tradici a umožňuje zájemcům poznávat krásy naší vlasti. Zájezdy do Beskyd a Vysokých Tater a na Tábořsko splnil svůj úkol.

- 6) Práce s filmem: je opravdu úspěchem, že pravidelné promítání filmů v naší obci se udrželo, třebaže více jak polovina občanů má televizi. Soudruh Vl. Pašek a Ladislav Bauer ku spokojenosti návštěvníků bezvadně obsluhují promítací stroj. Celkem bylo uskutečněno 57 filmových představení počtem návštěvníků 2 376, takže průměrná návštěva osob byla 57 osob. Promítání je aktivní skoro o 1 000 Kč. Na dětská představení filmová nebylo též zapomenuto. Nejméně 1x v měsíci měly děti možnost shlédnout pěkný zábavný film. Zájezdy do divadla v Plzni jsou již u nás vžité a pomáhají nám vychovávat kulturního člověka. Uskutečněno bylo osm zájezdů na divadelní představení. Během roku bylo uspořádáno 10 tanečních veselí s velmi dobrou návštěvou, celkem asi 1 950 osob. Úhrnem tedy během roku 1 963 bylo uspořádáno 23 akcí vzdělávacích s návštěvou 1 293 osob a 52 kulturních společenských akcí s návštěvou 5 642 osoby. Opravdovou chloubou naší obce je místní lidová knihovna, kterou stále dobře vede s. Ludmila Pechmanová. Knihovna čítá již přes 1 500 svazků v loňském roce okresního vyznamenání v akci „Budujeme vzornou knihovnu“. Majetek osvětové besedy dosáhl koncem r. 1963 částku 58 887,91 Kč.

Toto je zpráva z výroční schůze, kterou přednesl náš obětavý pracovník soudruh Václav Pechman, ředitel Z. D. školy v Krašovicích. V letošním roce byla také v naší škole zřízena jídelna pro žáky a malé děti z mateřské školy. S vyvařováním se začalo 1. října 1963. Z mateřské školy chodí na obědy 22 dětí. Ze základní školy 28 dětí. Celkem se vyvařuje kolem 50 obědu. Norma za 1 oběd je cirká 3 Kč. Děti platí různě podle výdělku rodičů a podle počtu dětí v rodině. Některé dítě má obědy zdarma (např. Dáša Černá) – jsou 4 děti v rodině. Jiné děti platí 2 Kč, nejvýše 3 Kč za oběd. Jídelní lístek je velmi pestrý: sekané řízky, karbanátky, sekaná a brambory, čočka, zelí a bramborové knedlíky a vepřové maso, rajská omáčka, svičková, okurková se smetanou, buchtičky se šodem, lívance, pudink, nudle, zapečené flíčky, kompoty a zákusky a jiné, švestkové knedlíky a opečené šklubánky. Jídelníček opravdu velmi pestrý, proto děti jsou velmi spokojeny a samozřejmě rodiče také. Tvrdí, že doma jejich děti málo jedly a ve škole jedí hodně a s chutí. Není divu, když mají výbornou kuchařku, soudružku Pechmanovou a s. Jiřinu Týrovou, které se jistě poctivě snaží, aby dětem chutnalo. Díky za jejich snahu a obětavost. Budoucnost jistě ocení jejich zásluhu. Zemřeli v roce 1963: Kapr Josef, Koudela Karel, Kovaříková Božena. Kremace v Plzni, jen Kovaříková zpopelněna v Praze – Strašnicích. Ze pozůstalí užívají nejvíce kremaci je důsledek, že po několik let nemá krašovická obec žádného hrobníka a chtějí-li pozůstalí zemřelého mítí na zdejší hřbitově musí si sami hrob vykopati. Tím uzavírám běh událostí za rok 1963 a zima ukazuje, že nastávající rok 1964 snad bude již konečně příznivější pro zemědělství. Od nového roku 1964 do funkce předsedy J.Z.D. „Rozkvět“ nastoupil trnovský rodák s. Jaroslav Brandtlík, který snad povede zdejší J.Z.D. k lepšímu rozkvětu. Zima byla poměrně mírná, sníh, kterého napadlo tak kolem 15ti cm vydržel od vánoc až do začátku března, mrazy byly tak kolem -10 °C, tedy dosti stále ne silné.

Dle toho bylo by možné posuzovati lepší úrodu v nastávajícím roce.

V rostlinné výrobě sázení brambor ukončeno na farmě Krašovice dne 15. 5., taktéž i setí ovsa. Dne 24. 5. se odstěhoval občan Karel Kalčík do pohraničí. Dlouho tedy nebyl majitelem domku čp. 37. Tento prodal Josefovi Urbanovi, který před nastěhováním důkladně opravuje obytné místnosti. Dne 28. 5. při bouřce udeřil blesk na „Hájku“ do borovice a zapálil jehličí na zemi. Bylo totiž veliké sucho, od hořícího jehličí začalo též hořet dřevo, tam napařovaných borovic. Naštěstí včasným zákrokem s. Jana Pokorného, který má obytné stavení v těsné blízkosti „Hájku“, zabráněno rozšíření lesního požáru a tím veliké škody. Dne 14. června konaly se volby do M.N.V. tak jako ve všech obcích celé republiky. Volby provedeny za plné účasti občanů až na nemocné a staré lidi, kterým volební urna přinesena do bytu, aby také oni mohli se zúčastnit svého práva. Do místního národního výboru byli tito členové: Schaffer Oldřich, Pechman Václav, Brandtlíková Jarmila, Švábová Marie, Kybicová Marie, Šmídlová Marie, Kapr Josef, Koudela Ludvík, Pašek Vlastimil, Vodička Stanislav, Karlovec Josef, Tupý Jaroslav, Štál Josef, Skala Václav, Urban František, Duchek Václav ml., Weber Jaroslav.

1964

Úvodem: Pašek František, Krašovice čp. 72, od 1. 7. 1964 nově jmenovaný kronikář.

Zde končí zápis kronikáře Jana Vynahlovského, který pro nemoc nemohl tuto funkci dále zastávat. Jeho zpis končí dne 30. 6. 1964.

M.N.V. jmenoval k vedení kroniky mne, o čemž mne koncem prvního pololetí uvědomil tajemník obce s. Václav Pechman. Velice mne to překvapilo. Ono totiž e dvaasedmdesáti letech uvázat tuto důležitou funkci, zdálo se mi býti skoro iluzorné. Snad při jmenování vycházeli právě z toho stanoviska, že jako starý pamětník a dlouholetý veřejný pracovník pro tuto funkci hodím. Snad také je k tomu vedla řada článků, které jsme do krašovického obzoru z historie obce napsal. Podle směrnice vydaných pro kronikáře má nově nastupující kronikář vypsati svůj životopis, z něhož by bylo jasné viděti, že je skutečně osobou, která by úkol na něho vložený správně, otevřeně a pravdivě konala. Uvádím proto těchto několik dat o sobě.

Životopis:

Narodil jsem se 6. 12. 1892 zde v Krašovicích v čp. 3 jako syn horníka, který se otevřeně hlásil k nově pučícímu socialistickému učení. Pracoval s jinými soudruhy na šachtách v Nýřanech, kam odcházeli pěšky. Odtamtud přinesli símě socialismu do zdejšího kraje a v naší obci r. 1893 založili první „Hornický všeobecně dělnický, vzdělávací a podporující spolek“ pro Krašovice a okolí za účasti 67 horníků z Krašovic, Trnové, Bučí, Lozy, Mrtníka, Horní a Dolní Bělé, Tlucné, Někmiře, Tatiné a Žilova.

Můj otec byl prvním předsedou tohoto spolku. V ledne 1895 zemřel na zápal plic. Zůstala tu matka s námi, se čtyřmi dětmi, z nichž mně byly dva roky, nejstaršímu necelých jedenácti let a s měsíční rentou dvanácti korun. Žili jsme život plný strádání a nedostatků. Až, když bratři dorostli, že mohli pracovat v továrně se u nás poměry zlepšily. Do školy jsem byl přijat až v 7 letech, ve 13 letech jsem dostal „úlevu“ a pak na základě výnosu tehdejšího ministerstva vyučování a kultu celý ročník 1892 další návštěvy školy zproštěn. Chodil jsem tedy málo přes šest let do školy. Rád jsem četl a stále se něco učil. V 16 letech zúčastnil se veřejného života. V r. 1909 byla zde založena politická organizace sociálně demokratický se svojí mladší družkou „sekcí mládeže“ jejímž jsem se stal členem a zvolen jejích důvěrníkem. V r. 1912 jsme pak založili „Dělnickou tělocvičnou jednotu“, která dobře prosperovala a vychovala řadu dobrých borců. Od r. 1907 zúčastňoval jsem se s jinými soudruhy každoročně průvodu na 1. máje do Dolní Bělé, kde nahoře na zámku se konaly tábory. Tehdy bylo nebezpečím tábora se zúčastnit, protože to sebou neslo persekuce v závodech. Přes to byly průvody mohutné, přes to, že se nám někteří „také proletáři“ vysmívali.

Přišla první světová válka se všemi svými hrůzami a národním martyriem. Toto je pěkně vypsáno prvním kronikářem Václavem Grubrem. Po jejím skončení v nově ustavené republice byl učiněn v obci konec nadvládě majetných tříd a zvolen dělnický starosta horník Jan Kovařík, který od r. 1919 setrval do r. 1928. Toho roku konaly se nové volby do volby do obecního zastupitelstva, kde získala naše strana osm mandátů ze dvanácti a já byl zvolen starostou. To se již rýsovala na obzoru krize průmyslu a s tím související nezaměstnanost. Přes to jsme ještě provedli elektrizaci obce jako třetí obec po Manětíně a České Doubravici. Pro další obce byla elektrizace na několik let uzavřena. R. 1932 po uplynutí funkčního období konaly se nové obecní volby, kde naše strana získala 10 mandátů z 15 mandátů, počet mandátů zvýšen dle počtu obyvatelstva a já zvolen starostou podruhé.

V r. 1936 měly se konati nové volby, ale funkční období bylo prodlouženo o 2 roky, takže se volby nekonaly. Ovšem, co následovalo je již psáno. Všechny hrůzy druhé světové války přešly a dočkali jsme se 5. května 1945 svého osvobození ze jha nacismu. Byly zřizovány národní výbory, ač starostové pokud nebyli degradováni, úřadovali dál a teprve 13. 3. 1945 konaly se nové volby národního výboru, jehož předsedou jsem byl zvolen já.

Bránil jsem se, protože jsem byl naštvaný. Vždyť býti starostou za několik let trvajících hospodářské krize a znovu tolik let za nacistické okupace, to dovedlo vyčerpat. Vždyť vyli lidé uštvaní a starali se jen o sebe. Potřeboval jsem aspoň půl roku oddechu, abych načerpal nových sil, ale to nikdo nepochopil. Nahlížel jsem na celé to dění střízlivě a pochopil, že se do té doby nehodím a šel jsem do ústraní Co od té doby již vychladlo, těch rozpálených hlav, které tehdy tak hořely.

Jen krátkou dobu jsem žil klidu. V září r. 1948 pokladník „Kampeličky“ Václav Gruber byl znovu postižen srdeční mrtvicí, a protože na valné hromadě Kampeličky v r. 1942 po prvním slabším záchvatu mrtvice, staral se sám o svého nástupce, jímž jsem byl tehdy zvolen já, a já také tehdy přislíbil. A proto, když se záchvat u něho opakoval, na jeho místo v září 1948 jsem nastoupil. A v této funkci, ovšem v různých obměnách tak jak v novém zřízení peněžnictví vyvíjelo, pracuji dosud. Mám proto dlouholetý styk s lidem, jemuž jsem vždy rozuměl a jemu sloužil. Doufám proto, že tu dobu, co jako kronikář strávím, zapíši do kroniky věrně vše a fakty podepřu. Bude však povinností všech občanů o této důležité funkci mi pomáhati a práci tuto usnadňovati, protože samotný kronikář těžko všechno dění v obci postřehne.

M.N.V. tím že kronikáře do této funkce jmenuje, vyslovuje mu důvěru v jeho snahu a schopnost vylíčit pravdivě a věrně život v obci. Na druhé straně však také kronikář má právo na pomoc a oporu M.N.V. při plnění svých kronikářských práv a povinností. Vzájemná důvěra je velikou hodnotou, které je si oboustranně vážit a pomáhat k jejímu upevňování a růstu. Takové je kronikářovo právo a povinnost: „pravdivě, věrně a věčně zapisovat události, které se v obci staly.“ Dost ještě do kroniky z historie obce schází. Proto každý rok bych rád doplnil vložkou historickou, týkající se naší obce, totiž to, čeho jsem byl svědkem a nebo o tom slyšel vyprávět od starých hodnověrných občanů. Tím končím svůj životopis, který jsem napsal bez příkras, tak jaký skutečně byl. Mohl bych toho ještě napsat více, ale to by se pak mohlo zdát, že píší kroniku ne obecní, ale svoji vlastní a proto končím a počnu psát o záležitostech týkajících se obce, jež je třeba zapsat do obecní kroniky.

Předně jest psát o vrcholném orgánu, který spravuje obec, tj. o M.N.V. Nastoupil svoji činnost po volbách, které se konaly 14. 6. 1964 v obci, osvědčený komunální pracovník z výborů již předcházejících, v nichž pracoval v různých funkcích hlavně ve finančnictví. Ve funkci tajemníka nastoupil ředitel ZDŠ s. Václav Pechman, který je znám jako obětavý pracovník nejen na M.N.V., ale ve všech složkách kulturních jako hybná páka a jemu se díky jeho obětavosti vše dobře dařilo. I zde ve funkci tajemníka je na pravém místě a zavádí v úřadování vzorný pořádek. V práci a úkolech M.N.V. používán zprávy předsedy s. Oldřicha Schaffera a podávám je zde doslovně: Tak jako každý z nás se, ať už doma, či ve svém zaměstnání, zamýšlí na rozmezí starého a nového roku nad tím, co v uplynulém roce chtěl vykonat a co se nám vykonat podařilo, tak je tomu i s prací M.N.V. v Krašovicích.

Tato činnost byla pojednávána po posledním plenárním M.N.V. a v celku je možno říci, že byla úspěšná. Mnozí snad řeknou: A co se vlastně vůbec udělalo? Posuďte však sami: Od 1. 3. 1964 je při zdejší ZDŠ v provozu školní družina, která je jistě velkou pomocí zaměstnaným ženám. Tato je postupně vybavována nábytkem a novými pomůckami, aby se tu děti cítily skutečně jako doma.

Byl sem zaveden vodovod, ve školní jídelně byla natřena podlaha, byla upravena tělocvična, kterou může naše mládež využívat i pro mimoškolní tělesnou výchovu. Jde jen o to, aby se našel dostatek cvičitelů, kteří by mládež vedli. Pro mateřskou školu, jejíž budovu převzal letos M.N.V. do své zprávy, byla zakoupena nová lehátka pro děti, gumolino do šatny a jídelny, ohříváč vody do šatny. Byly opraveny okapové žlaby na ZDŠ a zhotoveny nové na MŠ, kde byla opravena zeď kolem cesty a obilena kůlna na dvoře. Na r. 1966 ONV počítáno s generální opravou celé budovy MŠ a přestavbou záchodů u ZDŠ.

Pokud jde o komunikace provedena v akci „Z“ úprava cesty ke hřbitovu. Je to kus práce, ze které může mít každý radost.

Byla aspoň částečně srovnána cesta do lesovny a kolem mlýna, a i když tato akce nedopadla, jak jsme si přáli, je cesta klem mlýna přece jen lepší.

Na cestě k lesovně je připraven štěrk, a jakmile to počasí dovolí, bude provedena konečná úprava. Kromě toho je připraven štěrk k na „Sejpkách“ a větší množství na „Na rybníce“, aby se mohl použít tam, kde bude nejvíce zapotřebí. Za předpokladu, že se nám podaří v roce 1965 zajistit v akci „Z“ asfaltovou úpravu komunikace od „kovárny“ k „Lípě“, mohli bychom mít cesty v obci v takovém stavu, abychom nemuseli šlapat bláto. Bude však zapotřebí i pomoci všech našich občanů, protože všem také budou sloužit.

Telefonní hovorna, která byla umístěna v hostinci a nevyhovovala, byla přemístěna na Bojiště k s. Švábovi. I když jsme si vědomi, že ne všichni byli s tímto krokem spokojeni, máme zato, že zajištění provozu je nyní lepší. Hostinec byl totiž větší část dne uzavřen, zatím co nyní je provoz hovorny zajištěn nepřetržitě.

Rovněž byly zajištěny rychlejší opravy veřejného osvětlení, které je už nevyhovující a a vyžaduje velkou údržbu. Je to proto snahou MNV zajistit jeho generální opravu a namontování zářivek. V r. 1965 bude rovněž provedena výsadba okrasných stromů na místním hřbitově, aby byla dokončena jeho úprava. Také je plánována oprava pumpy na hřbitově. Bude též provedena generální oprava místního rozhlasu.

Pokud jde o pomoc JZD byly zajištěny 3 brigády na vybírání brambor. Kromě toho bylo našimi občany vykonáno hodně práce při jarních pracích, při žních i při sklizni řepy, na kterou „vyrukovala“ skutečně velká část občanů a řepa u nás sklizena nejdříve ze všech tří farem. Také sklizeň brambor proběhla velmi dobře.

V letošním roce bylo vysázeno velké množství ovocných stromků, prováděny různé opravy rodinných domků, oplocení atd. Na všech těchto pracích se podílela valná část našich občanů svou brigádnickou prací.

A teď o komisích při MNV:

Komise finančně-plánovací: sledovala čerpání rozpočtu MNV, kontroloval hospodaření školní jídelny, prováděla prověrky MH, inventarizaci majetku MNV, sestavení rozpočtu atd.

Komise pro výstavbu se ponejvíce zabývala akcí „Z“, úpravami dalších komunikací, oceňováním rodinných domků, povolováním staveb, vypracováním dokumentace na akci „Z“ v r. 1965.

Komise kulturně-školní sledovala plnění jedn. osvětového Komise kulturně-školní sledovala plnění jedn.osvětového plánu, zabývala se záležitostmi škol, ozdravnými opatřeními v JZD, Jednotě a na školách zajišťovala oslavy 20. výročí SNP a oslavy MČSP, různé přednášky apod

Komise zemědělská sledovala a zajišťovala dobrý průběh jarích prací, senoseče, žňových prací a výmlatu, podzimních prací, sklizně okopanin atd.

Komise pro ochranu veřejného pořádku řešila různé spory a přestupky, zabývala se chováním mládeže v obci, protipožární prevencí, zabezpečením místních komunikací v zimním období a podobně.

Ze zprávy je zřejmo, že MNV jakož i komise konaly své poslání dobře a r. 1965 teprve ukáže, zda projektované práce budou také splněny.

Zhodnocení oslav měsíce ČSP:

Tak jako v předešlých letech, připravila i v letošním roce kulturní školská komise a OB oslavy 47. výročí VŘSR. V předvečer tohoto výročí proběhla naší obcí štafeta míru a přátelství. Na štafetový kolík přidali naši občané zdravici. Tuto pěkně vyšila s. Kubíčková Marie. Večer pak bylo v naší obci slavnostní shromáždění občanů, které bylo zahájeno lampiónovým průvodem.

Druhý den pak byla v hostinci uspořádána besídka k 47. výročí VŘSR, které se zúčastnilo mnoho občanů a dětí, které pod vedením svých učitelů připravily hodnotný program. V průběhu měsíce ČSP bylo v naší obci uspořádáno celkem 12 akcí. Byla to filmová představení, zájezd do divadla, odborné přednášky a výstava knih a obrazů.

Na závěr měsíce ČSP bylo s úspěchem sehráno divadelní představení pro mládež: „Jak Jaromíl k štěstí přišel“.

Na slavnostní schůzi MNV k 21. výročí uzavření smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi ČSSR A SSSR bylo provedeno zhodnocení uplynulého měsíce ČSP.

Z funkce správce OB odchází s. Václav Pechman, poněvadž funkce tajemníka MNV je velmi náročná a hlavně časově vyčerpávající. Ba jeho místo nastupuje s. Josef Karlovec č. 88.

V neděli dne 19. 7. 1964 byl pro naše požárníky dnem slavnostním. Oslavovali 65 leté trvání „Místní požární ochrany“ dříve „Sbor dobrovolných hasičů“ v Krašovicích.

Byli pozváni bývalí členové sboru, kteří se z obce přestěhovali a zástupci požárních jednot z okolních obcí.

V 10 hodin dopoledne byla slavnostní schůze v místním hostinci. Zahájena byla hymnou. Předseda požární ochrany s. Ladislav Beneš přivítal přítomné, mezi nimi také žáky požární ochrany a pionýrské požární hlídky.

Soudruh Karel Dobrý přečetl stručné dějiny sboru od jeho založení, včetně zprávy ze III. sjezdu ČSPO v Praze, kde byla též zmínka o 100letém jubileu od založení prvního sboru dobrovolných hasičů vůbec. Bylo to město Velvary, které se tím vepsalo do dějin slavně tradice příslušníků požární ochrany u nás. Ve zprávě bylo mimo jiné uvedeno, s jakou láskou a dobrovolnou kázní pracovali tehdejší příslušníci požární ochrany a naproti tomu, jak málo zájmu o tuto nezištnou, avšak krásnou dobrovolnou práci, kde se projevuje láska k bližnímu, je dnes, kdy je tato organizace podporována po stránce finanční státem a není třeba tak, jako dříve, starati se o získání peněz na výzbroj požárníků.

Nezájem projevil se hned ráno na slavnostní schůzi, kde byli přítomni jen požárníci, z řad mladých však žádný.

Po zprávě pak následovalo hodnocení a odměněno „Čestným uznáním“ za obětavou práci v požární ochraně za dobu 40 – 30 a 20 let celkem 23 příslušníků místní jednoty požární ochrany v Krašovicích a mladí požárníci dali každému jubilantu svazček květin.

Čestné uznání předal jubilantům zástupce K.V. ČSPO s Jaroslav Koudel, který všem poděkoval za vykonanou práci a popřál hodně zdraví v další činnosti a zdraví do dalších let této záslužné práce. Po té předal předsedovi M.JPO s. Benešovi „Čestné uznání“, udělené krajským výborem ČSPO v Plzni za plnění úkolů v požární ochraně našeho sboru za dobu 65 let. Na to předneseny zdravotní hostů a zástupců složek NF.

Odpoledne konán průvod od požární zbrojnice na hřiště u školy za doprovodu hudby. Na hřišti vystoupili pionýři a pak požárníci (žáci) převedli, jak to u ohně vypadat nemá. Následovala kulturní vložka, kde za doprovodu Miroslava Věbra zpívali s. Kapr Josef a s. Karlovec Ladislav častušku:

- 1) Poslechněte lidé drazí, něco, o nás tuze mrzí, požárníci v naší obci nemají teď žádnou práci.
- 2) Nemůžem jim za to činit, že nemohou dneska cvičit, každý prý má hodně práce, v hasičárně dělat nechce.
- 3) Je to lepší kritizovat a doma se povalovat, když už starší nedělají a t těm mladým nezabraňují.
- 4) Měli jsme zde pěknou nádrž, ta dělala vodě zádrž, děti nám ji rozbouraly, dospělí ji nespravili.
- 5) Proto nesmí nikde hořet, jinak musí všechno shořet, dejte pozor družstevníci na instalaci.
- 6) Na vepříně je to bída, v elektrice je tam chyba tam by mohla jednou shořet celá budova.
- 7) Nedávejte možnost sboru, aby musel táhnout vodu, namočí se jim hadice, pak to suší na hradbice.
- 8) Tři roky se sušák dělá, teď už budou shnilá dřeva, proto všichni požárníci dneska si to vem k srdci!

Častuška správně vystihuje činnost požárníků. Jsou ukolébáni tím že v okolí delší dobu žádný požár nebyl a činnost zliknavěla. To 65. výročí trochu je z té letargie probudilo jakož i doba plesů. Znovu však do ní, jak se zdá, upadnou.

Kulturní činnost:

V r. 1964 byla v naší obci opět řízena kulturně osvětová práce podle jednotného plánu, který byl vypracován a schválen všemi místními organizacemi. Soulad pořádání různých akcí nebyl nijak rušen. Během roku byl plán několikrát kontrolován na schůzích kulturně školské komise a shledáno, že plnění plánu je v hlavních směrech dobře uskutečňováno. O to mají zásluhu také místní organizace, které rozvíjely svou činnost mnohem lépe, než minulá léta. Proto i na jubilejní r. 1965 byl vypracován jednotný plán kulturně osvětové práce ještě s bohatší náplní. Vždyť letos oslavíme 20. výročí osvobození naší vlasti sovětskou armádou a bude uskutečněna II. celostátní spartakiáda. A proto jistě všichni osvětáři se vynasnaží, aby akce v r. 1965 byly, co nejkvalitnější a vždy s dobrými výsledky.

Probereme-li si plnění plánu v r. 1964 podle jeho náplně, dojdeme k těmto výsledkům:

- 1) Celkem bylo uskutečněno 24. přednášek a besed s celkovou návštěvou 1108 osob. Bylo vzpomenu to každé významné události, ať již v přednášce s besedou nebo v rozhlasové relaci. Hodně péče bylo věnováno přípravám na volby v červnu 1964. také rodičovská akademie byly hojně navštěvovány a pak zájmová činnost zahrádkářů a ovocnářů byly silně podporovány.
- 2) Lidová umělecká tvořivost se vymežila hlavně na kulturní vložky při besídkách k Vítěznému únoru, k MDŽ, ke květnovým oslavám, k MDD a pak v měsíci českoslov.-sovět. přátelství. Také divadlo pro mládež „Jak Jaromil k štěstí přišel“ podle pohádky Boženy Němcové bylo s úspěchem sehráno. Tím jsem poznali, jak mladí touží si zahrát, ukázat se veřejnosti a obětují na to hodně volného času, aby pak s pocitem uspokojení si řekli: „dobrá věc se podařila“. Bohužel divadlo pro dospělé nebylo uskutečněno žádné a také divadelní večer nad albem nemohl být proveden hlavně z důvodů osobních změn po volbách MNV.

Doufejme, že divadelní krašovické tradice bude obnovena a naše mládež bud chtít ukázat, co prospěšného dovede.

Velmi zdařilá byla beseda o pohádce Boženy Němcové „Pyšná princezna“. A takováto činnost – menších forem je také obecně vďěčně přijímána.

Práce kroužků:

Je třeba pochválit za dobrou práci několik našich zájmových kroužků. Je to v první řadě opět rozhlasový kroužek, který pravidelně každý pátek vysílal v místním rozhlase za vedení obětavé s. Marii Šmídlové různé zajímavosti místní i z celé naší republiky a potěšil kulturní vložkou i pěknou hudbou naše občany. Potěšující zprávou je, že v r. 1965 bude provedena za pomoci okresu generální oprava celého rozhlasového vedení a také aparatury. Jistě pak bude každý občan uspokojen jakostním vysíláním.

I redakční kroužek zaslouží pochvalu. Vždyť osmý ročník místních novin „Krašovický obzor“ tomu také nasvědčuje. Je třeba hodně dobrých zpráv a hodně nových dopisovatelů. Krošovický obzor se těší stále velké oblibě a to upevňuje vydávání časopisů i když se někdy nakupí různé překážky, které je třeba odstraňovat.

Kroužek názorné agitace měl spolehlivou vedoucí s. Marii Janouškovcovou, která mohla na názorné tabuli nově instalované u autobusové čekárny plně rozvinout svou dovednost.

Vlastivědní kroužek uspokojil zajištěním dlouhého pět a půldenního zájezdu na Pováží na Slovensko začátkem července 1964. všechny ty krásy naší vlasti byly zpřístupněny všem účastníkům zájezdu. Nezapomenutelné dojmy zanechala také zpáteční cesta letadlem z Bratislavy do Prahy. I zájezd na Chodsko splnil svůj účel. Kroužek pro foto pracoval pouze příležitostně. Vedení letos přejímá mladý soudruh Jaroslav Šváb.

Není nutné, aby bylo ustaveno hodně zájmových kroužků, ale je zapotřebí, aby stávající kroužky pracovaly účelněji a jakostněji.

Stále je udržováno pravidelní promítání filmů v naší obci a neskončilo schodkem. To je opravdu co říci, vždyť síť televizorů v Krašovicích je stále hustší a hustší. Celkem výběr filmů odpovídá vkusu našich lidí a nedělních filmových večerů se zúčastňují mladí i staří. Celkem bylo promítnuto 63 filmů Návštěva 3 387 osob, takže průměrná návštěva je 53 osob. Klesla oproti r. 1936 v průměru o 4 osoby, což jistě zavinilo také neobsazení pohostinství koncem r. 1964, které doposud trvá Nejvíce navštívený film byl francouzský film „Tři mušketýři“ (188 návštěvníků), dále sovětský film „Člověk obojživelník“ (119) a „Muži bez zákona“ (111).

Filmový festival českých filmů v měsíci červenci byl dobře připraven. Na dětská filmová představení nebylo též zapomenuto. Nejméně jednou měsíčně měly děti možnost zhlédnout pěkný zábavný film. Bylo by opravdu škoda, aby promítání filmů muselo být z finančních důvodů zastaveno. Aby se tak nestalo bude se hledět propagací zvýši návštěvnost, jak ve vývěstních skříňkách, tak i na vývěstní tabuli umístěné v hostinci.

Různé osvětové akce:

Jsou to již osvědčené putovní výstavy obrazů, které zdarma a ochotně zapůjčuje OOD (např. Maďarsko, Kuba, Slovenské národní povstání, Sovětský svaz aj). Také výstava alpinek a různých květin se těšila zájmu. Na oblíbené zájezdy do Plzně do divadla, které nám pomáhají vychovávat kulturního člověka, se těšil opravdový zájemce.

Byly to zejména hry „Orfeus v podsvětí“, „Limonádový Joe“, „Veselá vdova“, „Hrátky s čertem“, „Sever proti Jihu“ aj.

Během loňského roku bylo uspořádáno devět tanečních veselic s celkovou návštěvou 1 246 osob. Nejvíce se vydařil první zahrádkářský ples. Také vinobraní mělo slušnou úroveň. Kulturních a společenských akcí bylo úhrnem uspořádáno 36 s celkovou návštěvou 3 433 osob mimo filmových představení.

Knihovna se těší stále opravdovému zájmu. Čítá již přes 1 500 svazků. Stará se o ní dobře a stále doplňuje novými svazky s. L. Pencová.

Tělocvična ve škole je vybavena pěkným náradím a náčiním. Je teď hlavně na mladých, aby ji pilně využili. Žáci stále cvičí a také dorost začal.

Majetek Osvětové besedy dosáhl koncem t.r. částku 59 387 Kč, zásluhou také s. Průchové, patronky OB, která zajistila věnování hezkých maňásků a gramofonových desek.

Pokladna OB vykazuje tento výsledek: příjmy 18 137 Kč – vydání 18 012 Kč, výnos 125,08 Kč. Je vidět, že kulturní činnost byla bohatá a všestranná. Musíme přiznat, a to podtrhují, že bylo vše provedeno zásluhou svého správce s. Václava Pechmana, který vším úsilím stará se, aby činnost neutuchala. Jistě i ve funkci tajemníka obce bude mít zájem o to, aby kulturní činnost neupěla na mrtvém bodě a aspoň radou bude nápomocen.

Československý svaz mládeže:

ČSM již druhý rok zastává v činnosti: Letos po provedených volbách, kdy nastoupili do vedení nové činovníci, zdá se, že pustili se do práce s chutí. Provedli již dvakrát sběr starého železa, takže výnos jim pokladnu posílil. V příštím roce teprve bude možno posoudit jejich další práci.

Tělovýchovná jednota Sokol v Krašovicích největší část své činnosti po několik roků uplatňovala v oddílu ledního hokeje. Vlastní prací s finanční podporou okresu vybudovali si pěkný stadion na zdejší rybnice a vychované družstvo, které bylo obávaným soupeřem ve všech utkáních. Hráli přátelské utkání doma i v dalekém okolí. I dorost měl dobře sehraté družstvo. Je však již po slávě. Stadion se rozpadl, jiný nepořídil a i družstvo se rozpadlo. Někteří se přihlásili v Trnové, kde si zřídili nový pěkný stadion, jiní hrají v Kaznějově, někteří hry zanechali.

Cvičení prostná a na náradích konají se krásně vybavené školní tělocvičně. Největší závadou je nedostatek řádných cvičitelů. Osvědčil se dobře s. Ladislav Moulis a s. Lenka Nová, nyní provdaná Ludová. V poslední

dobře přislíbil mladý s. Kolář, který se ku Štálovům přiznal. Sotva však se už zможou natolik, aby mohli cvičit na spartakiádě v Praze.

Dobří cvičitelé dovedou i dobře vychovávat. Dovedou využít té nejlepší formy výchovy, jaká v tělovýchově je, totiž vlastní tělovýchovný proces. K tomu je však třeba zkušeností, dostatek vědomostí a především osobního příkladu. Úspěchy ve cvičení, překonávání překážek, vztahy mezi cvičenci navzájem, mezi cvičenci a cvičiteli ovlivňované kolektivem, mají rozhodný vliv na jejich morální rozvoj.

Zahrádkáři a ovocnáři:

Tak jako hospodáři sdružili se v JZD, tak i majitelé zahrádek sdružili se se svými společnými zájmy ve vlastní organizaci. Byl to důsledek dnešního státního zřízení, protože jednotlivci si těžko pro zahrádku potřebné věci obstarává. Hnojiva, postřiky, semena, stromky se v první řadě přidělují těmto organizacím. Zahrádkáři pořádají přednášky, kde odborník je poučuje jak se má zelenina a ovoce odborně pěstovati. Konají se zájezdy do vzorových zahrad, kde se členové poučí, jak pokračovat, aby i oni si takovou zahradu pořídili.

Vždyť dobrá rada nadevše. Také si zahrádkáři na konaných výstavkách ukázali své pěstitelské výsledky, jak v ovoci, zelenině tak i v květinách.

Také se sešli a přátelské zábavě „Vinobraní“ a zahrádkářském plese, který se vydařil ze všech plesů v obci konaných nejlépe. I pro r. 1965 je připravena práce i zábava.

Opět i zde je nutno vyzdvihnout práci i zásluhu s. ředitele Václava Pechmana, který jak o založení tak i o dobrou prosperitu organizace se konal a dosud se stará. Ve středu 16. 2. 1964 konala se výroční členská schůze místní organizace KSČ v Krašovicích. Po zprávě předsedy o činnosti za uplynulé období rozpráda se živá diskuse, jak po stránce organizační, tak politické a také o otázkách života našich občanů. O situaci v JZD „Rozkvět“ s dalším výhledem do letošního roku, podrobně za pozornosti všech přítomných, projednal nový předseda družstva . Jaroslav Brandtlík, jako zástupce okresního výboru KSČ.

V usnesení, které vzešlo z této schůze se organizace zavazují věnovat, co největší pozornost a pomoc všem složkám v obci hlavně ČSM a naší farmě JZD.

Také zásobování občanů naší obce bude sledovat výbor organizace s náležitou pozorností, aby tak přispěl k spokojenosti a pořádku i na tomto úseku života občanů.

Jako každým rokem, tak i letos byl u nás v Krašovicích oslaven svátek všech žen.

Celá tato slavnost vyzněla důstojným způsobem. O její zdárný průběh se největší měrou zasloužily s. učitelky mateřské a devítileté školy se . ředitele včele.

Nelze však upřít zásluhu dětem těchto škol, neboť každé svým způsobem přispělo ku zpestření tohoto slavnostního vystoupení. Přítomní občané, kterých bylo s dětmi 211 osob, odměnili výstupy dětí vřelým potleskem. Nakonec byly podarovány květinami všechny starší ženy naší obce. Stalo se tak z iniciativy Výboru žen s finanční podporou zdejšího Jednotného zemědělského družstva „Rozkvět“. Byla to jen malá pozornost, ale jak bylo vidět na podarovaných ženách, že je i tato maličkost překvapila a potěšila. Je však třeba, aby nejen jeden den v roce, 8. března, ale po celý rok byla prokazována úcta i láska všem našim matkám.

Také se Výbor žen podílel na vánoční nadílce dětem, která se každoročně koná u vánočního stromu před M.N.V. Místní skupina ČSČK:

Místní skupina ČSČK v Krašovicích na přání a stížnost více občanů v naší obci požádala přípisem Okresní ústav národního zdraví v Plzni, aby byli pacienti od obvodního lékaře posíláni na odborné vyšetření do Plzně a ne do Kralovic, kvůli špatnému spojení. OÚNZ Plzeň vyhověl a pacienti jsou nyní posíláni na odborné lékařské vyšetření do Plzně – OÚNZ Plzeň – Wencigova ul.

Místní skupina provedla sbírku v obci ve prospěch postiženého města Skopije zemětřesením. Sbírkou vynesla 726 Kč, na kterýžto dar o výroční schůzi skupiny s. Bláha, tajemník OV ČSČK v Plzni poděkoval. Tím zařadila se skupina mezi nejlepší v obvodním zdravotnickém středisku.

STSPJ:

STSPJ jednatelství v Krašovicích dobře prosperuje. Vkladů stále přibývá a z toho plyne důvěra občanstva ve státní spořitelnu. Stále více chápají, že peníze nemohou ležet doma, ale že musí obíhat tak jako v těle krev. Je již překročen první milion vkladů a tendence je stále vzestupná.

Samoobsluha zdá se, že dobře slouží občanům. Není slyšet velkých stížností a pokud se zdá nikdo neuspokojený, vždy po dobrém se vše vyřídí. Pojízdna prodejna masa byla zde zrušena a úkol vydávání masa, vždy v pátek připravil samoobsluha. Je to daleko lepší způsob zásobování masem, než dříve v pojízdne prodejně. Každý obdrží maso zabalené v sáčku, tudíž ve stavu hygienickém.

Protože není pohostinství obsazeno, vydávají zaměstnankyně samoobsluhy i lahvové pivo, které je rovněž v pátek vydáváno.

Stávající JZD bylo sloučeno v r. 1961 ze tří farem a to: Krašovice, Bučí a Mrtník. Hospodáři na výměře zemědělské půdy 516,79 ha a z toho orné 441,71 ha. JZD zařazeno je do oblasti bramborářské. Výroba není soustředěna do jednoho střediska, ale je roztržena dle farem. Celková výrobní činnost v JZD není vedena v plánu ani ve skutečnosti na jednotlivé farmy, ale v celku za sloučené JZD, proto rozbor RV a ŽV není předložen dle farem, nýbrž za JZD celkem

Rozdělení produkce a důchodů JZD:

Dochází k rozboru rozdělení produkce a důchodů JZD z hlediska zajištění společenských potřeb družstevníků.

Intenzita výroby:

	1962	1963	1964
Hrubá zem. produkce na 1 ha z.p.	4 359,-	5 465,-	4 600,-
Tržní zem. produkce	3 255,-	3 108,-	3 000,-
Hrubé peněžní příjmy	3 460,-	3 531,-	3 770,-
Čisté peněžní příjmy	1 805,-	1 849,-	1 500,-
Počet Pj	74,28,-	76,68,-	75,-
Výměra z.p. na 1 stálého pracovníka	5,78	6,15	7,3
Počet Pj odprac. v prům. 1 st. prac.	429,-	472,-	511,-

Produktivita práce:

Hrubá zeměd. prod. na 1 st. prac.	25 202,-	33 571,-	32 000,-
Hrubá rostl. prod. na 1 st. prac. v RV	20 812,-	45 111,-	29 000,-
Hrubá živ. prod. na 1 st. prac.	34 555,-	38 580,-	45 000,-
Hrubá zem. prod. na 1 st. prac.	58,-	71,-	62,-
Hrubá rostl. prod. na 1 st. prac.	74,-	90,-	72,-
Hrubá živ. pro. na 1 st. prac.	75,-	71,-	75,-

Náklady na výrobu:

Podíl peněžního nákladu na výrobu

n hrubých peněž. Příjmech v %	39,-	45,-	47,-
peněžní nákl. Na výrobu 1 ha z.p.	1 350,-	1 617,-	1 768,-
přímé náklady na RV na 1 ha z.p.	307,-	460,-	570,-
přímé náklady na ŽV na 1 ha z.p.	157,-	215,-	190,-

Družstevní fondy a jejich dotace:

Fond krmiv na 1 ha z.p. v Kč	430,-	836,-	473,-
Dotace NF na rožš. Reprod. Na 1 ha z.p.	163,-	92,-	15,-
% přidělků NF včetně odpisů	16,8	14,3	13
dotace PZF na 1 ha z.p.	47,8	46,7	56,-
dotace SF na 1 ha z.p. v Kč	138,-	141,-	36,-
% přidělků SF	4,-	4,-	1,-
dotace KF na 1 ha z.p. v Kč	34,-	35,-	36,-
% přidělků KF	1,-	1,-	1,-
hodnota 1 Pj v penězích	17,50,-	16,-	16,-
hodnota 1 Pj v naturáliích	2,06	2,16	1,90

Prémiový řád:

prémie byly vypláceny podle prémiového řádu jak v rostlinné tak i v živočišné výrobě. Celkem se mělo vyplatit na prémiech 21 000 Kč a byla vyplaceno 16 400 Kč. V rostlinné výrobě byly prémie vypláceny na řepách. V živočišné výrobě za dodávku vepřů nad 90 kg, u žiru na zařazení do lepší třídy než B, u aukčních a chovných jalovic, u selat a slepic za překročení výroby CVFP.

Mechanizace:

JZD vlastní strojový park v hodnotě 850 701,11 Kč. Tento obnos byl v r. 1964 zvýšen o 147 246,64 Kč, takže celková hodnota z 31. 12. 1964 činí 997 947,75 Kč. Plán pro r. 1965 na nákup strojů je v hodnotě 169 000 Kč.

Schůzová činnost v JZD:

Schůzí představenstva se konalo během roku 11 za celkové účasti 93 členů. Při 9ti členném představenstvu průměrná účast na 1 schůzi 8,45, tj. 93,80 %. Členských schůzí se během roku konalo 7 za celkové účasti 321 členů, průměrná účast 46 členů. Když tento průměr bude propočten z celkového počtu členů 124 je účast 37 %. Zde by bylo třeba zabývat se přestárlými členy, kterých je 53, kteří v JZD vůbec nepracují.

Porad farem bylo během roku 8 za celkové účasti 77 družstevníků. Mimo to byla jedna chůze s krmičkami ohledně rozdělení mléčných prémie. Během jarních, žňových a podzimních prací byly prováděny každý týden porady farmářů, kde byly projednávány splněné úkoly za předešlý týden a plán pro páce na příští týden.

Zhodnocení patronátní činnosti:

JZD „Rozkvět“ má uzavřenou smlouvu s Armabetonem Kaznějov. Má-li se hodnotit tato smlouva, může se hodnotit kladně, neboť patronátní závod vypomohl v jarních pracích jedním traktoristou po dobu jednoho týdne. V senách na požádání JZD vyhověl dvěma brigádami na farmě Bučí. Ve žňových pracích znovu vypomohl jedním traktoristou při svozu slámy. I při sklizni brambor byl nápomocen na farmě Mrtník a Bučí, kde sklídili 2,80 ha brambor v době prázdnin byly děti družstevníků společně s dětmi zaměstnanců patronátního závodu v pionýrském táboře v Hůrkách. Za tuto spolupráci bylo jménem všech družstevníků patronátnímu závodu poděkováno tím, že i v r. 1965 bude v ní pokračovati. Z působnosti JZD „Rozkvět“ je zřejmo, že sklizeň r. 1964 byla slabá. Bylo zaviněno dlouhotrvajícím suchem. Ozimy ještě byly ucházející, ale jaře byly ubohé. Vždyť od jara do žní skoro vůbec nepršelo. Jaře metaly zemi a i zrno místo uzrání uschlo. Proto nemohl být splněn plán státních dodávek. S brambory zdálo se, že nebudou. Ač po jaru byly pěkné, dlouhotrvajícím suchem počínaly vadnout. Na den sv. Rocha přišla vlažička. Dle staré pranostiky, přší-li na sv. Rocha, tedy on jiný s nimi zarochá. A stalo se tak skutečně. O našem posvícení poznamenal jsem si toto: Včera bylo ještě 30 °C. V noci přišla bouře s deštěm. Přes den půda zase vyschla, bylo totiž slunečno. Ve 4 hod. odpoledne znova nad „Hájkem“ mračno, černé jako noc, z něhož byla bouře a liják, že ve chvílce tekly potoky. Večer má být v hostinci Jednoty taneční zábava, kterou pořádá odbočka Červeného kříže. Potrvá.-lí déšť, bud malá návštěva, protože i v Trnové a Bučí jsou zábavy. A také vybrati sotva na hudbu.

Deště ovšem je velice třeba, protože parna trvají již dlouhý čas. Úroda byla slabá, takže JZD splnilo plán státní dodávky jen na 65 %. V naturáliích dávalo na Pj jen 1 kg zrní a 2 kg bramborů. Sklizeň bramborů byla aspoň na farmě Krašovice pěkná.

Také nehoda stihla JZD „Rozkvět“. Bylo to v srpnu, kdy šel družstevník František Pašek č. 5 z farmy Krašovice bez vozu s koňmi od Trnové, kde s nimi pracoval. Naproti domku č. 59 měl potkatí nákladní auto, které vezlo jeřáb. Náruční kůň se počal plašiti a proto řidič auta jízdu zvolnil, skoro do zastavení. Kočí sešel s koňmi až na hranu silničního banketu a zdálo se, že se kůň upokojil. Řidič přidal plyn a právě když auto mělo jej minouti, skočil zadkem do silnice a vůz do něho vrazil, takže se kůň těžce zraněný svalil a za krátkou chvíli byl mrtvý. Protože se nemohla nikomu přičknout vina, státní pojišťovna pojištěného koně JZD „Rozkvět“ zaplatila.

Škoda vznikla však tím, že to byl nejlepší kůň z farmy krašovické, který těžko mohl být stejným koněm nahrazen. Té doby má farma Krašovice dva páry koní k dispozici.

Výstavba obce:

Letošního roku se v naší obci nové rodinné domky nestavěly a snad již nebudou. Jsou totiž určena větší střediska, kde budou stavby povolovány. Doposud se to prakticky neprovádí, ale plánované je to.

Některí si své domky opravují, staví nové ploty z drátěného pletiva a je snaha obec ukázati hezčí.

Na str. 138 kroniky je záznam o stodole čp. 33. Protože zápis je psán tonem, jakoby dřívější kronikář chtěl činiti výtku, opravuji v tom smyslu, že majitel stodolu opravil tak, že nemůže být řeči, že by obec hyzdila. Bylo nutno dříve zřídit obytné stavení, protože staré bylo velice schátralé. Rovněž čp. 2 náležející Miloslavu Mádrovi bylo letos restaurováno na pěknou vilku. Byla to poslední došková chalupa v obci, velmi stará. Část její se již rozvalila, takže byl na restauraci nejvyšší čas. V domku bydlívala rodina Duchků. Obhospodařovali několik strychů polí, k jehož obdělávání chovali dvě krávy. Poslední majitel František Duchek, který měl manželku ze Dražné od Karásků, zemřel v první světové válce v ruském zajetí. Děti neměli. Pozůstalá vdova hospodařila dále se svojí švagrovou a za pomoci rolníka Josefa Brandtla, až do smrti švagrové. Pak hospodářství předala Stanislavu Brandtlovi, synu rolníka Josefa Brandtla. Týž postavil si nad školou poblíž hřbitova „farmu“ č. 89 a tam se pak nastěhovala a dosud žije vdova Marie Duchková. Jmenovaný je truhlářem a při svém malém hospodářství provozoval do uzavření soukromých živností. Nyní pracuje továrně.

Starou chalupu prodali Žezulkovi, řidiči státního autobusu. Tento pro rodinné rozpory a opijení musel chalupu prodati. Koupil ji jmenovaný již Miloš Mádr, který do zrušení soukromých živností měl v Plzni dobře zavedenou živnost pekařskou. V této chaloupce vždy v letní době jeho rodina bydlela. Ku přestavbě přistoupit musel, protože se stávala pro obývání nebezpečnou. Schází ještě dodělat vnitřek a omítku. Bude to úhledná vilka, která zvláště vynikne po projektované úpravě silnice.

Rovněž domek čp. 37 patřící nyní Josefu Urbanovi a jeho manželce je uvnitř opraven. Domek koupili od Karla Kalčíka, který se s rodinou odstěhoval do Pohraničí. Tento koupil domek od Anny Vágnerové, která šla k synovi do Kaznějova, kde si postavil domek. Josef Urban za pomoci svého bratra Františka, který byl zedníkem opravil domek prozatímně a těšil se, že s bratrem, jak mu tento slíboval, provedou z jara generální opravu, vlastně přestavbu celého domku. Žel, že k tomu nedojde, protože sám není nyní tak finančně silný a bratr je již pochovaný. O tom bude psáno pod heslem zemřelí v obci, jen to budiž podotknuto, že zemřel smrtí tragickou.

Dále došlo ke změně majitel domku čp. 44. Dosavadní majitelé Karel a Marie Žemličkovi, kteří bývalý malý domek přestavěli na domek o jednom poschodí, prodali tento Miloslavu Paškovi, zdejšímu rodáku z čp. 5, který po 5. květnu 1945 šel do Pohraničí do Bezvěrova, kde jako vyučený řezník vedl živnost řeznickou a hostinskou. Nyní se vrátil do rodné obce. Za domkem si postavil garáž a prádelnu.

Manželé Žemličkovi přestěhovali se do Ledec, kde si zrestaurovali domek po jejich rodičích. Nové domky čp. 63 manželů Cinkových, za rybníkem manželů Hnatových, Koudelových a Urbanových byly brizolitem nahozeny.

Také konečně v úpravě komunikací byl letos učiněn pěkný počátek. Byly zafalťována cesta ke hřbitovu nákladem 45 000 Kč, která slouží zároveň pro obě školy. Kol ní jsou zhotoveny betonové rigoly, pro svádění dešťové vody. Žel, že nebyla v této části obce zřízena kanalizace, jak již o tom před okupací a ještě v okupaci bylo jednáno. Jednání tato pak stála se zhoršující situací za války byla přerušena.

Tím by nepřijemnosti s vodou byly navždy odstraněny.

Stručné údaje o obyvatelstvu obce:

K 31. 12. 1964 žilo v obci 423 obyvatel, z toho 208 mužů a 215 žen ve 107 čp.

31. 12. 1910 žilo v obci 430 obyvatel v 57 čp.

1. 8. 1923 žilo v obci 459 obyvatel v 69 čp.

2. 12. 1930 žilo v obci 524 obyvatel v 84 čp.

v okupaci žilo v obci 534 obyvatel v 96 čp.

V r. 1930 a dalších letech, která s sebou přinášela stále horší životní podmínky, jak stávající krize v průmyslu pokračovala, přinášela s sebou proud lidí, který hledal na vesnici lepší podmínky pro udržení svého života kamž se z města stěhoval.

Po r. 1937, kdy se kola znovu počala roztáčet, opět se venkov vyliďňoval. Zabráním Sudet opět osoby, které tam využili práva „obce“ zaplňovaly vnitrozemí a hlavně venkov, takže za okupace byl nejvyšší počet obyvatel o obci. Po 5. květnu, kdy se uprchlíci vraceli zpět do Sudet a kdy na výzvu vlády odešlo do Pohraničí za příčinou osídlení na 170 osob, klesl počet osob v obci na 360 osob.

Zajímavé je toto porovnání:

31. 12. 1910 žilo v 57 čp. 430 lidí a 31. 12. 1964 ve 107 čp. většinou prostorných oproti v r. 1910, ale žije v nich jen 423 lidí, tedy o 7 méně ač čp. je o 50 čp. více. Zdá se to nemožné a je to tak. V čem to vězí? Je to tím, že dnes se lépe bydlí a je jen nepatrné procento rodin četnějších.

Mimo to tehdy v těchto čp.: 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 34, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 50, 51, 52, 53 a 54 byli nájemníci, mnohdy s pěti i více dětmi, obývající jednu světnici. Vždyť v samotném čp. 40 „Na Sejkách“ bydlívalo na 40 osob.

K 31. 12. 1962 bylo v obci 105 rozhlasových přijímačů a 43 televizních přijímačů.

K 31. 12. 1964 rozhlasové přijímače se snížil počet na 98, za to však televizorů zvýšil na 68.

Tím ovšem klesá návštěva místního biografu a bylo by škoda, aby pro neúčast měl být uzavřen. Vždyť za dobu jeho provozu poskytl občanům mnoho zábavy a poučení. Je to snad nejlacinější zábava, vždyť vstup činí pouhé 3 Kč. Provozován je jednou týdně, proto nikoho finančně nezatíží. I pro mládež jsou občas představení, buďto pohádková nebo poučná. Záleží proto na občanech, aby svou účastí mohli, aby byl biograf udržen v provozu.

Osoby během roku zemřelé:

- 1) Kašparová Anna, nar. 8. 10. 1882, zemřela 6. 4. 1964 ve stáří skoro 82 roků. Zemřelá byla praprabičkou, ve vsi unikát. Pochována na zdejším hřbitově.
- 2) Bišof František, nar. 21. 12. 1891, zemřel 19. 4. 1964 ve stáří 72 roků, bývalý ruský legionář, pak zaměstnanec státních drah, odkud šel do důchodu. Pak pracoval ještě v JZD až do své nemoci, která trvala delší dobu. Byl zpopelněn v plzeňském krematoriu.
- 3) Týr Josef, nar. 17. 3. 1889, zemřel 6. 8. 1964 ve stáří 74 roků. Od r. 1950 vdovcem, důchodce. Byl pohřben na hřbitově.
- 4) Drofová Josefa, nar. 1. 5. 1885, zemřela 4. 9. 1964 ve stáří necelých 79 roků. Manželka Maxmiliána Drofy, který ji přežil. Byla zpopelněna v plzeňské krematoriu.
- 5) Urban František, nar. 17. 12. 1929, zemřel 9. 11. 1964 v plzeňské nemocnici ve stáří 35 let. Zanechal zde vdovu a 12 roků starého hochu a 10 roků starou dceru. Jel na motorce večer po šichtě do Trojan pro jablka. Na zpáteční cestě mezi Kralovicemi a Hadačkou havaroval. V bezvědomí byl dovezen do nemocnice v Plzni a hned operován. Několik dnů žil mezi životem a smrtí. V neděli byla rodina u něho a zdálo se, i lékařům, že je již obrat k lepšímu a také již s útěchou se domů odebrali. Ráno telegram, že zemřel. Byla to hrozná rána pro pozůstalé. Pohřeb se konal na místním hřbitově za velké účasti občanstva. Pohřeb měl církevní, za účasti kněze, který pohřební akt provedl a hrob vysvětil. O životě zamřelého promluvil Karel Dobrý. Tak byly zničena i naděje jeho bratra, kterému slíbil, že mu domek, čp. 37, který si zde koupí, z jara přestaví.

Byl to zedník výborný, pracovitý, který malováním bytů získal celou obec. Bylo radost na něho při práci se dívat. Pouze od ruky dovedl vykreslit přímo kouzelné obrazce. Mnoho domácností má po něm památku, pokud ovšem nebude nucen ji přemlouvati. Všeobecný úsudek zněl: škoda dobrého člověka, nadšence pro práci, vkus a umění.

Tím, že již několik roků není v obci hrobník, konají se pohřby většinou žehem v plzeňském krematoriu. Na zdejším hřbitově je pro urny vykázána část hřbitova, kde jsou urny ukládány a zřizovány jim malé pomníčky. Je v tom veliká úspora hřbitovního místa, protože tyto hrobečky jsou malé a pojmu celou rodinu. I ty malé pomníčky se pěkně vyjímají. Zdá se, že není daleká doba, kdy zemřelí se budou vesměs spalovati. Je to i z hlediska hygieny přijatelnější, protože se zničí i bacili nákazové.

1965

Nekrolog mučedníkům

Na vedlejší stránce je přiznáno čestné občanství in memoriam těm, kteří za okupace stali se našimi mučedníky. Čestné občanství: Aloisu Vágnerovi, Josefu Paškovi, Jiřímu Kieswetterovi, Ladislavu Klikovi, Václavu Svojtkovvi, Václavu Tobiášovi.

Zdá se mi, že nestačím na úkol, který jsem si předsevzal. Vždyť i pero zdráhá se psát nekrolog těm, kteří stali se obětí zločů. Byloť to vyvrcholení zběsilosti těch, kteří byli vedoucí druhé světové války v Německu. Vždyť německý národ, z jehož středu vyšlo tolik geniů, tolik lidí ušlechtilých klesl v době Heydrichiady na národ nejbarbarštější. Krutě se mstil Hitler a jeho služebníci za to, že byl spáchán atentát na toho, který měl v Protektorátě, tj. ve zbytku bývalé republiky československé udělat pořádek a vést na pravou míru český národ, který počínal zdvihati hlavu. To mu bylo umožněno benevolencí prvního říšského protektora von Neuratha, který jak fáma nesla, nejraději hrál dáma nebo šachy a nechal protektorátní vládu, aby vládla po svém. Po osm měsíců stál nyní na jeho místě nový zastupující říšský protektor SS Oberguppenführer a generál policie Reinhard Heydrich a činil se, aby český národ zřekl se myšlenek na sabotáže a odboj. K odstranění jeho osoby byla vyslána četa parašutistů z Anglie, ti byli vysláni k provedení tohoto úkolu.

Atentát proveden byl 27. 5. 1942, když vyjížděl z vily, kterou v Panenských Březanech obýval a jel do Prahy k důležité poradě. Byl při atentátu těžce zraněn a tomuto zranění podlehl dne 4. 7. 1942. A teď následovalo běsnění, kterému padli za obětí v naší obci Vágner Alois a Pašek Josef č. 17. Hitler určil, že 10 000 českých lidí musí být utraceno, aby pomsta byla naplněna. Denně jsme slyšeli v rozhlase, četli v novinách a vyhláškách, kolik bylo popraveno lidí, prý za to, že schvalovali atentát. Byla to hlavně inteligence, která při této příležitosti byla odklizená. Našli se však i čeští lidé, kteří za odměnu, třeba i falešně udali osoby, které byli vesměs bez vyšetřování zastřeleni. Nebyli šetřeni ani starci nad hrobem, ani děti, jen aby stanovený počet byl dosažen.

Bylo to v sobotu 30. května 1942, kdy svolal nás okresní hejtman, všechny starosty na úřední den do Kralovic. Nic se neprojednávalo, jen stále čekalo na zprávy, dle nichž jsme se měli řídit. Většinu jsme jeli na kolech. Když jsme v Kralovicích jeli kolem knihárny Štěrby, zastavil jsem se u něho a vešel k němu do jeho dílny. Byl proti mně hodně starý, ale byli jsme dobří známí. Vázal mi mnoho knih. Viděl jsem i u něho napětí. Na moji otázku, co bude dál, mi odpověděl: „Mohu nás hodně postřílet, ale ti, co zbydou, těch bude dost, aby tyto bestiální křivky nepravili!“

Na schůzi, jak jsem již uvedl nic se neprojednávalo a ani žádné zprávy nešly. Jenom jsme věděli, že se na nás valí cosi hrozného. Ve 2 hodiny odpoledně nás hejtman propustil, abychom byli na svých četnických stanicích a očekávali případné zprávy. Čekali jsme starostové z Krašovic, Trnové, Bučí a Mrtníka na stanici až do 2 hodin v noci, kdy nás vrchní strážmistr Šimek poslal domů a že dojde-li něco, rozešle ihned strážmistry. Doma jsem šel hned do postel. Byl jsem celodenní nejistotou rozrušen, ani jsem usnout nemohl. Jen jsem zdříml a ozvaly se rány do dveří, jako by je chtěl někdo rozbít. Vyskočím, jdu otevřít. Za dveřmi se mi zjevili tři vojáci v plné zbroji, s nasazenými bodáky. Jeden z nich zasunul hned nohu mezi dveře, abych už nemohl zavřít a hned za mnou do světnice. Rychle jsem se musel obléci. Vyšli jsme. V obci již byl ruch. Vedli mne do ulice u pivovaru, kde měli v čp. 21 zatímní stanoviště. Zde mne do kruhu obstopili a jeden mi zkomolenou češtinou četl pravidla prohlídky, dle nichž budu zastřelen, pakli-že se v obci projeví dost malý odpor. V duchu jsem tehdy věřil, že domov už nevidím. Tak to šlo dům od domu a všude prohlídka, která závisela na zaujatosti vojáků. Někde prohledali a přeházeli všechno, někde byla prohlídka jen povrchní, jen když byly policejní přihlášky v pořádku. Někde si i s dětmi pohráli. Na mnoha místech policejní přihlášky zaviniily nepřijemnosti. Ne proto, že by je neměli nalézt. Občané mne chytali, hledali za mne záchranu, ale já byl ještě ubožejší než oni.

Konečně přišel hlavní štáb do dolejšího hostince, já musel celou kartotéku přihlášek přinést a pak to bylo již snazší. Každou chvíli někoho přivedli, ale po zjištění v obecní kartotéce byl propuštěn. To vše dopadlo dobře. Věděl jsem, že všechny osoby v obci bydlící jsou přihlášeny. Ale mohlo být zle. V tom týdnu dostali jsme na všechny obecní úřady přípis, dle něhož měli jsme přezkoumat, zda jsou všechny osoby v obci přihlášeny. A tu jsem zjistil, že šest starých babiček přihlášeno není. Ihned jsem babičkám přihlášky vyhotovil, dal jim je i přednostovi podepsat a osobně je na kole hned vezl. Babičky se zlobily, co je to za novoty, a ono by je to stálo život. Byl to důvod k odvezení a dle stanného práva k zastřelení.

Na úřadě jsem je osobně předával komisaři dr. Kubišovi, s nímž jsem byl dobře znám. Slíbil mi, že je do kartotéky zařadí až po skončeném úřadování, ježto se obával vkládati je tam před úředníkem, který kartotéku vedl. Taková byla všeobecná nedůvěra. Stačilo jenom udání a šlo se té doby ke zdi. On jako přednosta kanceláře měl klíče, takže tam pak mohl jít a přihlášky zařadit. Němci i při své zběsilosti nepopravili, pokud neměli udání, přistižení, nebo vlastní doznání.

Na velitelství v hostinci, kde byl tlumočník jsem si vyžádal, abych se mohl jít nasnídat, že jsem dosud nesnídal. Byl jsem na půl hodiny propuštěn. Mě však netáhla snídaně, ale šířal mě strach. Tehdy jsem ještě úřadoval doma a ve skříni, kde byly obecní záležitosti ležel revolver se šesti náboji. To kdysi berní exekutor zabavil u

poplatníka, který se zdráhal platit daně. Byla to sice záležitost čistě úřední, ale v této době by na to nebyli nic dali a já bych byl potrestán pro nepřihlášení zbraně a konec toho byl zřejmý. Rychle jsem doma popadl zbraň i s náboji a na půdě schoval tak, že potom, kdy nebezpečí pominulo, sám jsem ho nalézt nemohl, až teprve po letech a to jen náhodou. Byl celý rezem sežraný a nepotřebný.

Přišel jsem zpět do hostince, před nímž na silnici před okny stálo vojenské dopravní auto, do něhož právě nastupovali oba vpředu uvedení mučedníci. Vágner měl doma ve stolku revolver, se kterým si ve stávajícím chaosu nevěděl rady. Chtěl situaci zachránit tím, že zbraň vyhodil oknem sousedů. Sousedka, který byla venku, zbraň sebrala a podala synu Josefovi, aby běžel za stodolu ji zahrabat. Celý tento výjev však pozoroval voják, který měl nahoře na stráni stráž, seběhl a Josefa zatkł. Vedl jej do vsi, a Vágner, když viděl, co způsobil, vyšel a žádal, aby Josefa propustili a zatkli jeho, že zbraň byla jeho. Jeho žádosti bylo vyhověno natolik, že zatkli i Vágnera a oba odvedli a ihned odvezli od Horní Břízy, kde měli shromaždiště a v úterý byly soudem odsouzeny k smrti a v Plzni – Lobzích ještě toho dne zastřeleny. Josef byl svobodný a šel pryč na smrt hrdě, Vágner zemřel pryč s výkřikem: „Jiříku“, byl to jejich synek. A takovýchto obětí bylo mnoho. Odešli, aniž by jim byl popřán čas, rozloučit se se svými drahými.

Pro veřejnost byla tato záležitost skoncována, ne však pro mne. V úterý večer bylo již k jedenácté hodině, já dosud seděl a vyřizoval písemnosti. Znovu bouchání na dveře. Jdu otevřít a ve dveřích náčelník gestapa a tlumočnick o němž jsem již psal. Snad se v nich trochu svědomí ozývalo, nikdo neřikal nic. Teprve po chvíli vyzval gestapák tlumočnicka, aby mluvil. Ptal se mne, jest-li vím, co se stalo. Nevěděl jsem. Rovnou tedy mi řekl, že oba zatčení delikventi byli dnes zastřeleni. Hleděli oba na mne, jako by se chtěli pást na mém ustrašení. Nedal jsem však příležitost, aby se mohli pást. Byl jsem si vědom toho, že i když je to rána hrozná, nesmí být před nimi strach projeven. Na tom nebylo dosti. Dostal jsem nařizeno hned ráno, než půjdou lidé do práce, tuto smutnou novinu oběma rodinám sdělit. Těžká úloha – spát mi nedala. Ráno, ještě za šera jsem vstal a šel, abych vykonal tuto smutnou úlohu. Šel jsem prvně k Paškům č. 17. Byl již vzhůru a sám ve světnici. Začínám s tím, že se ho ptám, zda ví, co je s Pepíkem. Nevěděl, ale uhlí na mne, že já to asi vím a že proto jdu. A tak pronášíme různá snad bezvýznamná slovíčka a tu znovu udeří „ty jistě víš, co je s ním? Jen to řekni, já už snesu všechno“. Já na to: „slibuješ tedy, že budeš mužem, když ti to řeknu?“ „Budu“! odpověděl. Tu jsem to svoje smutné poselství pověděl, ale kde byl jeho slib, že bude mužem? Hodil sebou na podlahu, tloukl do ní hlavou, vyrážel ze sebe nesouvislé skřeky, že mě bylo lítostí do pláče. Zvedám ho, těším ho, ale vše marno. K dovršení přišla jeho manželka a ta poznala hned, co se stalo. Kde popíše hoře té dobré ženy – matky, která sama sobě dávala vinu, že syna do hrobu přivedla. Byla to souhra osudu, ale ona dávala vinu jen sobě. Od toho dne počala chřadnouti, onemocnělo srdce, postihla ji černá žloutenka a její nešťastné tělo 25. listopadu 1942 již umírá. Žena, která bývala vždy zdravá, která žila pro práci a rodinu. Naposled jsem ji viděl, snad to byl poslední den před smrtí. Vzkázali mi, abych jako starosta byl přítomen jejímu poslednímu pořízení. Těšil jsem ji, ale viděl jsem, že přes všechnu tu lásku k rodině touží po smrti, jako vykupitelce z té její hrozně trýzně. Stále viděla Pepíka a sobě kladla vinu, že o život jej připravila. Duše poutivá a nešťastná.

Vykonáním vzkazu u Pašků byly splněna polovina mého úkolu. Na druhou půli jsme si již sám netroufal. Šel jsem k jejímu bratru Josefu Paškovi čp. 15, který zemřel. Byl ochoten, ač nerad se mnou jíti. Zde odehrála se druhá část dramatu. Pláče a nářku bylo hrozně až konečně i syn Jiřík počal matku utěšovati a aby již přestala plakat a nařikat. Trvalo to ještě dlouho a jistě ještě i když jsem již odešel. Musel jsem do zaměstnání.

Pak byla ještě jedna návštěva gestapáka Fischera a jeho tlumočnicka. To se jednalo o projednání a zabavení majetku. U Pašků to bylo vyřízeno brzy, protože zastřelený syn neměl dosud žádného majetku. To šatstvo, které bylo předloženo je nezajímalo a nic nesepisovali. Nebylo prostě pozůstalosti. Horší to bylo u Vágnerů. Byl zde domek, šatstvo, zařízení bytu, kolo zánovní. Domku zabavili polovic, zařízení bytu, jakož i černé sváteční šaty nezabavili. Přimlouval jsem se, že hoch brzy doroste a šaty bude nosit. I kolo na moji přimluvu ponechali pro hochu. Tehdy jsem v těchto gestapácích viděl, že mají také ještě trochu sociálního cítění v sobě, protože byli přístupni domlouvám. A život šel dál svou tehdy hrůznou cestou. Pašek žil jako vdovec a také jako vdovec zemřel. Zprvu mu Vágnerová vypomáhala při hospodářství, sama žila dál jako vdova a Jiřík dorostl již v muže, oženil se a stará se již o tři děti. Zdejší domek čp. 37 prodali a postavil si v Kaznějově pěknou vilku. Často se však na Krašovice přijede podávat. Ještě dodávám, že Paškovi Josefovi bylo 23 roků a Vágnerovi 35 roků.

Starý pan otec Libor Kieswetter restauroval v roce 1928 parní pohon mlýna. Strojů ve mlýně stále přibývalo a starý parní stroj nestačil již vše utáhnouti. Ve Starém Plzenci koupil pěkný parní stroj, patent „Marx“ s ventilovým rozvodem o síle 70 HP. V Bratislavě koupil vodotrubný kotel s varníkem a k tomu postavil 32 m vysoký komín. To všechno stálo veliké peníze. Tyto investice stály nevyužity plných 10 roků, až teprve těsně před okupací se narychlo vše dodělávalo a jak již uvedeno v r. 1938 dáno do provozu. Zadlužení na tom však bylo veliké. Přišla však okupace, znehodnocení peněz, vždyť za 1 marku říšskou se muselo dáti našich 10 Kč. Starý mlynář sám již unaven, rozdělil vedení mlýna pro dva syny. Starší vedl pilu a mladší, Jiřík, mlýn. Provoz mlýna zařídil podle svého, ale smyslem všeho jeho počínání bylo zbavit se dluhů. Nevím, jak vše vedl, protože mě se s ničím nesvěřil, snad proto, že jsem byl starostou a že bych mu snad v něčem brzdil. Jak se pak po aféře mluvilo, jezdili tam v noci sedláci s fůrami, které jim za mouku byly vyměňovány. Mezi těmito pak byli i

keřasové, kteří mouku za vysoké ceny prodávali těm, kteří by hladem trpěli. Kde ještě tehdejší dobu pamatuje, ví, že od „lístkového systému“ nemohl být nikdo živ, a každý se snažil všemožným způsobem i za cenu vysokých a keřaských cen si přikoupiti. Chodily však často hospodářské kontroly, které stíhaly všechny přestupky. A ty právě počaly se všimati Kieswetterových mlýna. Zdála se býti pravdivou fáma, že Němci chtějí ve zdejších kraji míti zabavený mlýn, ze kterého by byly zásobovárny „špičky“ vedeny, které chtěly žít životem blahobytným. A tak šla kontrola za kontrolou, pokuta za pokutou. Tyto hospodářské kontroly postihovaly i obce a byly velice obávané. Měli jsme u okresního úřadu „úřední den“ nepamatuji se však přesně, kdy to bylo. Po jeho zakončení přišel ke mně komisař Dr. Buluř a řekl mi doslovně: „řekněte tam u vás tomu klukovi, ať si dá pozor. Právě má vyměřenou pokutu 10 000 Kč a do týdne bude mít kontrolu znova, proto ho včas varuji“. Poslouchal jsem s napětím, protože jsem o ničem nevěděl a Jiřík stále mi oddaloval, že mi nemůže ani 20 kg pšenice vyměnit. Věřil jsem mu a trpělivě čekal. S chlebem to bylo snazší, ten se v pekárně pekl. Ve mlýnici jsem odevzdal žito na 3 bochníky, dostal lístky, na které v pekárně chleba mi vydali. Ale pšeničné mouky jsme neměli již ani kilo a bylo nás doma osm. Ráno jsem chodil již v 5 hodin, abych v 6 hodin mohl uvést celý závod do chodu. Snad každodenně tudy Jiřík procházel a také toho dne se u mne v kotelně zastavil. Vidím ho, jako by to dnes bylo. Stál na jedné noze, druhou se opíral o zeď a číchal do čepice. To byl takový jeho zvyk, snad ten mlynářský pach z té čepice rád cítil. Hned jsem začal vyřizovat komisařův vzkaz, doslova tak, jak mi to uložil. A Jiřík na to: „ať mi přijde komisař Buluř vylízet ----“. Mne to přímo omráčilo. Já věřil, že mu nesu zprávu, vlastně varování, za které bude vděčen a on na to reagoval takhle. To řekl a hned odešel. Mně to nedalo a šel jsem za starým panem otcem a i jemu říkám vzkaz Jiříkovi, i to jak na vzkaz odpověděl. Pan otec řekl jen: „vždyť je to hloupý kluk“ a bylo konec řeči. Sám jsem pak věřil, že je zde jistota a že se tudíž nemůže nic stát. Bylo to pak asi třetí den, já si nesl v pytlíku žito na tři chleby a když jsem dal stroj do chodu, šel zadem přes vantroky do mlýnice. U dveří do mlýnice krčí se tři ženy, ustrašené a sdělují mi, že je ve mlýně kontrola. Běžím se žitem zpět a zahrabal je do pilin, kterých za kotlem byly hromada a já je mích do mourů a páčil je. Čekám, co bude dál. Před tím se již odehrálo ve mlýně toto: Jiřík vozil se stárkem pytle mouky do fasaňku, kterou měl kočí vézt jako aprovizaci do některé obce. Přišla kontrola a ptala se Jiříka, kde je pan Kieswetter. Řekl, že neví. Šli tudíž do kanceláře a Jiřík běžel mlýnem, že tam bude tajnými dveřmi spíš a že, co půjde ještě odklidit. Na jejich klepání, že se neozve a neotevře. Jenže kontroloři se od schodů za starou strojnou vrátili a šli do mlýnice a rovnou ke statku, na kterém se prováděly zápisy o příjmu obilí a výdeji mouky. Nadzdvihli šikmou desku stolku a tím objevili zásuvku a v ní knihu „šmirbuch“ jak se jí říkalo, tedy zápisy o černém mletí. Na to se vrátil Jiřík z kanceláře, kde marně čekal, a viděl, co se stalo. Ztratil veškerou sílu k obraně. Přiznal se, že mele na černo, na otázku má-li zatajené zásoby, vedl je do kůlny, kde pod slámou bylo ukryto jeden a půl vagonu obilí. Naproti kotelně ještě dnes stojí kůlna, přepíněna a v hořejší části kontrole ukázal 16 q primového ječmene. Ovšem, že bylo skladiště zamčené a já denně kolem něho si přivázel moury a popel vyvážel, aniž bych měl ponětí o zásobách a tajných skrýších. A pak to šlo ráz na ráz. Sepsal se protokol, Jiřík jej podepsal, a tím zpečetil svůj osud. Němci, třeba jednali brutálně přece nepopravili bez usvědčení. A ten, kdo se přiznal sám, ten nemohl počítat na úlevu, ten si jen sám sobě ortel podepsal. Po podepsání protokolu Jiříka odvezli do Plzně do Justičáku. Snad to bylo druhý den, kdy s ním ještě přijeli něco na místě zjistit a více ho nikdo neviděl. Z Plzně pak byl převezen do Pečkární v Praze, kde byl odsouzen k trestu smrti. Zbývalo mu ještě 90 dnů do dne popravu. Otec jeho všemožně se snažil, aby od smrti jej zachránil, ale s popravou nebylo vyčkáno ani těch 90 dnů nebyl by přečkal. On sám, ač vyrostl jako bezvěrec, neučil se římsko-katolické morálce, stal se v žaláři velkým ctitelem bible v níž stále četl a o přečteném hloubal. Byla to pro něho veliká útěcha, počal věřit v život věčný a že zakrátko do tohoto bude uveden a pak se všemi pak se opět shledá. Také nás vždy po otci pozdravoval s vědomím, že na tomto světě se víckrát s námi neshledá. Co následovalo ve mlýně po jeho zatčení, by stálo opět několik stran. Snad i to později popíši. Byl jsem ve mlýně od 20. května 1913 do konce října 1949, tedy skoro 37 roků. Mohu proto popsati tuto dobu jako současník všeho toho dění.

Ladislav Klik:

Také tady byl zmařený mladý život. Byl to ročník 1921, který byl mezi prvními, kteří byli hnáni do „rajchu“ pracovat pro německou brannou moc a pro vítězství Hitlerem prohlašované „tisícileté německé říše“.

Jeho život byl od mládí trpký. Rodiče nemajetní, otec tovární dělník a pět dětí jako schůdky za sebou. Otec byl člověk poctivý, ale slaboch. Byl zajatý v osidlech karbanu. Často přišel druhý den po výplatě bez haléře v kapse. Stále si umiňoval, že už to neudě, bylo mu líto, když viděl bídu jím zaviněnou, ale zase podlehl. Přišla doba hospodářské krize a postupem jejím i on byl bez zaměstnání. A jíst se chtělo. U mne jako starosty se odehrálo mnoho srdcervoucích scén, já byl zaměstnaný a často jsem vzal ze stolu poslední kus chleba a dal. To by však bylo novým úkolem popisování této doby. Tedy Láďa byl mezi prvními, co šli do říše. Byl nemocný reumatismem. Tomu však němečtí lékaři nechtěli věřit a byl stále hnán do práce. Snad skutečně nemohl pracovati, snad nechtěl z odporu proti okupantům. Nedělali s ním dlouhé řízení, prostě dostal s do koncentračního tábora. Z toho chtěl podle neurčitých zpráv uprchnout, byl však zpozorován, „anhaltován“ a protože neuposlechl a běžel dále, byl prostě zastřelen. Toto piši tak, jak jsem o tom slyšel vypravovati. Jisté je,

že byl utracen život mladého člověka, utracen zcela zbytečně, a že při řádném léčení byl by z něho býval zdravý a statný muž.

Svojtka Václav:

Zatčen byl v r. 1943. Za vinu mu kladeno, že přispěl peněžítým obnosem na uvězněné. Byl vězeň v Terezíně a pak v koncentračním táboře v Buchenwaldu. Po převratu v r. 1945 navrátíl se s podlomeným zdravím. Pracoval nějaký čas v továrně, pak obdržel jako hudebník místo v orchestru plzeňského divadla. Nemoc však se mu horšila, takže byl dán do důchodu a 23. října 1960 zemřel. Pokud byl trochu zdrav, pomáhal rodině při řestavbě starého domku, který po jeho smrti daly si pozůstalí v r. 1964 omítnouti a uvnitř dohotovit, takže je dnes ozdobou obce. I obě zahrady jsou v pořádku a působí pěkný dojem.

Tobiáš Václav:

Rodák z Litého vzal si za ženu Boženu Duchkovou z čp. 28 a koupili si domek čp. 4. Jako bývalý ruský legionář obdržel místo u státních drah a proto pronajali zde svůj domek a přestěhovali se do Třemošné. Tam zatčen byl jako bývalý legionář pro ilegální činnost a pro podporování uvězněných rodin. Po zatčení vězněn byl zprvu v Justičním paláci v Plzni, odkud byl na krátko převezzen do Terezína a pak do koncentračního tábora v Buchenwaldu, kde byl až do konce války. Podle jeho vypravování měli tam ustavenou tajnou komunistickou organizaci a sami si odlévali odznaky pěticípé hvězdy se srpem a kladivem. Domů přišel již nemocný. Byl poslán na léčení do Luhačovic, pak byl krátký čas zaměstnán. Zdraví se mu však stále zhoršovali, takže byl dán do důchodu a dne 11. 12. 1947 zemřel. To již bydleli zase v Krašovicích ve svém domku. Dne 28. 10. 1950 obdržela manželka od ministra vnitra Václava Noska pamětní odznak druhého národního odboje „in memoriam“, za účast v druhém národním odboji.

Veřejné práce v obci – Mateřská škola

M.N.V. převzal budovu mateřské školy do své správy. Je to bývalá fara, která již od třicátých let není farářem obsazena. Byla zakoupena nová lehátka pro děti, gumolino do šatny a jídelny a ohříváč vody do šatny. Opraveny okapové žlaby na ZDŠ a na MŠ zhotoveny nové. Opravena zeď kolem cesty i po odklizené stodole.

Cesta na hřiště:

Zasfaltována cesta „K Sejkám“ ač původně byla projektována úprava jen „k Lípě“ na rybníce. Bylo však s konečnou úpravou započato pozdě na zimu, takže nebyl již možno vše řádně dodělat a čeká proto tato dodělávka na r. 1966. Bude to opravdu pěkný kus práce, která nejen ulehčí spojení „s Bojištěm“, ale i zkráší vzhled obce.

Telefon:

Telefonní veřejná hovorna byla přemístěna z hostince do čp. 87 k Jaroslavu Švábovi. Hostinec byl po větší část dne uzavřen, takže hovorna nemohla plnit úkoly, které byly od ní žádány.

Veřejné osvětlení – zářivky

Byla provedena částečná instalace zářivek, které byly zakoupeny z rušícího se starého města Mostu. Staré veřejné osvětlení potřebovalo již stálé opravy, bylot' ji od r. 1930. Instalace dalších zářivek má být provedena v r. 1966.

Hřbitov:

Na hřbitově byla provedena výsadba okrasných stromů a keřů. Z každého čp. vykopána jedna jamka a pak brigádnicky stromy a keře za přítomnosti odborníků z Plzně tyto zasázeny. Také v soukromých zahradách zasázeno množství ovocných stromů a keřů. Prováděny postřiky stromů, čímž jakost ovoce se stále zlepšuje. Pro zajímavost zde udán počet všech stromů a keřů v obci podle sčítání:

Jabloně 1 058 kusů, hrušni 220, třešni 105, višně 57, broskvoně 4, meruňky 6, švestky 504, slívy 24, vlašské ořechy 6, angrešt 326, rybíz 401. Pro podzimní výsadbu objednáno 180 jabloní, 16 hrušni, 6 švestek, 2 višně, 15 třešni, 3 meruňky, 63 rybízů, 63 angreštů a 43 okrasných keřů.

Československý červený kříž:

Čsl. Červený kříž v akci „Pomoc postiženým oblastem na Slovensku“ sebral od místních organizací 550 Kč, a odevzdáno 16,32 q sena, které jako závazky usušili a věnovali občané a Výbor žen.

Československý svaz mládeže:

V loňském zápise jsem napsal, že se svaz mládeže rozhodl prp práci a také pracovati začal. Než však přišel konec roku opět v činnosti ochabl.

Film:

Film je stále promítán každou nedělí, někdy i dvě přestavení.

Pohostinství:

Pohostinství je již skoro celý rok znovu obsazeno. Vedoucí je s. Baurová.

Zábavy:

Byly pořádány dva věnečky, oba pěkně navštíveny. První, který byl maškarní pořádala mateřská škola a druhý rodičovské sdružení, který však měl menší úspěch.

Zemřelí v obci v r. 1965:

Dne 30. dubna 1965 zemřela nejstarší osoba v obci, Duchková Marie čp. 51 ve stáří 90 let. Je o ní již dříve v kronice zmínka. První světová válka ji připravila o muže a zůstala tu se čtyřmi dětmi. Tyto však počaly jí v jejich skromném hospodářičku pomáhat. Přes všechn ten těžký životní shon, dožila se věku, jako málokdo. Žel, že ty poslední dny jejího života byly hroznou mukou a stále si přála, aby byla z těchto muk smrtí vysvobozena.

Dne 30. června zemřela Karlovcová Barbora, čp. 65 ve stáří 76 roků. Také její život protkán byl mnohými útrapami. Ve dvou letech jí zemřel otec. Žila s matkou u babičky, která měla menší hospodářství v čp. 2. Měly několik kousků polí, dvě krávy, takže polní práce si sami vykonávaly. Jako školačka pomáhala sbíráním lesních plodin a po vyjití ze školy, šla do služby. Vdala se za Jana Karlovce, který však brzy onemocněl těžkým revmatismem. Když nemoc polevila, pracoval ve Škodových závodech a postavili si v této době domek čp. 65. Dne 20. 4. 1921 již zemřel. Nešťastnou náhodou přišel v zaměstnání k těžkému úrazu, kterému záhy podlehl. Zůstala tu se dvěma dětmi ve stáří asi 6 a 4 léta. Osud však ji o jednoho z nich připravil. Dcera Růžena, která právě vychodila rodinnou školu, šla o prázdninách s dětmi do tábora, kde onemocněla tyfem a dne 9. 8. 1938 ve stáří 21 roků zemřela. Byla to pro matku hrozná rána, která dlouho zůstávala nezacelena. Zůstala tu sama se synem, který jí život ulehčil, když se oženil a přivedl ji hodnou snachu, která o ni vzorně pečovala.

Dne 1. srpna zemřel Duchek Václav, tesař, který do ustavení JZD vedl menší hospodářství v čp. 20, kam se přiženil. Jeho matkou byla Duchková Marie, o níž je vpředu psáno, že 30. dubna zemřela. Přežil ji pouze o čtvrt roku. Pokud hospodařil samostatně, vedl vzorné hospodářství a těšil se vždy z pěkné úrody. Jako tesař byl hledaným odborníkem. Již od mládí, brzy po vyučení, ustanovil ho mistr vedoucím vesnických staveb, po celém širokém okolí. Vždy brzy ráno na kole vyjížděl z domova a dlouho večer přijížděl. Mnoho a mnoho staveb je po celém kraji poseto, jichž střechy s jeho partou budoval. Když vstoupil do JZD šel pracovat do továrny. V JZD pracovala manželka a i on ve volném čase. Před 4 léty vstoupil do důchodu. To ale stále budoval střechy a stále více a více se na něho žadatelé obraceli. Byl ustanoven, aby v JZD starý vepřín, který již nevyhovoval zrestauroval. Počal na tom s pomocníky pracovat, ale onemocněl a snad ve 14 dnech zemřel. On, který byl ještě schopný tvořit, jehož síla zdála se nevyčerpatelná, plný síly a rozmachu, odchází snad proto, že včas nehledal lékařskou pomoc a svoji zdatnost přeceňoval. Lékaři bylo zjištěno, že zhoubná choroba bez léčení u něho pokračovala, ač v zárodku by snad byla mohla být potlačena. Jistě zde zůstalo ještě hodně těch, kteří s důvěrou na jeho radu a pomoc počítalo.

Dne 15. 10. 1965 zemřel bývalý hospodář, nyní člen JZD. Zemřel po dlouhé těžké nemoci, které se marně bránil. Také jeho život krušil. Otec jim tragicky zemřel 13. 4. 1921 a zůstala zde vdova se šesti dětmi, z nichž Josef byl nejstarší. Chodil také do továrny, aby pomáhal živit rodinu. Po čtyřech letech zemřela i matka, takže zůstaly děti sami. Josef se oženil manželku měl z Horní Bělé. Měli spolu tři hochy. Manželka onemocněla těžkým revmatismem a nemoc její končila dne 12. 10. 1959 smrtí. Byl to pro něho trudný život, když i vařit si museli sami. Nemůže se proto nikdo divit, když si poseděl v hospodě. Nehrál však ani karty a ani žádné pitky nevedl. Zemřel ve věku 65 roků. Důchod pobíral asi dva roky.

Dne 11. prosince zemřel ve stáří 59 roků Ing. Gruber František. Pracoval v peněžnictví a po převratu šel osídlovat do Karlových Varů, kde byl až do smrti svého bratra zaměstnán. Úmrtím bratra podědil bývalý dvůr Konigových. Pozemky však převzala do užívání JZD a jednota spotřební družstvo Plasy zabralo hostinec i s chodbou, takže jim zbylo k užívání čp. 56 a část čp. 22, celkem šest místností. Jeho bratr zemřel na mrtvici, při třetím jejím napadení. První bylo již v r. 1942, zemřel 16. 1. 1954. Také bratr František byl v léčení na srdce v Poděbradech. Asi rok před smrtí stihl ho zánět malého mozku, takže byl několik dnů v agonii. Po propuštění z nemocnice nebyl stále zdrav. Byl dán předčasně do důchodu. Z nemoci se však pozdravoval a začal pracovat. Pracoval však přes míru, přeceňoval, což si všechno dělal sám, pustil se do úpravy zahrady „na Lesíku“, kde vysázal hodně nových stromků. Protože zahrada je na svahu, dělal stupňovité terasy, což vyžadovalo hodně námahy. Přehlížel častou únavu a nedodržel rady, aby žil v klidu. Každé rozčilení mu škodilo. V pátek večer před smrtí šel ještě na procházku. Přišel a došlo ke katastrofě. Za chvíli, letěla obcí zpráva, že Gruber zemřel. Všech 5 pohřbů bylo konáno zehem v plzeňském krematoriu.

Zpráva o hospodaření v JZD Rozkvět za r. 1965:

JZD Rozkvět se sídlem v Buči bylo sloučeno v r. 1961. Obhospodařuje 518 ha zemědělské půdy a 442 ha orné půdy.

Plodina	sklizeň v q	ha na výnos – plán, skutečnost		dodávka-plán,skutečnost	
Pšenice	2 214	28	30	600	1 015
Žito	1 607	25	20	950	1 003
Ječmen	586	28	21,30	600	332
Oves	983	27	23,3	200	
Cukrovka	774	320	124	2 400	774
Brambory	2 843	130	71	2 500	
Seno z luk	1 829	50	31	80	133

V rostlinné výrobě nebyla splněna výroba jařin a sice ječmen o 1 664 q a oves o 322 q. Následkem stálého mokra nemohly být zasety plánované plochy jařin. Rovněž cukrovka musela být na ploše 2 ha zaorána, máku byly zaorány 4 ha. Brambory následkem mokra byly dosaženy teprve v polovině června, to znamená, že nejméně o měsíc dříve, než mají být osázeny.

Plánované a skutečné stavy:

	Plán	Skutečnost
Skot	330	328
z toho krav	155	154
prasata	262	354
z toho prasnic	50	36
slepice	1 200	1 110

Rozdělení produkce a důchodu družstva:

	r. 1963	1964	1965
Hrubá produkce na 1 ha z. p.	5 465	4 600	4 900
Tržní zem. produkce na 1 ha z.p.	3 108	3 000	3 100
Hrubé peněžní příjmy v Kč	3 531	3 700	3 900
Počet PJ na 1 ha z.p.	76,68	75	78
Výměr z. p. na 1 stál. prac.	6,15	7,3	6,02
Počet PJ odprac. v prům. stál. prac.	472	511	424

Produktivita práce:

	1963	1964	1965
hrubá zem. produkce na 1 stál. prac.	33 571	33 400	29 500
hrubá rost. produkce na 1 stál. prac.	45 111	29 750	32 500
hrubá živoč. produkce na 1 stál. prac.	38 580	45 517	40 840
hrubá zem. prod. na 1 PJ v zem. výr.	71	60	63
hrubá rostl. prod. na 1 PJ v RV v Kč	90	70	82
hrubá živoč. prod. na 1 Pj v ŽV v Kč	71	70	72

Náklady na výrobu:

	1963	1964	1965
podíl peněž. nákl. na výrobu	45 %	46 %	48 %
peněžní nákl. na výrobu na 1 ha z.p.	1 617	1 764	1 921
přímé náklady na RV na 1 ha z.p.	460	568	610
přímé náklady na ŽV na 1 ha z.p.	215	189	360

Družstevní fondy a jejich dotace:

	1963	1964	1965
Fond krmiv na 1 ha z.p. v Kč	836	473	660
Dotace NF na rozšířenou produkci na 1 ha z.p. v Kč	92	15	58
% přidělu NF včetně odpisů	14,3	13	13
dotace provozně zaj. Fondu na 1 ha z.p.	46,7	55	67
Osobní důchody družstevníků:			
Dotace SF na 1 ha z.p. v Kč	141	36	-
% přidělu SF	4 %	1 %	
dotace KF na 1 ha z.p. v Kč	35	36	48

% přidělu KF	1 %	1 %	1,2 %
hodnota PJ v penězích	16	16	16
hodnota 1 PJ v naturáliích	2,16	1,90	2,35

1966

Maně nic tak nepadá, co by asi říkal hromovládny Perun, kterého podle Havlíčka ve „Křtu sv. Vladimíra“ za jeho vzpouru proti carovi hodili do řeky a utopili. Letos by slyšel hodně a hodně šťavnatých nadávek. Zima byla mírná, sněhu mnoho nebylo, i jaro dobře sloužilo. Pěkně se zasel i brambory včas zasázeny. Ozimy rostly, jaře dobře sešly, ale dál, těžko o počasí psát. Když se měli kosit sena to začlo. Stále bouřky, přehánky a z celého světa hlášeny přírodní katastrofy. Povodně, uragany, zemětřesení, zlé to bylo v celém světě. Snad to bývalo i dříve, ale dnes, kdy je rozhlas a televize, je vidět tyto katastrofy hne na obrazovkách. Jindy to trvalo dlouho, než zprávy o neštěstích ze světa došly. V červnu přišly vedra až přes 30 °, po nich divé bouře, lijáky, z nichž vznikaly povodně a ztrhané cesty. I kroupy v dešti padaly a ovoce naklepaly. Sena se špatně a dlouho sušila. Začalo se sice brzy avšak pro špatné počasí svázelo se pomalu. Do července přechází se ještě s velkou částí luk nesklizených. Ozimy jsou pěkné a slibují pěknou úrodu, jaře jsou horší, protože v době vegetace byla velká vedra. Brambory rovněž slibují pěknou úrodu, nemohlo se však pro mokro do nich, aby se opravily. Červenec pak byl na deště ještě horší než červen. Na konec července nebyla sena ještě sklizena. Seno se sklídilo většinou nehodnotné, protože se válí dlouho po lukách a od dešťů je vyprané a známá aromatická vůně sena je zmařena. Louky jsou rozmočeny, takže se se stroji do nich nemůže. Zůstala proto část luk ve Chmelničkách, u Mlýna, v Loužku, v Doubravě neposečena. To musí se přiznat, že za soukromého hospodaření by se nebylo stalo. To šla řada sekáčů s kosami, za nimi ženy hráběmi obracely a z ohrožených míst na místa vyšší byla tráva vynášena. Obsekává se již řepka a ječmen avšak kombajn pro mokro do pole nemůže. Cesty se povezly, ale lijáky znovu návoz odplavily. Je rok pro sklizeň, aby se z pole něco odvezlo. Je však hodně borůvek a kdekdo na ně chodí. Vykupuje je samoobsluha a platí za 1 kg 6 Kč. Od 18. 7. vykupuje již i brusinky za něž platí za 1 kg 7 Kč. Zdá se, že jich bude také dost. Houby však málo rostou.

Dny se již kvapem krátí a po našem posvícení se již špatně suší. Obilí se musí dosušet na sušičce. Po posvícení se pak udělalo několik pěkných dnů, že se všechna práce, která byla rozdělaná, mohla dodělat. Jak dopadl výsledek hospodaření v JZD je obsaženo ve výroční zprávě, kterou pro obsáhlost nezapisuji, ale přikládám ji jako přílohu ke kronice.

Krašovický obzor:

Veřejná činnost v obci je vyznačena ve zprávách jak funkcionářů MNV tak i organizací. Cesta na Bojiště byla ještě znovu upravena, je to pěkný kus práce. Veřejné osvětlení je stále stejné ač bylo nahlášeno, že v r. 1966 bude rozšířeno a dokončeno.

Počet obyvatel zůstává skoro stejný. Z obce se na Slovensko odstěhoval s rodinou Pavel Kovařík a na jeho místě se z Pohraničí přistěhoval s rodinou Jaroslav Pokorný. Čp. 17, které stále bylo nevyužito, bylo konečně prodáno a koupil je Jaroslav Pešík a do obce se nastěhoval. Domek čp. 67 prodali manželé Rýdlovi manželům Urbanových a přestěhovali se do trnové, kde mají svůj domek. Václav Urban, nynější majitel byl snad od převratu hajným a bydleli na hájovně. Nyní je již v důchodu.

Diamantová svatba:

Libor Kieswetter, bývalý mlynář zdejší, narozený 2. 7. 1880 s manželkou Annou, nar. 8. 8. 1884, oslavili dne 6. 6. 1966 šedesát let svého manželství. Dostavila se řada gratulantů, kteří jim k této oslavě blahopřáli. Libor Kieswetter za krátko slavil osmdesáté sedmé narozeniny a je nejstarší osobou v obci. Je však už sešlý, špatně slyší a zrak mu špatně slouží. Byl operován na zákal. Za svých mladších let hlásil se vždy ke straně pokroku a měl dost sociálního citění v sobě. Podnik zvelebil, rozšířil, na sklonku svého hospodaření však investicemi zadlužil. Jako mladý byl volnomyšlenkářem a byl první osobou na kralovickém okrese, která vystoupila z církve římsko-katolické a zůstal bez náboženského vyznání. Procházel pak různými fázemi a na konec se stal nábožným a stále hledal Boha, který by jej uspokojil. Zabýval se spiritismem, vyznával učení mazdeismu, stal se úplným vegetariánem. Nyní v poslední době navštěvoval náboženské obřady a každou sobotu, pokud mohl na ně výtečný hospodář a dovedl velice poučně hovořit.

Zemřeli v obci:

Dne 21. 5. 1966 zemřela Růžena Beránková, manželka již dříve zemřelého Antonína Beránka. Zemřela ve stáří 79 roků. K Beránkům přivdala se z Hubenova, rozená Vaizová, ještě do staré doškové chalupy, která je již dávno zbourána. Již před několika lety byla stížena mrtvicí a ochromená byla stále upoutána na lůžko. Smrti byla pro ni vysvobozením od útrap, které musela snášet. Pohřbena je na zdejším hřbitově.

Dne 17. 6. po kratší těžké nemoci zemřel Josef Duchek ve stáří 69 roků. Jako hoch se učil zedníkem. Přišla však první světová válka a on již v 18 letech byl odveden a jako voják hnán do fronty. Pouhé tři dny, které na frontě

strávil, stačily, aby byl zmrzačen na celý život. Ruka chromá, oko vyražené. Těžko nesl svůj osud a ani se neoženil. Poslední léta pracoval v JZD, ačkoliv mohl si již popřát odpočinku a konat jen drobné domácí práce. Jeho však posedla mánie, že by to bez něho v družstvu nešlo. Po jeho smrti však práce v JZD běžela dál, jako by Pepíka nikdy nebylo. Vždyť každým rokem jde v továrně někdo do důchodu, který pak ještě v JZD pracuje. Byl zpopelněn v plzeňském krematoriu.

Dne 31. 7. 1966 zemřela Anna Dezortová, manželka obuvníka Františka Dezorta. Rodačkou byla ze Slezska, a jak vyprávěla, byla stále za mlada po službách u hospodářů. Děti spolu neměli, ale žili svorně. Koupili si od Jana Košáka, obuvníka starou slaměnou a dřevěnou chajdu, kterou zbořili a postavili na tom místě stojící vilku, při níž mají pěknou ovocnou zahradu, která vznikla po rozparcelování bývalé panské louky a Košákovi po převratu za první světové války, jakož i ostatním prodána.

Zpopelněna byla rovněž v plzeňském krematoriu a má zde na hřbitově pěkný pomníček.

Dne 5. 9. 1966 zemřela Anna Kovaříková, čp. 9, rozená Juhová z Tlucné, odkud si ji již dříve zemřelý manžel Josef Kovařík za manželku přivedl. Vychovali 4 děti, dceru a tři hochy. Všichni jsou dosud na živu. Již delší dobu postonávala i na léčení v Janově byla. Nemoc se stále horšila. Vzal si ji k sobě syn Josef do Dolní Bělé, avšak byla odporučena do nemocnice v Kralovicích, kde zemřela. Majitelem domku je syn Jaroslav, který bydlí v Praze a tak zůstává domek prázdný a čeká se na řešení, kdo se tam nastěhuje. Byla rovněž zpopelněna a urna uložena do růvku, kde je již urna manželova.

Dne 25. 9. 1966 zemřel Jan Beneš, který měl za manželku dceru výše uvedené zemřelé. Rodák z Vrtby, kde se dne 4. 10. 1901 narodil, jako syn horníka. Do Krašovic se přizemil do čp. 9. Po čase si však postavili menší domek čp. 87 „na Bojšti“, který pak po provdání jediné dcery za Jaroslava Švába z Horní Břízy nástavbou a přístavbou rozšířili. Vyučený byl zámečnickem a dlouhá léta byl zaměstnán v plynárně šamotky v Horní Bříze, odkud šel před pěti lety do důchodu. Chodil, však stále do zaměstnání, pracoval na pracích u obce a JZD. Zdá se však, že svoji síly přeceňoval, protože v nemocnici, kdy už mu bylo zle, říkal, že už uzdraví-li se, bude odpočívat. Bohužel, bylo již pozdě a on, který byl vždy plný života a humoru, zhasl jako svíce. Byl zpopelněn a na hřbitově má upravený rod. Nikdo nedovedl pochopit, když o jeho smrti došla zpráva, jak je to možné, že takový silný a zdravý muž za tak krátkou dobu zhasl. Dne 30. 9. 1966 došlo k tragické smrti Karla Heluse, rodáka z Lozy, kde se 6. 4. 1907 narodil. Pocházel ze selského dvora, kde se říkalo u „Štichováků“, protože jeho rodiče pocházeli z obce Štichovic na Manětínsku. Protože v mládí stále postonával, obávali se rodiče statek mu postoupiti a proto mu vyplacen podíl a statek dostala dcera, který se provdal za Františka Jichu z Hubenova. Karel se oženil, manželku si přivedl z Horní Bělé a koupili si v Krašovicích hospodářství čp. 16, kde se říkalo „u Kolářů“. Hospodářství však měl zatížené dvěma výměnkami, takže byl u nich nedostatek. Po ustavení JZD dali svoje pozemky do společného hospodaření, v JZD pracovala manželka a on šel pracovat do továrny flísky v Horní Bříze. Chyběl mu už jen jeden rok do důchodu a pravděpodobně se přemáhal, aby to do 60 roku dotáhl, ačkoliv byl již nemocným. Byl v léčení v nemocnici v Plzni i v sanatoriu v Janově. Nemoc se však stále zhoršovala. Byl si vědom toho, že se už neuzdraví a protože hrozně trpěl, skončil svůj život dobrovolně. Břítvou si podřezal krční žíly a vykrvácel dříve, než-li přišla pomoc. Pohřeb měl v neděli, lidu se sešlo velké množství, vždyť byl takový krásný den. Církevní ceremonie provedl farář z Dolní Bělé, o životě zemřelého promluvil Karel Dobrý.

Dne 12. 10. 1966 došlo k tragické smrti mladého horníka Stanislava Rotta na dole Krimich v Nýřanech. Rodák byl z Lomničky, kde se v r. 1937 narodil. Zemřel tedy ve 29 letech. Za ženu si vzal Marii Dřofovou, dceru Josefa a Marie Dřofových. Mají asi jeden rok starou hločičku, která zůstává v nejtětlejším věku bez otce. Jeho matka, vdova, dala jim v Lomničce chalupu, kterou si počali upravovat, avšak neupravili. Jako školák se na horníka přihlásil a pak podepsal severs, jímž se zavazoval, myslím, že 10 roků, že bude jako horník pracovat a tím získal nárok, jímž mu byla prominuta vojenská služba scházela mu ještě rok a po jeho odpracování hodlal přestoupiti do některé zdejší továrny, aby mohl žít stále s rodinou pospolu. Za stávajících poměrů mohl se s rodinou sejít jednou za týden a to pro toho, kdo má rodinu rád, jistě nestačí. Byl zpopelněn.

Dne 23. 12. 1966 zemřel na mrtvici Kovařík Bedřich. Byl z četné domkářské rodiny Antonína a Marie Kovaříkových čp. 20. Vyučil se tesařem. Jeho strýc Antonín Urbánek a jeho žena Johana postoupili mu hospodářství „Na Sejkách“, když si vzal za manželku sestřenicí Annu dceru bratra strýce Urbánky, Jana Urbánka z Nevřeni. To proto, aby hospodářství nepřišlo do cizích rukou. Měli dvě děti z nichž syn Antonín, který si převedl manželku ze Stýskal zůstal doma na hospodářství a dcera se provdala za zedníka Františka Urbana z Brdu a postavili si rodinnou vilku na vedlejším poli. Bohužel Urban, jak v zápise r. 1964 uvedeno zemřel 9. 11. 1964 tragickou smrtí. V mládí cvičil Bedřich v DTJ, později byl stálým členem hasičského sboru. Celých 18 roků, co jsem byl starostou byl on náměstkem. Stál vždy na straně majetných. Po smrti Václava Hájka, starosty Kampeličky nastoupil na jeho místo a když těžce onemocněl pokladník Kampeličky v r. 1948 nastoupil jsem na jeho místo já a úřadovali jsme spolu zase 12 roků, až do r. 1960, kdy úřadování se zcentralizovalo do Ústředny a já zůstal v Kampeličce až do dnešní doby sám. Pohřeb měl pěkný a je pochován na hřbitově.

Dne 29. 12. 1966 zemřel Antonín Pašek čp. 77. Byl z četné rodiny dělníka a hudebníka. Pracoval na továrně kaolince v Horní Bříze. Postupem doby se stal dozorcem a po převratu odešel do Pohraničí, kde dělal vedoucího

závodu. Pak byl dosazen za ředitele v podbořanské kaolině a pak několik roků byl ředitelem kaolinky v Kaznějově. Odtud šel do důchodu, který bohužel neužil. Snad to bylo v dubnu, kdy do důchodu šel a na konci roku již umírá. Po nastoupení do důchodu se nastěhoval sem do domku, který mu otec odkázal a ihned počal s přestavbou domku. Snad přeceňoval své síly, protože práce při stavbě a starostí bylo mnoho a jeho slabší konstrukce námahu dlouho nesnesla. Prvně onemocněl, když však přišel z nemocnice byl již vyřízen. Bylo to zlé pro něho, vidět tolik práce a nemoci v ničem pomoci. Pak přišla nová krize a to se již z nemocnice nevrátil. Jeho syn Antonín si vlastně všechny práce jako odborník dělá sám. I pozůstalé vdova stále pracuje. Rádi by jistě měli hotovo a uklizeno. Pohřeb měl v plzeňském krematoriu a přišlo se s ním rozloučit mnoho jeho bývalých spolupracovníků.

1967

Největší mráz byl 10 ledna, -22 °. Byl pouze jeden, jinak byl leden celkem teplý. O Hromnicích byly přehršky a stále nad 0 °, 4. 2. +11 °a velmi krásný den. Zima toho roku byla rovněž jako předcházející mírná, sněhu málo. Z teplých krajů vrací se již ptáci. Vlaštovek je však stále méně. Snad také je to tím, že po celé obci jsou chlévy prázdné a tam právě měly ony své lovecké revíry a také bydliště. Ve chlévech byly roje much, které dobytek obtěžovaly a které vlašťovky, zvláště v době, kdy měly mladí decimovaly. Dobří lidé jim hnízda trpěli, kdežto necitové, jen ku své škodě hnízda jim shazovali, že prý jim stavení hyzdí.

Jaro přišlo záhy a pro zemědělské práce bylo příznivé. vše bylo včas zaseto i brambory zasázeny. jaře pěkně sešly, ozimy vzrostly. žito po vymetání bylo skoro 2 m dlouhé. na „Lesíku“ a v „Zástruží“ byly lány krásné řepky, která slibovala výbornou úrodu. záleží ovšem na tom, aby se povedla včas a beze ztrát sklídit. Sena by již měla být v proudu, je však teprve posečena vojteška a louka na „Americe“. Počaly však deště, a zdá se, že to bude jako loni. Je již 15. 6., ale kdo si se senem nepospíšíl, marně čeká na pěkný čas. Již po několik dnů prší a prší a při tom je chladno, že se lidé musejí teple oblékat. Není ještě dostatek strojů, aby se velké komplexy mohly sklídit v krátkém čase. Pro mokro se však se stroji do louky nemůže, protože se boří. Sekat kosami je za dnešních dnů nerentabilní a také není sekáčů. Vždyť mladí se to již ani neučí. Dřívější hospodáři před čtvrtou hodinou s kosami vyrazili, sekalo se do 9 hodin, pak se řady rozházely a bylo-li hezky se hráběmi obracelo, večer dalo do kup a třeba druhý den již odvezlo. Sklízelo se seno plné vůně a hlavně hodnotné. Dnes se válí dlouhé po louce a ztrácí na výživě.

Předpovědi stále hlásí bouřky a přeháňky. Koncem června se teprve počasí ustálilo, takže se pak sena dosušila. Je ho hodně, takže kvalita bude doplněna kvantitou.

Pak přišla parna. 2. Července ve 3 hodiny odpoledne je ve stínu ještě +31 °C. Náš kraj je letos od bouří a vichřic jaksi chráněný. Od jinud jsou hlášeny bouře, vichřice a krupobití. V poslední době hlavně na lounsku hlášeny veliké škody na úrodě.

Žně začaly za krásného počasí, které vytrvalo. Snad celé žně zde nezapršelo, proto práce se sklizní ubývala. Hodně se vymlátilo kombajny. Jaké byly výsledky, oznámí JZD ve výroční zprávě, která bude jako příloha připojena ke kronice. Družstevníci se těší, že výsledek bude pěkný a že se jednotka proti plánované zvýší. Tím by ovšem byla posílen víra ve společné hospodaření.

I v době dobývání brambor a řepy byl po celou dobu nádherný čas. Brambory byly sice drobnější, ale úroda pěkná. Při tom se již selo a ve na zimu zoralo.

Zůstala však nesklizená část louky ve „Chmelničkách“, v „Loužku“ a „Doubravě“, kam se pro mokro se stroji nemohlo. Všechny tyto louky je třeba sekat kosami. Louka „v Loužku“ vznikla z bývalého rybníka, jehož hráz se v minulém století při povodni protrhla a více se rybník neobnovil. Louka patřivala k bývalému „Konigových“ dvoru a poslední majitel ji na díly rozdělil a výhodně žadatelům pronajal, kteří vždy každý svůj díl sklídl. Seno odtud je však nevalné hodnoty a louka zarůstá v džungly.

Rád bych se dotkl jedné věci a jistě by bylo v zájmu všeho občanstva, bude-li zjednána náprava. Jak jsem v úvodu ve svém životopise uvedl, byl jsem 18 roků starostou zdejší obce.

Jednou z nejožehavějších otázek byly polní cesty. Víme z historie, že poslední úprava cest a měření katastrů bylo za císaře Josefa II. Všechny polní cesty byly nejméně 4 m široké s příslušnými příkopy, aby se dva povozy mohly minouti. Bylo to císařské nařízení, vrchnosti to vítali a sedláčkové museli klidně přihlížet, jak jim od pole ukrajují ve prospěch cesty. To však netrvalo dlouho. Císař Josef II. Brzy zemřel a jeho dobré reformy se zase pomalu ztrácely. Sedláčkové zase postupně od cest uorávali a záleželo jen na každém, jak je který hamižný. Brzy zbyly zase jedno-kolejné jazyky a věčné sváry o tom, kdo více uoral. Při svážení úrody musel si každý v nepřehledném terénu zjistit, nejede-li někdo z pole, protože by se neminuli. Musel proto počkat až přijede. To se týkalo nejvíce „Doubravy“. Běda, kdyby byl vjel někdo někomu do obilí.

Cesta neměla příkopy, proto tekla voda cestou a tvořila výmoly a to bývalo věčných mrzutostí, které neodstranil žádný starosta ani zastupitelstvo. Oheň by byl býval na střeše, pakli-že by se bylo někomu chtělo vzít kus od pole na rozšíření cesty. To trvalo až do založení JZD. Tu stát poslal geometry, kteří naměřili šířku cest a příkopů, natloukly kolíky a pak přijely stroje, které vše provedly.

Snad já z toho měl největší radost. Byl jsem si vědom, že za tehdejších poměrů nikdy bych to byl nedokázal, tak jako to nedokázali jinde. Od té doby uplynulo snad 10 nebo i více let a stojí za podívání v jakém stavu jsou tyto cesty dnes. Nic ovšem se nepředvírá, ale příkopy se nečistí, jsou plné a voda teče zase cestou, tuto vymílá a tvoří se znovu výmoly. Dnes se to ale dělá tak, nejde-li už jeti po dřívější cestě udělá se jiná, případně další. Každý se může sám přesvědčit o pravdivosti tohoto psaní. Dnes naopak je třeba cesty řádně udržovat, protože se jezdí stále s těžšími a těžšími náklady

Prvomájový den počal krásně. Slunce od rána pěkně hrálo, den jakých dosud bylo letos málo. Prvně po mnoha letech nekonal se tradiční tábor lidu v Dolní Bělé a tudíž ani průvod se nekonal. Bylo ustanoveno konati tábory ve Třemošné a Kaznějově. V Trnové konala se místní oslava a u nás byla jen relace v místním rozhlase. Odpoledne se však obloha zachmuřila a večer již přšelo. Deště však je velice třeba. Je málo vláhy a špatně by jaře a brambory vzrostly. Stromy jsou dosud bez listí i květů.

Veřejná činnost:

Všechny spolky vyvíjí činnost celkem neparnou. Sokol málo cvičí, Svaz mládeže ohlásí časem v rozhlase svou schůzi, činnost však také neveliká. Snad dvakrát v roce provede sběr odpadků v obci a tím posílí svou pokladní hotovost. Výbor žen konal tradiční nadílku pro děti u stromu před NV. Požární sbor konečně postavil u skladiště sušák na hadice o němž již bylo dříve psáno jinak také v činnosti nevyniká. Osvětová beseda konala několik poučných přednášek. Vycházení časopisu Krašovický Obzor bylo z nařízení vyšší instance pryč pro nedostatek papíru zastaveno. Právě slavil 10. výročí svého vycházení. Největší činnost vyvíjí organizace zahrádkářů. Objednává pro členy ovocné stromky, semena, hnojiva, postřiky a každým rokem z jara přijíždí plzeňští zahradníci a zásobují zahrádkáře sazenicemi a květinami. To vše přispívá ke zkrášlení obce.

Výstavba obce:

V r. 1965 jsem napsal v kronice, že vyšlo nařízení, že stavba nových domků soustředěna bude do větších míst a u nás se již nové domky stavět nebudou. Z toho však sešlo a bude se zde stavěti dál. Pro ten účel je rozděleno Kieswetterovo pole nad rybníkem na další stavební místa.

Koncem roku počal bourat Cink Václav bývalý obytný dům a pekárnu. Stavba tato hrozila již sesutím, protože dlouhá léta nebyla opravována. Byla v něm miniaturní pec s miniaturní provozovnou, ale pekař Cink, již zemřelý zde napekl mnoho chutného chleba. Původně to býval „srub“, který náležel k selské usedlosti čp. 13 patřící manželům Ingridšouvkům. Říkalo se tam však u „Partlů“. Špatně hospodařili a dvůr jim židé ve veřejné dražbě rozprodali. Staré obytné stavení, chlévy a stodolu koupil již zemřelý Josef Drozda, který však v r. 1913 vyhořel a postavil si o něco výše tak jak dnes to stojí. Srub koupil tehdy kovář Dlouhý a zřídil tam kovárnu. Pak to koupil Cink, pekař, zřídil si tam živnost pekařskou. Nyní tento domek zmizel. Kovář Dlouhý si postavil nový domek v „Husí jámce“ čp. 48 a zřídil si v něm kovárnu. Po čase však domek prodal manželům Karlovcovým a přestěhoval se do Dýšiny, kde dále provozoval živnost kovářskou.

Práce s bouráním jde však pomalu a potrvá jistě do příštího roku. Domek působí dojmem zříceniny a je nejvš načas, aby byl odklizen. Manželé Bittermanovi pracují dále na dostavbě svého domku, dosud však tam nebydlí. Brandtl Václav mladší, který převzal po rodičích usedlost čp. 39 zbouřal stodolu a zřídil si z ní pěknou vilku. Dosud však v ní nebydlí. U lesovny postavil si rodinný domek Dobrý Karel ml.

Domek čp. 41 patřící manželům Horlovým dosud odklizen není. Dodrželi však již náhradu za domek od správy silnic s podmínkou, že do konce dubna 1968 domek bude odklizen. Celá tato záležitost, která se vlastně táhne již z doby první republiky se zkomplikoval. Tehdy nabízen tehdejšímu majiteli Matěji Paškovi nhrada, kterou on nepřijal a domek svůj nově zrestauroval bez povolení k těmto pracím. Nynější majitel Ladislav Horl se svojí manželkou přistoupili nyní na konečné řešení. Postavili si nad školou na vlastním poli vilku při níž bude pěkná zahrada. Na Horla, který byl jistě přepracován, dolehla nemoc a on v krátké čase v nemocnici této nemoci podlehl. Nemohl již ani na svatbu starší dcery, která se právě konala. Byl to člověk poctivý a za svého mládí osudem stíhaný. Narodil se v r. 1913 a nebyl mu ani rok, když vypukla první světová válka. Otec jeho musel do 24 hodin nastoupit a jen málo z těch prvních válek ve zdraví přežili. On byl mezi těmi, co padl. Žil pak se svojí matkou. V r. 1918 vypukla jistě jako důsledek války, epidemie nazvaná „španělská chřipka“, které podlehl mnoho lidí. Denně tehdy bylo zde na hřbitov i několik pohřbů. A mezi těmi byla i matka pětiletého Ládi. Zůstal oboustranným sirotkem. Nějaký čas žil u své babičky a pak u své tety a strýce manželů Leflerových v Tlucné. Měli jej rádi, starali se o něho a on jim byl vděčný za vše a pilně pracoval jako na svém až do doby, kdy se do Krašovic přiznal. Pracoval na továrně v Horní Bříze a že zde byl oblíben dokázáno hojnou účastí bývalých spoludělníků na jeho pohřbu. Je pochován na zdejším hřbitově. Častěji jsem rád s ním pohovořil. Byl pomalejší a vše dělala uváženě. Byl odpůrcem pohřbu žehem a jeho přáním bylo, aby byl pochován do země. Bylo mu teprve 54 roků. Ani se nedočkal toho, aby mnoho se nastěhovali do domku, který jej stál tolik práce, námahy a starostí.

50. výročí ruské revoluce:

K letošnímu 50. výročí ruské revoluce byla uspořádána soutěž za „nejlepší obec“, které se také naše obec zúčastnila. Byla vyhodnocena a odměněna cenou 10 000 Kč.

Náves je vzorně upravena, domky obíleny, dveře i okna natřena. Na terase před hostincem postaveny pilíře z bílých cihel a se zábradlím. Na pilířích jsou pořízeny dřevěné truhlíky a v nich nasázeny květiny.

I akát, který tam stojí od r. 1917 se hezky vyjímá. Snad tam bude stát ještě dlouho, protože nevím proč by něčí ruka mu měla ublížit. Má svoji historii a já ji chci budoucím zde zapsati.

V r. 1848 v šumu tehdejší revoluce nastupuje dne 2. 12. Na rakouský trůn 18 letý František Josef I. Panoval plných 68 roků, byl to tedy v historii nejstarší panovník. Jeho nástupcem měl se stát arcivévoda Ferdinand d' Este. Nebyl však u starého císaře oblíben a často si vzájemně odporovali. Následník byl již společen s německým císařem Vilémem a oba se nemohli dočkat, kdy starý císař skoná a nebo vládu následníka předá. Ten však se neměl ani k prvému ani druhému. V r. 1917 v létě konaly se dole v Bosně a Hercegovině manévry rakousko-uherského vojska a následník trůnu, aby dokumentoval připojení těchto zemí k císařství, osobně s manželkou přes všechna varování těmito zeměmi jako triumfátor projížděl. Bylo to 28. 6. 1914, kdy projížděje Sarajevem, srbský student Gavrito Princíp oba triumfátory kulemi z revolveru zastřelil. Následovaly mezi oběma sáty prudké noty. Srbsko vstupovalo až kam mohlo, ale rakousko-uhersko kladlo takové podmínky, které musely vyvrcholit jen válkou. A tak na sv. Annu 1914 vypovídá císař rakouský malému Srbsku válku, která v několika dnech se rozhořela ve válku světovou, se všemi hrůzami, útrapami a hrozným martyiem těžce zkoušených lidí.

Válka vedena se střídavými úspěchy. V r 1916 umírá císař rakousko-uherské říše po 68 letech vlády, který na sklonku svého života potřísnil své ruce krví milióny lidí

Po něm nastoupil na trůn Karel Habsburk, který byl zván posměšně Karel Poslední. Lid doufal, že přistoupí ke smíru. Byl však ve vleku německého císaře a vojenské mašinerie a vedla válku až do konce.

Rád jsem se jako starosta ve volných chvílích přebíral ve starých spisech. Tam přišel jsem a spis kralovického hejtmanství, v němž ukládá obecnímu představenstvu a školní radě, aby na počest korunovace císaře Karla zasazen byl na příhodném místě holdovací strom a vykonána příslušná oslava. Nebyl jsem přítomen tomuto aktu, ale to píši do kroniky, že tímto holdovacím stromem je akát stojící na návsi před hostincem. Strom je krásný, milo je na něj pohledět, zvlášť v době květu.

Skončením války v r. 1918, císař Karel Poslední docísařoval a brzy jako notorický piják zemřel, zanechav zde excísařovnu Zitu a řadu dětí.

Na strom – akát však hledme jako na strom, který obec kráslí a že jen něco přes rok sloužil účelu, pro který byl z vyššího nařízení zasazen a že bude ještě dlouho žítí ač původce zrodu jeho již dávno upadl v zapomenutí, jakož jistě i ti, kteří k jeho vysazení vydali rozkaz.

Cesty a úprava obce:

Cesty jsou nyní, mimo polních ve vzorném pořádku. Spojení s novou částí za rybníkem i ke škole a hřbitovu je pěkné. Kolem nových domků za Sejkami se tvoří nová ulice. Vodoteč za Sejkami upravena položením rour, tím ulice rozšířena, takže vzniká zde pěkná náves. Rovněž od domku čp. 24 až dolů k silničnímu můstku položeny roury, takže se tím silnice o něco rozšíří a z ulice je nyní výjezd na obě strany. Sám těším se na pohled návsi, jaký vznikne odstraněním domku čp. 41. Jen aby ještě v poslední chvíli nedošlo zde ke katastrofě, kterých je stále tolik v černé kronice hlášeno. Je jistě kupodivu, že v tak dlouhé době v tomto nebezpečném úseku ke katastrofě, až na menší nehody, nedošlo.

Veřejné osvětlení:

Restaurace veřejného osvětlení, až na letošní rok byla slíbena, je znovu odložena. Je odložena i výměna sekundární sítě a zesílení transformátoru. Stále stoupající spotřeba elektrické energie již dávno nemůže uspokojit sekundární síť z r. 1930. Přibývá televizních přístrojů, elektrických kamen a různých elektrických spotřebičů, ač dodávka proudu zůstává stejnou.

Na straně 239 píši, že k 50. Výročí ruské revoluce byla vyhlášena soutěž MNV. Zde zvítězila opět obec Mrtník, která dostala odměnu 25 000 Kč, kdežto Krašovice jen 10 000 Kč. V čem hledat příčinu? U nás se střídali předsedové NV jako v kaleidoskopu a já mám obavu, že nikdo z nich neměl zájem na tom, aby naše obec stala se obcí vedoucí, tak jak tomu bylo od nepaměti a stává se nakonec jakousi Popelkou. Obec Mrtník byla obcí ve špatně prosperujícím JZD. Vždycky patřila do kolatury obce Dolní Bělá, která byla střediskem. Při slučování JZD v Dolní Bělé nebylo JZD Mrtník do sloučení pojato. Aby prosperita JZD Mrtník vzrostla, muselo se výborně prosperující JZD Bučí a dobře prosperující JZD Krašovice s ním spojit a utvořilo se společné JZD Rozkvět se sídlem v Buči. JZD Mrtník si stále pochvaluje, že se oženilo s bohatou nevěstou a jsou nyní plni elánu. Mají agilního a obětavého předsedu MNV a jde to teď u nich ráz na ráz. Místo bývalých asi 8 Kč na PJ mají najednou 18 Kč, peníze ale nosí do spořitelny v Dolní Bělé místo do Krašovic.

Škola:

Jistě by bývalo správnější spojit se s JZD Trnová a udržet u nás bývalé středisko. U nás se pochybylo v době, kdy obec Trnová se přičlenila k plzeňskému okresu, že se naše obec rovněž nezačlenila k Plzni a nebo aspoň v době než začla se školou. To je stará historie a ji v době, kdy my jsme do školy chodili si trnovští spolužáci říkali, že si postaví svou školu. Bylo v té záležitosti dost komisí a vždy museli couvat. Vždy byl udán důvod, že školy v Trnové třeba není a cesta ze Trnové k nám pouhou procházkou. Děti z Vísecké továrny chodily do horní Břízy. Tím, že Trnová přešla do jiného okresu, počalo jiné řešení. U vedení obce v Trnové byli lidé agilní, kteří měli zájem obci na paměti a prostě vypálili krašovským rybník. Dnes ovšem, aspoň rozumní vidí, že se stala chyba a že společným řešením se mohla udržet pětádká, když se už měla stavět nová škola, tak mohla stát na rozhraní obou obcí, a kam měly by měly všechny děti blízko. Vždyť dnes je autobusy stejně dováží. Za této

situace se brzy stane, že děti z Krašovic budou chodit do školy v Trnové. Stejně se jistě začne šetřit na všech úsecích.

Pošta:

Ze své paměti vím, že ještě v době říše Rakouské mlynář Kieswetter činil zákroky, aby pošta byla u nás. Dával k dispozici místnosti. I za minulé republiky pokud vím, dvakrát se činily pokusy. Byly počítány zásilky a tu občané posílali balíky známým, ti jim je zasílali zase zpět, jen aby se docílilo hodně zasilané a přijímané pošty. Úřední šiml měl však horší kůži a nevyhověl.

Před krátkým časem byla prý naší obci nabídnuta, ale naši zástupci odmítli, že prý zde není pro ni místo. Za krátký čas, ale prodali za nepatrný obnos domek po židovské rodině Munzervých, na který před tím dali novou krytinu, která stála jistě víc, než za domek dostali. Domek je u silnice, pro poštu ideální. Tehdy, když Trnová přešla k Plzni, ztratila naše Kappelčeka obec Trnovou, která má daleko více obyvatel než Krašovice a Bučí dohromady. A já jako účetní Kappelčiky jsem musel každý měsíc jezdit na kole 12 let do Kralovic, a jako odměnu 40 haléřů za 1 km, protože tam bylo spojené špatné. Do Plzně bylo krásné autobusové spojení. A nyní na poštu doplácím zas. Listonoška nesmí převzít na šeku víc než 5 000 Kč a posílám-li třeba 5 100 Kč musím na poštu s tím sám. Nikdo nemyslel dál než na špičku nosu. Zapomínají však, že přijde doba, kdy se lidé budou ptát proč je to tak a kdo to zavinil. Vždyť v Krašovicích by bylo ideální středisko: Trnová, Bučí, Mrtník i Tlucná. Proč má listonoš z Dolní Bělé šlapat každý den 4 km do Tlucné, Bučí a Mrtníka, když odtud je to 1 km nebo něco přes. Zde je jednatelství STSP a já když žádám větší obnos na výplaty vkladů, tak se těžko shání. Zdá se, že i v Plzni na poštovním ředitelství divně uvažovali a že by bylo třeba znovu vše přešetřit.

Hlasování NV:

Když došlo snad k nuceným sdružení JZD v jedno se sídlem v Bučí, sáhlo se i na samostatnost NV v Krašovicích. Chodili po obci a do archu měl každý volič napsat, zda je pro a nebo proti. I lidé u kterých bych nikdy nebyl předpokládal chodili a přímo vybízeli, aby byl společný NV v Bučí. Zdá se mi to jako skvrna na samostatnosti naší obce. Hlasovala proto většina, ale přes to ONV to nechválil, protože bylo dost rozumných lidí, kteří hlasovali proto, aby naše obec měla svůj samostatný NV. Pokusím se o to, abych dostal výsledek hlasování a pro budoucí generace jej zde zapsat.

O kultuře v obci:

Na str. 106 kroniky napsal předešlý kronikář, že kulturní a osvětová činnost za 20 let trvání první republiky nebyla v naší obci taková, jaká je nyní za 1 pouhý rok. Věta tato, zdá se mi jako věta buď vrtichrošlá, nebo placené či jinak odměňované klaky. Toto jsem mu na rybníce vytkl a on tvrdil, že to na něm bylo žádáno. Buď chodil tehdy se zavřenýma očima a nechtěl nic vidět. Stejně než do obce se přiznal, byl již vykonán veliký kus kulturní práce a když sem přišel, měl zájem, aby v jejich hospůdce prodal hodně piva a o kulturu vůbec zájem neměl. Již na jaře 1919 jsem byl pěšky v Kralovicích na kulturním shromáždění na němž ponejvíce byli učitelé. I s bývalými mými učiteli Antonínem Holým a Václavem Šajnenem jsem se tam sešel. Měli radost, když jsem se k nim přihlásil. Sál byl nabitý a jako hlavní řečník mluvil ředitel měšťanky Nachtigal. Pak se rozvinula věčná debata. Vyzdvíženo, že na poli kulturní nutno zaorati brázdou hodně hluboko. Domů jsem šel zase pěšky, byl jsem od nás sám, ale šlo nás více a já byl nadšeným posluchačem věčného rozhovoru. Až na rozcestí do Žebrnic šel také staříček řidič, plný nových ideálů, se svým mladým učitelem, další odbočili v Plasích a pak přes Senový Dolík šel jsem již sám s hlavou plnou nadšení a chuti do práce.

Hned jsme probudili DTJ a začlo se pilně cvičit. Já byl dva roky členem esperantského dělnického sdružení v Praze (mám dosud legitimaci), prodělával písemný kurs Esperanta a ihned udělal přednášku o účelnosti mezinárodní řeči. Přihlásilo se ihned přes 50 žáků od nás a z okolí. Ještě za Rakouska prodělával jsem kurs Gabelsbargovi stenografie. Znova přednáška, řada žáků, mezi tím cvičení, takže nezbyl čas na karty a jiné neřesti. Konaly se dva kursy českých tanců, které přinesly mnoho radosti.

Jako odbor DTJ ustavil se za vedení Antonína Paška pěvecký sbor, který roznášel slávu po celém kraji a v soupeření s jinými sbory zůstával vítězem. Pohřby byly většinou bezkonfesní, já většinou pronesl nekrolog a pěvecký sbor zapěl smutečné písně.

Současně probudil se odbor divadelní. Hrál se celá řada divadel v přírodě. Na „Hájku“ za součinnosti celého IV. Obvodu DTJ sehrál se dvakrát Jánošík za ohromné účasti občanstva a současného posílení všech spolkových pokladen z čistého zisku. Pořízeno nové jeviště z Moravy za 6 000 Kč, které však brzy bylo zapláceno. Vždyť účinkovala přes 100 osob. To ovšem kronikář neviděl, protože tu ještě nebyl. A pak začal neúnavný lesní hajný Josef Vorel, jeho alfou a omegou bylo divadlo. Všemi herci byl milován, respektován a proto měl veliké úspěchy. Těžko bych z paměti vysoukal všechny divadelní kusy, které za jeho režie byly sehrány. V zimě se hrálo v sále, v létě venku. Vidím ještě vždy tu armádu radostně pracujících a čekajících na každé slovo režiséra Vorla. A to vše konáno beze všech nároků na nějakou odměnu třebaže doma čekala různá práce. Beze všeho svolávání byl každý na svém místě a vytrval pokud ho bylo třeba. Řada divadel se hrála na „Pastvišti“ u lesovny ze života cikánského. Na dnešním „Bojišti“ se hrálo velice výpravné dílo „Za svobodu“. Sváděn zde boj utiskovaných s bohatými a proto zde to jméno „Na Bojišti“. A kolem toho všeho chodil kronikář se zavřeným očima. Hrál se divadlo ve vsi, večer při osvětlení, od obecního domku až k Týrům. Hrál se „Na panské zahradě“, „Lešetínský kovář“ a to vše neviděl, ač při tom hrál. Vše to zapírá jako Petr Krista.

DTJ pořádala několik veřejných vystoupení, dvakrát se zde na cvičišti „u Lesovny“ konala veřejná vystoupení celého IV. Obvodu DTJ.

Od r. 1918 bylo zde sídlo „Skupiny stavebního a keramického dělnictva pro Krašovice a okolí“. Založena Hospodářská beseda, opatřující nákup semen, umělých hnojiv a jiné hospodářské potřeby.

Spořitelna a záložní spolek správně pracoval a jeho vklady dosáhly 2 000 000 Kč. To ovšem sem patřila obec Trnová, která když přešla k plzeňskému okrsku byla přerazena k Horní Bříze. To byla první chyba, kterou vedení naší obce učinilo.

V r. 1921 provedeno sčítání lidí. Zjištěno, že skoro polovina občanů opustila římsko-katolickou církev a zůstala bez náboženského vyznání a nebo přestoupili k českým církvím. To stalo se v důsledku, že tato církev se postavila v době války na stranu „trojspolku“, světila jejich prapory a modlila se za vítězství jejich zbraní.

V r. 1922 zakoupil rolník Jan König vlastním nákladem loutkové divadélko, které potěšilo a svými představeními způsobilo mnoho radosti těm nejmenším.

V r. 1923 převezl od Kralovic žulový balvan, do něhož nasazena deska se jmény padlých a zemřelých ve světové válce. Uspořádána velká slavnost, na níž promluvil ředitel Nachtigal. To již pěvecký sbor DTJ byl v plné slávě a zapěl necvičené sbory.

V r. 1930 pořádal Sbor dobrovolných hasičů slavnost „Staročeské máje“, která se plně vydařila. Čistý zisk byl 2 000 Kč.

Toho roku bylo sčítání lidu a napočteno v obci 424 osob v 84 domech.

Mezi tím ve stanovených termínech konaly se volby do obcí, okresů a země, k tomu byl sátlý ruch. Dnes is s volbami někdo hlavu neláme. Co mu dají, strčí vedle do urny aniž se podívá, co na tom je.

Již v době španělské války občanské zřizuje se u nás CPO.

12. 11. 1937 oslavila místní DTJ 25leté jubileum slavnostní valnou hromadou. Založena téhož dne r. 1912, tedy 2 roky před světovou válkou

V r. 1930 se již rozjížděla naplno hospodářské krize a jako se říká, že ve válkách mlčí Husy, platí to i o této době. Ale přesto i v té zlé době kulturní činnost neustávala. Obec ještě včas pořídila nákladem 140 000 Kč elektrizaci obce a tím opět postavila se v čelo všech obcí, protože byla poslední obcí, která ještě elektrizaci provedla jako třetí obec po Manětíně a České Doubravici. Byl to také kus kulturní práce, protože bylo umožněno občanům pořizování si rozhlasových přístrojů či jiným obcím až do skončení hospodářské krize to umožněno nebylo. I všechny fyzické námahy nahrazoval elektrický proud. To vše kronikář pomínu, ač první kronikář vše správně popsal. On stále počítal kolik lidí chodí do biografu, ale nikdy nevyzdvihl význam výchovného filmu a neodsoudil film hlavně pro mládež nevhodný. výčet by mohl být daleko obsírnější. Vždyť předešlý kronikář zde nebude, já zde nebudu a kronika zde bude. A tuto kroniku budou lidé čísti a proto ji třeba, aby zde byla psána pravda, i když se zdá někomu nepříjemná. Vždyť podle směrnic má kronikář psát jen pravdu, aby předváděla správný obraz té doby.

Tělocvičná Jednota Sokol stále jen živoří. Jak by se mohl srovnávat s činností DTJ. Činit staří borci, dorost i žactvo na všech veřejných vystoupeních místních, obvodních, okresních i na Olympiádě. To bylo vždy radosti, nikdo nelitoval výloh, příprav ani času. Taková doba byla a ani kronikář nemá právo tuto dobu podceňovat. Nemohu nikde uvádět počet účastníků jako on hází tisíci, ale vždy to bylo shromáždění soudružské, třebaže on přišel na stranu majetných a proti dělnické třídě v obecních volbách kandidoval. Dělnický lid k sobě lnul, ač byl tolerantní i k ostatním občanům v obci.

Na stránce u potoka proti bývalému pivovaru stojí osm bříz. Stávalo jich zde snad jednou tolik. Jsou silné, vysoké a pnu se v celé své krásě. Snad zde budou ještě dlouho státi. Před lety zemřelý kolář Josef Věbr, který svými výrobky byl znám po celém kraji o nich říkal, že rostou pro koláře. Vždyť hodně z březového dřeva vyráběli. Leckdo se po čase bude ptát, jak se tam dostaly a kdo byl původcem, že zasázeny byly. V r. 1937 byl zde učitelem Jaroslav Švejda. Mladý učitel, trochu do sebe uzavřený, ale dobré, zdravé české jádro. Z jeho popudu byly tyto břízy zasázeny. Obstaral sazenice a se svými žáky stroměčky zasázel. Stromky se ujaly, dále se o ně starali a je zalévali, až dorostly do dnešní mohutnosti. Hodně se jich muselo probrat, aby nebyly husté. Vždy, jdete-li kolem, vzpomeňte, že o jejich krásu se zasloužil člověk dobrý, který měl přírodu rád a že po sobě zanechal obci pěknou památku.

Zemřelí v obci:

Dne 22. 2. zemřela Sloupová Marie čp. 73

Dne 29. 7. zemřela Kubíčková Marie čp. 72

Dne 29. 8. zemřela Bišofová Marie čp. 23

Dne 29. 10. z Zemřela Věbrová Anna čp. 80

Všechny měly pohřeb žehem v plzeňském krematoriu.

11. 12. Zemřel Horl Ladislav, který si však přál pohřeb do země. Je pochován na zdejší hřbitově. Také zde byl pochován Krofta Jaroslav, rodák z Trnové, který po převratu v r. 1845 šel osídlit do Pohraničí. Přál si býti pochován ve hrobě své matky na našem hřbitově.

Psával jsem zemřelým kratší či delší nekrology, protože časem se při čtení kroniky, dotyčná osoba znovu a celý její život připomene. Psával jsem odkud do obce přišel, jak žil, čím byl. V pokynu školské komise jsem byl

upozorněn, abych tyto nekrology nepsal, a psal je jen o lidech zasloužilých a abych psal více o činnosti v obci. Já však předpokládám, že i ten nepatrný na pohled člověk je pro lidstvo svou prací užitečnější než, kdo chce být stále chválen. Dobrá a užitečná práce je vždy uznána.

Při nastoupení do funkce kronikáře, žádal jsem občany, aby případné příhody sdělili, protože kronikář nemůže všechno postřehnout. Nikdo mi nic nenahlásil a já sám o ničem, co by se přihodilo a do kroniky zapsat patřilo, nevím. To za zmínku jistě bude státi, že na Kieswetterových pile se opět řeže. Má ji v provozu JZD Rozkvět v Bučí a každému, kdo prokáže řádné nabytí kulatiny tuto na prkna či hranoly rozřeže. Reže mladý Kieswetter. To je velká výhoda a měla být v provozu již dávno.

30. prosince oslavil zdejší kronikář se svou manželkou 50 let společného života. Na tuto malou a milou slavnost sešlo se všech pět jejich dětí, se svými vnuky a pravnuky a setrvali v milém besedování, které kalila vzpomínka na manželku nejstaršího syna, která je těžce nemocná a nemohla se proto oslavy zúčastnit. Společný život započaly v r. 1917 a lidstvo prožívalo hrozné martyrium války.

Na straně kroniky 232 píše, že louka zde vznikla z bývalého rybníka, který byl nazýván „Loužek“, že louka tato zarůstá v džungly. Po převratu, nevím zda to bylo před „Vítězným únorem“, či po něm usnesl se MNV vybudovati znova tento rybník, zříditi zde koupaliště a zároveň vybudovati zde rekreační středisko. Byl to ideální plán pro něž byla již zajištěna vysoká státní subvence. Liknavostí vedoucích obce se tento plán neuskutečnil, ač by byl naší obec povznesl. Vždyť takové ideální zákoutí, aby pohledal. Jistě by již dávno zde stála řada rekreačních chat. Byla y zřízena sem řádná komunikace, která by jistě protažena až do Tlucné, což by tato osada radostně vítala. Vždyť s naší obcí má nejlepší a nejbližší kontakt a jistě by tdy i autobus projížděl. Z toho však ze všeho sešlo a louka proto v džungly zarůstá. Jistě dojde jednou k tomu, že kdo toto zanedbal se budou lidé ptáti. Vždyť o tom musela být činěna určitá usnesení a vše zaprotokolováno. Ten kdo nese vinu necht' se bije v prsa a volá „mea culpa“.

Nechci kritizovat, ale také bych nechtěl, aby to byl hlas volajícího na poušti. Dnešní MNV se snaží napravovat chyby dřívější a snaží se, aby naše obec byla obcí vzornou, aby budila radostný pohled, což se, jak na první pohled se zdá, podařilo. Je však zde i okolí obce, které by také mělo být vzorné. Je třeba podívat se do jámy na kraji lesa ve Chmelničkách, nebo za čp. 46 na Hájku.

Hned po převratu bylo určeno odpadky odvážeti do starého lomu. Obecní hajný Josef Karlovec byl prověřen, každého pokutovati, kdo by odpadky nebyl odvezl až tam. Tuto uloženou povinnost plnil správně, ale jděte se podívat dnes. I kdyby byl někdo na tolik poctivým a chtěl tam odpadky dopravit, je to nemožné, protože jáma je tolik zaneřáděna, že přes to nemůže. Je to rozházené i do pole, takže to působí pro pracovníky JZD nepřijemnosti. Je tam však tolik věcí, že by bylo třeba tam zajeti vozem, vše od železa vybrati, naložiti a do sběru odvésti. Na Hájku je to to samé. Než by to odvezli do jámy, hází to hned za Pokorných po lese a tento znešvařuje.

Populace v obci:

Poukazují na stranu 184 kroniky, kde psal jsem údaje o počtu obyvatel v několika obdobích. Dnes poukazují na rozdíl v počtu obyvatelstva při sčítání lidu v r. 1930, kdy bylo napočteno v obci 524 obyvatel v 84 číslech popisných. K 21. 12. 1967 napočítal jsem v obci jen 406 obyvatel ve 110 čp., z toho 195 mužského pohlaví a 211 ženského pohlaví. Populace tedy hodně poklesla. Postavila se zde celá řada pěkných rodinných vilek, v těch však žije vesměs po jedné rodině a to ještě málo četné. Za dnešních poměrů, kdy po většině jsou rodiče oba zaměstnaní, mohou si dovolit veškerý komfort. Nebylo by však správné říkati, že se žilo kdysi jednodušeji a poččetněji, ale na druhé straně se zase zdá, že za daných poměrů zastaví se ještě velká část katastru a při tom se může stát, že počet obyvatel bude klesat i nadále. Proto znovu připomínám, že stalo se chybou, že byla opuštěna zásada, aby naše obec zůstala obcí střediskovou.

To příští doba rozsoudí, která cesta byla by bývala správnou.

Původně jsem chtěl výsledek hospodaření JZD Rozkvět za r. 1967 přiložiti jako přílohu ke kronice. Protože však měli vypracovanou zprávu o jednom exempláři, tedy jsem, si ji vypůjčil a zde doslova opsal. Pokládám to za nutné řešení a jednotlivé výnosy s dneškem.

Jednotné zemědělské družstvo „Rozkvět“ se sídlem v Bučí bylo sloučeno v r. 1960 ze tří stávajících JZD, Krašovice a, Bučí a Mrtník. JZD hospodaří na výměře 523 ha zemědělské půdy, z toho je 447 půdy orné. Zařazeno je v oblasti bramborářské. Počet členů JZD je 125, ale 30 členů v JZD v r. 1967 vůbec nepracovalo. Trvale činných pracovníků v r. 1967 bylo 95, na 1 trvale činného pracovníka připadá 5,50 ha zemědělské půdy.

V rostlinné výrobě byly překročeny plánované PJ. Jednak tím, že bylo vykováno více práce než bylo plánováno (odvodnění luk, úpravy potoka) a pak také tím, že byly normy během roku změkčovány a některé práce byly vypláceny hodinově.

Práce byly vesměs provedeny včas. I když nebylo oseto potřebné množství jetele výroba sena byla překročena. U obilí byly ha výnosy průměrné až na žito, kde byl výnos nízký, 18 q po 1 ha. U této plodiny bude třeba snížit osení plochu a zařadit ji vhodněji do osevního postupu. Dobrý výnos byl u luskobílné směsky, kterou bude třeba rozšířit. Taktéž u řepky byl ha výnos velký. U brambor se jevil ha na výnos velký. U brambor se jevil ha výnos pod 100 q za 1 ha, ale deště v září pomohly k tomu, že ha výnos byl 114 q po 1 ha. Jejich sklizeň trvala poměrně dlouho a tak nám Výkupní závod nechtěl odebrat již brambory, proto jsme nesplnily 100 q brambor.

Celkově byly dodávky splněny i živočišná výroba byla zajištěna až na zrniny, kterých se vydává velké množství záhumenky a PJ.

Na společné záhumenky bylo vydáno: pšenice 213,23 q, ječmen 35,55 q, žito 3,36 q, oves 35 q.

Stavy hospodářských zvířat

	Skutečnost r. 1966	plán 1967	skutečnost 1967
Celkem skot	318 ks	320 ks	330 ks
z toho krav	155 ks	148 ks	145 ks
Prasata celkem	353 ks	263 ks	498 ks
z toho prasnic	42 ks	55 ks	45 ks
slepice	745 ks	740 ks	

Poblíž vepřina na farmě v Krašovicích zřízena slepičárna pro odchov kuřat. O výsledku bude hovořeno v příštím roce.

Finanční situace:

Tržby z výrobní činnosti byly celkem překročeny proti plánu o 181 000 Kč. V důsledku překročení tržby za dodané mléko a tržby za práce na pile, která byla dána do provozu v r. 1967, ale v plánu nebylo s tržbou počítáno, ani nebylo počítáno s náklady a se spotřebou PJ. U spotřeby materiálu byla úprava 4 000 Kč. Jiné náklady byly celkem překročeny o 77 000 Kč. Hlavně byly překročeny náklady na opravy a udržování a na práce provedené STS.

Mzdy a odměny byly překročeny celkem o 95 000 Kč, tj. 4 480 PJ.

Změna stavu zásob byla větší proti plánu o 210 000 Kč.

Hrubý důchod byl překročen o 609 000 Kč. Fondu pracujících na podíly přiděleno bylo 45 480 Kč.

Ostatním fondům z výsledku hospodaření bylo přiděleno 638 000 Kč.

Plánovaná PJ v penězích 18 Kč byla dodržena a plánované prémie 2 Kč na 1 PJ byly vyplaceny.

Schůzová činnost:

V r. 1967 bylo celkem 13 schůzí představenstva a 2 členské schůze.

Činnost revisní komise:

Revisní komise pracovala dle programového plánu, který si vypracoval. Schůze konala pravidelně 1x za měsíc.

1968

Tak zase odplynul jeden rok do nenávratna. Bylo to rok plný vzrušení, nadšení i úzkosti o naši svrchovanost. O tom všem a jak na to občané pohlíželi, budu psát ve zvláštní stati.

Den o Novém roce byl nádherný. Ráno $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$, přes den teplo a slunečno. Odpoledne se již obloha potáhla mraky a sněžilo. To se pak stále střídalo. Mrazy, těch však bylo málo, jeden $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$, to bylo 13. Ledna. Přes den pak bylo zataženo, padal sníh a i druhý den. V noci však již přšelo, ráno bylo $5\text{ }^{\circ}\text{C}$ a sníh z polí byl skoro pryč. Zdá se, že i letošní zima vstoupila do série mírných zim. I v únoru bylo skoro bez sněhu a velkých mrazů. Padl-li sníh, brzy roztál. Teprve poslední týden padal více sněh, ale brzy zmizel, ale jiný opět napadl. Při tom mrazíky do $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, přes den na nule, ba i nad nulou takže sníh sotva dlouho potrvá. Březen zdálo se, že si zaměnil úlohu s aprílem. Teprve první jarní den byl opravdu krásný, takový, jaký jsme si jej vždy představovali. Tento krásný čas potrvál až do konce měsíce. Počátkem dubna nastala opět chladna a 4. dubna byla veliká mlha, že na pár kroků nebylo vidět. Teprve sluníčko ji rozptýlilo. Do poloviny dubna byly mrazíky do $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$, přes den foukal studený vítr jako v pohádkovém údolí baby Ježibaby. V druhé polovině se oteplilo a dne 22. dubna bylo na slunci již $+32\text{ }^{\circ}\text{C}$. Bylo by však třeba deště, aby se vše zazelenalo. Rozhlas hlásí místní bouřky, ale u nás dosud nic. Stromy mají hodně popenců na květ, ovoce by mohlo být dost. Dosud však stromy nerozvíjí. Dále jsou teplé dny bez mrazíků. Květen byl příznivý, osení, ač málo přšelo, pěkně se zelenalo. Přišla již senoseč. Dost sena se silážovalo. Ostatní se sklízelo za deště, tím sklizeň se protáhla. Je 15. srpna a otavy sklizeny jen z luk z nichž seno se silážovalo, ostatní louky jsou dosud neposečené.. často a vydatně prší. Žně mohly být již ukončeny, a zatím pšenice a ovsy dosud stojí. Je pouze jeden konbajn, který nestačí vše sklídit, zvláště, když je často porouchaný. Tím pak vznikají ztráty na zrně. Žně se protahovaly, i sklizeň otav a ani při dobývání brambor se počasí nelepšilo. Teprve o sv. Havle se počasí ustálilo. Bylo slunečno, ale hlásily se již první mrazíky, až $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$. zmizela naráz krása v zahrádkách, listí opadávalo o stromy za podzimních větrů jakoby svými větvemi po zemi hledalo tu svoji letní krásu.

Přes den je krásně, takže práce ubývá. Řepa a mrkev se sklízí již za ranních mrazíků. Podle předběžných odhadů budou družstevníci dobírat ještě asi 3 Kč na PJ. Úroda je letos bohatá a výnosy jsou pěkné. Zaseto pro příští úrodu bylo včas a ozimy se brzy zelenaly.

Ovoce byla úroda nadprůměrná. Bylo by však třeba, aby konzervárny byly zařízeny na větší výkon, aby se ovoce stačilo zpracovat. Spousta ovoce zůstalo po zemi ležet, přes to však se z ciziny ovoce dováželo. Je to ovoce prvotřídní, krásné, takže spotřebitelé kupují raději toto ovoce než domácí a tím přispívají k tomu, že naše přichází nazmar. Je to důsledek množství peněz a lidé se stávají vyběrační. Konzervárny slibují, že se na příště lépe připraví, ale to se slibuje vždy při nadměrné úrodě. Švestky jsou napadeny nemocí zvanou „šárka“ a odborníci tvrdí, že proti není jiného léku, než stromy vykácet a zasázet nové. Zatím to snad není celostátní, ale u nás se již i v okolí vyskytla.

O výsledku hospodaření v JZD napíši po obdržení výroční zprávy, nebo ji opět opíši.

Letošní první máj konal se již pod dojmem převratu v řízení naší republiky. Konal se opět tradiční tábor lidu v Dolní Bělé. Průvod do Dolní Bělé i celková účast na táboru byla slabá. Lidé stále tápají a nemohou se dovědět co se vlastně děje. Jaký to rozdíl v nazírání. Dnes kdy vlastně se zdálo, že jsme v cíle, se tápe. S jakým nadšením před šedesáti lety chodili jsme na tyto májové průvody a tábory, které se tradičně konaly nahoře „Na Zámku“. Bylo to spojeno s nebezpečím být propuštěn v práci, ale přes to byly to průvody mohutné s hudbou a nesnými hesly, které dnes formálně jsou splněny, ale je otázkou zda lid je uspokojen. Nám se tehdy mnozí „také proletáři“ posmívali, ale dnešní jejich potomci se řadili nyní do prvních řad. Nevím zda i letos. Já již chodit nemohu.

Zpráva o hospodaření JZD „Rozkvět“ v Buči za r. 1968:

Protože byla vypracována zpráva opět o jednom exempláři opisují tuto zprávu doslovně:

JZD Rozkvět se sídlem v Buči bylo sloučeno v r. 1960 ze tří stávajících JZD, Krašovice, Buči a Mrtník. JZD hospodaří na výměře zemědělské půdy 522 ha, z toho orné půdy 447 ha v oblasti bramborářské. Počet členů JZD je 134, ale 31 členů vůbec v r. 1968 nepracovalo.

Jako každoročně, tak i v loňském roce jsme pociťovali nedostatek traktoristů. Zejména v jarních pracích, kdy jsme měli tři traktoristy. To se zřejmě projevilo na nižších výnosech u ječmene a ovsa. Celková rostlinná výroba byla v r. 1968 nejvyšší vůbec za existence JZD. Obilovin bylo sklizeno 70 vagónů. Na tomto zvýšení má především vliv pšenice, které bylo oseto 95 ha a na některých plochách dosaženo výnosu až 47 q. Brambor bylo sklizeno 65 vagónů. Při sklizni brambor musely ženy z rostlinné výroby vyvinout maximální úsilí, za což jim patří nejvřelejší dík. Objemové píce bylo sklizeno dostatek, horší je to s kvalitou. Na podzimní osiv mělo vliv mokro, špatné počasí a nedostatek pracovníků, proto bylo zaseto značně pozdě, až 20. října, což se zřejmě projeví i ve výnosech. I do letošního roku jsme vstoupili s nedostatkem traktoristů a s obavami o zvládnutí polních prací.

Finační situace:

Tržby za výrobky RV – celoroční plán za výrobky nebyl splněn o 130 000 Kč a sice proto, že nebyl splněn plánovaný odprodej obilí na krmné směsi.

Tržby za výrobky ŽV – celoroční plán je překročen o 38 000 Kč. Ve větší části se jedná o zvýšení v důsledku zvýšení roční dojivosti 1 krávy a sice z 5,7 l na 6,94 l.

Tržby za zvířata:

Celoroční plán je překročen o 205 000 Kč. Ve větší části se jedná z toho důvodu, že za selata a chovné jalovice jsou překročeny plánované tržby za r. 1968 a dále bylo počítáno v plánu s prodejem jatečných prasat a ve skutečnosti byla prodávána selata. Podíl na zvýšení tržeb mají i realizační ceny. Tržby z výrobní činnosti celkem – celoroční plán je 9 432 000 Kč. Celoroční plán je překročen o 241 000 Kč.

Spotřeba nakoupených osiv a sadby nebyla vyčerpána o 3 000 Kč.

Spotřeba PHM překročena o 1 000 Kč.

Spotřeba chemických prostředků a naturáliích pro RV – nevyčerpáno 7 000 Kč.

Spotřeba nakoupených krmiv a steliv – nevyčerpáno do plánu 18 000 Kč.

Nákupní cena zvířat – nevyčerpáno 68 000 Kč.

Náhradní součástky překročeny o 39 000 Kč.

Spotřeba materiálu celkem: celoroční plán 1 560 000 – celoroční plán nevyčerpán o 72 000 Kč.

Materiálové a jiné náklady nebyly vyčerpány o 125 000 Kč. Náklady byly čerpány až na menší rozdíly podle plánu. Překročení se projevilo u spotřeby hnojiv a sice z důvodu, že hnojiva byla dodávána z dovozu a tyto byly za vyšší cenu. Nebyla vyčerpána za stavební materiál – v plánu bylo počítáno s běžnými opravami budov a toto nebylo splněno.

Odměny:

Celoroční plán odměn je 1 045 000 Kč, vyčerpáno bylo 1 178 000 Kč, plán překročen o 133 000 Kč, což představuje 5 746 norem. Plán VN na 1 ha je 86, skutečnost však 97. Měsíční odměna na 1 pracovníka připadá 1 141 Kč. Hodnota RO je 22 Kč a na 1 normu připadá 3,50 Kč prémie a podílů.

Hrubá produkce zemědělská:

Celoroční plán překročen o 129 000 Kč, což se projevilo hlavně na RV zvýšenými ha výnosy u pšenice.

Tržní zemědělská produkce:

Není splněna s 406 000 Kč a to hlavně u prodeje výrobků RV, odprodej obilí na směsi a u prodeje zvířat.

JZD byl poskytnut náborový příspěvek v částce 4 500 Kč a kádrový příspěvek v částce 600 Kč. Subvence byla poskytnuta v částce 52 000 Kč a sice na bytovou výstavbu. Prémiový fond se během roku v JZD nevyužívá. JZD v r. 1968 hospodařilo bez provozního i investičního úvěru. Předseda JZD Týr Jaroslav.

Osvětová beseda:

Z vyžádané zprávy Osvětové komise od předsedy zapisuji:

Osvětová beseda konala během roku 1968 12 schůzí, pravidelně jednou za měsíc. Já byl na tyto schůze také zván, ale pro svůj revmatismus, sedím-li v chladu, jsem druhý den nemožný.

Spolupráce s NV byla dobrá. Ze zprávy je zřejmo, že bylo uskutečněno šest akcí politického

Rázu. Mezi nimi jsou schůze společenských organizací, jako zahájení nového školního roku, jichž se zúčastnilo 312 osob, průměrná účast 52 osob.

Bylo pořádáno 12 přednášek, z nichž byl jsem přítomen na přednášce správce muzea v Mariánské Týnici Josefa Vorla, kterou přednesl na téma Manětínsko a jeho památky. Přednáška se mi velice líbila, ač mám o Manětínsku dost materiálu. Účast však nebyla velká. Ku konci byla již rušena několika již opilými účastníky a sotvaže skončil, byly již připraveny kary a dali se do hry. Jak by bývalo krásné, kdyby se rozvinula debata, kladený otázky, které by s. Vorel byl s ochotou zodpověděl. O to však zájem nebyl a proto jsme se brzy rozešli, až na ty, co holdovali pití a kartám. Jistě malá to odměna pro přenášejícího, který k nám z Kralovic cestu vážil. Průměrná účast na přednáškách byla 28 osob, tedy účast minimální.

Bylo promítnuto 51. filmových představení, kterých se zúčastnilo 2 643 osob a na vstupném vybráno 7 355 Kč. Průměrná návštěva byla 51 osob. Oproti r. 1967 bylo promítnuto o 10 filmů méně a na vstupném přijato méně o 2 332 Kč. Činnost kroužku ovlivnilo i zvýšené půjčovní za filmy. S prací filmového kroužku můžeme být spokojeni, protože všichni členové kroužku plnili své povinnosti dobře.

Byly organizovány zájezdy do krajského divadla v Plzni. Bylo připraveno šest zájezdů pro dospělé a zúčastnilo se jich 209 osob, pět zájezdů pro děti, jichž se zúčastnilo 279 dětí.

Během r. 1968 bylo uspořádáno 8 tanečních zábav jichž se zúčastnilo 920 osob.

V obci pracuje rozhlasový kroužek, který se hlásí každou sobotu. V letních měsících byla přestávka následkem rekonstrukce elektrické sítě. Po této úpravě opět kroužek pracuje, ačkoliv slyšitelnost hlášení se mnoho nezlepšila.

Kroužek názorové agitace řídí Mata Pěhořová a Marie Janouškovcová, „Sejpek“ Václav Vébr. Zajišťují propagaci filmových představení a tanečních zábav.

V jedné schůzi OB bylo jednáno o zaktivizování fotografického kroužku. O tuto práci měl vedoucí Pašek Jaroslav, který byl získán jako vedoucí kroužku. Předán mu veškerý inventář, který OB má k dispozici. Další spolupracovníky si měl vybrat z řad těch, kteří by o toto měli zájem. Za povinnost byl již dříve uloženo fotografickému kroužku, aby příhodné fotografie dodával kronikáři k nalepení do kroniky. Dosud však nedodal nikdo nic.

Kroužek lidová tvořivost v podstatě jedná v dětský pěvecký kroužek při škole. Tento kroužek připravuje se do roku u příležitosti MDŽ a vánoční nadílky dětí. Dále se podílejí na různých besídkách, která byly 4 a zúčastnilo se jich 470 osob. Také vystupuje na sportovním dnu, který se připravuje vždy na ukončení školního roku.

Lidovou knihovnu dále vede Ludmila Pencová. V knihovně je na 1 300 knih, z toho počtu 1 000 pro dospělé, ostatní pro mládež. Pořádány tři výstavy knih, jichž se zúčastnilo 162 osob.

Tak jak ze zprávy je patrné, bylo pořádáno 98 akcí a zúčastnilo se jich 5 628 osob, to znamená, že každý čtvrtý den byla v naší obci jedna akce, které se zúčastnilo 57 osob. To však možno vysvětlit tím, že každý týden se koná jedno i dvě filmová představení jichž průměrná účast byla 51 osob.

Vypadá to slibně, ale při tom je hodně dětí, kteří neumí zdravit.

Zahrádkáři stále pokračují v dobré práci. Také pořádali ples, který oproti dřívějším létům byl slabší. Plzeňští zahradníci zásobují zahrádkáře květinami a sazenicemi.

Činnost Sokolu stále zaostává. Ještě se nezmohli ani na jedno veřejné vystoupení.

I činnost požárníků by bylo třeba povzbuditi.

Svaz mládeže opět změnil vedení, ale nemám, co bych mohl vyzdvihnouti.

V loňském zápise jsem zapsal o doku čp. 41, že má býti do konce dubna zbourán. Teprve na sklonku roku došlo k jeho zboření. Dřevo a tašky byly odvezeny, prý někam ke Kralovicům. Domek byl postaven ponejvíc z vepřovic a to vše leží v rozvalinách. Teprve v příštím roce dojde zde k úpravě silnice. Místo však je, třeba je přehledné, stále nebezpečné, protože místo domku stávajícího, zeje zde propadlina, nad níž je nebezpečná zatačka. Silnice však je přehlednější a snad brzy dojde k její úpravě.

Jako další domek zmizel domek čp. 57, v němž bývala Cinkova malá pekárna, kde napekl mnoho dobrého chleba, jak už jsem v loňském zápise zapsal.

Místo mladý Cink oplotil rámovým pletivem a za krátký čas bude mít pěknou zahradu.

Po delším čase přišel jsem na „Bojiště“ a podivil jsem se nově upravenému domku čp. 19 Václava Duchka. Býval to malý domek o kuchyni a pokoje, nyní však je tam místností několik. Na rozšíření použil bývalé Vaizovy stodoly, která nebyla opravována a hrozila zřícením. Tuto koupil od Jednoty, rozbořil, odvezl a na rozšíření použil.

Také mladý Karel Dobrý bydlí již v domku, který si u lesovny postavil.

V nové čtvrti za rybníkem vyrostl, nevím však zda vlastníkem je Pašek František, klempíř, či již syn jeho také František. Tento je zedníkem a celá parta v níž pracuje mu přišli na pomoc a domek vyrostl jako zázrakem. Letos dodělá si jistě vnitřek a do zimy může být ve svém.

Také manželé Bittermanovi bydlí ve vlastním domku, který konečně dostavěli.

Veřejné osvětlení:

V loňském zápise jsme napsal, že v tomto roce bude provedena rekonstrukce veřejného osvětlení a celé sekundární sítě. Bylo to již velice nutné, protože stávající zařízení bylo stavěno r. 1930 tedy před 38 léty. Naše obec byla tehdy po Manětínu a České Doubravici třetí obcí v Manětínském okrese a pak na několik let ve všech obcích byla elektrizace zastavena přišla hospodářská krize, stát přestal dávat subvence, takže u nás v poslední chvíli byla obci subvence v obnosu 60 000 Kč přiznána a tím umožněno, aby elektrizace obce provedena byla. Celkem stála tehdy 140 000 Kč, takže obec byla nucena u zdejší Kampeličky obnos 80 000 Kč si vypůjčiti. Roční splátka dluhu a úroků činila 5 600 Kč splatná ve dvou půlročních splátkách po 2 800 Kč. Muselo se proto v obecním hospodářství hodně šetřit, protože elektrizace obce byla povolena s podmínkou, že obecní rozpočet nesmí překročit stanovený limit obecních přírůžek, který činil 200 % u dani pozemkové a 125 % k dani činžovní. V té době postavila se betonová lávka k rybníku, postavila hasičské stávající skladiště, zaplatila se motorová hasičská stříkačka. Ještě dnes ozvou se hlasy, že se nic nepořídilo. Malověrní. Oni neví již, co znamenalo šest let hospodářské krize, na to šest let okupace. Všichni dluh se poplatil. To ovšem se žilo skromně. 16 roků jsem jako starosta úřadoval doma, za celých 16 let nevzal od obce ani korunu za palivo či úklid. Za vedení úřadu jsem bral 70 Kč měsíčně a i ta položka byla schvalována obecním zastupitelstvem, poněvadž to byla dle obecního zřízení funkce čestná, tudíž neplacená.

Dnes se říká, že se musí žít na vyšší úrovni a zatím je to jen pozlátka a nemůže se z místa a stále se jen přešlapuje.

Veřejné osvětlení bylo pořízeno solidně. Provedení vedli dva mistři a k ruce měli učně, kteří pod jejich dohledem práci provedli. Stavba trvala sice dlouho, ale nikdy na učně nebylo nic špatného slyšet. Všechny sloupy vyměněny za duté betonové, měděná síť strhána a nahrazena hliníkovými lanky. Za Sejkami postaven druhý transformátor a tak je nyní proudu dost. Veřejných světel je asi 35 oproti původním 8. Ovšem tehdy obec platila za jedno 100 Kč, tedy 800 Kč ročně. Tehdy by dnešní luxus si nemohla dovolit. Poměry se stále mění. Od převratu nadělalo se spousta hodin brigádnických zdarma. Tím ovšem nepíši, že se neudělalo tolik práce. Za dřívějšího hospodaření nikdo lopatou nehodil. Tehdy by byli museli jít příkladem ti majetní, na dělníku se tehdy nemohlo žádat, aby pracoval zadarmo. Nad mostem po levé straně potoka na louce se konají pokusné vrty. Po obci byla spousta dohadů, proč a za jakým účelem vrty se konají. Šel jsem se podívat na jejich dílo a žádal vedoucího, není-li však svázán tajemstvím, aby mi v té věci dal vysvětlení. Řekl, že tajemstvím vázán není, že se hledají spodní prameny vodní pro případné zásobování Plzně a okolí. Jdou ho hloubky 260 m a ukazoval mi nashromážděné vzorky navrtaných zemin. Aby mě neměl za zvědavého, předem jsem mu řekl, že píši obecní kroniku a že bych nerad toto jejich dílo v ní neuvedl

Během r. 1968 zemřeli tito občané:

17. 2. Klik Vojtěch v stáří 75 roků

17. 2. Tobiášová Božena ve stáří 64 roků

23. 2. Vynáhlovský Jan ve stáří 74 roků

22. 6. Červený Rodolf ve stáří 63 roků

1.8. Pokorná Františka ve stáří 72 roků

23. 11. Bařková Jana ve stáří 86 roků

Všichni tito zpopelněni v plzeňském krematoriu.

V počtu obyvatel tak jsem v loňském zápise zapsal, nenastala žádná velká změna.

Bylo by však třeba, aby populace vzrůstala.

Rok 1968 byl bohatý na politický život. Psáti o ní do kroniky je těžké. Je toho plno v novinách a pravé důvody této krize teprve po čase bude lze si ujasnit. Vždyť koncem r. 1967 nebylo nám nezasvěceným ničeho známo. Strana komunistická byla vedoucím orgánem státu. Přišlo to nečekaně a šlo to pak ráz na ráz. Ve vedení strany byly neshody. Celých těch dvacet roků, co strana vedla páchány byly nesprávnosti, lidé byli odsuzováni a 176 ortelů smrti prezident Gotwald podepsal. Bylo to krátce potom, co páchali fašisté, dělo se pak lidem českým od lidí českých. Chci zapsati jen názory lidí, jak pohlíželi na celé to dění. Nechci si hráti na historika, vždyť jistě si každý uchoval doklady z tohoto roku.

Jako úder přišlo prosincové plenum, pak lednové. Lecos proskakovalo, ale nezasvěcenci tomu nevěřili. V ústředním výboru komunistické strany nastaly boje. Utvořily se směry, které se navzájem potíraly. Říkalo se, že pokrokový směr zvítězil. Pod tlakem tohoto vítězství byly odděleny od sebe funkce presidenta a pracovního tajemníka strany. Antonín Novotný byl donucen postoupiti funkci pracovního tajemníka. Alexandru Dubčekovi, který se stal vůdcem pokrokového směru. Tlak trval dál a tak vzdal se Antonín Novotný i funkce prezidentské. Nemohu psáti proč se vzdal. To vše se odehrálo uvnitř strany komunistické. Jásal však skoro celý národ. Dubček

hlásil, že si budeme dělat vlastní socialismus a že si do toho nedáme mluvit. Novým prezidentem byl zvolen armádní generál Ludvík Svoboda. Oldřich Černík byl zvolen předsedou vlády a Josef Smrkovský předsedou Národního shromáždění. Bylo to slavnostní, stále provolávání slávy těmto čtyřem vůdcům všude psána jejich jména, ale ve straně to vřelo dál. Panovala nesvornost ve schůzi z 20. na 21. Srpen v Ústředním výboru KSČ. V noci přišlo rozladění, když éterem letěly zprávy, že vojska pěti států varšavské smlouvy vstoupily a tanky a celou výzbrojí do naší země a ji okupují tak jako v r. 1945 byli vítáni jako naši osvoboditelé, tak se dnes lid od nich odvracel. Prostý lid nevěděl proč toto se dějin vždyť byl všude klid a nikdo z nich nepomýšlel na

1970

V měsíci listopadu 1970 jsem – po mým předchozím souhlasu a po schválení radou a plénem MNV v Krašovicích převzal obecní kroniku, abych pokračoval v jejím vedení.

Dosavadní kronikář František Pašek na MNV uvedl, že pro stáří nemůže již v této práci pokračovat. Je třeba mu poděkovat za dlouholetou práci kronikáře i za zprávy, které do kroniky zapisoval. Poslední zápis, který provedl je na stránce 283.

I když oceňuji obětavost mého předchůdce, přesto musím hned v úvodu uvést na pravou míru některé jeho subjektivní názory, které do kroniky zaznamenal.

V prvé řadě je třeba uvést, jak se vyvíjela politická situace v naší obci v kritických letech 1968-1969.

Směr vývoje v každé obci udávají její dumatelé, jejich politické postoje, jejich pracovitost a řada faktorů jiných. Mezi nimi je pak i tradice obce. Ku cti našich předků mutno uvést, že naše obec v minulosti patřila k obcím pokrokovým. Správně můj předchůdce uvádí, že v obci byla již v minulém století silná dělnická třída – a dnes je tomu také tak. V době 1. Republiky zde byla jediná politická organizace – sociálně demokratická strana.

KSŠ u nás tehdy vlastní organizaci neměla.

V roce 1945 byla zde v měsíci červnu založena KSČ, ostatní politické strany – ač se o to pokoušely – zde své organizace neměly. Tak jako v celostátním měřítku v době budování socialismu tak i v obci nese odpovědnost za její vývoj KSČ – jako předvoj nejuvědomělejších příslušníků dělnické třídy a ostatních vrstev pracujících.

Budíž zde uvedeno, že se KSČ u nás tomuto svému poslání nikdy nezpronevěřila. Byly chyby a omyly, po válce se příslušné strany seznamovali se základy vědeckého učení marxismu leninismu a právě na základě těchto znalostí se chybám předcházelo.

Snad v budoucnu budu moci na stránkách této kroniky toto důležité období vývoje naší obce z hlediska práce KSČ podrobněji popsat, aby bylo zachováno pro ty, kteří přijdou po nás. V souladu s celostátní politikou konalo KSČ místě vlastní stranickou práci, dále pak prostřednictvím svých členů v národním výboru a ve složkách i zde tuto politiku uváděla v život. Pochopitelně, že vedle členů KSČ pracují, ale v MNV tak ve složkách v obci bezpartijní obyvatelé.

Odráz vývoje celostátních poměrů v letech 1968 a v období následujícím měl bez pochyb i odezvu zde v obci. Byli někteří mezi námi, kteří po vzoru psaní některých listů či zpráv ze sdělovacích prostředků šmahem odsuzovali všechno to, co bylo u nás od osvobození v roce 1945 vykonáno. Byli to však výhradně ti, které jsme zpravidla nikdy neviděli při práci v národním výboru a jeho komisích, byli to ti, kteří nepracovali na zvelebovacích pracích v obci a tady rozhodně nelze uvést, jak ukazují fakta, že se udělalo málo, chyby dále hledali ti, kteří se nikdy neobtěžovali pomoci v místním JZD – hlavně v době po jeho založení. Ne vždy se všechno vydařilo, ale přesto cíl a výsledky tady byly hmatatelné.

Z uvedeného plyne, že v části lidí přezívají ještě pozůstatky starého myšlení hlavně v tom smyslu, že nepůjdu dělat to, za co nic nemám.

Avšak většina občanů naší obce se nedala zviklat ve svém přesvědčení lidí socialistické epochy našeho státu.

Je třeba také uvést, že se v této době mnohem více diskutovalo na úrovni pohledu celostátního, žel, že často na úkor vlastní práce a její kvality

Tím vším nechci omlouvat chyby, které se v našem státě – v jeho vedení odpovědných místech děly. Již dnes je dostatek přístupné literatury, která do mnohých problémů z tohoto údobí vnesla jasno a zcela jistě jí v budoucnosti bude ještě více, aby si každý, kdo se bude chtít s problematikou tohoto údobí seznámit, mohl vytvořit objektivní názor podložený fakty, nikoliv dohady. To ovšem není posláním této kroniky.

Na stranických i veřejných schůzích v naší obci se naši lidé netají obavami o další vývoj našeho státu a vyslovovali vážná znepokojení nad tím, že byla zrušena cenzura a důsledky, které z toho plynuly pro ty, kteří pod záminkou nápravy chyby nedostatků sledovali zásadně jiné cíle. Častokrát se na těchto schůzích vyslovovalo jméno 1. dělnického prezidenta s. Kl. Gottvald „za jeho vlády, by nikdy nebylo došlo k takové situaci, kde jsme tehdy byli“. Obcí projížděla auta cizích – hlavně západoněmeckých značek, bývalí vysídlenci z našeho pohraničí přijížděli do míst svého bývalého bydliště a připomínali našim lidem povinnost péče o „jejich“ majetek a že se zase brzy vrátí. Byly trpěny útoky na naši bezpečnost. Který stát toto trpí?

Potom přišel 21. Srpen 1968. V časných ranních hodinách projížděly naší obcí kolony sovětských vojsk oběma směry. Po několika dnech zaujala sovětská jednotka stanoviště severovýchodního dně od obce v lese mezi

Leopoldem a Štáfinsem. Až do svého odchodu projížděla obcí jejich zásobovací auta. Ve čtvrti „na Bojišti“ dávali někteří naši lidé sovětským vojákům ovoce v rozporu s heslem, které bylo tehdy sdělovacími prostředky hlášáno: „Ani kapku vody okupantům“.

Po návratu naši stranické a vládní delegace z Moskvy zasedala denně výbor naší vesnické organizace KSČ spolu s radou MNV. Bylo jednáno o situaci v obci, zásobování obyvatel základními potravinami a byla-li potřeba, sjednávala se náprava. Byl zde také přednesen souhlas s koncepcí vývoje našeho sátu, jak jej přednesl po návratu z Moskvy prezident republiky armádní generál Ludvík Svoboda.

Dlužno podotknout, že v době tzv. obrodného procesu nevystoupil ani jeden člen z místního JZD (ani kde jinde), i když sdělovací prostředky ukazovaly na nesprávné formy a metody práce při nakládání JZD.

Dnes, po 2 letech, kdy tyto události zapisuji, je situace jiná. Mnohé bylo vysvětleno, mnohé bude ještě řečeno. Fakta jsou jasná a dávají odpověď každému.

Odchod sovětské jednotky:

V polovině listopadu roku 1968 byly sovětské jednotky, umístěné v lese severovýchodním směrem od obce, z obce odveleny.

Školní rok 1968 – 1969:

Byl zahájen 1. Zářím 1968.

V obci 2 třídní základní devítiletá škola – 1. Třída (1. a 3. post. ročník) vyučuje Václav Pechman, ředitel školy, 2. Třída (2. a 4. post. ročník) učitelka Marie Janouškovcová. Vychovatelkou družiny mládeže je Blažena Karlovcová. Žáci od 5. post. ročníku do úplné ZDŠ v Dolní Bělé.

V budově bývalé fary je umístěna mateřská škola s celodenním provozem. Její ředitelkou je Miloslava Šafrová, jako 2. síla učitelka Týrová

Pro obě školy je v provozu školní jídelna (vedoucí jídelny Blažena Karlovcová, kuchařky Anna Pechmanová a Jiřina Týrová

Na ZDŠ se stará o úklid Jarmila Brandtlíková, na MŠ Boh. Kliková.

Na provoz a běžnou údržbu věnuje MNV dostatečné množství finančních prostředků, je zde i podpora rodičů obou typů škol, takže údržba i vybavení škol je na velmi dobré úrovni. Učebnice a pomůcky dostávají žáci zdarma.

Národní výbor:

Poslední výbor do zastupitelských orgánů všech stupňů byly konány v roce 1964.

Předpokládalo se, že po uplynutí funkčního 4letí budou se konat nové volby v roce 1968. V důsledku událostí v roce 1968 bylo konání voleb odsunuto na dobu pozdější.

Složení MNV v Krašovicích:

Předseda MNV: Oldřich Schaffer, tajemník Václav Pechman

Rada MNV: Schaffer, Pechman, Kapr (od 1. 12. 1970), Pašek Antonín, Karlovec Josef, Vébr Jaroslav, Tupý Jaroslav, Vlastimil Pašek

Plénum MNV: krom členů rady: Marie Kybicová, Josef Štál, Stanislav Vodička, Marie Šmidlová, Jarmila Brandtlíková, Marie Šváblová, Jiří Janouškovec, Václav Skala, Václav Duchek, Zdeněk Černý.

Počet obyvatel v obci 404.

Akce Z:

1969 – kanalizace ve čtvrti za rybníkem 280 m, přístavba sociálního zařízení Jednoty, vybudována bezprašná komunikace od mostu do „jámy“. Podél cesty kol rybníka bylo vysázeno 71 ks lip.

1970 – vybudováno 1920 metrů čtverečních bezprašné komunikace ve čtvrti za rybníkem. Dokončení bezprašné komunikace do jámy. Dokončeno sociálního zařízení v pohostinství Jednoty.

Provedena výstavba sociálního zařízení v místní ZDŠ – příspěvek od ONV 150 000 Kč.

Celkem bylo v roce 1970 odpracováno 6 479 hodin – průměr na 1 obyvatele činí 15,8 hodiny.

Zemřelí:

1968: Jan Vynáhlovský – 1893 – 23. 2. 1968

Jana Baťková – 1882 – 21. 11. 1968

Rudolf Červený – 1905 – 22. 6. 1968

Vojtěch Klik – 192 – 1. 7. 1968

Františka Pokorná – 1895 – 1. 8. 1968

Božena Tobiašová – 1904 – 17. 2. 1968

1969: Antonín Havel – 1904 – 7. 2. 1969

Libor Kieswetter – 1880 – 15. 6. 1969

Johana Kovářková – 1896 – 2. 10. 1969

1970: Maxmilián Drofa – 1884 – 1. 4. 1970

Čest jejich památce!

Zemřelí jsou z naší obce zpravidla odnášeni ke zpopelnění do plzeňského krematoria. Na místním hřbitově je zřízeno zvláštní oddělení pro uložení uren. Do země se pochovává zřídkakdy – v místě není hrobník.

Kulturní život v obci:

O kulturní život v obci se stará ŠKK a její složka OB (ŠKK = školská a kulturní komise, OB = osvětová beseda). Týdně je promítán v místním hostinci film pro dospělé – časem i pro děti. OB organizuje v obci přednášky, zájezdy do divadla a koordinuje kulturní činnost ostatních složek v obci podle jednotného kulturního osvětového plánu. Předsedou ŠKK je soudruh Josef Karlovec.

Přes zimu je otevřena místní lidová knihovna, o kterou pečuje soudružka Ludmila Pencová.

Zima z roku 1968-69 byla velmi mírná. Sníh napadl před vánoce, dlouho neležel. Děti neužily lyžování ani bruslení.

Zato zima 1969-70 byla velmi krutá. Sníh napadl 20. listopadu 1969 a ležel nepřetržitě do konce března – v lese do 15. dubna 1970.

Zima způsobila mnoho škod na našem národním hospodářství.

Také u nás se projevily její neblahé důsledky. Pod tíhou závějí sněhu byly mladší stromy rozlámány, denně – častokrát i několikrát za den – byly silnice protahovány sněhovými pluhy. Velmi utrpěla zvěř. Tato zima měla obdobu z roku 1929.

Pře nepřítěž počasí jest úroda v roce 1970 poměrně dobrá. Velmi dobrá je úroda ovoce. Pod stromy podél silnic zůstalo množství ovoce, o které nemá nikdo zájem. Škoda, že zatím neumíme zužitkovat to, co se v takovém množství urodilo.

Zima do vánoc 1970, kdy tyto řádky dopisuji, je oproti zimě minulé nepoměrně příznivější. Sněhu napadlo zatím velmi málo, mrazy zatím vlastně nebyly.

V zápisech v budoucích letech si budu všimát uplynulých událostí, jejichž pamětníci umírají, a která jsou zajímavé hlavně pro pochopení minulé doby a života, který tyto události ovlivňovaly.

V Krašovicích v prosinci 1970.

K. Karlovec

1971

Rok 1971 byl po politické i ekonomické stránce rokem úspěšným a významnou měrou přispěl ke konsolidaci poměrů v celém našem státě.

V květnu jsme vzpomínali 50. výročí založení KSČ, byl konán XIV. sjezd KSČ, který ve své rezoluci stanovil cíl a směr příštího vývoje našeho státu. Byl konán XXIV. sjezd KSSS. V listopadu 1971 byly volby do zastupitelských orgánů všech stupňů. Všemi těmito událostmi žili i občané naší obce.

Počasí bylo celkem příznivé. Zima od ledna do jara byla mírná, sněhu – oproti roku minulému bylo velmi málo. V květnu, červnu a ještě počátkem července vydatně přšelo.

V neděli dne 7. 8. Se sneslo nad naším krajem krupobití, jaké ani nejstarší občané nepamatují.

Bylo kolem 17. Hodiny, kdy se od západu přihnaly nízké šedivé mraky, které nesly zkázu od Stříbra, Hracholusky přes Horní Bělou, Krašovice, Trnovou částečně Horní Břízu a dále na východ na Kozojedy, až po západní část okresu Rokycany.

Po celou dobu trvání krupobití vál silný západní vítr. Hukot způsobený třením ledu v mracích doprovázel běsnění živlů. V několika málo okamžicích nastalo příšeří, padaly kusy ledu a kroupy velikosti holubího vejce, které pokryly celou krajinu. Automobily, které v ten čas byly na silnici, zastavovaly, neboť kroupy, nastalé šero bránily rozhledu a hrozilo nebezpečí smyku. Spoušť trvala 12 minut. Pohled na krajinu byl velmi tísnivý. Souvislá vrstva krup připomínala krajinu pod sněhem, ovocné stromy byly z velké části bez listí, ovoce na zemi, rozbitá okna z návětrné strany, to byla bilance několika minutové katastrofy. V příkopech ležely kroupy ještě příští den.

Zvláště žalostný byl pohled na obilné lány. Obilí vymlácené, klasy i zrno na zemi. Nať okopanin byla rozbitá. Stejně tak byla postižena zelenina v zahrádkách. Část obilí byla v té době již posečená, ale protože se prováděla kombajnová sklizeň, menší část katastru sklizena nebyla a z toho důvodu vznikla družstvu veliká škoda. Jako příklad uvádím, že v celém láně nad mlýnem, kde bylo žito, byl sklizen pouze jeden valník zrna. Podobná situace byla na láně k Trnové, který byl oset pšenicí. Úroda toho roku byla velmi dobrá na celém našem okrese, stejně tak i u nás. Pojišťovna uhradila postiženým JZD škody, avšak faktické škody nemohly býti ničím nahrazeny.

Krupobití předcházela dne 7. 6. 1971 silná bouře s průtrží mračen. Spousty vod se přihnaly z polí od Kostelního lesa, od Tlucné, Bučí a z Chmelniček. Místo „v ulici“ pod objektem JZD, které slouží jako vodoteč, nestačilo pojmout množství vody, která si prorvala koryto za přílehlými domky, zaplavila silnici a odtud padala do potoka. Luka nad a pod vsí byla pod vodou. Seno, které bylo v té době posečené a zatím nesklizené, nesla voda směrem k roklí, kde se zachytilo na vrbových a olšových porostech. Byly ohroženy domy kolem potoka, hlavně v dolní části obce. S velkým vypětím byly potom odnášeny zbytky sena promísené hlínou na kompost. Seno již k potřebě nebylo.

Po povodni a krupobití bylo počasí bez dalších nepříznivých vlivů. Léto bylo horké, v letním období málo přšelo, podzimní práce byly provedeny kvalitně a včas.

Do vánoc 1971 vůbec nepadal sníh, nejnižší teploty se pohybovaly kolem 0 – 4 °C. Tak je tomu až do konce prosince, kdy dopisují záznamy do kroniky. Jak již bylo uvedeno, byl rok 1971 rokem významných jubileí a rokem významných událostí.

XIV. sjezd KSČ byl jednou z nich. Jednání sjezdu nebylo záležitostí komunistů, dle ve svých důsledcích ovlivní i v budoucnosti život každého občana našeho státu. Před sjezdem vydal ÚV KSČ „poučení z krizového vývoje na straně a společnosti v letech 1968 a 1969“, které bylo podrobně rozebíráno i v naší vesnické organizaci KSČ. Protože poučení vyšlo jako příloha Rudého práva, Mladé fronty a Zemědělských novin, měli možnost všichni občané se seznámit s tímto dokumentem, který byl XIV. sjezdem KSČ – vedle vlastního usnesení – určen jako směrnice pro další politickou práci.

Další důležitou událostí v naší obci byla oslava 50. výročí založení KSČ. Byla konána v místním hostinci za účasti 137 občanů. Kulturní program připravili žáci ZDŠ v Krašovicích, o významu této události pohovořil z pověření OV KSČ Plzeň sever soudruh K. Karlovec. V ocenění dlouholeté obětavé práce ve straně byla třem členům KSČ v naší organizaci propůjčena Pamětní medaile k 50. výročí KSČ:

1. soudruhu Václavu Bařkovi
2. soudruhu Janu Pokornému
3. soudružce Boženě Tupé

krom toho na okresním slavnostním shromáždění v Plzni se dostalo tohoto ocenění

1. soudruhu Karlu Karlovcovi
2. soudruhu Josefu Kaprovi

Lampiónový průvod k zahájení Měsíce československo-sovětského přátelství se konal tradičně i letos dne 6. listopadu. Průvod dětí i občanů naší obci obcí okolních se shromáždil u kovářny, odkud prošel obcí k pomníku podlých před školou. Po čsl. A sovětské státní hymně přednesli žáci mateřské a ZDŠ vzpomínkové pásmo básní. O významu MČSSP promluvil k 200 účastníkům slavnosti soudruh Karel Karlovec.

Po Internacionále byly vystřelovány rakety. Slavnost měla důstojný ráz.

Volby:

Ve dnech 26. a 27. 11. 1971 byly konány volby do zastupitelských orgánů všech stupňů a to:

do místního národního výboru
do okresního národního výboru
do krajského národního výboru
do České národní rady
do Sněmovny lidu
do Sněmovny národů.

Pro volby v místě byly vytvořeny dvě komise:

1. místní volební komise, která řídila přípravu voleb
2. okrsková volební komise, která řídila vlastní volby

Volbám předcházela volební kampaň. Jednotlivé složky národní fronty nahlásily volební komisi své kandidáty do MNV

Na veřejné předvolební schůzi – na kterou byli všichni voliči pozváni členy agitačních dvojic – byli voliči seznámeni s kandidáty. Námitky proti navrženým kandidátům vzneseny nebyly.

Voleb se v naší obci účastnili všichni občané.

Ve volbách byli zvoleni tyto poslanci:

Do místního národního výboru v Krašovicích:

- 1) Josef Henžlík – 28 roků – energetik
- 2) Václav Pechman – 56 roků – ředitel ZDŠ
- 3) Antonín Pašek – 31 roků – technik
- 4) Jiří Janouškovec – 20 roků – učitel
- 5) Josef Karlovec – 42 roků – mistr
- 6) Jaroslav Tupý – 47 roků – mistr
- 7) Jaroslav Šubrt – 32 roků – zámečník
- 8) Anna Urbanová – 32 roků – členka JZD
- 9) Oldřich Schaffer – 44 roků – technik
- 10) Marie Švábová – 45 roků – vedoucí pohostinství
- 11) Marie Kybicová – 31 roků- úřednice
- 12) František Pašek – 27 roků – zedník
- 13) Miloslav Pašek – 24 roků – automechanik
- 14) Ludmila Pencová – 27 roků – úřednice
- 15) Václav Duchek – 33 roků – technik

Do okresního národního výboru Plzeň – sever:

- 1) Jana Kroftová – 33 roků – dělnice

Do České národní rady:

- 1) Oldřiška Řezáčková – 50 roků – dělnice

Do Sněmovny národů Federálního shromáždění:

- 1) Zdeňka Králová – 34 roků – dělnice Bílá Cerkev

Do Sněmovny lidu FS:

- 1) RSDr. Jan Šimek Csc – 49 roků – vedoucí tajemník Zpč. KV KSČ v Plzni

Volby proběhly ukázněně, rušivé jevy nebyly.

Dne 18. 12. 1971 bylo konáno ustavující plenární zasedání MNV v Krašovicích, kdy byli zvoleni:

Předsedou MNV: s. Josef Henzlík

Tajemníkem MNV: s. Václav Pechman

Rada MNV v tomto složení:

1. Josef Henzlík
2. Václav Pechman
3. Antonín Pašek
4. Jiří Janouškovec
5. Josef Karlovec
6. Jaroslav Tupý
7. Jaroslav Šubrt

Volební období stanoví zákon na 5 let.

Z 15 zvolených členů MNV je 7 členů nových (Henzlík, Šubrt, Urbanová, Fr. Pašek, Mil. Pašek, Pencová, Duchek), ostatní již MNV pracovali.

Budiž zaznamenáno, že s. Oldřich Schaffer, odstupující předseda MNV v Krašovicích vykonával funkci od r. 1964. Za jeho obětavého vedení MNV bylo v obci vykonáno velmi mnoho užitečné práce, takže naše obec je řazena mezi nejkonzolidovanější na okrese Plzeň – sever. Za obětavou práci na poli státní správy mu bylo vysloveno uznání a poděkování. Sterjné ocenění bylo vysloveno i s. Václavu Pechmanovi, tajemníku MNV, jakož i ostatním členům MNV, kteří v prodlouženém volebním období vytvořili dobrý pracovní kolektiv, jehož činnost neochabla do posledních dnů funkčního období. Vesměš jsou to lidé, kteří dávali svůj volný čas ve prospěch rozkvětu naší obce.

Na této schůzi bylo poděkováno i odstupujícím členům MNV. Na památku jim byla věnována kniha.

Volbami končí období konzolidačního procesu v naší obci. Noví poslanci MNV jsou zárukou, že naše obec půjde i nadále tou cestou, aby patřila mezi přední obce našeho okresu.

I v letošním roce byla naše obec zapojena do soutěže, kterou organizuje a finančně dotuje ONV.

Podle zkušeností, potřeby, materiálových a finančních možností NV doporučí rada MNV plénu NV ke schválení akce, které by bylo potřeba v obci uskutečnit. Protože plenární schůze MNV jsou schůzemi veřejnými, má každý NV zájem na tom, aby se těchto zasedání účastnil co největší počet voličů. Zde mají voliči možnost, aby se k záměrům rady vyjádřili. Tento způsob práce s voliči je důležitou složkou masově politické práce mezi voliči, přičemž má NV zájem, aby užitečných námětů z řad občanů přicházelo co nejvíce. Ne všude a ve stejné intenzitě se tato práce daří.

V zájmu pravdy je třeba uvést, že po této stránce neprojevují občané naší obce do této doby takovou pozornost a podporu NV jak by bylo potřeba a jak by si poslanci NV za práci, kterou na tomto poli vykonávají, zasloužili. Účast na plenárních zasedáních NV není do této doby valná. Výjimku tvořily v minulosti slavnostní schůze NV, kdy byla vždy účast velmi dobrá. Příčin tohoto úkazu je několik, jsou koneckonců známy a propříště bude třeba nepřiznat takových forem a metod práce s voliči, aby se situace po této stránce zlepšila.

V roce 1971 byly v naší obci konány tyto práce:

- 1) započato se výstavbou garáží a klubovny pro SSM s tím, že stavba bude dokončena v roce 1972
- 2) pokračováno v pracích na adaptaci MŠ v budově bývalé fary
- 3) pokračováno na úpravách budovy MNV
- 4) provedena penetrace cesty kovárny do nové čtvrti

Celkem bylo v obci v roce 1971 odpracováno hodin. V soutěži NV se naše obec umístila v rámci okresu Plzeň-sever na místě s finanční odměnou Kč.

Organizace mládeže:

Po roce 1945 byla mládež organizována při různých politických stranách. Teprve v roce 1948 byla založena jednotná organizace mládeže Československý svaz mládeže. V letech 1968-1969 přestala tato organizace existovat. Začaly se tvořit organizace jiné, studenti měli vlastní organizaci, rovněž tak učňové, mladí z vesnice tvořili organizaci Juvence, která byla také v naší obci.

V r. 1969 po dubnovém zasedání ÚV KSČ se na podnět ÚV KSČ začala opět tvořit jednotná organizace mládeže „Socialistický svaz mládeže“ – SSM. Ta byla založena v r. 1969 i v naší obci. Jejimi členy jsou u nás povětšinou děvčata, chlapců méně.

Organizace je řízena OV SSM, ten podléhá KV SSM. Po ustanovení v naší obci se zabýval SSM organizačními záležitostmi, pomáhal při brigádách v obci, prováděl sběr odpadových surovin apod. Při rozvíjení kulturních zájmů mladých lidí narážejí mladí na nedostatek zkušenějších pracovníků z vlastních řad. Jeví se potřeba pomoci staršími, kteří mají zkušenosti a byli by ochotni pomoci.

Záležitost správného vývoje mládeže se stává předmětem diskuse na schůzích dospělých, přičemž býváme svědky dvou extrémů při hodnocení mládeže jako celku. Výstřelky, kterých se někteří mladí lidé dopouštějí vede některé lidi k jednoznačnému odsuzování mladých lidí vůbec, zatímco druzí tolerují jednání mladých – byť sebe – nesprávnějších – tak, že když staří byli mladí, že byli stejní apod.

Obecní kronika sice není místem pro úvahy o generačních problémech. Lze-li tuto záležitost takto nazvat, ale každý rozumný člověk jistě nezná, že nemá pravdu ani první ani druhá skupina lidí, kteří takto mládež hodnotí. Pravda je jinde a sice tam, že je třeba hodnotit jednání mladých lidí podle výsledků jejich práce, přičemž je třeba uvést, že základní věc, která na mladé lidi působí je příklad a hlavně příklad dospělých. Ne u všech dospělých lidí (rodiči počínaje) mají mladí dobrý příklad, podle kterého by se měli v životě řídit. Sobeckost, závist, neupřímnost, dvojí tvář, špatně vykonávaná práce u dospělých nejsou dobré příklady pro mladé lidi. Dlouhé vlasy, které s oblibou dnes mladí chlapci nosí nemusí být ještě projevem chuligánství, jak jsme někdy svědky hodnocení některých lidí starších. V každém případě se jeví potřeba se mládeží zabývat, pomáhat jí, postupně mladí lidi zapojovat do funkcí apod. tuto snahu projevuje náš výbor vesnické organizace KSČ a k tomu vede i výbor SSM v naší obci.

V této době vykonává funkci předsedkyně SSM Miluška Urbanová.

Vedle organizace KSČ, národního výboru a SSM vyvíjejí v obci činnost ještě tyto organizace další . ČSPO (Československý svaz požární ochrany) – dříve sbor dobrovolných hasičů – nejstarší svépomocná organizace v obci, která byla založena v Krašovicích r. 1897. V čele 6členného výboru v obci stojí po řadu let s. František Pašek jako předseda a s. Jan Chocholatý jako náčelník. V poslední době se rozvíjela také činnost mladých požárníků. Je zde k dispozici motorová stříkačka a dostatečné množství příslušenství. Činnost ČSPO dotuje MNV. Zbrojnice v dobrém stavu, před 8 lety byl postaven kovový sušák na hadice.

V obci se konají pravidelné protipožární prohlídky. Požárník z povolání s. Josef Sloup osobně kontroluje objekty JZD, zjištěné závady prikazuje odstranit.

V souvislosti s požární ochranou v obci je třeba uvést, že členové požárního družstva jsou lidé, kteří pracují mimo obec. Přes den zůstávají v obci povětšinou lidé starší a několik žen z domácnosti. Výbor ČSPO se snažil několikrát ustavit protipožární družstvo z těch občanů, kteří jsou přes den doma. Zatím bez zjevného výsledku.

Další složkou v obci je tělovýchovná organizace Sokol.

Včele výboru Sokola stojí v této době s. Antonín Pašek. Pro zdárný chod tělovýchovy jsou v obci vytvořeny celkem dobré podmínky. Je zde tělocvična – sice nevelká, ale náradím dobře vybavená, u školy je hřiště. V době zimy zde cvičí žáci a žačky, ostatní skupinu cvičenců ustaveny nejsou. I na tomto poli čeká v budoucnosti mnoho práce.

V této souvislosti někteří z našich starších spoluobčanů vzpomínají na dobu, kdy v obci byla velmi dobrá činnost místní DTJ (dělnická tělocvičná jednota). To je pravda. Do roku 1939 se cvičilo pravidelně – žáci, žákyně, dorost, muži. V době zimní se cvičilo v sále hostince u Mádrů, přes léto na panské zahradě – dnešní prostor pod školou, kde jsou garáže – později na hřišti na pastvišti proti lesovně. Plavecký výcvik prováděl každý na svůj vrub v místním rybníku. V minulosti zde bylo velmi málo mladých lidí, kteří neuměli plavat.

K nápravě dnešního – poměrně neutěšeného stavu v tělovýchově (ze kterého nelze vinit jenom funkcionáře Sokola) bude potřeba u nedaleké budoucnosti přistoupit s vědomím odpovědnosti k takovým opatřením, která přivedou otázku tělovýchovy k takovému stupni společenského vědomí, jakého si řešení této záležitosti zaslouží. Úspěšnou činnost nevyvíjí v obci Svaz zahrádkářů, v jehož čele po léta stojí ředitel školy Václav Pechman. Vedle členů z obce zdejší jsou zde členy občané z Bučí a Tlucné. Prosvě členy opatřuje svaz osina, hnojiva a krmiva, koná přednášky a zájezdy.

Český červený kříž je důležitou masovou složkou v obci, v posledních letech vyvíjí však velmi slabou činnost. Po 4 letech odmlčení byla v roce 1971 obnovena činnost místní skupiny SČSP (Svaz čsl. sov. přátelství) v jejíž čele stojí soudruh Karel Joudal. SČSP byl založen v naší obci v roce 1950, vyvíjel po většině organizační činnost, o pomoc OV nežádal, OV zvláštní zájem o činnost odboček neprojevoval. V roce 1967 podle rozhodnutí výboru VO KSČ v místě – byl žádán tajemník SČSP, aby se dostavil do schůze VO strany, kde se mělo rozhodnout o další činnosti místní odbočky SČSP. Tajemník se nedostavil – aniž se omluvil – odbočka přestala fungovat. V roce 1971 vstoupilo do SČSP 29 členů KSČ, v této době má 41 členů.

V obci by bylo nutné ustavit ČSŽ (Český svaz žen). Aktivní složkou pro podporu státní školské politiky je SRPŠ (sdružení rodičů a přátel školy) – jak při ZDŠ tak i při MŠ. Oba výbory se starají o materiální potřeby jednotlivých škol, přičemž jejich hlavní funkce spočívá ve vytváření dobrých vztahů mezi školou a rodinnou a v politickém působení na rodiče.

Důležitou složkou v oblasti zásobování je DVJ (dohlížecí výbor jednoty). Stará se o zásobování prodejny Jednoty tak i místního pohostinství. Předsedou DV jest t.č. s. Penc. Svoji společnou organizaci pro Krašovice, Bučí a Mrtník mají i myslivci. Je to Myslivecké sdružení pro tyto 3 obce. Protože o této složce nebylo v kronice zatím nic uvedeno, několik poznámek o ní.

Do roku 1948, kdy byl vydán zákon o myslivosti, provozovali myslivost soukromí nájemci koniteb, kteří si zvali na hony své hosty. Zákon o myslivosti z roku 1948 stanovil zásadu, že myslivost mohou provozovat pouze kolektivy mysliveckých společností. Tento zákon přivítali všichni zájemci z řad dělníků, rolníků a inteligence. Budíž uvedeno, že první myslivecká společnost na bývalém okrese Kralovice byla založena v Krašovicích a jejími zakládajícími členy byli:

Josef Výška, lesník v Krašovicích, později polesný ve Stýskalech, jako myslivecký hospodář Josef Koudela, člen JZD, jako předseda společnosti Václav Duchek – zaměstnanec ČSD, Karel Karlovec, vedoucí ZDŠ v Dolní Bělé Václav Kovářik, dělník v Horní Bříze Jaroslav Kubíček, dělník ZKZ v Horní Bříze Václav Dezort, dělník ZKZ Horní Bříza Josef Nový, obchodník z Krašovic.

Později přibyli z Bučí:

Václav Ernest, dělník výkupního závodu v Kaznějově

Václav Polívka, dělník ZKZ v Horní Bříze

Stavy zvěře jsou od převzetí dobré. I dnes, kdy se členská základna rozšířila o myslivce z Mrtníku se dbá, o to, aby při podzimních honech byly ponechány taková stavy zvěře, aby se neprojevila klesající tendence.

Střílí se: zajíc, bažant – kohout, srnčí zvěř, ze škodné liška, lasice, hranostaj, jestřáb, vrána, sojka. Čas od času je znát v revíru také černá zvěř. V posledním roce je zde i jelen sika. Klesají stavy koroptví, takže se v posledních letech koroptve ani nestřílí ani nechytají.

Mezi mladými lidmi u nás je dosti těch, kteří projevují zájem o myslivost. Členové myslivecké společnosti aktivně pomáhali místnímu JZD pro jeho založení v r. 1950 a v letech následujících, aktivně pracují i dnes ne výboru KSČ, složkách NF i na společensky prospěšných brigádách. Předsedou mysliveckého sdružení je t. č. s. Karel Dobrý, hospodářem s. Ladislav Beneš.

Letošní rok 1971, který nebyl zvláště myslivecky příznivý, bylo ve 3 obcích střeleno asi 200 ks zaječí zvěře, 150 ks bažantů, 7 ks srnčí zvěře.

Ryby ve zdejších rybníci chytají rybáři sdružení v rybářském spolku ve Třemošné. Počet občanů naší obce, kteří holdují tomuto sportu, je zanedbatelný. V poslední době jsou to hlavně žáci ZDŠ, kteří se hlásí o rybářský lístek. Tuto činnost u mládeže je třeba podporovat. Podle sdělení zdejších rybářů je rybník v Krašovicích velmi úživný, loví se kapr, štika, okoun, cejn.

Kultura:

Kulturní činnost v obci byla i v tomto roce velmi bohatá. Týdně jsou promítány filmy, pro slavnostní příležitosti připravují učitelé obou typů škol vhodné kulturní programy. Také náš SSM za vedení starších soudruhů připraví jednou do roka kulturní akci. Společně s ostatními osvětovými besedami jsou konány zájezdy do KDD v Plzni na představení všeho druhu. Krom toho konají i ostatní složky NF tematické zájezdy do různých míst naší vlasti. Zdejší školská a kulturní komise se umístila v soutěži „O nejkulturnější obec okresu Plzeň – sever“, kterou vypsal odbor kultury ONV na 1. místě v kategorii menších obcí. Obětavostí svých členů slouží dobrovolní pracovníci ŠKK i OB za vzor širokému okruhu obcí ostatních.

Dobře je využíván i místní rozhlas. Neslouží jenom k běžnému přenášení zpráv. Týdně jsou vysílány besedy o činnosti v obci.

Se zkráceným pracovním týdnem uskutečňují naši občané zájezd po pamětihodnostech, zájždějí i za hranice. Pojem rekreace, který byl na venkově ještě do nedávno minulé doby neznámým pojmem, stává se dnes pojmem naplněným skutečností.

Za výhodných podmínek jezdí na rekreaci i důchodci a vracejí se spokojeni.

Naši občané si zvelebují svá obydlí. Přistavují, vylepšují, budují koupelny, prádelny, zavádějí ústřední topení, zakládají květinové zahrádky. Přibývá osobních automobilů, ani chaty nechybějí. To vše je projevem stoupající životní úrovně našich lidí.

Ustupuje i dřina v práci v zemědělství. Při žních se uplatňují kombajny a další mechanizační prostředky, při senoseči jsou v činnosti hlavně stroje. Pryč je doba, kdy se na poli stavěly snopy do panáků s následným procesem mlácení a ukládání slámy, odpadla těžká práce nakládání sena na žebříňák, ručního ukládání na půdu a do kůlen v připravované kooperaci odpadu i část tělesné práce v živočišné výrobě. Tak asi jsme si představovali práci na vesnici už v době, kdy se zakládala JZD. Kolik tu bylo tehdy nepochopení, zlých pomluv a jedovatých slin od těch, pro které se toto všechno dělalo!

Tyto podmínky by však měly vytvářet předpoklady pro lepší vztahy mezi lidmi. Ty však zaostávají za základnou. Zde čeká hodně práce, než lidé vyrovnají zájmy vlastní na úroveň zájmů celospolečenských

Zemřeli:

1. Božena Svojtková 19. 6. 1971 – Krašovice 27
2. Hedvika Jindrová 14. 8. 1971 – Krašovice 97
3. Marie Pašková 2. 9. 1971 – Krašovice 1

4. Václav Batěk 13. 9. 1971 – Krašovice 93
5. Marie Kieswetterová 27. 9. 1971 – Krašovice 26
6. Václav Karásek 22. 11. 1971 – Krašovice 63

Čest jejich památce!

V Krašovicích v prosinci 1971.

K. Karlovec

1972

Byl celkově rokem velmi úspěšným, jak po stránce politické, také ekonomické. Byl učiněn opět značný krok kupředu v konzolidačním procesu našeho státu.

Pokud jde o mezinárodní události pokračovala krvavá válka ve Vietnamu. Prezident USA Nixon, který vyhlásil plán ukončení války v Indočíně v době před prezidentskými volbami, věrohodně nařídil po volbách další těžké bombardování severního Vietnamu, přičemž jeho největší intenzita byla zaznamenána v době vánočních svátků. Proti tomu se zdvihla vlna odporu v celém světě. Švédský ministerský předseda v předvánočním projevu prohlásil, že brutalita vedení války ve Vietnamu předčila svou krutostí nejhorší fašistické řádění hitlerovců ve 2. světové válce. V tomto roce jsme také vzpomínali a s námi celý pokrokový svět dvou významných jubileí: 55. výročí VŘSR a 50. Výročí vzniku SSSR.

Všemi těmito událostmi žil i občané naší obce. Pozorně sledovali vývoj politických událostí doma i ve světě a svým pracovním úsilím ve prospěch obce jasně projevovali svůj politický postoj. V tomto roce bylo vykonáno mnoho všeobecně prospěšné práce.

Počasí:

Bylo vcelku příznivé. Nejnižší teplota – 20 °C byla naměřena 31. ledna, jinak byla zima velmi mírná. 20. 2. +12 °C, sníh celkem nebyl. Jaro začalo velmi brzy. Pěkné počasí bylo 1. máje. Slavnost v Dolní Bělé se vydařila. První vlašťovka byla spatřena 13. 4. Stromy začaly kvést kolem 25. 4.

Od 20. – 31. 7. Bylo deštivé počasí. Ze Slovenska a Moravy, byly z té doby hlášeny záplavy.

V době žní horké letní počasí 25 – 30 °C.

V poslední dnech až na –8 °C. 22. 10. Napadlo dokonce 5 cm sněhu. Listopad a prosinec byly bez sněhu. Denní teploty 5 – 8 °C, noční –1 °C - -10 °C. V době vánočních prázdnin užily děti ledu na zdejších rybnících.

Slavnostní schůze NV:

Dne 29. 4. 1972 byla konána v místním pohostinství schůze MNV spojená s estrádou. V celookresní soutěži zvelebování se obec Krašovice umístila ve 2. skupině obcí (od 300 – 500 obyvatel) na 8. místě s finanční odměnou 5 000 Kč. Účast 150 občanů.

Popis rady ONV Plzeň – sever s oceněním vykonané práce a poděkováním tohoto orgánu předal místopředseda ONV s. Karel Karlovec.

Po oficiální části schůze byla konána estráda. První část vyplnili členové SSM v Krašovicích: Miluška Kubičková, Alena Pašková a Dáša Tupá. Program připravili soudruzi Josef Kapr starší a Miroslav Vébr. Pořad uváděl s. O. Schaffer. Hrál hudba domácích. Program byl velmi dobře připraven, všem účinkujícím se dostalo uznání za velmi dobré provedení.

Ve druhé části pořadu vystoupila „plzeňská sedma“ s bohatým programem. I s tímto vystoupením projeví přítomní všeobecnou spokojenost.

Ocenění MNV v Krašovicích dne 29. 4. Bylo za vykonanou práci v r. 1971.

Oslava Svátku práce:

Se konala jako i v letech minulých v Dolní Bělé. Průvodu se účastnilo ze zdejší obce 151 osob. Dalších asi 50 osob použilo při cestě na seřadiště v Loze svých dopravních prostředků. K účasti na oslavu 1. máje byli všichni občané poznáni agitačními dvojicemi, které obcházely obec v týdnu před 1. májem. V agitačních dvojicích byli zapojeni všichni poslanci MNV a s nimi členové stranické organizace KSČ.

V průvodu z Lozy bylo napočítáno 1596 osob, téměř o 400 účastníků více než v roce 1971. Slavnostní projev přednesl s. Karel Karlovec.

Po projevu vystoupili žáci ZDS v Dolní Bělé s 30 minutovým kulturním programem. Počasí, jak už bylo uvedeno – bylo velmi příznivé.

Při té příležitosti budiž zaznamenáno, že oslavy 1. máje byly v Dolní Bělé již v době 1. republiky a tam docházeli občané z naší obce. Rozdíl v účastnících – ve srovnání s dneškem – byl ten, že tehdy se těchto oslav účastnili skoro výhradně příslušníci dělnické třídy a jejich děti. Oslavy byly odbývány na návsi před pomníkem obětí 1. světové války.

Důležitá schůze pléna MNV:

Byla konána dne 29. 8. 1972 v místním pohostinství, kterého se účastnil místopředseda ZKUV s. Josef Žák a poslankyně ZKUV za náš volební obvod s. Jana Kroftová z Horní Břízy.

Hlavní náplní tohoto plenárního zasedání bylo vyjádření občanů zdejší obce k zámyslu rady MNV, aby v roce 1973 bylo přistoupeno ke generální opravě zdejší školy v akci Z. Pro oživení: škola byla postavena r. 1889. Má původní okna, dveře, střechu. Jeví se potřeba nových omítek uvnitř i zvenku i nové střechy. V rámci modernizace by bylo vhodné zavést ústřední topení, vyměnit elektroinstalaci, vedle dalších drobnějších úprav. Na této schůzi bylo přítomným občanům vysvětleno, že jediný možný způsob, jak opravu školy provést, je akce Z. zdůrazněno, že akce Z sleduje dobrovolnou bezplatnou pomoc občanů ve výši 30 % hodnoty díla, za dodržení dalších náležitostí, které taxativně vypočítaná patříčné vládní usnesení.

Diskuse k tomuto bodu programu byla velmi čirá. Vyskytly se hlasy, zda je možno, vzhledem k počtu práce schopných občanů toto dílo uskutečnit, přičemž byla všeobecně uznávána nutnost provedení opravy.

Na závěr rozpravy bylo k tomuto bodu jednání přijato usnesení zaslat do každé rodiny přípis se zdůvodněním nutnosti provedení této práce se žádostí, aby, každý občan uzavřel závazek, kterým k realizaci záměru přispěje. Usnesení bylo splněno, závazek občanů činí 7 300 h, což představuje asi 2/3 z plánovaného počtu potřebné pomoci.

Není jistě reálné s předstihem jednoho roku předvídat, jak a s jakými výsledky bude celá akce uskutečněna, ale k výsledkům dobrovolné práce, kterou přispěli občané naší obce v akci Z v roce letošním, lze objektivně předpokládat, že i tato akce, jako jediná v roce 1973 bude zdárně realizována.

Příčin k této domněnce je několik:

V první řadě je to dělnost nového národního výboru, který vzešel z listopadových voleb v roce 1971. Výsledky jednoho roku práce tohoto orgánu jsou velmi pronikavé. Zvláště je třeba ocenit aktivitu rady, jako kolektivu, který svědomitě plní úkoly, je důsledný v kontrole přijatých usnesení. Projevuje se zde elán poslanců mladých – někdy nových – se zkušenostmi poslanců starších.

Dalším předpokladem k uskutečnění závěru je ta skutečnost, že své pozitivní výsledky přináší masově politická uvědomovací a organizátorská práce mezi občany. V zápisech z minulých let bylo uvedeno, že plenární schůze MNV byly jen málo navštěvovány občany. Byly případy – sice řídké – kdy kromě poslanců nepřišla na tyto veřejné schůze občané vůbec. Tato situace se v poslední době mění. Bylo o ní jednáno ve stranické organizaci, přes její členy v MNV.

Tato situace se v poslední době mění. Občané se ve větší míře než dosud účastní plenárních zasedání MNV, kde mají možnost svobodného vyjádření k projednávané problematice, vidí snahu poslanců MNV, přesvědčují se o možnostech, kterou státní správa MNV poskytuje. Na základě pozitivních výsledků politiky KSČ a vlády roste politické uvědomění lidí. Je to pozitivní znak této doby – získaný po trpkých zkušenostech minulých let – který se projevuje více či méně ve všech obcích našeho okresu, projevuje se pozitivně i v obci naší.

To ovšem nepřišlo samo. Stojí za tím v první řadě práce komunistů v obci, se kterými jdou a jejich záměry podporují i bezpartijní občané. I když ne všichni stejnou měrou, uvedená fakta jsou skutečností.

Oprava školy v roce 1973 bude tedy prověrkou politického uvědomění občanů Krašovic.

Letošní výsledky akce Z v obci:

Jak již bylo výše uvedeno jsou výsledky dobrovolné pomoci občanů naší obce v letošním roce nebyvalé. Do poloviny září byla dokončena stavba garáží pod školou a klubovnou pro SSM.

Na závěrečných pracích se pracovalo denně – nejen o sobotách a nedělích, do těchto prací se velmi aktivně zapojila mládež naší obce. Tato snaha mladých byla – a při hodnocení výsledků v roce 1973 ještě jistě bude – vysoce oceněna jako příkladná. Dále byla dokončena adaptace mateřské školy – výměna čelních oken, úprava místnosti určené pro odpočinek dětí, elektroinstalace a instalace vody- byla provedena oprava omítky podle původního stylu. Bylo provedeno vyasfaltování cesty po hrázi rybníka, položeny obrubníky u cesty Na bojišti.

Z bývalé půdy v budově MNV vznikla pěkná místnost, kde bude mít důstojný stánek místní lidová knihovna.

Další místnost je určena pro jiné účely.

Úpravy byly prováděny ve čtvrti Na bojišti.

V květnu byla uskutečněna demolice stodoly u bývalého č. 42 v zatáčce proti V. Brandtlovi 39. Protože prodejna nevyhovovala, bylo v polovině měsíce září přistoupeno k její zevrubné adaptaci. Po dobu úprav byla prodejna umístěna v sále místního pohostinství Jednota.

Adaptací se prodejní prostor zdvojnásobil, bylo vybudováno nové skladiště, opravena střecha, provedeny klempířské práce, provedena nová elektroinstalace, do prodejny zavedena voda, zamontovány nové výkladní skříně, upraven prostor před samoobsluhou.

Dne 12. 12. Byla samoobsluha kolaudována. Dne 15. 12. Byla předána veřejnosti a 16. 12 1972 bylo započato s provozem. Náklady uhradilo LSD Jednota Plasy.

Při adaptaci prodejny pracovali po směně, o sobotách a nedělích – někdy i přes půlnoc místní řemeslníci, rolníci, elektrikáři, instalatéri, přičemž velmi dobrou práci odvedli místní důchodci. Práci pozorně sledovali předseda a tajemník MNV, s nimi pak předseda komise pro výstavbu s. Antonín Pašek, přičemž bezprostředně práce řídil a denně se obětavě staral s. Josef Kovářik.

Dnes má naše obec moderní samoobsluhu, která je výsledkem obětavé práce našich lidí a bude sloužit jejich prospěchu.

Výsledky práce za rok 1972:

Při zvelebovacích akcích bylo odpracováno 13 033 hodin, hodnota díla představuje částku 507 000 Kč. Podrobný výčet vykonané práce bude uveden v závěru zpráv za tento rok.

Výroční schůze SSM:

Dne 21. 11. Se konala výroční schůze základní skupiny Socialistického svazu mládeže. Schůze měla slavnostní ráz, neboť byla konána v nové klubové místnosti, na jejíž výstavbě – jak již bylo výše uvedeno se místní svazáci podíleli. Vedle předsedy stranické organizace s. Kubíčka, předsedy MNV s. Henzlíka, poslance ONV s. Karlovce, s. o. Schaffera a s. J. Kapra ml. se účastnilo této schůze 26 mladých lidí naší obce. Oba předsedové ocenili práci svazácké organizace, poděkovali za pomoc při výstavbě garáží, s. Schaffer, jako někdejší předseda MNV, nabádal k tomu, aby si mladí klubovny vážili, aby sloužila k oddechu a dobré svazácké činnosti. V ocenění pomoci, kterou svazáci projevíli při stavbě garáží i při akcích jiných, při kterých aktivně pomáhali, věnoval MNV organizace SSM gramorádio v hodnotě 3 200 Kč (vedle staršího, ale dobrého vnitřního vybavení klubovny.)

Žně v r. 1972:

Protože během roku byly velmi příznivé vegetační podmínky, byly žně velmi bohaté. Tento úkaz se projevuje po 2 roky po sobě jdoucí. I když bylo obilí v důsledku dešťů přede žněmi z 1/3 až 1/2 poleháno, přesto byly žně ukončeny do 31. 8.. V době žní byla současně prováděna sklizeň otav.

Hektarové výnosy byly velmi dobré, takže nejen družstvo zdejší, ale i zemědělské závody celého našeho okresu nejen že splnily stanovené dodávkové úkoly, ale dodávky vysoko překročily, přičemž jim – po splnění naturálií – zůstaly bohaté set'ové i krmné fondy pro rok 1973. Rekordní byl také výnos kukuřice na siláž, což podmiňuje plynulou dodávku mléka přes zimní období.

V posledních několika letech se stávají žně z podstatné části záležitostí strojů a jejich obsluhy.

Tatam je doba, když předsedou JZD a pozdě ji farmář postával u autobusů, které přivážely dělníky z práce a žádal je, aby přišli a vypomohli při sečení, stavění panáků, svozu a výmlatu. Kolik dnů a týdnů dávali přitom ze své dovolené na zotavenou ti, kteří stáli při zrodu zdejšího JZD.

Tato doba je nenávratně za námi. Ti, kteří to prožívali, kdo jsou pamětníky pomalu odcházejí nebo stárnou a při perspektivách, které jsou před družstevním hospodářstvím na vesnici, mají vědomí toho, že pomáhali dobré věci, která se léty dostala ze svých dětských nemocí a má před sebou dříve netušené možnosti. Z těch, kteří družstvo zakládali a nedožili se, je třeba vzpomenout: s. Václava Baťka, s. Antonína Havla, s. Františka Tupého, s. Vojtěcha Karlovce, s. Josefa Kapra, s. Josefa Týra, s. Jana Beneše, z žen pak:

Rovněž úroda brambor letošního roku byla velmi dobrá, taková, jako ne již dlouhá léta v minulosti. Způsobily to rovněž dobré podmínky v době vegetace, současně však i správná agrotechnika. V naší obci bylo osázeno bramborami 24 ha půdy. O národní směně, která byla okresně stanovena na 23. 9., pracovalo u nás 64 brigádníků na honu v Tlucné. Sklizeň brambor se provádí buď tradičním způsobem, nebo kombajnem. Tento stroj zde byl letos uplatněn poprvé. Sklizeň kombajnem je ve srovnání s dřívějším způsobem snazší, avšak – soudě podle zkušeností z letošního roku – má tu nevýhodu, že část hlíz se při sklizni poruší a při uskladnění hnije. Na to si stěžovali spotřebitelé letošního roku.

Vzhledem k velké úrodě brambor z letošní sklizně byl po předchozím jednání se zemědělskými závody – vyhlášen celookresní závazek 2 000 tun brambor nad stanovený úkol. Tento závazek byl vysoko překročen a byl následován okresů nejen v Čechách a na Morově, ale i na Slovensku.

Úroda ovoce byla letošního roku velmi malá a to ve všech družích.

Rovněž v lesích se urodilo málo borůvek, výkup této plodiny, který v minulosti představoval velký přínos pro náš vnitřní i zahraniční obchod, nebyl letošního roku jak u nás, tak v okolí žádný. Houby rostly jenom po krátký čas. Ve srovnání s minulými léty byly letos menší i otavy drobné zvěře (zajíců a bažantů). Dne 31. 12. Byl prováděn v Buči odchyt zajíců, bylo odesláno 12 ks zaječek a 12 ks ramlíků. Po Novém roce bude proveden odchyt bažantů. Podle doslechu rybáři byli spokojeni, ryby braly. Rovněž včelaři měli v letošním roce dobré žně. Zavádějí nový druh včel – „kraňky“, které prý nehodají.

Kulturní život v obci:

Kulturní život v obci uvádí do života školská a kulturní komise MNV a osvětová beseda. Hlavní práce OB bylo v tomto roce plnění programově výchovného plánu. Schůze OB byly konány pravidelně (12 ročně – účast nejvyšší 14, nejnižší – 6 – v srpnu). V tomto roce bylo prosloveno 8 přednášek – 238 osob. Bylo uskutečněno 23 zájezdů do Krajského oblastního divadla J. K. Tyla v Plzni, z toho pro děti 14 zájezdů, pro dospělé 9. Účast 908 osob. Zahrádkáři provedli 1 odborný zájezd.

Dobrou práci vykázal filmový kroužek. V průběhu roku bylo uskutečněno 59 filmových představení, kterých se účastnilo 1 903 diváků. Činnost tohoto kroužku byla narušena z toho důvodu, že sál byl v posledním čtvrtletí používán jako prodejna potravin. Během roku bylo uspořádáno 5 tanečních zábav, dále 1 estráda.

Zahájení Měsíce československého sovětského přátelství bylo provedeno tradičním způsobem. Lampionový průvod, který prošel obcí v předvečer výročí VŘSR byl pořádán společně s odbočkou SČSP – účast 174 osob. O významu MSČSP promluvil předseda SČSP s. Joudal. Konaly se také 3 besídky (k MDŽ, 9. května a VŘSR). Byl uspořádán autobusový zájezd na mírovou slavnost v Žihli, spojenou s odhalením památníku 273 během pochodu smrti v dubnu r. 1945.

V obci pracuje velmi dobře rozhlasový kroužek, který kromě pravidelného vysílání každou sobotu, připravil 12 mimořádných relací, které byly věnovány různým významným výročím a vzpomínkám

Dobře pracuje kroužek názorné agitace. Zajišťoval propagaci přednášek, veřejných shromáždění a napomáhal k dobré informovanosti našich občanů. Ve druhé polovině roku byl kroužek rozšířen s úkolem napomáhat vhodnou agitací k plnění akce Z.

K tomu účelu byla instalována na autobusové čekárně skříňka, která byla čas od času měněna. To byla rovněž záslužná činnost.

Dobrou činnost vykazovala i místní lidová knihovna, která je v této době přestěhovávána do nové místnosti v budově MNV.

Složení orgánů a institucí v místě v roce 1972:

Místní národní výbor – jeho rada, plénum a komise pracují v tomto oce v témže složení, jak bylo uvedeno v zápisu za minulý rok.

Ani ve výboru vesnické organizace KSČ nedošlo ke změnám. Složení pracovníků zdejší ZDŠ doznalo tu změnu, že odešla do důchodu dosavadní vychovatelka DM s. blažena Karlovcová, na její místo nastoupila učitelka s. Mocková. Ta byla na vlastní žádost přeložena s platností od 1. 9. 1972 na ZDŠ v Městě Touškově a téhož dne byla ustanovena jako vychovatelka družina mládeže absolventka gymnasia s. Alexandra Baklažková z Litého.

Na mateřské škole vzhledem k minulému školnímu roku nedošlo ke změnám-

Vyčíslení výsledků zvelebovacích akcí v roce 1972:

	Hodnota díla Kč	Odpracováno hodin
Garáže a klubovna SSM	107 400	3 087
Noclehárna MŠ	33 300	1 320
Veřejné osvětlení	3 000	69
Kanalizace k prodejně Jednoty	44 300	980
Obrubníky Na bojišti	23 000	418
Adaptace MNV	30 600	1 077
Asfaltování cesty na hrázi	45 300	906
GO samoobsluha	210 000	5 176
Celkem	496 900	13 033

Zemřelí:

- 1) 7. 2. PhDr. Vlastimil Kovařík
- 2) 6. 5. Anna Toncarová – 81 let
- 3) 7. 5. František Dezort – 78 let
- 4) 8. 10. Václav Pašek

Čest jejich památce!

Uzavírám zápisy kroniky své rodné obce za rok 1972 s přáním, aby i na jejich dalších stránkách mohlo být zapisováno takových pozitivních výsledků, jako tomu bylo v tomto roce.

V Krašovicích v prosinci 1972.

K. Karlovec

1973

Počasí bylo velmi příznivé. Zima z nejmírnějších, jakou kdo vůbec pamatuje. Vánoce 1972 byly bez sněhu, v lednu jenom dva mírné mrazy do -10°C . Leden připomínal spíše počasí v příznivém březnu či dubnu. Tak tomu nebylo jenom zde. Podle novinových zpráv (v té době uveřejňovaných) byla například v Leningradě zaznamenána nejmírnější teplota za posledních 100 let. Naproti tomu v Itálii zaznamenali prudké deště s průtržemi a vichřicemi, v USA nebyvalé sněhové vánice.

17. 2. napadlo trochu sněhu, který do tří dnů roztál. Dne 27. února byl naměřen největší mráz letošní zimy – 14°C . Protože sníh nebyl (podobná situace je zaznamenána v posledních pěti letech soustavně) projevilo se to v nepříznivé situaci v zásobování vodou. Ve studních v naší obci (kde podle sdělení starších občanů v minulých letech voda nikdy neklesla) nebylo vody, někde se ztratila úplně. Tak tomu bylo například ve čtvrti Na bojišti,

stěžovali si občané i v ostatních částech obce. Občané proto prohlubovali studně, přičemž se stávalo, že odvedli touto úpravou vodu sousedovi.

Naproti tomu ze studánky občana Jaroslava Tagla a Václava Cinka utíká po celý rok proud čisté a dobré vody do potoka. Vydátnost těchto pramenů zdá se být taková, že by stačila krýt potřebu určité části obce – ne-li obce celé. Jistě i u nás bude možno v budoucnu uvažovat se zřízením veřejného vodovodu.

Vydatné prameny o stejné intenzitě jako v letech minulých (přes soustavné sucho) jsou na cestě od mlýna východním směrem podél cesty k „mlýnu“. Silný pramen vytéká i z pískovcové skály pod Hájkem u potoka pod usedlostí Jana Pokorného. Bez užítka utíká voda z hlubinného vrtu v louce u potoka proti usedlosti Jaroslava Kubíčka.

Vzhledem k příznivému počasí (přílet špačků byl zaznamenán již 4. 3., byly včas a kvalitně provedeny jarní práce. V měsíci květnu a hlavně v červnu po řadu dní vydatně pršelo, takže úroda jak zrnin, tak i brambor byla velmi dobrá. Houby rostly v měsíci červnu pouze jeden týden po zvlášť vydatném dešti. Zbytek roku byl suchý. V době prázdnin bylo krásné slunné počasí. Ovoce se urodilo v míře nebývalé a všeho druhu. Průměrná byla úroda borůvek, brusin bylo v lesích velmi mnoho. Celkem možno označit úrodu v roce 19+73 za velmi dobrou.

Výroční schůze vesnické organizace KSČ:

Se konala v neděli 18. 2. 1973 v kulturní jizbě na národním výboru. Předsedou organizace byl opět zvolen s. Jaroslav Kubíček. Složení výboru stranické organizace je shodné s údobím předcházejícím. Na této výroční členské schůzi byla předána Pamětní medaile k 25. výročí Února soudruhům Jaroslavu Kubíčkoví a Karlu Dobrému.

Plenární zasedání MNV:

Ku příležitosti 25. výročí únorových událostí se konalo dne 22. 2. 1973 v hostinci Jednoty. Slavnostní projev proslovil s. Oldřich Schaffer. Byla zaznamenána dobrá účast občanů.

Hovory s mládeží:

Podle pokynu ministerstva vnitra ČSR se mají konat dvakrát do roka vždy zjara a na podzim hovory s mládeží a sice na jiných základech než tomu bylo v minulosti. Dříve byla záležitost „hovorů“ odbývána formálně. Nyní se přistupuje k jednání s mladými lidmi odpovědněji. Dne 2. března byly konány hovory s mladými lidmi z obcí Krašovice, bučí a Mrtník v hostinci Jednoty v Bučí. Z Mrtníka a Krašovic přivezl účastníky besedy autobus.

Vedle 53 mladých byli přítomni předsedové stranických organizací těchto tří obcí, dále předsedové a tajemníci národních výborů rovněž ze tří jmenovaných obcí. Za ONV byl delegován s. K. Karlovec, pozván i lékař obvodního střediska v Dolní Bělé dr. Štádlar. Vlastním hovorům předcházela anketa (18 předem připravených otázek od mladých lidí z Mrtníka, 9 z Bučí a 6 z Krašovic). Na otázky střídně odpověděli členové pracovního předsednictva. Tyto hovory takovéhoho pojetí první – splnily (podle názoru organizátorů) své poslání. Na celém okrese Plzeň – sever se účastnilo ve 43 střediscích 2 300 mladých lidí těchto hovorů.

Po skončení „hovorů“ byli na ONV svoláni všichni aktivisté ONV, aby provedli hodnocení celé akce a stanovili cesty pro tuto činnost do budoucnosti. Ze schůzky vzešlo usnesení konat propříště hovory s mládeží v každé obci se zaměřením hlavně k místní problematice. Podle těchto zásad byly konány další hovory napodzim t. r.

Dne 24. 10. 1973 se odbývaly hovory v Krašovicích v hostinci Jednoty. Vedle 23 mladých se schůzky účastnili zástupci stranické organizace národního výboru a společenských organizací. Při hovorech projeví mladí celkem malou aktivitu.

Slavnostní schůze NV:

V pátek dne 20. 4. 1973 byla konána slavnostní schůze národního výboru v Krašovicích za přítomnosti 143 občanů. Na schůzi bylo provedeno seznámení občanů o umístění obce v soutěži „Západočeský kraj pevná hráz socialismu a míru“. Naše obec se umístila ve 2. soutěžní skupině (v této skupině soutěžily obce od 300 do 500 obyvatel) na třetím místě s finanční odměnou 25 000 Kč za výsledky soutěže v roce 1972.

Po programu chůze vyhrávala k poslechu a k tanci dechová hudba Trnovanka.

Z poukázané odměny je možné použít určitou částku peněz (maximálně do 10 %) na pohoštění. Této možnosti bylo poprvé použito i zde. Maso ze tří vepřů bylo použito k výrobě jaternic, které roznesli poslanci MNV do všech rodin v obci po jednom kusu na osobu (dále k výrobě tlačanky), zbytek byl vyuzen.

Jako hosté se slavnostní schůze zúčastnili: předseda MNV Mrtník s. Václav Jabornický, tajemník téhož NV s. Václav Pašek, náměstek ředitele ZKZ v Horní Bříze s. Jaroslav Kříž z Horní Bělé a předseda CZV KSČ ZKZ v Horní Bříze s. Oldřich Fráhs.

Po oficiální části následovala zábava při dechovce. Bylo to hezké zakončení účtování výsledků dobrovolné práce našich občanů za uplynulý rok.

Při této příležitosti se vtírá myšlenka, kde je příčina proč občané naší obce, ale i v okolí v celém našem okrese, v celém státě dávají část svého volného času pro všeobecně prospěšnou práci, proč se rozmohlo závazkové hnutí, přičemž jen část za odpracované hodiny je možno – podle zásad akce Z – platit, další část je vykonávána zdarma. Tato akce Z (z= zvelebování) je v našem státě v činnosti od r. 1948. Zpočátku byla stanovena zásada, že pro tuto činnost akce Z nesmí být odčerpáván stavební materiál, který je potřeby na plánovanou výstavbu. Bylo tedy používáno materiálů z místních zdrojů (oprava cest, úprava prostranství, vysazování stromů apod.). Později, kdy bylo více stavebního materiálu, který nebyl limitován, změnil se i charakter akce Z tak, jak je známo z dosavadní

praxe. A proč tedy dobrovolná účast občanů na těchto akcích. Odpověď na tuto otázku dává základní marxistická kůže, že totiž vědomí je podmíněno bytím. Mají-li občané našeho státu zaručeno, že z práce, kterou vykonávají v zaměstnání, mohou být slušně živi, nemají-li strach, že o práci přijdou (a tudíž i o obživu – jako to bylo v kapitalistické 1. republice) mohou dát a také dávají (na podkladě těchto jistot) část svého volného času ve prospěch všech, ne prospěch společnosti. Tak vznikají díla nebývalé hodnoty, kterých si z mnoha příčin vážíme. Avšak ekonomické výsledky této akce nejsou jediné, by nejsou dokonce ani hlavním výsledkem celého tohoto snažení. A co že je tedy hlavním motivem? Určitě posun v myšlení lidu našeho socialistického státu, kdy jsme svědky toho, že řada lidí povýšila zájmy celospolečenské na úroveň zájmů vlastních, osobních. Kdyby totiž tohoto posunu v myšlení lidí nebylo, pak by se zcela zákonitě – dříve či později stalo, že by lidé nestačili ani na úkoly ekonomické. Je jisté, že toto vědomí a přesvědčení není zatím zafixováno ve vědomí všech lidí avšak v mnohých tomu tak je. A je radostné na této skutečnosti obzvláště to, že mezi těmi, kdo dávají své síly ve prospěch a k užítku všech, jsou i mladí lidé, jejichž počet rok od roku stoupá.

Žně v roce 1973 začaly 6. 8. a skončily 20. 8. Obilí bylo sklizeno kombajny SK4 a E 512 . Občané nezemědělci ani nevěděli o tom, že byly žně. Ano, velké změny se dějí v zemědělské výrobě. To dokazuje, že socializace vesnic – její uskutečňování byla jediné správná cesta, která byla nastoupena v roce 1949. Přes počáteční nepochopení vede údobí 24 let ve vývoji našeho zemědělství k hlubokému zamyšlení.

Sklizeň brambor začala 10. 6. Červnové a částečně i červencové deště způsobily, že úroda byla velmi dobrá. Ve zdejších ekonomickém celku uvádějí průměrný hektarový výnos 200q/ha. Větší část brambor byla sklizena tradičním způsobem, malá část kombajnem. O národní směně – 2. polovina měsíce září – se sešlo 43 brigádníků. Byly doby u nás – hlavně v době po založení JZD – že se scházelo na tuto práci více pomocníků než je uvedeno výše. Sklizeň brambor (u nás vybírání provádějí hlavně ženy starší nebo dokonce ženy přestárlé, které již dávno mají nárok na odpočinek. Pro ruční vybírání se brambory vyorávají vyorávačem. Stroj vyorá hlízy ze dvou záhonů. Hlízy se sbírají do proutěných košů (u nás zvaných nobloučnick) sypou se do vozu (někdy do pytlů) a pak se odvázejí.

V době mého dětství a mládí se brambory zaorávaly a vyorávaly pluhem – tzv. hákem. Při sběru brambor na jednom takto rozoraném záhonu pracovali dva lidé. Jeden sbíral hlízy, které byly na povrchu záhonu. Druhý z dvojice rozkopával motyčkou záhon a hlízy házel do ručáku. Nahnílé nebo poraněné brambory zůstávaly ležet na poli. Po skončení vybírání se pole vláčelo branami, pracovníci sbírali brambory, ukládali je zvlášť do pytlů. Tyto brambory se zkrmovaly.

Oprava školní budovy:

Byla zahájena v měsíci březnu za běžného provozu. Nejdříve byla odbagrována zemina z jižní a východní strany budovy, aby zde vznikl volný prostor jednak proto, aby k budově nemohla voda, dále z toho důvodu, aby byl umožněn příjezd do tohoto prostoru nákladním autem. Tato úprava byla záležitostí strojů.

Následovalo prohlubování dna sklepa o 40 cm. Vrstva zeminy ve sklepu bylo prokopávaná ručně, později se rozrušování zeminy provádělo sbíječkou – kompresorovou soupravou zapůjčil závod ZKZ – kaolinka v Kaznějově. Transporterem byla zemina vyvážena přímo do traktorové vlečky nebo do nákladního auta.

Dne 2. 8. – po předchozím jednání – nastoupilo na pomoc při opravě školy sedm zednických učňů (2. ročníku) n. p. Škoda v Plzni. Vede je mistr odborného výcviku V. Dezort.

Chlapci se střídali v práci po týdnu (následující týden chodili do školy). Mistr zůstal. Bydleli v jedné místnosti ve škole v 1. poschodí, stravovali se ve školní jídelně. Práci začali betonováním podlahy ve sklepu a omítáním stěn sklepa. Za dobu jejich pobytu (byli zde do 31. 5. 1973) zazdili všechna okna v celé budově, omítli a naštukovali všechny učebny a část chodby.

Po celou dobu pobytu u nás pracovali chlapci velmi dobře. Proti jejich chování nebyly vzneseny námítky. Dík za to patří především jejich mistrovi odborného výcviku.

Lůžka a lůžkoviny pro učně byly zapůjčeny správou internátu ZKZ v Horní Bříže. To byla hledané pomoc.

Dne 7. dubna bylo započato s opravou střechy. Tašky byly spouštěny dřevěnými žlaby přímo do valníku a ihned odváženy. Tesaři odstranili lato a začali pobíjet krov prkny. Prkna pro tento účet byla opatřena v podzimním období roku 1972 z pily v Žihli. Proložená byla urovnána na školní zahradě, aby alespoň částečně proschla. Pobíjení střechy prováděla skupina místních tesařů. Práce byla provedena odborně a včas (Václav Skala, Václav Pašek, Josef Holub).

Současně s omítkami byla prováděna komplexní elektrická instalace (Jan Duchek a Zdeněk Pašek). I tyto práce jsou provedeny kvalitně.

Práce byly organizovány tak, že se pracovalo vždy v jedné učebně, která byla volná, po skončení se do upravené učebny přestěhovali žáci a práce byly prováděny v další učebně. Do konce měsíce června byla provedena výměna všech oken, provedeny omítky ve všech učebních a na chodbě v 1. Poschodí. V té době vystřídali učně zedníci zdejší. Byli to soudruzi: Jaroslav Vébr, Stanislav Kybic, Vlastimil Penc, Jaroslav Karlovec, který vedle běžných prací zednických provedl odborně veškeré práce obkladačské, dále pak poslanec MNV František Pašek, Josef Ježek, Antonín Pašek a Jindřich Beránek.

Projekt opravy školy vypracoval s. Antonín Pašek, člen rady a předseda komise pro výstavbu instalaci vody provedli soudruzi Josef Kovářik a člen rady MNV Jaroslav Šubrt.

Práce klempířské prováděli: František Pšek st. a Václav Janouškovec.

Celou budovu pokryl eternitem s. Bohumil Holub, pokrývač – důchodce z Tlucné.

Parkety v učebnách, tělocvičně a v jídelně položil František Zelenka z Trnové.

Trubkové lešení bylo zapůjčeno z okresního vlastivědného muzea v Mariánské Týnici u Kralovic. Další sádu lešení zapůjčil závod Lachema v Kaznějově.

Instalaci ústředního topení provedli pracovníci okresního stavebního podniku v Plasích, kotel instaloval Miroslav Kraus, instalatér z Trnové.

Ve dnech 11. – 17. června byla provedena omítka. Vedoucím skupiny omítkářů byl Jaroslav Kraus z Mrtníka. Práce – jádro i vlastní omítka – byly konány po plné dva dny, jinak se pracovalo až po skončení denní směny. V neděli dne 17. 6. bylo lešení rozebráno a odvezeno.

Při této náročné práci byla ve stálé permomenci obě nákladní auta NV. Jimi byl dovážen cement, vápno, bílý a červený písek a ostatní potřeby. Auta v té době řídili: Václav Duchek, Josef Urban, Miloslav Pašek poslanec MNV a Jiří Brandtl.

Odborný dohled nad celou adaptací prováděl předseda komise pro výstavbu s. Antonín Pašek.

Denním dozorem a organizační práce, jakož i vedením písemné dokumentace byli radou NV pověřeni soudruzi Jaroslav Kubíček a František Pašek.

I když velká většina našich občanů splnila svoji občanskou povinnost, obzvláště je třeba ocenit pracovní obětavost našich starších spoluobčanů – důchodců, kteří od počátku – podle sil a množství – pracovali denně buď půl dne nebo celý den. Byli to tito soudruzi: Karel Dobrý, Václav Kybic, Václav Duchek, Jan Duchek, Josef Pech, Josef Nový, Václav Urban a Landa Rudolf.

Hodně starostí měl předseda a tajemník národního výboru a finanční komise.

Oprava školy se stala záležitostí celé vesnice. Pracovalo se denně, po směně pozdě do večera, v sobotu po celý den, v neděli dopoledne, častokrát i v neděli odpoledne. Pracovalo se svědomitě. Při skopávání omítek ve třídách tolik prachu, že neviděl jeden druhého. Bylo třeba překonávat řadu nepředvídaných překážek. Zkušenosti a fortel našich lidí zdolal i tyto potíže a překážky.

Podarilo se vykonat prospěšné a potřebné dílo. Od roku 1889 to byla první generální oprava, která byla na školní budově provedena.

Pro budoucí pokolení budíž zachován přehled o tom, kteří z našich občanů a v jaké míře se opravě škole podíleli:

Čp.	Jméno	Počet hodin	čp.	Jméno	Počet hodin
3	Nový Josef	1 112	19	Duchek Václav	579
4	Pech Josef	209		Duchek Václav ml.	242
6	Karlovec Lad. ml.	4	20	Duchek Václav	47
7	Karlovec Jaroslav	208	21	Knedlík Zdeněk	61
8	Beránek Jindřich	107	23	Mertl Miroslav	31
12	Týr Jaroslav st.	50	24	Kroft Josef	43
	Týr Jaroslav ml.	45		Plíšťil Josef	60
	Týrová Jiřina	265		Plíšťilová Marta	4
	Týrová Irena	2	25	Pašek Karel ml.	180
14	Tagl Jaroslav st.	19		Pašek Jaroslav	153
	Tagl Pavel	6		Pašková Zdeňka	8
15	Pašek Václav	274	27	Pašková Anna	8
	Karlovcová Václava	6	30	Mádrová Anna	102
17	Pašek Jaroslav	5	32	Janouškovec Jan	79
18	Mach Jaroslav	50		Janouškovcová Marie	14
32	Janouškovcová Jitka	6	53	Chocholatá Marie	19
33	Beneš Lad. st.	17	56	Janouškovec Jiří	113
	Beneš Lad. ml.	18		Janouškovcová Hel.	4
	Beneš Václav	34	58	Kapr Josef st.	207
	Beneš Pavel	125		Kapr Josef ml.	137
34	Skala Václav st.	133	59	Janouškovec Václav st.	232
	Skala Václav ml.	51		Janouškovec Václav m.	7
	Holub Josef	116		Janouškovcová H.	4
37	Urban Josef	53	61	Schaffer Oldřich	167
40	Kováříková Jaroslava	6	62	Kubíček Jaroslav	1 085
41	Hanzlíček Vlastimil	86		Kubíčková Mil.	3
42	Landa Rudolf	214	63	Cinková Jaroslava	6
44	Pašek Miloslav	128	64	Dobrý Karel st.	301
	Švamberk Zdeněk	89		Klik Vlastimil	23
	Švamberková Anna	7	65	Karlovec Karel	104
46	Pokorný Jaromír	23	66	Kieswetter Petr	17

47 Vynáhlovský Karel st.	77	67 Urban Václav	191
Vynáhlovský Karel ml.	140	69 Černý Karel	124
48 Reich Vlastimil	30	71 Klik Václav	69
51 Duchek Jan st.	997	72 Pašek Miroslav	56
Duchek Jan ml.	397	Svoboda Jiří	21
52 Weber Jaroslav	202	Svobodová Ludmila	3
53 Chocholatý Jan	40	73 Ježek Josef	166
Chocholatý Pavel	32	99 Drofa Josef	20
74 Pašek František	166	Fírt Václav	64
Pašek Zdeněk	1 148	100 Pechman Václav	122
77 Pašek Antonín	287	Pechmanová Anna	262
78 Kybic václav	903	Penc Vlastimil	209
Kybic Stanislav	222	101 Štál Josef	53
Kybicová Marie	24	102 Černý Josef	9
79 Kovářik Jaroslav	95	Černý Jiří ml.	22
80 Věbr Miroslav	47	103 Hnát Josef	127
Věbrová Marie	26	104 Pašek Vlastimil	105
Věbr Václav	20	105 Henžlík Josef	127
81 Tupý Jaroslav st.	121	Henžlíková Marie	4
Tupý Jaroslav ml.	10	106 Urbanová Miloslava	6
82 Brandtlíková Jarm.	140	107 Tobiáš Jiří	104
82 Brandtlík Jiří	381	Tobiáš Václav	47
83 Kovářik Josef	381	109 Bittermann Mil.	4
84 Kovářik František	55	Lasička Zdeněk	138
Kováříková Vlasta	6	110 Vodička Stan. st.	58
87 Šváb Jaroslav st.	103	Vodička Stan.	51
88 Karlovec Josef st.	53	111 Kožíšková Hana	11
Karlovec Josef ml.	41	Kožíšková Marie	5
89 Brandtl Stanislav	132	112 Dobrý Karel ml.	96
Brandtl Jiří	70	113 Brandtl Václav ml.	96
95 Šubrt Jaroslav	215	114 Pašek František st.	234
Šubrtová Olga	4	Pašek František ml.	245
96 Kovářiková Irena	4		

Finanční hospodaření NV v Krašovicích za rok 1973:

Plán příjmů a výdajů nárok 1973 činil 765 000 Kč

Ve skutečnosti příjmy činily 797 000 Kč

Fond rezerv a zdroje k 31. 12. 56 549 Kč

V roce 1973 byla k dispozici částka 854 291, 22 Kč. Tato částka se skládá jednak z vlastních příjmů NV, které činily 112 391,05, dále z dotace, která činila 741 900 Kč.

Vlastní příjmy MNV:

Z finanční rezervy roku 1972 57 699 Kč

Z daně z příjmu obyvatel 1 168,20

Z daně zemědělské 477,00

Z daně domovní 9 311

Z příjmů za stravné ve školní jíd. 36 744,55

Z poplatků za psy 1 860

Ze správních poplatků 417

Z příjmů MH 2 296,53

Z poplatků místní 363

Z nahodilých příjmů 1 228

Z úroků v bance 726,05

Vlastní příjmy celkem 112 391,05 Kč

Dotace z ONV sestávala:

Plánovaná ve výši 160 300

Mimořádná na rekonstrukci ZDŠ 515 000

Mimořádná na zakoupení nábytku pro ZDŠ 35 000

Mimořádný příspěvek na stravování ž. 4 100

Odměna v soutěži NV 25 000

Odměna za kulturní soutěž 2 500

Celková dotace činí 741 900 Kč0
 Plán výdajů činil 765 800 Kč
 Skutečné výdaje za rok 1973 754 028
 Čerpání výdajů podle kapitol:
 Kapitola doprava 5 612,30
 Kapitola vodní hospodářství 3 500
 Kapitola požární ochrana 4 040
 Kapitola veřejného osvětlení 11 879,40
 Kapitola příspěvky organizacím 6 300
 Kapitola příspěvky organizacím 6 300
 Kapitola kultura 9 352,37
 Kapitola práce a soc. věci 3 700
 Kapitola správa NV a poslanci 48 003,27
 Akce Z rekonstr. ZOŠ 519 039,91
 Akce Z- topný kanál MŠ 12 970,60
 Výdaje celkem 754 028,43 Kč
 Zůstatek účtu v SBČS k 31. 12. 1974 činí 100 262,62 Kč

Osvětová činnost v obci:

Byla prováděna podle jednotného kulturně výchovného plánu. Ten byl sestaven podle zkušeností z minulého roku a podle požadavků jednotlivých složek v obci. Práci řídila školská a kulturní komise NV se svým orgánem osvětové besedy.

Za rok 1973 bylo prosloveno 12 přednášek – účast 219 osob. Bylo provedeno 17 zájezdů do krajského oblastního divadla v Plzni, z toho 10 zájezdů pro dospělé (378 občanů) a 7 pro děti (315).

Bylo uskutečněno 82 filmových představení, kterých se účastnilo 2 118 osob. Průměrná účast 26 osob. Během roku 1973 bylo uskutečněno 12 tanečních zábav, kterých se účastnilo 1 312 osob.

Zahájení Měsíce čsl. sovětského přátelství bylo provedeno tradičním způsobem. U pomníku padlých byly postaveny 2 stožáry na vlajky. Lampionového průvodu se účastnilo 245 osob.

Osm besídek bylo věnováno těmto výročím: 25. výročí Února MOŽ, 103. výročí narození V. L. Lenina, 56. výročí VŘSR. Na těchto besídkách byla účast 250 osob.

V obci pravidelně pracuje rozhlasový kroužek. Spolu s ním pracuje kroužek názorné agitace. Velkou pozornost věnoval tento kroužek plnění úkolů v akci Z. Za rok byla skříňka 29x obměněna.

Spolu s SSM byla konána beseda nad kronikou.

Knihovna byla v roce 1973 přemístěna do nové místnosti v budově MNV. V knihovně je 1455 svazků.

V roce 1973 byla při obecné kronice založena dokumentační část. sestává z dokumentů písemných a fotografických.

Zatím nejstarší písemný dokument je z 1. 11. 1897.

Dokumentační materiál je číslován a veden ve zvláštním sešitu, který tvoří nedílnou součást obecné kroniky.

Dne 11. 12. 1973 byla konána v Horní Bělé schůze jednotných zemědělských družstev v Bučí, Dolní Bělé, Horní Bělé a Nekmíře, kde družstevníci rozhodli, že od 1. 1. 1974 začnou hospodařit v tomto novém uskupení.

Na závěr roku 1973:

Zase je jeden rok za námi. Rok 1973.

Nebyl špatný a myslím, že na něj budeme vzpomínat v dobrém. Lecos bylo o něm vpředu napsáno, lecos bude pověděno o něm ještě později. Proto i já si troufám s novoroční úvahou.

Pokud čas a práce dovolují, chodím po cestách po svém rodném kraji, sbírám a třídím myšlenky. Cestou do Kostelního lesa chodívám kolem trigonometrické značky s velkým kamenem, který ležel v poli a který nepřekážel pluhům taženým koňmi a kravami. Potom přijely na pole traktory, kámen obnažily – teď už překážel, podkopali jej, zapřáhli do lan a odtáhli do míst nejvyššího místa, aby snad další století byl svědkem změn, které se budou dík kolem.

Mám rád pohled od tohoto kamene. Od severovýchodu za lesem stoupá hlavně v podvečer šedý dým z kaznějovské chemické továrny a ztrácí se nad korunami stromů, zatím co k severozápadu se táhne údolí k Bučí, Loze a dále obsáhneš zrakem proužek silnice ke Dražní. Západně stoupá svah od Tlucné k Horní Bělé a za pěkného počasí vidíš na obzoru několik osamělých borovic až kdesi za Špankovem v polesí Kostelíky. Od Trnové zarůstá „mrtvá cest“ – mrtvá, proto, že po ní vozili mrtvé na krašovický hřbitov z Trnové v době, kdy ještě nebyla silnice mezi těmito dvěma obcemi. Západně běží cesta k Nekmíři, po které jsme jako děti chodily denně pěšky za vzděláním do Všerub. Přes Nekmír, kde v místě „na smrtelnici“ bojoval s hrstkou svých vojáků Jan Žižka z Trocnova.

Když se zamýšlíme nad historií našeho národa, tak jsme těch bitev podstoupili moc. Některé jsme také prohráli a některé porážky zanechaly těžké šrámy ve vědomí lidí. Ale nikomu se nikdy nepodařilo nás pohřbít, udělat nad námi kříž, jak říká ve svém jednom článku Julius Fučík. Ti, kdo nás pohřbívali, jsou sami dávno mrtví.

A ještě jedna věc, když jsme kdy prohrávali bylo to zpravidla vždycky, zradou než nedostatkem statečnosti. Spíše proradnosti a také, když se nepřítelům podařilo zvíkat naši víru ve vlastní síly. Když jsme přestali být jednotni, když se část národa – ta panská – začala hrbit před cizáky, když jsme se dali na čas někým oklamal a ustali v báčlosti. Pokaždé jsme pak zvítězili, když jsme měli vše ty, kterým bylo možno věřit a když jsme zůstali jednotni a svorní.

Zkušenosti z života generací se přenášely z pokolení na pokolení a to tvořilo to, čemu se říká paměť národa. To není nic samoúčelného, co by mělo sloužit sentimentálnímu vdychání po minulosti.

To je přítomnost minulosti v nás samých. Smysl toho krásně vystihl Alois Jirásek, když ve svém jednom projevu v Hronově odpovídal na otázky, proč psal své knihy: „Cítil jsem že také třeba pohlédnout do naší minulosti, neboť dnešku plně neporozumí, kdo nezná včerejška“, obnovil paměť minulých dnů a tou osvěžit a posílit a třeba i k svatého hněvu rozvítit, je smyslem nutno i při všem snažení moderním, při veškeré snaze po světě a pokroku, jež jsou tou naší přední zbraní a pavézou“.

Co prožili v minulosti naši předkové, co vytvořili co jsme prožili v dřívějších dobách my, o co jsme usilovali, k čemu jsme svým přičiňováním a svojí prací položili základy, co jsme rozmnožili svou vlastní prací, to je dědictví, které neseme v sobě a které předáme našim nástupcům, aby oni na nastoupení cestě pokračovali. A je třeba říci, že socialismus, který budujeme, ať se to komu líbí nebo ne – je výsledkem práce našich ruku a našich mozků. Pochopitelně, že jsme dělali chyby. Jenom ten, kdo se jenom díval, chyby dělat nemusel.

Před takovými lidmi, kteří stáli stranou a kteří měli pro naši práci jen odsouzení a slova úsměšků, před takovými lidmi odmítneme skládat účty z toho, co bylo vykonáno.

Přibývající léta i zkušenosti naučí člověka jasně vidět běh života. Naučí jej srovnávat co bylo kdysi a co je dnes, jak se žilo dřív a jak žijeme dnes, naučí jej spravedlivě zkoumat a vážít všecko, co je kolem něho a nedopustí, aby všelijaké povrchní nálady a nepoučitelná domýšlivost převládly nad rozumem.

Abychom šli správnou cestou, k tomu máme kompas, jak poznávat pravdu a orientovat se ve složitostech dnešního světa. Nechci se pouštět do dlouhých úvah, jenom připomínám, že nejpokrokovější věda je naše věda socialistická, která je spjata se jmény Marx, Engelse, Lenina.

Kaličí vod to popírají. Kolik se jich už vystříдалo u vesla ve své ubohé snaze postavit se proti těm velikánům, jejichž geniální odkaz se snaží desítky let opravovat, reformovat a zhasit ostří.

A přestože toto jejich úsilí nevede k ničemu, objevují se stále nové a nové kandidáti tohoto marného počínání, kteří se pokoušejí prokázat neudržitelnost vědeckého socialismu i toho, co už je pevně zakotveno na celé polovině naší zeměkoule na věčné časy.

K tomu my patříme.

A patříme k tomu už přes půl století. Však si to také každý rok připomínáme. Tenkrát v květnu v roce 1921 562 delegátů v karlínském Obecním domě zavedlo ruku pro tento náš dnešek a určilo tak cestu, po které jdeme. Proti bylo jen 7. Ani to byli, kteří určili dějiny našich příštích dob.

A přece se naši a stále nacházejí lidé trpící zaslepeností, kteří nenacházejí na naší republice nic dobrého.

Náš lid, naštěstí nikdy nedal na tluchuby a nakonec vždycky setřásl ze sedla ty, kteří se snažili vetřít do jeho přízně, přičemž z hloubi duše lidem pohrdati.

Rok 1973 je za námi. Ano, byl to dobrý rok. Svědomí světa vyslovilo touhu po míru, kterou vyjádřilo ústy z nejpovolanejších. To přijali s vděčností i lidé naši malé obce. Radost nad tím projevili činy. Svědectví o tom dává opravená škola. Ano, buduj vlast – posílíš mír.

Zemřeli:

- 1) Benediktová Helena, nar. 21. 8. 1889, zemřela 6. 7. 1973.
- 2) Cinková Terezie, nar. 5. 8. 1891, zemřela 31. 1. 1973.
- 3) Koudela Ludvík, nar. 13. 9. 1903, zemřela 30. 7. 1973
- 4) Mach Jaroslav, nar. 1. 12. 1907, zemřela 7. 4. 1973.
- 5) Široká Barbora, nar. 1. 3. 1898, zemřela 24. 6. 1973.

Čest jejich památce!

V Krašovicích v prosinci 1973.

K. Karlovec

1974

V zápisu za rok 1973 je uvedeno, že zima v roce 1973 byla z nejmírnějších, jakou kdo u nás vůbec pamatuje. Podobné konstatování je možno uvést i za rok 1973. Sníh napadl asi podvakrát, v krátké době však roztál. Dva menší mrazy (do -10°C) byly zaznamenány v lednu 1974, jinak se teplota pohybovala vysoko nad normálem dlouholetých průměrů. Špačkové přiletěli již koncem února, skřivani ještě dříve.

Celkem možno říci, že rok 1974 se zapsal jako velmi pozoruhodný svými extrémními poměry v počasí. Jeho poslední měsíc dovršil sérii zvláštností a extrémů tím, že byl (podle novinových zpráv) druhým nejteplejším prosincem za posledních 200 let, kdy se v pražském Klementinu provádí soustavné pozorování počasí. Podle tamních zpráv jej předstihl pouze prosinec r. 1934, který byl ještě o půl stupně teplejší.

Negativně odchylné se vzhledem k 200 letému teplotnímu normálu ukázaly letní měsíce červen, červenec a říjen 1974 vždy téměř o -2°C . přesto celoroční průměr teploty dostal nakonec díky převažujícím vysokým kladným odchylkám hodnotu 10,8 stupně, což je rovněž po roce 1934 druhý případ s nejvyšší kladnou odchylkou celého 20. století.

Rovněž ve srážkách zaznamenal rok 1974 některé vysoce extrémní zvláštnosti. Po více než tříletém suchu, které se velmi nepříznivě projevilo i u nás v poklesu spodní vody se celostátně zvýšily srážky nad normál. Vcelku dosáhly 112 % předchozích průměrů. V českých krajích spadlo průměrně 760 litrů vody na 1 kilometr čtvereční (podle novinových zpráv).

Suché a teplé jarní počasí uspíšilo jarní polní práce, které započaly počátkem března už v našich podmínkách, zatímco na Králově hradecku již 15. 2.

Výdatné deště začaly v měsíci červnu, pokračovaly přes oba prázdninové měsíce, takže z dovolených, prázdnin a rekreací a podobných vymožeností dnešní doby mnoho nebylo. Deštivé počasí vyvážilo zase jiné nedostatky posledních let, hlavně pokud jde o spodní vodu.

Rok 1974 byl rokem, kdy si zase po letech přišli na své houbaři.

V této souvislosti lze pozorovat zvláštní úkaz. Za mého dětství a mládí sbírali lidé z hub pouze hříby, lišky, máselnice, křemenáče napodzim pravé hnědé klouzky, tu a tam někdo sbíral špičky, které rostly na mezi, děle pak zelenky a havelky.

Dnes je jinak. Lidé se učí znát i ostatní druhy hub, sbírají je, upravují k jídlu ve stavu čerstvém nebo je suší, konzervují na zimu různými způsoby.

Naproti tomu zůstávají stále ti z nás (a jsou to hlavně starší lidé), kteří hledají a sbírají pouze ty houby, jak je uvedeno výše).

V letech úrodných na houby, vykupuje tento produkt Jednota. O prázdninách roku 1974 rostlo hodně hub. Od jarních májovek – zde se jim říká jiriny a sbírá jen několik málo lidí – až po všechny ostatní druhy. Ukazuje se – a rok 1974 to plně potvrdil, že podhoubí i přes několik předcházejících suchých let v minulosti nevyhynulo, ale přečkalo přes nepříznivé podmínky do času podmínek příznivějších.

A že se najde tolik hub nyní oproti létům před 40 – 50 lety? To je přirozené z toho důvodu, že tenkrát nechodilo po lesích tolik houbařů jako je tomu dnes. Do lesů na našem okrese přijíždí na soboty a neděle, v době dovolených i ve dnech ostatních lidé ze široka z daleka. Značky auto dokazují, že 100 i více km ujetí za uspokojením houbařské vášně není žádná zvláštnost.

V důsledku přeháněk v době květu ovocného stromoví byl předpoklad ke slabší úrodě ovoce. To se ukázalo správným. Srpnové krupobití zničilo pak i to, co na stromech vůbec bylo.

V roce 1974 byla rovněž slabší úroda borůvek i brusinek. Lépe vyšly úroda druhých brusinek, kterým staří říkali „náclavky“. Těch byla velká úroda, plody v důsledku trvajících dešťů byly obzvláště velké. Pro nedostatečný sluneční svit však tyto brusinky pozdě dozrávaly. Lidé je sbírali ještě v prosinci 1974 – ta ještě v lednu 1975, kdy kroniku za tento rok dopisují.

Na straně 292 z této kroniky popisují krupobití roku 1971. Uvádím, že intenzita krupobití byla takového rázu, že nikdo v obci větší pohromu tohoto druhu nepamatuje.

Žel, že krupobití z roku 1971 nelze co do účinnosti srovnat s tím, které postihlo celý náš okres v srpnu 1974.

Tento srpnový den byl oproti předchozím dnům tohoto měsíce od rána slunný a teplý. Vál východní vítr, který k večeru zesílil a přehnal od východu černé mraky. Kolem 17. hodiny se směr větru změnil na západní. Nastala bouře, která přihnala od západu mračna plná ledu a krup. Z mračen bylo slyšet hukot jako když jede dlouhá kolona tanků. Asi 12 minutová živelná pohroma přinesla velikou zkázu.

O výsledek? Zničená úroda, která slibovala být nejlepší za poslední léta. Otlučené listy ovocných stromů stromů odnášely přívaly vod.

Ve srovnání s tím, co se dělo v jiných místech okresu, to zde nebylo ještě tak zlé.

Když se druhá den po živelné katastrofě upřesňovaly škody, které krupobití způsobilo, ukázalo se, že byl postižen celý okres Plzeň – sever v šířce pruhu 10 – 12 km od Úněšova přes Hvozď, Kaznějov, Plasy, Kralovice, Kozojedy, Chříč a dále do okresu Rokycany a částečně i do okresu Rakovník.

Západním směrem od nás byly postiženy některé obce okresu Tachov a Karlovy Vary. Z titulu své funkce jsem druhý den objížděl celou postiženou oblast našeho okresu. Největší zkázu jsme zaznamenali v Číhaně a ve Hvozdu, kde jak nám svědkové přírodní pohromy uváděli – padaly kusy ledu které dosahovaly velikosti mužské pěsti. Led rozbíjel na návětrné straně nejen sklo v oknech, tašky na střechách, ale i šablony silného vlnitého eternitu na zemědělských objektech (konkrétně ve Hvozďě). Obilí ve zmíněném koridoru bylo přibito k zemi, zrna byla úplně vymláčeno. Ztráty krupobitím způsobené byly odhadnuty na 2 527 vagónů, což je dodávkový úkol celého okresu Plzeň – sever na státní nákup.

Při jízdě po silnicích v lesích v postižené oblasti byla celá vozovka pokryta v souvislé vrstvě jehličím či lupením podle toho, o jaký lesní porost šlo.

Krupobití způsobilo ztráty na obilí, ovocných stromech, značné škody byly způsobeny na budovách. Po krupobití nacházeli myslivci zhaslou zvěř.

Kroupy způsobily škody: na karoseriích osobních automobilů. Na některých místech došlo i ke zranění osob, pokud je pohroma přistihla venku.

Pro včasné odstranění škod na budovách byl na okrese po dobu potřeby blokován stavební materiál, který byl dodáván do míst, která byla postižena. Pomohl i KNV v Plzni, když vlastní zdroje okresu nepostačovaly.

V důsledku kalamity splnil okres dodávkový úkol v obilí na 82 %.

Zemědělské závody (družstva i statky) těch míst, které nebyly postiženy přírodní katastrofou, nabídly závodům postiženým zdarma silážní hmotu, aby se alespoň částečně zmírnil účinek katastrofy.

Ztráty způsobené krupobitím nahradila pojišťovna všem v té výši, do jakého průměru výnosu byly plochy pojištěny. Výnosy v roce 1974 však byly daleko vyšší než hektarové výnosy, na které byla pojistná smlouva uzavírána.

Krupobití rozbilo i nať bramborových porostů. Přesto úroda této plodiny byla všude velmi vysoká. Stejně tak tomu bylo i ve zdejším spojeném hospodářském celku. Ze značné úrody brambor vznikaly určité starosti s jejich odbytem. Zemědělci volají po bramborárně. Avšak úkoly jiné a snad i naléhavější – oddálí výstavbu bramborárny na dobu pozdější.

Akce Z:

Při opravě budovy ZDŠ v roce 1973 bylo do tohoto objektu zavedeno ústřední topení. Protože kapacita kotle pro vytápění budovy ZDŠ nebyla plně využita, bylo rozhodnuto napojit na toto ústřední topení i školu mateřskou. A tak od počátku topného období v roce 1974 – 75 je MŠ napojena na ústřední topení z hlavní školní budovy. Odborné práce (projekt a instalaci radiátorů provedl okresní stavební podnik Plzeň – sever, pomocné práce – výkopy, vybetonování trasy vedení, utepení tepelného vedení apod. – bylo provedeno svépomocí). Hodnota tohoto díla činí 76 000 Kč, náklady 53 000 Kč. Na této práci bylo odpracováno 1 554 hodin, zdarma 438 hodin, z toho mládeží 21 hodin.

Další akce v obci:

Je to v první řadě úprava proluky po demolicí bývalého čp. 41, kde je plánováno provést v roce 1975 parkovou úpravu. Členové místní skupiny Socialistického svazu mládeže vybudovali v roce 1974 podezdívku pro rámový plot na severní a západní straně parcely. Zemina, která byla přivezena od školy, byla buldozerem rozhrnuta po celé ploše. Byla vyspravena omítka u stodoly východním směrem od parcely, aby i okolí budoucího parku bylo po stránce estetické na výši. Novou hradbu slíbil provést do májových oslav v roce 1975 i p. Mádr, majitel domu č. 2.

Při úpravách parcely v roce 1974 byla vytvořena hodnota díla ve výši 7 959 Kč, vynaložené náklady (písek, cement, kumy, rámy s pletivem, práce buldozeru) 302 Kč. Bylo odpracováno 311 hodin, z toho mládeží 227 hodin, zdarma 311 hodin, z toho mládeží 227 hodin.

Za předpokladu, že se podaří uskutečnit záměr, který byl pro úpravu tohoto místa přijat, bude to důstojný objekt, který připraví občané naší obce k 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou.

Při úpravě opěrné zdi u pomníku padlých před školou byla vytvořena hodnota díla 8 998 Kč, vynaložené náklady činily 2 228 Kč, odpracováno bylo 266 hodin – všechny zdarma. Pro rok příští 1975 je plánována generální oprava památníku obětem 1. a 2. světové války, protože socha vojáka svojí vahou způsobila vychýlení celé nosné plochy. Proto vsvíslá nosná plocha bude rozebrána, znovu vybudována a aby se v budoucnosti zamezilo případnému novému vychýlení, bude socha podezděna.

V souvislosti se zaváděním ústředního topení do školy mateřské byly v tomto objektu provedeny ještě další vnitřní úpravy (vybudována odpočívárna pro děti z někdejšího soukromého bytu, provedeny další změny uvnitř), přičemž je vypočtena hodnota díla ve výši 34 697 Kč, vynaložené náklady činily 21 585 Kč. Odpracováno bylo 1 166 hodin, z toho zdarma 57 hodin.

Při běžné úpravě na hřbitově bylo odpracováno 18 hodin.

Při provádění meliorací na pozemcích JZD mezi cestami z „husí jámy“ k tatínské silnici a cestou od hřbitova ke „kostelnímu lesu“, kteréžto meliorace byly prováděny ve 2. polovině roku 1974 a jejichž dokončení je plánováno na dobu 1. čtvrtletí 1975, byla vyhrnuta rýha od hlubinné studny, která slouží potřebám vepřína, ke hřbitovu – po jeho jižní části a současně položeno vedení z umělé hmoty. Po dohodě s JZD bude přívod vody na hřbitov zajištěn od roku 1975 tímto způsobem. Je to jistě rozumné opatření, protože studna na hřbitově má v poslední době prameny málo vydatné, pumpa trpěla častou poruchovostí a těžko se sháněli řemeslníci na její opravu.

Starší lidé, kteří přicházejí zalévat květiny na hrobech svých zemřelých, byli do této doby nuceni nosit vodu z potoka, ze školy nebo žádat o vodu v domech občanů pod hřbitovem. Toto přivítají nejen občané místní, ale i z Bučí, Tatiné a Trnové. Výkopem rýhy a položení přípojky od zdroje na hřbitov byla vytvořena hodnota díla 25 000 Kč, vynaložené náklady 4 071 Kč. Ze 181 hodin, které byly pro tento účel odpracovány, bylo 40 hodin zdarma.

V roce 1974 bylo ještě pokračováno při venkovních úpravách okolí školní budovy takovými úpravami, které nebylo možno provést v roce 1973. Při těchto úpravách bylo vytvořena hodnota díla ve výši 6 784 Kč, vynaložené náklady 3 481 Kč. Odpracováno 296 hodin.

V roce 1974 byla tedy v naší obci vytvořena hodnota díla za 89 384 Kč, přičemž vynaložené náklady činily 36 167 Kč, odpracováno 719 hodin, z toho mládeží 254 hodin.

Při úpravách rodinných domků a jejich okolí byla v naší obci v této oblasti vytvořena hodnota díla ve výši 116 442 Kč, přičemž bylo odpracováno 4 373 hodin.

Při pomoci zemědělství opravovali občané naší obce – nezemědělci – 1 649 hodin, z toho mládeží 418 hodin. Zdarma pracovali pro zemědělství členové mysliveckého sdružení při svozu a ukládání slámy.

I když vykonané práce za rok 1974 nedosahují, té hodnoty, které bylo docíleno v roce 1973 při opravě školní budovy, přesto i v roce tomto přibyla řada prospěšných hodnot, které staví naši obec do řady těch míst našeho okresu, kde občanům záleží na tom, aby se i na vesnici žilo lépe.

Kulturní život v obci:

Byl řízen podle jednotného plánu kulturně výchovné činnosti, který byl zpracován na základě zkušenosti v této oblasti z minulých let a podle požadavků jednotlivých složek NF v obci, které vyvíjejí kulturně výchovnou činnost.

Jednotný plán kulturně výchovné činnosti není jenom výčet akcí kulturního rázu, které se budou konat v obci, ale orientuje činitele té které složky na prostředky a cíle této činnosti, aby efekt působení na vědomí lidí byl co největší.

Za sestavení JPKVČ a jeho plnění v místech odpovídají školské a kulturní komise, které si podle povahy jednotlivých míst vytvářejí pomocné aktivity, z nichž je třeba na prvním místě uvést osvětové besedy

Je třeba ještě uvést, že k obsahu a náplni plnění JPKVČ v místech se vyjadřují stranické organizace ještě předtím, než tyto plány projedná a schválí rada příslušného národního výboru.

Na výroční schůzi osvětové besedy v Krašovicích konané počátkem ledna r. 1975, která hodnotila kulturně výchovnou činnost v obci za rok 1974 provedl předseda školské a kulturní komise v místě Josef Karlovec výčet kulturních akcí, ze kterých uvádím:

V obci bylo provedeno 8 přednášek, kterých se účastnilo 251 osob. V roce 1974 bylo uskutečněno 21 zájezdů do krajského oblastního divadla v Plzni. Jedenáct zájezdů bylo pro dospělé účastníky (účast 448 občanů). Pro děti to bylo 10 zájezdů, kterých se účastnilo 390 žáků obou typů škol. Celkem se z naší obce účastnilo tohoto druhu kultury 838 občanů. Zájezdy do plzeňských divadel se staly už tradicí. Autobus zaplňují i občané z okolních míst.

Na výroční schůzi osvětové besedy bylo konstatováno, že dobrou činnost v obci vyvíjel v roce 1974 filmový kroužek. Bylo uskutečněno 69 filmových představení za účasti 2 061 osob. Oproti minulým létům se návštěvnost na filmových představeních mírně zlepšila.

V roce 1974 bylo zde uskutečněno 8 tanečních zábav, kterých se účastnilo 810 osob. Z nejvíce navštívených zábav bylo ples SRPŠ a posvícenská zábava.

Měsíc československo – sovětského přátelství byl zahájen tradičním způsobem. Lampiónového průvodu, který prošel obcí od požární zbrojnice k pomníku obětem 1. a 2. světové války v předvečer VŘSR se účastnilo 210 osob (včetně dětí). Slavnostní projev o významu VŘSR přednesl předseda místní odbočky Svazu Čsl. sovětského přátelství Karel Joudal. Kulturní program připravili se žáky učitelé mateřské a základní školy.

Na zajištění akcí, pořádaných v MSCSP, se za vedení školské a kulturní komise MNV podílela odbočka SČSP v místě, obě školy a kroužek názorné agitace, který věnoval průběhu oslav patřičnou pozornost.

V obci pracuje a pravidelnou činnost vyvíjí také rozhlasový kroužek, který se hlásí každou sobotu se svým zpravodajstvím. Zveřejňuje usnesení rady, i pléna MNV, seznamuje s konáním filmových představení, vyslovuje blahopřání k významným životním jubileím našich občanů. Krom toho připravil rozhlasový kroužek 13 mimořádných relací k významným výročím jako např. k únorovým událostem v r. 1948, k MDŽ, Slovenském národním povstání, VŘSR i k příležitostem jiným. Po celý rok pracoval tento kroužek iniciativně a pravidelně.

S rozhlasovým kroužkem úzce spolupracuje kroužek názorné agitace. Ten zajišťoval ve vývěsní skříňce propagaci různých výročí. Velká pozornost byla věnována průběhu zvelebovacích akcí v obci a plnění celého volebního programu. Vývěsní skříňka, která je umístěna na stěně autobusové čekárny, byla za rok 1974 vyměněna 28x. Péči o tuto skříňku mají oba soudruzi, jak je uvedeno v zápise z minulého roku.

Kladně byla hodnocena ve zprávě výroční schůze osvětové besedy práce kronikáře a knihovnice místní lidové knihovny.

Během roku 1974 byly uspořádány ve škole dvě výstavy knih, kterých se účastnilo 150 osob.

V soutěži obcí, které se účastní okres Plzeň – sever v rámci soutěže okresů Západočeského kraje pod názvem „Západočeský kraj pevná hráz socialismu a míru“, byla naše obec hodnocena za práci v kulturně výchovné činnosti za rok 1974 1907 body.

Vyhodnocení soutěže národních výborů:

U příležitosti vyhodnocení soutěže obcí v plnění volebního programu za rok 1973 byla konána v pátek dne 12. 4. 1974 v sále Jednoty v Krašovicích plenární schůze MNV, které se účastnilo 143 občanů. Už tato účast svědčí o mimořádném zájmu voličů i mládeže o výsledek hodnocení obce v rámci okresu Plzeň – sever.

Výsledek hodnocení odpovídá úsilí, které bylo vynaloženo velikou většinou občanů naší neveliké obce při generální opravě školy v roce 1973.

První místo ve 2. skupině obcí okresu Plzeň sever (od 200 – 500 obyvatel) a finanční odměna ve výši 40 000 Kč, to je výsledek umístění obce v této soutěži.

V první části programu zhodnotil předseda MNV s. O. Schaffer průběh prací za rok 1973, vyzdvihl a ocenil pomoc občanů při opravě školy, zmínil se i o potížích které celou akci provázely. Zvláště ocenil práci našich důchodců, jmenovitě jim poděkoval, poděkoval s. Kubíčkově a s. Paškovi Františku, kteří zabezpečovali stavbu po stránce organizační, poděkoval řemeslníkům, ženám, mládeži a všem, kteří se jakýmkoliv způsobem na těchto pracích podíleli.

Potom ocenil práci občanů poslanec ONV a místopředseda ONV Plzeň – sever s. K. Karlovec. Poukázal na nutnost provedení opravy a jménem rady ONV poděkoval funkcionářům stranické organizace, funkcionářům NV a všem občanům obce za včasné provedení úkolu. Jménem rady ONV předal pak do rukou předsedy MNV diplom.

Pozdravné projevy přednesli i přizvaní hosté: s. Josef Růžička, podnikový ředitel ZKZ v Horní Bříze, jeho náměstek pro kádrové a personální činnosti s. Jaroslav Kříž z Horní Bělé.

Po občerstvení vyhrávala přítomným dechová hudba L. Piší, ve které účinkoval zdejší občan Miroslav Vébr.

Ukončení MČSP:

U příležitosti ukončení Měsíce československo sovětského přátelství byl předváděn členy místní skupiny SSM v Krašovicích za vedení Miroslava Vébra v sále Jednoty v Krašovicích velmi hodnocený kulturní program, který sestával z pásma básní a vhodných písní.

Hluboký umělecký zážitek, který vystoupení zanechalo ve všech přítomných, odměnili účastníci slavnostního shromáždění dlouhotrvajícím potleskem.

Po skončení vystoupení projevovali přítomní uznání účinkujícím a jejich vedoucímu. Zdůrazňovali, že místní umění připravit stejně hodnotný kulturní program - ba lepší než u těchto programů dovezených. Toto konstatování je jistě pravdivé a večer připravený ku příležitosti ukončení MČSP je toho dokladem.

Úprava koryta Tlucenského potoka:

V jarních měsících roku 1974 bylo přistoupeno k úpravě koryta Tlucenského potoka, jehož břehy (jsou zde na mysli břehy potoka pod obcí směrem k Trnové) byly upravovány naposledy v době hospodářské krize v 30. letech.

Tehdy nezaměstnaní naší obce káceli vrby a olše, které na březích potoka rostly, urovnávali koryto potoka a obkládali je drny. Za čas vzrostly tyto strany opět, voda narušila hráze, vyryla zákruty, podemlela břehy, celkem tvořil potok pěknou kulisu východní části obce. Zjara kluci řezali pruty vru i olši na píšťaly, v době 1. republiky, kdy v každém domku proletářských obyvatel chovali kozy, lámaly děti vrbové pruty, které sloužily jako krmivo pro tyto krásy chudých.

Předtím, než bylo započato s úpravou koryto potoků, které se pod obcí spojují, byla vybagrována náhradní stoka pod obcí přes louku pod mlýn do potoka, který vytéká z rybníka.

Poté byl odtok vody do starého potoka přehrazen a od jara r. 1974 proudí voda z obou potoků novou cestou.

Úpravu koryta prováděl bagrista se svým strojem, který začal pracovat v místě bývalé rokle a upravoval oba břehy potoka směrem ke vsi. Úpravou bylo navrženo po obou březích potoka množství zeminy, jejíž část byla nákladními automobily převážena do prohlubně v „roklí“ a koncem roce 1974, kdy tyto řádky píšu, leží na obou březích po celé délce potoka hromady zeminy, pařezy a kamení, jak bylo vybagrováno při úpravě toku potoka. Louka je znehodnocena hlubokými kolejemí. Po provedení úpravy bude nutno parno louku zorat, její povrch urovnat, aby mohla dávat žádoucí užitek.

Poslední záležitosti člověka:

Na závěr každého roku uvádím v kronice jména a osobní data těch, kteří zemřeli. Je to – jak se často ve smutečních projevech uvádí – železný zákon přírody, se kterým je nutno se smířit.

Do té doby, než vznikl nynější hřbitov – to je pravděpodobně rok výstavby zdejšího kostela – 1778 – pochovávalo se kolem kostela původního – menšího. Zřejmě prostor pro pochovávání zemřelých byl větší než místo mezi zdmi kostela a zdí v nynější podobě, protože na hřbitov v Krašovicích pochovávali vedle Krašovic také z Trnové, Bučí a Tatiné.

Záznam o tom, že kolem někdejšího kostela v Krašovicích byl hřbitov, nikde uveden není, přesto je tato záležitost potvrzena tím, že když asi v roce 1930 budoval Jaroslav Mádr lednici, tu při výkopu směrem ke kostelu byla objevena kostnice.

Dnešní hřbitov měl asi do roku 1960 jiný ráz než hřbitov dnešní, kdy smrky, které byly vykáceny z obvodu hřbitova, byly nahrazeny hradbou z pletiva.

Smrky, ohraničující obvod hřbitova, tvořily jeho hezkou přírodní kulisu. Pokud byly smrky mladé a byly zastřihávány po stranách a na vrcholu, potud byl hřbitov po estetické stránce na výši. Když však smrky vzrostly

a nebylo možné je pěstovat tak, jak tomu bylo dříve, bylo rozhodnuto o jejich odstranění. Krom toho se stávalo, že vichřice stromy vyvrátila a ty pak při pádu do prostoru hřbitova způsobily škodu na pomnicích a na hrobech. Jinak prostor mezi smrky sloužil jak skládka staré výzdoby z hrobů, hrobaři zandávali otvor mezi jednotlivými smrky prkny z rakvích a to vše vedlo MNV v Krašovicích k rozhodnutí, jak je dříve uvedeno., kdy byla zbudována mezi těmito obcemi silnice.

Smrky kolem hřbitova způsobily i rčení, které nebylo nikde jinde slyšet, jako: půjde brzy do smrků, už je ve smrkách apod., což znamenalo, že už brzy umře, že už leží na hřbitově.

Naši potomci už jenom na katastrofální mapě zdejší obce najdou „mrtvou cestu“, cestu mezi Krašovicemi – hřbitovem a obcí Trnovou. Tudy byli nebožtíci převáženi na krašovický hřbitov patrně do roku 1911, kdy byla zbudována mezi těmito obcemi silnice. Tato „mrtvá cesta“ bude asi brzy zlikvidována, aby dva hony byly spojeny v hon jeden.

Třídní složení někdejší společnosti bylo znát i na hřbitově. Kolem příchodové hlavní cesty byly hroby sedláků a lidí v tehdejších dobách vážených, v místech vzdálenějších od středu byly hroby lidí ostatních. V době mého dětství a mládí umíralo hodně dětí a lidí mladých.

Rozloučení se zemřelými bylo konáno podle obřadů církevních nebo světských.

Do skončení 1. světové války bylo zde velmi málo případů, kdy zdejší lidé nepatřili i k některé církvi. Po skončení 1. světové války lidé vystupovali z církve (u nás z církve římsko – katolické). Těmto lidem se říkalo běžně bezvěrci a ti měli po smrti laický jinak bezvěrecký pohřeb.

Když zemřel příslušník římsko – katolické církve, bylo vyzváno malým zvonem (umíráčkem). V poledne se vyzváněly velkým zvonem hrany. Zvonil kostelník, člověk, který vedle zvonění měl na povinnost při mších a pohřbech.

Pohřby byly vypravovány přímo z domu smutku – třetí den po úmrtí. Mrtvola byla po tuto dobu doma. Svobodní zemřelí měli rakev bílou, ostatní černou.

Naše babičky říkaly rakvi truhla.

Ceremoniál rozloučení vykonal v domě smutku v rodině příslušníka katolické církve kněz s ministranty. Vše pohřebního průvodu se nesl „křížek“ – tyč asi 2 m vysoká, černě natřená, na vrchu kříž. Kněz s ministranty šel před rakví, pozůstali za rakví. Byla-li hudba, ta se řadila mezi kněze a křížek. Rakev se zemřelým se nosila (za mého mládí na bričce) nebo byla nesena na mářách.

Pohřební průvod se zastavil v kostele, tam byla také vnesena rakev a odbývala se mše. Odtud průvod pokračoval na hřbitov, kde se kněz rozloučil se zemřelým. Za mého dětství a mládí nebylo zvykem, aby se – vedle kněze – loučil laický řečník se zemřelým.

Při spuštění rakve do hrobu – pokud byla hudba – byla brána zpravidla oblíbená píseň nebožtíkova. V čas mého dětství byl zachovávan ještě ten obyčej, že zemřel-li svobodný člověk, šli ho vyprovodit na cestě na hřbitov družičky a mládenci (družičky v bílých šatech, jn jedna v oděvu černém). Ti šli před rakví zařazení v páru. Po skončení smutečního pochodu do hostince, kde se konal taneční zábava. Tento způsob se v pozdější době už neprováděl.

Pokud umřel na katastru obce člověk bez domova (cikáni, podomní obchodníci apod.) měla obec za povinnost je pochovat. To se dělo při okraji hřbitova – bez rakve.

Když byly po vykácení smrků na hřbitově dobývány pařezy, byla při této práci odkryta lidské kostra, jenom mělce zahrabána pod zemí.

Při této příležitosti vzpomínám na vyprávění mé babičky Barbory Šlanfové z doby jejího dětství. Když se starosta obce Krašovic dozvěděl, že v „kostelním lese“ leží zemřelí cikánka, dal obecnímu chudému šesták s úkolem, aby mrtvolu cikánky přenesl na katastr obce Nekmír, aby obci nevznikly výlohy na pohřeb.

V obci zdejší žili také Židé – do roku 1940, kdy byli 3 příslušníci rodu Munzerových dopraveni do koncentračního tábora v Terezíně, kde všichni zahynuli. Před 1. světovou válkou žily zde 2 rodiny židovské a sice rodina Munzerových a Klingrových. Židé pochovávali své zemřelé na židovský hřbitov (v tomto případě do Všerub). V době tzv. Protektorátu patřily Všeruby do Sudet. Zmíněný židovský hřbitov byl fašistickými fanatiky úplně zdemolován.

V současné době se odbývá většina pohřbů v plzeňském krematoriu. Přejí-li si pozůstali, aby zemřelý byl pochován do země, musí si sami hrob vykopat, protože není hrobník.

Pokud se odbývá pohřeb v krematoriu – ihned po vyřízení nutných formalit – je mrtvola odvážena pohřební službou a pohřeb se koná ve stanovený den a hodinu.

Se zemřelým se přicházejí rozloučit občané z místa a okolí, pro které objednávají pozůstali autobus.

Rozloučení provádí laický řečník, není-li v místě, obstará rozloučení pracovník krematoria. Urna s popelem zemřelého je ukládána na zdejší hřbitov ve zvláštním jeho oddělení.

Ve větších místech se budují obřadní síně, kde se provádí rozloučení se zemřelým, odtud pak je rakev dopravena do krematoria, kde se pak provede už jenom zpopelnění.

Při těchto smutných příležitostech slova soustrasti vyslovená pozůstalým, či jiná pozornost vůči nim, má velikou morální váhu. Dlužno uvést, že u nás je dobrý zvyk, že účast při rozloučení se zemřelými doma i v krematoriu

v Plzni je vždycky pěkná, přičemž je zde ta skutečnost, že rozloučení se zemřelými se účastní povětšinou lidé starší.

O tyto – ale i o jiné záležitosti člověka rázu radostnějšího se starají sbory pro občanské záležitosti, které jsou povinně ustanovány v sídlech matričních úřadů.

Zemřeli v roce 1974:

- 1) Václav Dezort, nar. 31. 1. 1911 v Krašovicích, zemřel 21. 10. 1974 v Plzni.
- 2) Božena Helusová, nar. 9. 3. 1901 v Horní Bělé, zemřela 10. 12. 1974 v Plzni.
- 3) Marie Janouškovcová, nar. 3. 3. 1894 v Krašovicích, zemřela 30. 6. 1974 v Plzni.
- 4) František Kovařík, nar. 26. 4. 1900 v Krašovicích, zemřel 29. 7. 1974 v Plzni.
- 5) Josef Pech, nar. 1. 2. 1907 v Hromnici – Chotíně, zemřel 3. 11. 1974 v Plzni.

Čest jejich památce!

V Krašovicích v lednu 1975

K. Karlovec

1975

Počasí v roce 1975 možno charakterizovat jako nejpříznivější za poslední léta vůbec.

V měsíci lednu byly dva mrazy -10 a -9°C, sněhu napadlo velmi málo a ten v krátké době roztál. Únor byl teplotně nad normálem dlouholetého průměru. V březnu už bylo krásné jarní počasí. Počátkem března přiletěli skřivani a hned nato špačkové. Krásný a slunný byl 1. jarní den – 21. březen.

Jarní polní práce byly vykonány ve velmi krátké době. Setí jařin proběhlo za velmi příznivých povětrnostních podmínek. Po síji vydatně zapršelo, v polovině dubna nastalo příznivé počasí pro sázení brambor. V květnu a v červnu byly zaznamenány vydatné srážky, což tvořilo předpoklady pro velmi dobrou úrodu. Stromy odkvetly v měsíci dubnu – do květů jabloní přšlo. Doba prázdnin byla – oproti minulým létům – velmi příznivá. Srážkově byly oba měsíce pod normálem. To mělo za následek horší úrodu zrnin, ale i brambor. K přírodním katastrofám v tomto roce nedošlo. Vzhledem k příznivým povětrnostním podmínkám byly žně v celé naší vlasti skončeny v rekordně krátkém čase. Obilí z valné části stálo, žně byly záležitostí strojů a jejich obsluhy. Tentam je čas, kdy se pole – vlastně úroda na polích – sklízela ručně kosami, kdy byla pole plná panáků. Ani vazače – kdysi velmi dobré pomocníky při sklizni není vidět. Na honu od hřbitova dolů do „doubavy“ bylo provedeno tzv. skupinové nasazení pěti kombajnů, které sklízely žito až do pozdního večera při světle reflektorů. Možno říci bez nadsázky, že o takových žni vlastně ani lidé na vesnici nevědí. Nikdo je nevolá na pomoc jako tomu bylo po založení JZD. I lidé na vesnici bydlicí odjíždějí na rekreaci do různých středisek doma i v zahraničí. Mladí lidé mají tuto skutečnost za samozřejmou, ti dříve narození srovnávají.

Vlivem příznivých srážkových podmínek v měsících květnu a červnu bylo rok 1975 bohatý na úrodu hub. Už koncem měsíce května jsme ve vřese v hustších houštinách nacházeli křemenáče, v červnu pak ostatní druhy hub v hojné míře. Dlužno poznamenat, že ještě v měsíci listopadu jsme sbírali zelánky – u nás zelenky a havelky v míře bohaté. Úrodu hub v roce 1975 bych mohl srovnat s nejúrodnějšími léty v době mého mládí, kdy čas od času byla podobná úroda. I v lesích u nás – vedle osobních automobilů – stály zaparkované autobusy s poznávacími znaky okresů Most, Ústí nad Labem a Teplic, odkud přijížděli pracující těchto okresů jednak na rekreaci i za houbami. Pro oživení tento osobní zážitek. Asi v polovině srpna 1975 jsme našel na žitníšti (posekané pole po žitě) pod lesem v pohození slámě osm krásných hřibů asi 20 cm vysokých barvy šedé. Na toto místo jsem chodil po řadu dní dalších a stále s dobrým výsledkem.

Rok 1975 byl velmi příznivý i na úrodu borůvek. Jenom v místní prodejně Jednoty bylo vykoupeno v čas „jahodové sezóny“ 3 419 kg těchto lesních plodů – tj. asi 5 100 litrů. Za 1 kg borůvek bylo vypláceno Jednotou 10 Kč. Brusinek zde bylo vykoupeno 212 kg. Cena za brusinky stejná.

Velmi dobrá byla i úroda třešní, jablek i hrušek. Daleko široko však nebyly švestky. Opakovali se situace z minulých let, kdy v alejích pod stromy leželo množství ovoce. Správa silnic nemá pro tuto práci lidí a tak sbíral a trhal kdekdo, jinak ovoce v příkopech hnilo. Snad i toho se jednou dočkáme, kdy s těmito bohatými zdroji vitamínů bude hospodařeno lépe než dosud.

V příznivých podmínkách proběhla i sklizeň brambor. Výnosy však byly oproti minulým létům podstatně nižší, takže JZD Dolní Bělá (se sídlem v Horní Bělé) se těžko vyrovnávalo se státním plánem vykopu této plodiny, stejně jako celý okres Plzeň – sever i ostatní okresy Západočeského kraje.

Pro sklizeň brambor byly vyvinuty kombajny na brambory, které se však v našich podmínkách příliš neosvědčují. Proto podstatná část sklizně brambor se provádí tradičním způsobem – ručně. Na pomoc zemědělcům přicházejí mladí lidé – učňové a studenti, kteří po dobu 3 kalendářních týdnů vykonávají tuto práci. Pro ilustraci uvádím, že z množství 2 200 ha, které byly zasázeny na okrese Plzeň – sever sebrali učňové a

studenti ha. Třeba poznamenat, že učňové před závěrečnými zkouškami a studenti maturitních ročníků se brigád na sběr brambor již neúčastní.

Uvedl jsem již výše, že měsíc listopad byl povětrnostně příznivý – ještě rostly houby. Také v prosinci byl příznivý čas. Sníh nepadal vůbec, o vánocích mrzlo – v pátek dne 19. 12. 1975 bylo u nás naměřeno $-21\text{ }^{\circ}\text{C}$, takže v době vánočních prázdnin byl rybník plný malých – ale i větších bruslařů.

Kdysi v minulosti bylo tradováno zkušenými lidmi rčení, že zima bude taková, jaké bylo léto. Slunečné léto a stálé počasí – tuhá vytrvalá zima. Proměnlivé počasí v létě – nestálá zima. Soudě podle této moudrosti by letošní zima měla být velmi tuhá, největší ze všech z posledních let. V době, kdy tyto řádky píši je zatím zima bez sněhu, tu a tam klesne rtuť v teploměru pod $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$. situace vypadá asi tak, že se hroutí tyto staré zkušenosti, zimy posledních let – oproti minulosti – ztrácejí na intenzitě a – aniž bych chtěl prorokovat – zdá se, že i letošní zima nebude výjimkou.

Ještě je dlužno zaznamenat, že první vlaštovku jsme viděl 14. 4. 1975. Hned několik dní nato nás pozdravil čermák a to už je – podle dlouholetého pozorování – zimě skutečně odzvoněno.

Úprava koryta Tlucenského potoka:

Pokračovala i v tomto roce 1975. Zemina nahromaděná podél celé trasy potočního toku byla z části použita k vrovňování nerovností koryta, zbytek pak byl odvážen do výmolu v „rokli“, část byla rozhrnuta po louce.

Po skončení těchto prací bylo započato s nanáškou hrubého šterku, který byl strojem rozhrnut po úhočí obou srázů i po dně potoka. V době, kdy tyto záznamy provádím, je voda z obou potoků odváděna provizorním korytem, které má počátek pod vsí a je vedeno přes louky. Pod mlýnem pak ústí do mlýnského potoka.

Občané se pozastavují nad tím, proč tak upravovaného potoka nebyl vyrovnán, proč byly ponechány všechny dosavadní nerovnosti. Tento názor je celkem opodstatněný, avšak podle stávajících předpisů – provádí-li se oprava toku potoka, musí jít koryto takto upraveného potoka v tamtéž místě jako před úpravou. Taková je skutečnost.

Na stranických i veřejných schůzích národního výboru jsou kritizovány nedostatečné pracovní výkony těch, kteří na opravách koryta potoka pracují. Připomíná se dále, že na vyložení břehů potoka mělo být použito větších kamenů než těch, které byly dodány. I tato připomínka se zdá opodstatněná.

Podle sdělení JZD – které je investorem opravy toku potoka – činí rozpočtové náklady na tuto úpravu 528 000 Kč. Podle odhadu provozovatele – Povodí Berounky“ budou skutečné náklady asi o 100 000 Kč nižší. V každém případě byla úprava toku potoka nutná a potřebná. Budoucnost ukáže, jak se léty osvědčí.

Oprava pomníku:

Obětem první a druhé světové války byla provedena v tomto roce 1975, jako součást volebního programu. Socha vojáka byla původně usazena do konstrukce svislé nosné desky pomníku. Během času váha sochy mírně vychýlila desku pomníku. Během času váha sochy mírně vychýlila tuto nosnou desku, tak, že vzniklo nebezpečí zborcení a znehodnocení celého díla.

Proto byla socha sejmuta a celá svislá nosná deska pomníku rozebrána. Byly vyměněny desky se jmény padlých a umučených v obou válkách, jakož i celá horní část. celá oprava byla velmi svědomitě provedena soudruhy Josefem Ježkem a Františkem Paškem a Jaroslavem Karlovcem, takže po této opravě bude pomník sloužit pro další příští léta jako symbol úcty občanů naší obce vůči těm, jejich jména jsou vyryta na jeho desce.

Obnova pomníku je všemi občany naší obce hodnocena velmi kladně. Betonové obrubníky kolem lip a vyasfaltování celého prostranství před školou vytvořily z celého místa důstojný areál vhodný pro slavnostní shromáždění pod širým nebem pro všechny občany naší obce.

V místech bývalé usedlosti čp. 42 byl instalován v dubnu roku 1975 ku příležitosti 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Symbolizuje rudé prapory kolem pěticípé hvězdy. Námět pro tento symbol byl vybrán z řady ostatních námětů, které dal NV našeho okresu odbor kultury ONV Plzeň – sever.

Do budoucnosti je doporučováno umístiti stranou poutače desku s heslem, které by mělo vyjádřit směr a hlavní úsilí lidí této obce po celý rok. V dalších letech se počítá s výměnou těchto hesel. Pěkná úprava kolem poutače, dvě lípy a okrasné keře budou připomínat budoucím generacím toto slavné výročí.

Založení českého svazu žen:

Dne 29. 4. 1975 byl ve zdejší obci na doporučení stranické organizace založen Český svaz žen – organizace Národní fronty. Jeho předsedkyní byla zvolena s. Marta Plíštilová, učitelka. Vedl organizačních záležitostí, které ČSŽ v roce 1975 řešil, bylo provedeno pod jeho patronátem vítání občánků a současně začala vyvíjet činnost skupina pro maňáskové divadlo.

Obec se rozrůstá:

Ve směru za rybníkem přibývá nových rodinných domů, kde je vyhlášen stavební obvod pro naše občany. Domy jsou orientovány proti jihu – tedy s dostatkem slunce a na klidném místě mimo hlavní komunikaci. Tatam je doba, kdy v jedné místnosti žila celá rodina, kdy se voda nosila v konvích ze studny na dvoře, kdy se lidé koupali v neckách na praní prádla, kdy se v jedné místnosti vařilo, jedlo pralo i spalo – často bez ohledu na to, kolik členů rodina měla.

V domech za rybníkem je pamatováno na garáže, pomalu není domu bez vodovodu, vytápění je ústřední, záchody splachovací. Potud by bylo všechno v pořádku. Horší však je, když na pohodlí jedněch doplácí druhý či dokonce celá obec.

Jde hlavně o ty splachovací záchody. Podle příslušných stavebních předpisů má mít septik přesně stanovené náležitosti, které je třeba při jeho výstavbě také dodržovat. To se však mnohdy neděje. To má ten důsledek, že do potoků a rybníků přichází voda znečištěná a často i s příměsí fekálií, které někteří nesvědomití jednotlivci pouštějí do kanalizace.

Ve zdejších rybníce se lidé před léty koupali, všechny děti z Krašovic uměly plavat. Dnes koupání v rybníce nikdo nezakazuje, nikdo se však v něm nekoupá. Učitelé vozí děti do lázní v Plzni, kde se děti učí plavat. Povodí Bělského potoka prochází řadou obcí a z každé přináší voda množství nečistot. Bude-li společnost trpět tuto nekázeň některých lidí, situace se bude rok od roku zhoršovat, takto znečištěná voda bude infikovat spodní prameny, které napájí studny. Pak bychom stáli před situací, kde se napít nezávadné pramenité vody.

Květnové oslavy 1975:

S přípravou oslav 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou ve zdejší obci bylo započato na počátku tohoto jubilejního roku. Ve výboru stranické organizace bylo doporučeno vypracovat scénář oslav s přesnou obsahovou náplní a stanovením odpovědnosti za dílčí úseky.

Bylo doporučeno: 1. instalovat výstavu dokumentů na téma co bylo v obci vykonáno od roku 1945, případně shromáždit a vystavit dokumenty z doby dřívější – před rokem 1945.

2. nacvičit dvě pásma – první s námětem literárním (básně, hudba, zpěv, spojovací slovo – jak šel život naší vlasti od roku 1945, druhé o vlastním vývoji naší obce. Přednesením pásem byla pověřena místní skupina SSM za vedení s. Mir. Věbra.

K uskutečnění výstavby bylo nutné shromáždit materiály jednotlivých občanů, pokud by měli zájem a byli ochotni materiály buď zapůjčit nebo darovat. Za tím účelem byl zaslán dopis do každé rodiny kde předseda vesnické organizace KSČ a předseda MNV se obraceli na občany se žádostí, aby prohledali svoje skříně a ke zmíněným účelům věci darovali nebo zapůjčili.

Současné byly vyzvány organizace WF, aby ony sami připravily materiály, které by názorně ukázaly vývoj, té které organizace WF od roku 1945.

3. zachytit na magnetový pás vzpomínky starých občanů v oblastech: a) škola v Krašovicích v minulosti, b) jak e kdysi pracovalo v továrnách, c) práce v zemědělství v minulosti, d) doba heydrichiády v Krašovicích.

Obsahovou část záznamů od 3 připravili:

a + c : K. Karlovec + s. Fr. Šafr, Božena Tupá, Jan Pokorný

b : O. Schaffer + s. Fr. Šafr, Václav Kovařík, Jan Pokorný

c : Jos. Kapr + Anna Vágnerová, Jaroslav Pašek

Technickou stránku: fotografování, uspořádání obrazové části, zajistil velmi svědomitě s. Jiří Janouškovec učitel ZDŠ v Dolní Bělé.

K bodu c byl v době žní natočen s. Jiřím Janouškovcem ještě film o tom, jak se dříve sklízelo obilí – od sekání kosou, sbírání obilí a vázání do snopů, stavění panáků a výmlat starým klasickým způsobem – cepy o počtu 6 mlatců. Organizaci příprav tohoto filmu provedl s. Jaroslav Kubiček, stodolu k tomuto účelu ochotně zapůjčili manželé Věbrovi. K celkovému efektu této ukázky chybí ozvučení – zatím.

Záměr, který byl stanoven scénářem, byl splněn. Dne 8. 5. Byla konána v místním hostinci veřejná schůze občanů současně s plenárním zasedáním MNV.

Obširnou zprávu o tom, co byl v obci vykonáno od roku 1945, přednesl předseda MNV s. Oldřich Schaffer. Po této úvodní části byla předána „pamětní medaile“ k 30. výročí Pražského povstání soudruhům Jaroslavu Kubičkovi, Václavu Věbrovi a Janu Janouškovi. Krom těchto třem uvedeným soudruhům se dostalo této medaile na pracovištích: s. Josefu Karlovcovi, s. Karlu Karlovcovi a s. Josefu Kaprovi. Na této slavnostní schůzi byla předána „Čestná uznání rady ONV“ s. Oldřichu Schafferovi, s. Václavu Pechmanovi, s. Josefu Koudelovi a s. Jaroslavu Tupému.

Nato sledovali účastníci slavnostního shromáždění obě pásma v interpretaci členů místní skupiny SSM.

Na závěr oslavy vyhrávala k poslechu a k tanci „trnovská sedma“.

Tímto velmi důstojným způsobem bylo vzpomenuť 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou v naší malé obci.

Týž den odpoledne přibyla do boce 13 členná skupina sovětských turistů – její členové byli na léčení v Mariánských Lázních. Po příjezdu a přivítání prošli sovětské hosté obcí, po večeri ve školní jídelně se účastnili slavnostního shromáždění v místním hostinci. Dostalo se jim srdečného uvítání, za které poděkovala vedoucí skupiny. Ona také vyjádřila své dojmy z návštěvy obce na 355 stránce této kroniky.

Dne 10. 5. 1975 byla otevřena výstava ve třídě místní školy, která byla přístupná veřejnosti ještě dne 11. 5. Scénář k této výstavě připravila s. Helena Janouškovcová, učitelka ZDŠ v Dolní Bělé. Výstava měla také vysokou ideově politickou úroveň. Za 2 dny ji navštívilo 211 osob nejen z místa, ale i z okolí. Škoda, že není volná místnost, která by sloužila s těmito a ještě dalšími exponáty jako síň tradic zdejší obce.

Ve dnech 10. a 11. 5. ve večerních hodinách byly předváděny pro veřejnost záznamy vzpomínek našich starých občanů o životě v obě jejich mládí. Účast prvního dne 85 osob, druhý den 62 osob. V této činnosti by bylo vhodné pokračovat v budoucnosti.

Budíž zaznamenána ta část pásma, přednesená na oslavě příslušníky SSM o vývoji naší obce

„30 let

Čas, onen lhostejně odměřující milník našich činů, životů, zápasů a problémů – prchá rychleji, než se stačíme s pohnutím zastavit a dotknout jeho nekonečně pulsujícího tepu.

30 let, to je podstatná část lidského věku, to je doba, během níž se člověk od prvních dospělých starostí dostane až na vrchol životní znalosti.

Milióny rodičů na celém světě se za ta léta dočkají dětí svých dětí, civilizace učiní neuvěřitelné kroky vpřed, věda, technika, umění i sport znovu daleko posunou hranice lidských možností, schopností a dokonalostí:

30 let

Ti, kteří se tenkrát narodili, jsou na vrcholu svých tělesných a duševních sil, těm, kterým bylo tehdy třicet, je dnes šedesát, mnozí se nedožili odešli, ti, kteří zůstali, těm čas vyryl mnohou vrásku na čelo, mnohý vlas zbledl. Jejich krok už není tak svižný jako býval, ani mozková kúra tak pružná, aby reagovala tak bystře, jako před lety.

Avšak nezapomínáje, že ani jedna z velikých myšlenek, jež po desetiletí a snad i staletí rozechvívají lidská srdce už při pouhé představě jejich naplnění, se nestala hmatatelnou skutečností sama od sebe, jen tak, jakoby zásluhou jakési vyšší moci. Také zde se pokrok, onen zákonitý pohyb vpřed, docíloval jen dlouhodobým úsilím spravedlivých, kteří – navzdory obětem z vlastních řad – dokázali vyhlásit boj odpůrcům, uznat odpočinek a štafetu střetnutí předávat generaci potomků.

30 let....

Čas nám prchá pod rukama a jakoby nabádal k zapomenutí. Nedovolme mu to. Otevřme a nalistujme velkou a mnohostrannou kroniku těch dnů, měsíců a let, nechme promluvit spisy ze starých archivů a kronik, zažloutlé stránky dobových novin i lidskou paměť, která – zvěčněna a zachycena ve své zdánlivé pomíjivosti – zůstává nesmrtelnou.

Vždyť současnost cílevědomě navazuje na činy předchůdců a bylo by projevem lhostejnosti ponechat v zapomenutí skutky těch, kteří tenkrát ukazovali cestu do dnešních dnů.

Poslechněte si, jak se u nás rodila organizace komunistické strany Československa...

V době 1. republiky nebyla v Krašovicích organizace Václava Janečka, dělníka ZKZ v Horní Bríze, rodáka z obce Bučí, který zemřel r. 1944 a je pochován na zdejší hřbitově. Jako válečný zajatec z doby 1. světové války prodělal v Kijevě Velkou říjnovou revoluci. Domů ze zajetí se vrátil v roce 1918 a mohl tedy z vlastní zkušenosti srovnávat skutečnost s tím, co o Říjnové revoluci, jejími cíli a prostředcích napsal buržoazní tisk i tisk strany sociálně demokratické a národně socialistické.

Byl to člověk na svou dobu velmi vzdělaný. V době nezaměstnanosti a výluk se živil tím, že vázal knihy (tomu se naučil v Kijevě v době svého zajetí). Nad knihami, které mu nosili lidé do vazby, vyseďoval dlouho do noci. Četl, srovnával, pořizoval výpisky, pečlivě třídil a zakládal. Jako radioamatér – samouk – poslouchal už v době 1. republiky na vlastnoručně vyrobeném přijímači Moskvu v české i ruské řeči.

Takto získané vědomosti si neponechával pro sebe. Šířil je mezi několik mladých lidí v obci, kteří se už tenkrát politicky vzdělávali v duchu vědeckého socialismu. Bylo to on, který spolu s dalšími třemi mladými lidmi z obce byl zakladatelem odbočky Svazu přátel SSSR v Kaznějově v r. 1934.

V roce 1935, kdy byly konány volby do Národního shromáždění ČSR, dostala KSČ v Krašovicích 36 hlasů. To byl výsledek agitační práce těchto několika lidí.

Škoda, že se s. Janeček nedočkal roku 1945, kdy jsme u nás v Krašovicích po krátkém pobytu krycí jednotky americké armády přivítali 10. 5. 1945 v dopoledních hodinách příslušníky hrdinné sovětské armády, která měla velitelství ve škole a její příslušníci strážili přístup do obce směrem od Trnové.

V příslušnicích Sovětské armády vítali naši lidé nejen své osvoboditele z šestileté fašistické okupace, ale současně i nositele pokrokového učení marxismu leninismu.

Naši lidé dobře už tenkrát věděli, že to byli oni, kteří nesli nejtěžší břemeno 2. sv. války a že to byli oni, kteří zachránili lidstvo před osudem, který mu připravoval Hitler.

A proto bylo zakládání stranických organizací jenom důsledkem logických úvah poctivých lidí v celém našem státě.

Podle kartotéky, která je k dispozici, vstoupilo v naší obci do KSČ do prosince r. 1945 46 soudruhů a soudružek. Prvním tajemníkem OV KSČ v Kralovicích byl rodák zdejší obce s. Josef Pašek. Prvním předsedou místní stranické organizace byl s. Václav Pašek, jednatel s. Ladislav Pašek. Po s. Václavovi Paškovi pracoval ve funkci předsedy stranické organizace po řadu dalších let s. František Tupý. Nároky na členy strany a hlavně pak na funkcionáře byly od provopočátku velmi vysoké. Po válce nebyla hned k dispozici marxistická literatura, jako je tomu dnes. To bylo napravováno stranickým vzděláním a postupným vydáváním marxistické literatury. Znalosti marxistického leninského světového názoru nikomu neotvíraly dveře pro vstup na vysokou školu. Komunisté však od prvopočátku viděli, že bez těchto znalostí není život možný. Proto se učili, vzdělávali a začali měnit svět kolem nás.

To, o co usilovali, za co bojovali a umírali nejlepší synové a dcery celých generací, co naši předkové považovali za téměř nesplněný ideál, začalo se uskutečňovat a posupně přinášelo své plody. Připomínáme si, jak sice veliké, ale v porovnání s dneškem skromné cíle a požadavky stavěla strana před třiceti lety. Lidé si přáli přežít hrůzy války, dožít se osvobození a aby se válka již nikdy neopakovala. Dělník si přál mít práci a nemít strach z nezaměstnanosti. Rolník, aby se nemusil bát exekutora a nepřišel na buben. Aby lidé neumírali proto, že nemají na lékaře a na léky.

Vtírá se zde otázka: lidé dříve narození milovali méně svoji vlast, pracovali hůře, méně svědomitě? Oni milovali svůj rodný kraj rodné vesnice. Pracovali svědomitě a obětavě, bouřili se za svá práva a spravedlnost. Umírali v postáních a ve válkách. A přece žili špatně, protože výsledky jejich práce, bohatství, které svým umem a rukama vytvářeli, přivlastňovali si jiní.

Klíč k pochopení těchto velkých změn je v tom, že lid vzal moc do svých rukou a pod vedením KSČ se rozhodl nastoupit cestu budování socialismu.

Naše úspěchy nejsou dílem náhody, ale dílem poctivé práce lidu, tvořivé, moudré a cílevědomé politiky KSČ, nezištné pomoci SSSR, naší příslušnosti k socialistickému společenství.

A tak jako v celém našem státě, tak i v naší obci.

Ani komunisté s nimi většina pracujících se nemusí stydět za práci, která byla v naší obci za uplynulých 30 let vykonána. S úctou vzpomeňme těch, kteří stranickou organizaci u nás po osvobození zakládali a z nich hlavně pak těch, kteří se nedožili dnešních dnů.

Za vedení komunistů projasňuje život naší země světlo lidské iniciativy, obětavosti, uvědomění, statečnosti, oddanosti socialistické myšlenky.

Každý den to dokládá novými fakty.

S klidnou myslí a pevnou důvěrou v naše síly vítají naši pracující další třicetiletí od našeho osvobození. Přichází a čeká na nás. Na naše ruce, na naše mozky, na naši práci.

K dalším kulturním událostem v obci:

Kulturně výchovná činnost byla prováděna podle jednotného kulturně výchovného plánu (JPKVČ), který připravila školská a kulturní komise MNV, v jejímž čele jest s. Josef Karlovec. Školská a kulturní komise konala spolu s osvětovou besedou v tomto roce 12 schůzí.

K vlastní činnosti:

V obci bylo provedeno 14 přednášek – účast 355 osob. Bylo uskutečněno 9 zájezdů do Krajského oblastního divadla v Plzni (7 zájezdů pro dospělé, 2 pro děti) o celkové účasti 407 osob. Pro nejmenší bylo uskutečněno maňáskové divadlo – účast 110 – připravily členky ČSŽ. V místě bylo uskutečněno 71 filmových představení za účasti 2 151 osob. Z promítaných film bylo 27 domácí produkce, 15 filmů sovětských, 12 ze socialistických států, 17 filmů produkce kapitalistických států.

V roce 1975 byly uspořádány 4 taneční zábavy. K různým výročím bylo provedeno 12 besídek, Měsíc československo sovětského přátelství byl zahájen tradičně lampionovým průvodem – účast 160 občanů. Tuto akci zajišťovala odbočka SČSP. V místě dobře pracuje rozhlasový kroužek, který se hlásí každou sobotu se svým zpravodajstvím. Zveřejňuje usnesení rady a pléna MNV, seznamuje s promítáním filmů, připomíná významná životní jubilea našich občanů apod.

Kromě této pravidelné činnosti připravil rozhlasový kroužek 31 dalších relací ku příležitosti významných výročí. Dobrou činnost vykazuje i kroužek názorné agitace. Propagoval činnost prováděnou v akci Z, připomíná památná výročí a aktuální události ze současnosti doma i ve světě.

Místní lidová knihovna nabízí čtenářům výběr ze 1 417 knih. Během roku byly konány 2 výstavy knih – účast 136 zájemců.

V obecní kronice je pravidelně doplňována obrazová část. podstatnou část výstavy k 30. výročí tvořily materiály obrazová částí obecní kroniky.

Změna ve vedení ZDŠ:

S platností od 31. 7. 1975 odešel do důchodu dosavadní ředitel ZDŠ 1 – 5 v Krašovicích s. Václav Pechman. Na zdejší škole působil od r. 1939 původně jako učitel, později – po odchodu Václava Grubera – asi v roce 1941 jako ředitel školy. Škola byla původně pětiletá, po odškolení Trnové je zde škola dvoutřídní. S. Pechman byl zkušený pedagog elementarista a obětavý osvětový a veřejný pracovník. Za tuto činnost se mu dostalo řady ocenění a uznání.

Na místo ředitelky byla s platností od 1. 8. 1975 ustanovena odborem školství ONV Plzeň – sever s. Dáša Šímanová – roz. Popelová dosavadní učitelka ZDŠ v Dolní Bělé. Má všechny předpoklady, aby škola pod jejím vedením vykazovala dobré výsledky jako dosud.

V roce 1975 odešla na mateřskou dovolenou vychovatelka ŠD s. A. Nágrová. Na její místo byla ustanovena s. Hana Podlenová – Baborová z Horní Bělé.

Dne 1. 9. 1975 odešla do důchodu vedoucí školní kuchyně s. Anna Pechmanová. Na její místo byla ustanovena s. Jiřina Týrová, dosavadní kuchařka ve ŠJ. Kuchařkou se stala od 1. 9. Marie Ježková z Krašovic – do té doby v domácnosti.

Důchodci a zvelebovací akce:

Rok co rok uvádím, co bylo v obci vykonáno pro její vzhled a všeobecný prospěch. Je toho hodně a výsledky slouží ke cti pracovitosti našich lidí. Není tomu tak jenom u nás. Jsme svědky velikých změn, kterých bylo dosaženo nejen na našem okrese, ale v celé naší vlasti. K rozvoji iniciativy přispívá také soutěž mezi okresy v rámci kraje, která je u nás známa pod heslem: Západočeský kraj pevná hráz socialismu a míru.

Na brigády k plnění programu volá místní rozhlas zpravidla na soboty a neděle. Když se u nás opravovala škola, pracovalo se denně bez výzev občanů. Při tom je dodržován tento postup. Počátkem roku obcházejí poslanci NV své volební obvody a zapisují si závazky svých voličů. Podle výše počtu potřebných brigádnických hodin je nutno část odpracovat zdarma, dále je možno odpracované hodiny proplácet. Výše odměny za pomocné práce 8 Kč za 1 hodinu, za odborné řemeslné práce 10 –12 Kč. Ne všechny odborné profese se v místě nacházejí, proto NV hledá takové řemeslníky i v okolí.

Jak už jsem uvedl, máme v naší malé obci povětšinou z potřebných profesí a navíc jsou to lidé ochotní při zvelebovacích pracích také pomoci.

Podle zkušeností z místa a okolí se však funkcionáři NV, kteří jsou odpovědní za řádný chod státní správy a za plnění volebního programu obzvláště váží důchodců, kteří vypomáhají při zvelebovacích akcích. Jsou to lidé ve zralém věku, mají bohaté životní a pracovní zkušenosti, které tak jak je zkušenost ochotně dávají do služeb a k prospěchu obce. V době příznivého počasí pracují důchodci zpravidla denně. Říkají jim „dědkové“. Jejich jména jsou uvedena v této kronice v souvislosti s opravou školy. Připomeňme je i my: Jaroslav Kubíček, František Pašek, Jan Duchek, Václav Kybic, Karel Dobrý, Václav Urban, Josef Nový, řemeslné práce truhlářské ochotně vykonává Stanislav Brandtl, Rudolf Landa, Václav Duchek.

S díkem za jejich práci přání: Sláva dědkům a ať žijí dědkové!

Staré zvyky se pomalu z vědomí lidí vytrácejí. Z nich se u nás ještě tradičně dodržují chození maškara na konec masopustu. Za maškary se převlékají mladí lidé, u nás v poslední době členové SSM. Z místních hudebníků se vytvoří kapela, která maškary provází. Maškary jsou od domu k domu, mužské se snaží oholit, ženské pak nalíčit zpravidla sazemi nebo krémem, přesvědčují se v kurnících, jak nesou slepice, vymáhají koblihy, kominíci tropí přitom různá alotria a tak za smíchu a veselí obejdou celou vesnici . před každým domem kapela zahraje, mezitím přijde pokladník se žádostí na úhradu režie. Dřív vodily maškary na řetězu medvěda utrhávaly, aby „dobře seděly husy na vejcích“.

O masopustním úterku se chodilo k zábav+ (u nás k muzice) proto, aby narostly velké brambory. O masopustním úterku končil masopust – doba plesů, zábav a dobrého jídla a začalo období půstu, který trval do velikonoce. Na „květnou neděli“ chodili chlapi světit košťátka (rozkvetlá střeňka a líska a jedle). Asi měsíc před květnou nedělí řezali chlapi pruty střeňky a lísky, ty pak ve džbánu v teplé vodě a trochou písku rozkvetly – pustily zelené lístky. Se svázaným košťátkem se chodilo o květné neděle světit do kostela. Posvěcené pruty roznášeli chlapi po vsi. Za odměnu dostávali vařená nebo syrová vejce, někdy i peníze. Náboženskou záležitost zatlačila do pozadí otázka ekonomická. Na Zelený čtvrtek ráno před východem slunce roznášeli hospodáři košťátka na pole – do ozimů a jařin – aby byla dobrá úroda. Zbytek prutů se dával na půdu za trám, aby hrom neuhodil. Pro úplnost je ještě dodat, že k prutům střeňky a lísky se přidávaly pruty kočiček.

Barvení vajíček o velikonoce se ještě dnes někde udržuje.

Jako děti jsme říkaly: svatý duch do vody zbuch, po svatém duchu už bylo možno se koupat v rybníce.

O Božím těle chodila děvčata do kostela světit věnečky z čerstvých květin.

Čas od času býváme svědky toho, že u příležitosti ukončení žni se konají dožinky. Tyto slavnosti bývaly v minulosti staveny v každé vesnici. Podle krajů vytvořila lidová tvořivost přiléhavý slovně doprovod pro předávání věnce z obilních klasů hospodáři (Od své babičky jsem jako chlapec slyšel, že za jejího mládí chasa předávala věnec se slovy: Hospodáři, tady vám neseme věnce, posílá vám ho svatý Vavřínek. Posílá vám ho svatý Vít, abyste nám dal hodně pít).

Místy i u nás jsou dodržovány zvyky o vánocích, hlavně o Štědrém večeru.

Zpráva o finančním hospodaření NV za rok 1975:

Plán příjmů a výdajů na r. 1975 : 340 300 Kč. Tato částka se skládá z vlastních příjmů NV a z dotace do ONV.

Vlastní příjmy:

Finanční rezerva z roku 1974: 83 956,22

Daň z příjmu obyvatelstva: 1 485

Daň domovní 9 333

Příjmy od žáků za školní stravování: 40 413,72

Správní poplatky: 363

Příjmy z místního hospodářství: 2 976

Zemědělská daň 304

Ostatní příjmy 10 176

Dotace od ONV: 183 500

Příspěvek na stavování ve ŠJ: 4 846

Čerpání výdaje:

Doprava 74 759

Vodní hospodářství 24 694,20
 Vnitřní správa: 4 751,10
 Školství: 104 081,82
 Kultura: 8 128,80
 Správa NV včetně poslanců: 50 480,16
 Stavebnictví: 15 729,05
 Podpora důchodců: 2 400
 Všeobecná pokladní správa: 600
 Veřejné osvětlení: 15 551,10
 Vydání celkem: 301 175,26 Kč

Zemřelí v roce 1975:

Marie Koudelová, nar. 11. 10. 1902 v Nekmíři, zemřela 22. 6. 1975 v Plzni nemocnice.
 Čest její památce!

V Krašovicích v lednu 1975

K. Karlovec

1976

Zatím co rok 1975 bylo možno charakterizovat jako nejpříznivější za poslední léta vůbec, byl rok 1976 co do povětrnostních podmínek jeden z nejkritičtějších, přičemž ho lze přirovnat k roku 1949, který rovněž neměl obdobu za mnohá léta předcházející.

Zima byla celkem mírná, v zimních měsících bylo několik ojedinělých mrazů do $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, sněhu napadlo velmi málo, ležel jenom krátce. Silnice byly přes celou zimu dobře sjízdné, nebylo třeba odstraňovat sníh, případně vozovky solit. Rybník zamrzl jen na krátkou dobu, cesta po něm (kterou si zkracují občané cestu z nové čtvrtě do vsi) byla schůdná jen po krátkou dobu. Děti neuzily sníh a led, sportovní potřeby zahálely.

Špačkové přiletěli kolem 20. 3., skřivani o několik dní dříve.

Jarní zemědělské práce byly skončeny v rekordním čase podle staré selské zásady „na podzim zmaž, zjara zapraš“. Zdálo se tedy, že nadcházející rok po mírné zimě bude příznivý jako rok přecházející. Ještě v dubnu a počátkem května čas od času přšelo, později deště ustaly vůbec. V měsících červnu, červenci a srpnu byla denně velká vedra (15., 16., 17., 18. července byla u nás naměřena teplota $40\text{ }^{\circ}\text{C}$ ve stínu).

První bouřka s vydatnějším deštěm přišla v odpoledních hodinách dne 13. 7. (po které po několik dní rostly i houby), pak zase nepršelo až ve druhé polovině měsíce září.

Suché počasí ovlivnilo i rostlinou vegetaci a mělo nepříznivý dopad na krmivovou situaci. Sena sklízeli družstevníci zhruba poloviny úrody minulých let, zeleného krmení bylo velmi málo, což následně nepříznivě ovlivnilo dodávku mléka na státní nákup), který v tomto ohledu celostátně splněn nebyl.

Tato nepříznivá situace nebyla jenom u nás, (s výjimkou několika podhorských okresů). Obdobně tomu tak bylo i v ostatních státech Evropy, zatímco podle novinových zpráv v Americe a některých místech v Asii zaznamenali stále dešťové počasí s povodněmi.

Ke zmírnění kritické situace vydaly naše obě národní vlády výzvu k obyvatelstvu, aby občané vysekávali trávu v místech, kde nebylo možné provádět sklizeň sena mechanizačními prostředky a současně doporučení, aby i seno ze soukromých zahrad bylo nabídnuto k výkupu zemědělským nebo výkupním závodům. Cestáři vysekávali trávu v příkopech podél silnic, sušili ji a seno bylo rovněž odváděno do výkupního závodu. Nouze i železo láme, říká se. V minulých letech byla tráva v příkopech u silnic chemicky ničena.

Pod tíhou této neutěšené situace musilo být přikročeno ke snížení stavů hovězího dobytka, což se nepříznivě projeví v několika letech následujících. Uvedl jsem jaké těžké podmínky měly jednotlivé zemědělské závody při zabezpečování krmení pro dobytek v suchých letních měsících. Došlo na zásoby slámy z minulých let, která se přidávala jako objemové krmivo s malými dávkami zeleného krmení. Sláma byla schutňována přidáváním různých přísad, tady přišla ke slovu zemědělská věda a zkušenosti z r. 1949, kdy jak už bylo uvedeno – byla u nás obdobná situace.

Rok 1976 ukázal pravdivost přísloví, které říká, že toho čeho je nejvíce, s tím že se má také nejvíce šetřit. To se projeví v tomto roce právě u slámy.

V minulých letech příznivých bylo všude tolik slámy, že se s ní jako s krmivovým prostředkem vůbec nepočítalo. Sláma, zpravidla žitná a pšeničná, se po žních zaorávala, někdy hned na polích se pálila (to v našem ekonomickém zemědělském celku nebylo) nebo se sbírala a odnášela do jam, roklí, opuštěných lomů apod.

Dosavadní praxe byla však taková, že se přebytečná sláma stohovala, dobře uložené stohy bez újmy na jakosti stávaly po řadu let až na ně přišla řada. A zpravidla – byť i po delším období – na ně došlo. Protože od této staré

a osvědčené zkušenosti se v posledních příznivých letech upustilo, nastala taková situace, že např. na krechtování brambor se k nám na okres dovážela v r. 1976 sláma až ze Slovenska.

Za podestýlku pod dobytek slouží piliny, které se také dříve z naší pily vyvážely do rokle pode vsí (pokud ještě byla).

Žně prošly v klimaticky velmi příznivých podmínkách, avšak jejich výsledek byl velmi slabý. Zrno bylo zaschlé, drobné, dokonce u ovsy bylo nebezpečí, že při kombajnové sklizni proletí ovesné zrno spolu s plevami do odpadu. Průměrný hektarový výnos byl 22 q/ha.

Do žních byly po podmítce na poli jižním směrem od obce zasety krmné směsky (hrách, hořčice, slunečnice a kukuřice). Zpočátku rostliny živořily, zdálo se, že semeno a práce budou zbytečnou investicí. V polovině měsíce září však přišly vydatnější deště, směsky vzrostly a protože v půdě bylo dostatek nevyčerpaných hnojiv po obilí v době sucha, dorostly tyto plodiny nebývalé výšky a kvality. V měsíci říjnu začali družstevníci směsky sušit na úsušky, čímž bylo získáno jakostní krmivo pro zimní dobu pro hovězí dobytek i prasata. Tak příznivý podzim alespoň zčásti odčinil to, co bylo způsobeno suchem v době letní.

Zvláštní situace byla pozorována při vegetaci brambor. V době letního sucha byly brambory „jako kytičky“ – jak se u nás říká při označení nepříznivého vzrůstu.

Po předchozích zkušenostech je počátek doby pro sklizeň brambor stanoven na 15. 9. Je to z toho důvodu, že kombajny na dobývání brambor se v našich podmínkách příliš neosvědčily (i když toto tvrzení může být zpochybňováno) a proto zatím hlavní podíl na dobývání brambor má naše učňovská a studentská mládež.

Aby celá rozloha bramborových kultur byla sklizena v době příznivých klimatických podmínek proto tedy ten včasný nástup do sklizně. Po provedeném průzkumu OZS bylo konstatováno, že brambor je pod trsem sice dosti, ale jsou velmi drobné a po deštích zmlazené. Průměrný hektarový výnos byl odborníky OZS odhadnut na 100 až 120 q/ha. Z tohoto důvodu bylo doporučeno vydávat na uskladnění na 1 osobu zálohově 50 kg brambor. Po výzvě odborníků OZS bylo se sklizní brambor započato na okrese Plzeň – sever dne 20. 9. 1976, tedy o 5 dní později než léta minulá. V této době vydatně zapršelo, brambory narůstaly denně o 8 – 10 q na 1 ha, takže se původní odhad výnosů brambor během krátké doby zdvojnásobil. Cena 160 Kč na 1 q pro spotřebitele však zůstala nezměněna. Tato skutečnost rozčeřila hladinu veřejného mínění, přičemž se našli i lidé, kteří z této skutečnosti byli schopni udělat národní katastrofu.

Počasí bylo do pozdního podzimu celkem příznivé, takže sklizeň brambor byla provedena rovněž včas a bez nutnosti provádět mimořádná opatření.

Ani zdejší ekonomický zemědělský celek se neobejde bez brigádnické pomoci při sklizni brambor. Protože zde nejsou ubytovací možnosti pro tuto pomoc, byli učňové a studenti denně dováženi, což se jednak družstvu prodraží, pracovní doba není využita tak jako v případě, když brigádníci v místě bydlí.

Za zmínku pro dokreslení situace stojí, že se zeleným krmivem se krmilo ve zdejším ekonomickém celku do konce měsíce listopadu. Nepříznivé klimatické podmínky měly vliv i na úrodu ovoce. Ovocné stromy dobře odkvetly, ovoce (hlavně na suchých místech) záhy opadalo, takže péče, kterou zahrádkáři věnují svým sadům, kýžený výsledek nepřinesla.

Vlivem nedostatku vláhy bylo rovněž málo zeleniny, která krom toho nebylo jakostní ani v těch místech, kde byla možnost zalévání.

Borůvky a brusinky, kterých se v roce 1975 urodilo velmi mnoho, rovněž nebyly. Plody byly malé a těžko se odtrhávaly od stonků. V pozdním podzimu však zbyly tyto plody „nalily“, avšak jejich chuť již nebyla dobrá.

Jedině včelaři byli spokojeni s výsledky své práce. Suché léto umožnilo každodenní snůšku, která byla u některých včelstevch přímo rekordní. Množství medu výborné kvality vykouplila Jednota pro účely exportu.

Ani pro myslivost nebyl rok 1976 příznivý i přesto, že v revírech zůstaly dobré stavy z loňského roku. Myslivecké žně dosahovaly průměrně 50 % oproti výsledkům z minulých let. Při odchytu zajíců zdejšího mysliveckého sdružení bylo v prosinci 1976 chyceno do sítí nad obcí Bučí 22 zajíců, z nichž 18 ks bylo odesláno na adresu Interlovu do Prahy.

Suché jaro a hlavně léto měly za následek nedostatek pitné vody ve studních. Tento zjev se projevuje v posledních letech soustavně hlavně u těch částech obce, které jsou výše položeny. V důsledku sucha se skoro úplně ztratila voda v potoce, který protéká obcí. Splašky, ale i fekálie, které jsou do potoka vypouštěny, se postupně dostanou do pramenů spodních vod a nepříznivě ovlivní vodní režim v obci, který jak poslední léta ukazují, je velmi kritický a zákonitě bude v budoucnosti ještě palčivější.

Politický a veřejný život v obci:

Politický život v obci řídí vesnická organizace KSČ, v jejíž čele pracuje jako předseda výboru po druhý rok s. Karel Pašek, mladý člověk (narozen r. 1947), dělník ZKZ – kaolinka – Kaznějov.

Měsíčně se schází výbor stranické organizace ke dvěma schůzím, členská schůze je konána jednou měsíčně. Schůzi se účastní jednak členové vesnické organizace, vedle nich tzv. registrovaní členové, to jsou ti, kteří jsou členy KSČ ve svých závodních organizacích na závodech (pracovištích) a kteří mají podle stanov strany povinnost pracovat i ve vesnických organizacích svého bydliště. V poslední době vstoupila do KSČ řada mladých lidí, kteří z pověření stranické organizace pracují v národním výboru nebo ve společenských organizacích NF v místě.

Každým rokem v době od října do dubna je prováděno stranické vzdělávání, jehož se účastní členové vesnické organizace, ve vyjimečných případech i někteří členové registrovaní. V období stranického vzdělávání 1976 – 77 jsou ve všech stranických vzdělávacích útvarech probírány závěry XV. sjezdu KSČ, který byl konán v roce 1976. Výborové i členské schůze KSČ, jakož i stranické vzdělávání je prováděno v místnostech MNV. V duchu linie strany usměrňuje výbor KSČ prostřednictvím svých členů politickou práci v MNV a ostatních složkách, které jsou v obci ustaveny.

Od loňského roku funguje v obci místní výbor národní fronty – MVNF, v jehož čele stojí Josef Kapr, pracovník Lachemy v Kaznějově. Ve výboru NF jsou jako jeho členové zpravidla zastoupení předsedové jednotlivých organizací NF.

Úkolem NF v místě jest rámcově koordinovat činnost těchto společenských organizací. V místě se jedná o tyto společenské organizace:

- 1) Svaz československo-sovětského přátelství – SČSP, kde je organizováno 52 členů. Místní odbočku vede jako její předseda s. Karel Joudal.
- 2) Český svaz požární ochrany – ČSPO, ve kterém je v místě organizováno 66 členů, z nichž je řada mladých lidí do věku 30 let. Činnost této společenské organizace NF doznala v několika posledních letech zlepšení hlavně tím, že přistoupila řada mladých lidí, kteří mají o práci v této oblasti zájem. V čele této organizace stojí s. Vlastimil Pašek, pracovník oborového podniku Škoda v Plzni. V roce 1976 byla odbočce přidělena nová stříkačka vysoké finanční hodnoty. Pro požární účely bylo jednotě přiděleno nákladní auto. V měsíci srpnu 1976 bylo konáno na louce za kovárnou veřejné cvičení požární, kterého se účastnili příslušníci několika okolních jednot ČSPO.
- 3) Český svaz žen – ČSŽ, byl v obci ustaven v měsíci dubnu 1975. Jeho předsedkyní je s. Marta Plíštilová, učitelka ZDŠ v Dolní Bělé. ČSŽ má 35 členek. Tato aktivní společenská organizace uzavřela řadu hodnotných závazků jako např. úpravu květinových záhonků na veřejných prostranstvích v obci, vítání občánků, cvičení (gymnastika), blahopřání při významných životních jubileích. Po dobu posledních 3 let (od 1973 ještě před vznikem ČSŽ) vyvíjí velmi dobrou činnost loutkářský kroužek za vedení s. Heleny Janouškovcové, učitelky ZDŠ v Dolní Bělé. Kroužek pravidelně nacvičuje, jeho členové zhotovují maňásky, výpravu a hrají pro děti. V roce 1976 vystoupil kroužek dvakrát doma a třikrát mimo domov (Třemošná, Příšov, Rynice).
- 4) Český svaz ovocnářů – zahrádkářů má v místě dlouholetou tradici, jeho členové se snaží o zvelebení ovocnářství a zahrádkářství v místě. Zvou odborníky na přednášky, vyměňují si zkušenosti podle nejnovějších výzkumných metod, konají zájezdy do míst, kde jsou tato odvětví na vysoké pěstitelské úrovni. Čas od času konají výstavy ovoce a zeleniny. Vedle členů z místa združuje odbočka členy z Tlucné a z Bučí. Předsedou místní odbočky je s. Josef Kovářik.
- 5) Československý červený kříž má v místě rovněž dlouholetou tradici. Členy odbočky včetně funkcionářů jsou povětšinou ženy. Po předchozí slabší aktivitě v minulosti je činnost odbočky opět aktivizována. Předsedkyní odbočky je Jiřina Najmonová.
- 6) Tělocvičná jednota Sokol vyvíjí v posledních letech velmi slabou činnost i když předpoklady pro rozvoj tělovýchovy v obci jsou velmi dobré. Je k dispozici tělocvična ve škole s dobrým vybavením, hřiště u školy a na rybníce. Jednotě schází cvičitelé. Předsedou odbočky je s. Josef Kroft.
- 7) Socialistický svaz mládeže – SSM – mládežnická organizace, která sdružuje mladé lidi v místě. Někteří z mladých jsou členy SSM na pracovištích mimo bydliště (v závodech, na školách). Činnost této nad míru důležité organizace odvisí z valné části na složení výboru SSM, jeho aktivitě, průbojnosti a uplatňování kontroly přijatých usnesení. Je přirozené, že členové této organizace nemají takové organizační schopnosti jako funkcionáři organizací, kde jsou členy dospělí. Pomoc v jejich činnosti jim poskytuje národní výbor, výbor NF a v neposlední řadě i výbor stranické organizace, jehož členové provádějí podle předem dojednaného plánu politické vzdělávání mladých. Organizace SSM má k dispozici klubovnu, která je vybavena potřebným zařízením. Předsedou organizace SSM je s. Václav Janoušek. S organizací SSM úzce souvisí i činnost pionýrské organizace v místě. Ta sdružuje žáky, kteří chodí do zdejší školy a do školy v Dolní Bělé v jeden pionýrský oddíl, který čítá 20 členů. Schůzky oddílu jsou konány pravidelně (vždy v sobotu od 9 – 11 hodin). Vedle stanovené činnosti skupinovou radou, která má sídlo v Dolní Bělé v ZDŠ, pečuje pionýrský oddíl o řadu lip při cestě z nové čtvrti za rybníkem do vsi. Funkci skupinové vedoucí vykonává učitelka ZDŠ v Dolní Bělé s. Miloslava Kubičková, oddílovými vedoucími jsou studentky PF v Plzni Blanka Karlovcová a Bohuslava Kliková.

V místě bydlí ještě členové dalších společenských organizací, které sdružují zájemce podle určitého poslání či zájmů. Tak např. myslivci jsou organizováni v mysliveckém sdružení se sídlem v Bučí a sdružuje zájemce o tuto činnost z Krašovic, Bučí a Mrtníku. Obdobně je tomu s odbočkou svazu včelařů, která má sídlo rovněž v Bučí a okruh zájemců ještě z širšího okolí než je tomu u myslivců.

Rybáři mají sídlo své odbočky Českého svazu rybářů ve Třemošné a okruh zájemců zahrnuje celou tuto oblast. Z uvedeného výčtu vyplývá, že od dětí po dospělé jsou v místě nebývalé možnosti společenského vyžití, přičemž je skutečností, že řada občanů pracuje v různých společenských organizacích, jsou však i takoví, kteří se této

činnosti vyhýbají. Cesta k nápravě je podmíněna postupným zkvalitňováním politicko výchovné činnosti stávajících organizací v místě, případně okolí.

V obci pracuje také skupina pomocné stráže veřejné bezpečnosti (PSVB), která v úzké spolupráci s obvodním oddělením VB v Kaznějově a komisí ochrany veřejného pořádku v místě vykonává velmi důležitou a prospěšnou činnost.

Školství v místě:

Jak už je uvedeno v předešlých zápisech této pamětní knihy, máme v místě dvě školy a sice školu mateřskou a dvoutrídni základní devítiletou školu.

Mateřská škola má jedno oddělení a vedle dětí ze zdejší obce docházejí sem ještě děti z Bučí. Pro účely mateřské školy byla po válce adaptována budova bývalé římsko-katolické fary, která po mnoha úpravách ještě v pozdějších letech celkově vyhovuje svému poslání. Do školy je zapsáno 32 dětí ve věku od 3 – 6 let. Podle stávajících školských předpisů jsou do MŠ přejímány děti zaměstnaných rodičů, kteří je-li v místě ještě další zájem o umístění – nemají nikoho, kdo by o tyto děti pečoval. O přijetí do MŠ rozhoduje školská komise NV.

Věcné náklady na provoz MŠ jsou součástí rozpočtu NV, ostatní výdaje hradí ONV.

Nyní, po zavedení nové školské soustavy od 1. 9. 1976, význam výchovného působení MŠ oproti minulosti podstatně vzrostl, přičemž je sledováno, aby děti 5leté (vlastní předškolní věk) chodily do tohoto typu školy.

Ředitelkou MŠ je s. Bohuslava Schafferová, druhou učitelkou s. Piorecká z Dolní Bělé. O úklid v MŠ se stará s. Božena Kliková. Pro děti MŠ se vyvaruje ve školní kuchyni ZDŠ. Základní škola je dvojtrídni s jedním oddělením družiny mládeže. Po provedené adaptaci a úpravě jejího okolí má zdejší škola důstojný stánek hodný svého celospolečenského poslání. V roce 1976 byly kolem školy provedeny poslední zemní úpravy za pomoci občanů. Rovněž okolí pomníku padlých a obětí 2. světové války, který je umístěn před školou, je věnována patřičná péče.

Škola – jak již bylo uvedeno – je dvoutrídni. V první třídě jsou žáci 1. a 3. postupového ročníku, ve druhé třídě žáci 2. a 4. postupového ročníku. Do páté třídy odjíždějí žáci ZDŠ v Dolní Bělé.

Ředitelkou školy je i nadále s. Dáša Šimanová z Lozy, která na pracoviště dojíždí, učitelkou s. Marie Janoškovcová z Krašovic. O úklid se stará s. Jarmila Brandtlíková, ústřední topení obsluhuje Josef Nový.

Školní družinu vede s. Venuše Kumpová z Mrtníku, která si dokončuje předepsanou aprobaci na pedagogické škole v Karlových Varech.

Ve školní kuchyni pracují kuchařky Jiřina Týrová a Marie Ježková, vedoucí školní jídelny za Blaženu Karlovcovou je Bohuslava Kaprová. Věcné náklady na provoz základní školy jsou hrazeny z rozpočtu národního výboru, osobní náklady hradí ONV.

Obě zdejší školy mají důstojné umístění, stojí v tichém a zdravotně nezávadném místě, pracovní podmínky jsou velmi dobré. To vše tvoří optimální předpoklady pro jejich zdárnou činnost při obou školách jsou ustavena rodičovská sdružení.

Po skončení docházky ve zdejší škole pokračují žáci ve studiu na ZDŠ v Dolní Bělé. Odtud – po skončení 9. případně 8. postupového ročníku – odcházejí žáci do pracovního nebo učňovského poměru nebo na studie. Mladí lidé, kteří z jakýchkoliv důvodů nemají střední nebo střední odborné vzdělání, mohou si je doplnit při zaměstnání buď denním nebo dálkovým studiem. Obdobně je tomu tak při studiu na školách vysokých všech směrů. I v naší malé obci jsou lidé, kteří si studiem rozšířili svoji kvalifikaci.

Kulturní a osvětová činnost v obci:

Za tuto činnost odpovídá školská a kulturní komise spolu s osvětovou besedou. Tak jako každoročně, tak i pro rok 1976 byl zpracován jednotný plán kulturně výchovné činnosti s rámovým obsahem náplně činnosti.

Za účelem vlastní práce a kontroly plnění náplně jednotného plánu k výchovné činnosti, bylo konáno v roce 1976 12 schůzí školské a kulturní komise spolu s osvětovou besedou. Za rok 1976 bylo v obci provedeno 10 přednášek, kterých se účastnilo 238 občanů. Oproti ro. 1975 účast na přednáškách poklesla o 117 osob.

Během roku 1976 bylo provedeno 12 zájezdů do Krajského oblastního divadla v Plzni, kterých se účastnilo 538 osob. V porovnání s rokem 1975 stoupl zájem o zájezdy o 131 osob. Účast na 2 maňáskových představení pro děti činila 164 osob.

Aktivní byl filmový kroužek. V roce 1976 bylo uskutečněno 51 filmových představení – účast 1986 osob. V roce 1975 byla průměrná účast na 1 představení 30 osob, v tomto roce 40 osob. Výběru filmů a jejich propagaci byla věnována stálá pozornost.

V roce 1976 bylo v místě pořádáno 5 tanečních zábav s účastí 420 občanů.

Oslavy v místě:

28. výročí Vítězného února, oslava MDŽ, 106. výročí narození V. I. Lenina, 31. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, 32. výročí Slovenského národního povstání.

Na těchto akcích se podílela zdejší základní i mateřská škola svým kulturním vystoupením. V obci dobře pracuje rozhlasový kroužek, který se hlásí každou sobotu se svým zpravodajstvím. Zveřejňuje všechna usnesení rady a pléna MNV a ostatní důležité události. Kromě toho připravil tento kroužek 15 dalších mimořádných relací věnovaných významným výročím.

Dobrou činnost vyvíjí i kroužek názorné agitace. Zajišťoval propagaci různých výročí. Velkou pozornost věnoval názorné agitaci k volbám do zastupitelských orgánů.

Rovněž lidová knihovna vykazuje dobrou činnost. Je umístěna v budově NV, občané si mohou vypůjčovat z 1 400 ks knih.

Během roku byly uspořádány dvě výstavy knih spojené s prodejem.

Historický nález v obci:

V dubnu 1976 při pracích na své zahradě v Krašovicích č. 41 objevil Vlastimil Hanzlíček, učitel autoškoly Svazarmu hliněnou nádobu, ve které byly uloženy stříbrné mince. Nález ohlásil v plzeňském muzeu, jehož pracovníci nález neprodleně vyzdvihli a identifikovali.

Podle jejich zprávy se jedná o nález přibližně 900 ks pražských a míšeňských stříbrných grošů a o další mince menších hodnot z doby vlády českého krále Václava IV., který vládl v době 1378 – 1419. Pokud zde byl ukryt pravděpodobně v době válek husitských.

Podle zprávy z plzeňského muzea budou mince po skončení restaurátorských prací uloženy v okresním vlastivědném muzeu v Mariánské Týnici u Kralovic.

Odkazují na článek hany Vykoukalové, který byl uveřejněn v 52. čísle časopisu Signál ročník 1976 a je přiložen k dokumentům této pamětní knihy.

Péče o obyvatelstvo:

Vedle jiného přísluší národnímu výboru péče o úroveň služeb v obci.

V místě je jedna prodejna Jednoty, která byla adaptována v minulých letech v akci Z. je umístěna na vhodném místě u silnice a plní funkci samoobsluhy. Vedle potravin je zde možno zakoupit i určitý užší sortiment průmyslového zboží. Chléb je do prodejny dovážěn z pekárny v Plasích a je velmi dobré jakosti. Mléko dováží mlékárna v Kralovicích. Spotřeba mléka v obci činí cca 130 litrů denně.

Porcované maso dováží automobil masného průmyslu jedenkrát týdně (pátek) uzeniny rovněž jedenkrát týdně – ve čtvrtek. Na řádný chod prodejny dohlíží výbor. Čas od času je svolávána schůze členů spotřebního družstva Jednota, kde mají spotřebitelé možnost uvést své přání, připomínky nebo stížnosti.

Ve zdejší samoobsluze pracují: vedoucí prodejny Božena Pokorná z Bučí, dvě prodavačky na polodenní pracovní úvazek a jedna učnice.

Vedle prodejny je v obci také pohostinství Jednoty. Je umístěno v budově č. 22 na návsi, kde již v daleké minulosti byl hostinec.

Objekt pohostinství tvoří výčepní místnost a sál. Pohostinství je otevřeno ve večerních – odpoledních hodinách. Vedoucím je O. Zelenka z Trnové. V místě je několik řemeslníků, kteří provádějí služby obyvatelstvu (klempíř, truhlář, zedníci, tesaři, instalatér).

Zdravotnickým obvodem patří obec pod zdravotní středisko v Dolní Bělé. Obvodním lékařek je dr. Jiří Štádlr. Naši starší spoluobčané vzpomínají v dobrém lékaře lidumila dr. Jakuba Lederera, který po dlouhá léta působil na dolnobělském obvodě.

Zdravotní středisko v Dolní Bělé vedle praktického lékaře má zubní oddělení, které vede Václav Koudela, rodák naší obce, dále gynekologickou a dětskou poradnu, kam přicházejí lékaři jednou týdně. Pracovní doba lékařů je stanovena tak, aby ordinace mohli navštěvovat pacienti i po své pracovní době. Za nemocnými, kteří jsou upoutáni na lůžko, lékař přijíždí. Po dobu noční a sváteční zřizuje okresní ústav národního zdraví pohotovostní lékařskou službu. Auto této pohotovostní služby jsou vybavena radiovými stanicemi a jsou neustále na příjmu polikliniky č. 1 v Plasích. Pro nemocné našeho okresu je zřízena v Plzni – Skřetově ulici – poliklinika č. 2, kam jsou nemocní odesíláni k odbornému vyšetření jsou odesíláni k odbornému vyšetření. Pro pracovníky v aktivním pracovním poměru jsou zřízena zdravotní střediska přímo v závodech. Při nutnosti nemocničního léčení jsou nemocní přijímáni v nemocnici v Kralovicích (tam je 35 lůžek a ústav slouží jako doléčovací ústav pro celý Západočeský kraj). Jinak jsou nemocní léčeni ve státní fakultní nemocnici v Plzni, Rokycanech nebo ve Stodě.

Pro přestárlé, hlavně pak pro osamocené občany jsou zřizovány domovy důchodců. Do roku 1975 neměl náš okres domov důchodců a staří lidé, kteří měli zájem o umístění v tomto zařízení byli umísťováni v domovech na ostatních okresech Západočeského kraje. V roce 1975 byl otevřen v Horní Bříze nový domov pro 130 obyvatel. Je to jeden z nejmodernějších domovů. Tam jsou také v tento čas umístěny tři občanky z naší obce. Podmínky bydlení, péče o obyvatele tohoto domova jsou velmi dobré, avšak jen zčásti mohou nahradit dobré rodinné prostředí. Ku cti funkcionářům zdejšího národního výboru je třeba uvést, že nezapomínají na tyto naše občanky, které jsou ve stáří v péči DD.

Před vánočními svátky, ku příležitosti MDŽ i při příležitostech jiných tyto občanky navštěvují, předávají jim drobné upomínkové předměty, dopisy apod. V poslední době bere na sebe tento zásluhný úkol místní odbočka ČSŽ.

Volby do zastupitelských orgánů všech stupňů:

Po skončení pětiletého funkčního období byly vypsaný na dny 22. a 23. 10 1976 volby do zastupitelských orgánů ČSSR.

Vedle XV. sjezdu KSČ to byla nejdůležitější politická událost roku 1976.

Podle pokynů ONV Plzeň – sever byly i u nás v zákonyh lhůtách ustaveny příslušné komise, které měly odpovědnost za přípravu a řádný průběh volebního aktu. Je třeba uvést, že tyto komise se zhostily svého úkolu velmi dobře.

Protože již před volbami byl v místě ustaven místní výbor NF, byly jeho prostřednictvím vyzvány všechny společenské organizace v místě, aby nahlásily své kandidáty do místního národního výboru. Návrh pro jednaly společenské organizace ve výborových a potom ve svých členských schůzích.

Tak ve stanovených lhůtách došlo ke konkrétnímu návrhu budoucího složení MNV. Podle pokynů ústřední volební komise pro volby do zastupitelských orgánů bylo třeba dodržet doporučený klíč ve složení jednotlivých zastupitelských sborů (zastoupení mladých lidí, počet žen, profesí a bezpartijních občanů).

Pro veřejnou předvolební schůzi občanů předložil MNVF návrh na složení 15 členného pléna MNV. Protože na této veřejné předvolební schůzi voličů nebyly proti navrženým kandidátům vzneseny z řad voličů připomínky, bylo těchto 15 občanů zaregistrováno jako kandidáti za poslance do MNV.

Této veřejné předvolební schůze se zúčastnila kandidátka do funkce poslance ONV pro obce Krašovice, Bučí a Mrtník s. Jaroslava Brunclíková z Mrtníka.

Kromě této záležitosti byl předložen voličům k posouzení i návrh volebního programu budoucího MNV v Krašovicích, přičemž bylo zdůrazněno, že navrhovaný volební program pro funkční období let 1976 – 1981 schválí na svém prvním plenárním zasedání nově zvolený MNV.

Návrz volebního programu ONV Plzeň – sever přednesla na této předvolební schůzi s. Jarmila Brunclíková rovněž s tím dodatkem, že volebí program ONV pro nadcházející funkční období schválí při svém prvním plenárním zasedání nový ONV.

Protože kandidáti za poslance pro volby do Západočeského krajského národního výboru, České národní rady, Sněmovny lidu, Federálního shromáždění a Sněmovny národů Federálního shromáždění pro rozlehlost svých volebních obvodů schůzi přítomní nebyli, byly přečteny jejich charakteristiky s tím, že s těmito navrhovanými kandidáty se mohou voliči seznámit při předvolebních schůzích ve stanovených obvodech.

Po tomto seznámení projeví přítomní voliči jednomyslný souhlas s navrhovanými kandidáty uvedených zastupitelských orgánů.

Předvolební schůze měla důstojný průběh, rovněž účast voličů byla velmi dobrá. Na této schůzi byli voliči upozorněni na možnost nahlédnutí do voličských seznamů, které byly ve stanovenou dobu vyloženy na NV.

Pátek – 22. 10. od 14. do 22. hodiny a soboty 23. října od 06 do 14. Byly dny voleb. Volby v Krašovicích byly konány tradičně ve škole. Budova i volební místnost byly řádně označeny, za zdárný průběh voleb odpovídala volební komise.

Při vstupu voličů do volební místnosti jim byly ydány hlasovací lístky v počtu 6 kusů s poučením, že hlasovací lístky je možno upravit za zástěnou, která byla k tomu účelu připravena.

Mladým voličům, kteří volili poprvé, předávali pionýři upomínkové předměty.

Volby proběhly důstojně, rušivé jevy nebyly zaznamenány.

Po skončení voleb bylo volební místnost uzavřena, bylo provedeno sčítání odevzdaných hlasů.

Komise konstatovala, že účast občanů naší obce při volbách byla 100%, všichni kandidáti byli zvoleni. Nově zvoleným poslancům bylo vydáno osvědčení o zvolení.

Nově zvolení poslanci:

a) do místního národního výboru v Krašovicích:

- 1) Václav Duchek – 38 let
- 2) Josef Henzlík – 33 let
- 3) Jiří Janouškovec – 35 let
- 4) Antonín Pašek – 36 let
- 5) František Pašek – 32 let
- 6) Miloslav Pašek – 29 let
- 7) Václav Pechman – 61 let
- 8) Ludmila Pencová – 32 let
- 9) Vlastimil Reich – 36 let
- 10) Jaroslav Šubrt – 37 let
- 11) Zdeněk Švamberk – 28 let
- 12) Anna Urbanová – 37 let
- 13) Jaroslav Tupý – 52 let
- 14) František Urban – 24 let
- 15) Marie Věbrová – 38 let

b) do Okresního národního výboru Plzeň – sever: Jaroslava Brunclíková – 30 let

c) do Západočeského krajského národního výboru v Plzni: Jana Kroftová – 38 let

d) do České národní rady: Václav Běžel – 50 let

e) do Sněmovny lidu Federálního shromáždění: Josef Koza – 30 let

f) do Sněmovny národů Federálního shromáždění: Josef Menald – 44 let

Dne 14. 12. 1976 bylo konáno první plenární zasedání MNV po listopadových volbách, aby schválilo volební program, zvolilo předsedu, tajemníka, radu a komise NV.

Novým předsedou MNV v Krašovicích byl zvolen s. Antonín Pašek, tajemníkem zůstává s. Václav Pechman.

Rada je sedmičlenná v tomto složení: Antonín Pašek, Václav Pechman, Jiří Janouškovec, Jaroslav Šubrt, Zdeněk Švamberk, Marie Věbrová.

Na této plenární schůzi MNV byl rovněž schválen volební program pro nadcházející volební období. Zde také bylo vysloveno poděkování odstoupujícímu předsedovi MNV s. Oldřichu Schafferovi a ostatním, kteří v těchto volbách již nekandidovali. Nově zvolený předseda NV slíbil plnit úkoly podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Na tomto plenárním shromáždění složili všichni poslanci předepsaný slib.

Před nově zvoleným národním výborem, jeho plénem, radou a komisemi jsou náročné úkoly, které u nás plní zvolení funkcionáři v době po svém normální zaměstnání. Ten, kdo v této oblasti někdy pracoval, ví, že to není práce snadná, že vyžaduje hodně času, obětavosti a často i sebezapření. Avšak je to činnost potřebná, nutná. Budou-li voliči podporovat zvolené poslance aktivní účastí na plenárních zasedáních MNV věnují-li část svého volného času při plnění přijatého volebního programu, budou—li naproti tomu poslanci NV respektovat oprávněné požadavky voličů, bude po skončení volebního období provedena pozitivní bilance, což je tou nejlepší odměnou v práci s lidmi. Nové složení MNV v Krašovicích má všechny předpoklady k tomu, aby volební program zdejší obce byl splněn.

Celkové hodnocení roku 1976:

Jako již bylo vpředu uvedeno, byly to dvě historické události v našem státě, které ovlivnili život našeho lidu vůbec a jimiž žila i naše obec.

Ve dnech 12. – 16. 4. 1976 byl konán v Praze SV. sjezd KSC, jehož závěry byly projednávány a staly se programem dalšího rozvoje celého našeho socialistického státu. Usnesením sjezdu se zabývala naše stranická organizace, jeho závěry jsou náplní stranického vzdělávání ve všech útvarech školení jak pro členy KSC, tak SSM, ROH i jinde.

Druhou důležitou vnitrostátní událostí byly listopadové volby do zastupitelských orgánů, které se staly vpravdě záležitostí všech občanů v našem státě. Jejich příprava, průběh a výsledek jsou dokladem jednoty našeho lidu a odhodlání jíti dál při budování rozvinuté socialistické společnosti.

S velkou pozorností sledovali občané naší obce i průběh XXV. sjezdu KSSS, který se konal v Moskvě v dnech 24. 2. – 5. 3. 1976.

S uspokojením bylo přijato jednání mezi L. I. Brežněvem a G. Fordem, kteří v květnu 1976 podepsali smlouvu o podzemních jaderných výbuších pro mírové účely mezi SSSR a USA.

V měsíci červenci byla s účastí s postiženými diskutována otázka o nejtěžším zemětřesení, které posihlo ČLR a vyžádalo si velké oběti na lidech a na majetku.

V listopadu se setkala s porozuměním návštěva s. Gustáva Husáka v Moskvě, který při této příležitosti předal generálnímu tajemníkovi SSSR L.I. Brežněvovi nejvyšší československé vyznamenání Řád Kl. Gotwalda a druhou Zlatou hvězdu hrdiny ČSSR.

V prosinci přijali naši lidé s pochopením propuštění z tříletého žaláře generálního tajemníka ÚVKS Chile Luise Corwalána fašistické junty.

Po stránce zemědělské výroby nesplnil rok 1976 očekávání v důsledku sucha, která nepříznivě ovlivnilo vegetaci obilovin a celkovou sklizeň.

Průmyslová výroba byla však v našem státě nejen splněna, ale v určitých druzích překročena, jak uvedl ve svém novoročním projevu I. tajemník UV KSC a prezident ČSSR s. Gustáv Husák.

Mnoho užitečné práce bylo vykonáno i v naší obci. Účast občanů při zvelebovacích akcích je stále dobrá i když jsou jedinci, kteří se práce vyhýbají.

Vyskytl se i případ ničení veřejného osvětlení v nové čtvrti za rybníkem, někteří mladí lidé nedbali dobré pověsti své obce při tanečních zábavách a při návratu z nich, kteréžto záležitosti byla nucena následně řešit komise ochrany veřejného pořádku MNV.

Tyto úkazy nelze přejít mlčením, natož je omlouvat. Velká většina občanů naší obce žije životem řádných pracujících lidí a v tomto duchu vede a vychovává své děti.

Pro rekreaci, zábavu a vhodné využití volného času mají naši občané nebývalé možnosti. Využívá se jich v plné míře jako mladými, tak ostatními občany.

Není jedinečný úkaz rekreace v našich význačných rekreačních či lázeňských střediscích či odpočinek a zájezdy do ciziny k moři či za jinými ušlechtilými zájmy jednotlivců či skupin.

Rok od roku stoupá účast dětí pionýrského věku v pionýrských táborech, které jsou budovány v nejkrásnějších místech naší vlasti. Prospěšná je i výměnná pionýrská rekreace v ostatních státech socialistického společenství, jak ji provádějí jednotlivé odborové skupiny.

Rovněž životní úroveň lidí rok od roku stoupá, za dobře vykonanou práci využívají lidé možnosti, které se jim nabízejí.

Od 1. 1. 1976 byly důchodcům zvýšeny jejich starobní důchody v rozpětí od 30 – 120 Kč.

Ve čtvrti za rybníkem přibily nové domy krásné na pohled, s dobrým vnitřním vybavením jako výsledek práce zpravidla lidí mladé generace

Pomoc, které se stavebníkům dostává od zaměstavatele či od okresního národního výboru ve formě návratných, nenávratných, stabilizačních či jiných půjček není zanedbatelná.

Dobře se jí, slušně se bydlí, lidé se hezky a vkusně oblékají.

Socialismus, mír a dostatek práce jsou faktory, které takovýto způsob života umožňují

Dodatek:

Dopsal jsem první knihu „Pamětní knihu“ mé rodné obce Krašovic

Při této příležitosti chci ocenit záslužnou práci všech tří mých předchůdců – kronikářů, kteří svými zápisy zachytili život v práci našich lidí. Zápisy pořízené v bezprostřední době po té, co události vznikly, mají tu přednost, že jsou pravdivé. Osobně věnuji zvýšenou pozornost i dokumentární části přílohy kroniky, která má, hlavně v některých materiálech dokumentární cenu.

V Krašovicích v lednu 1977.

Karel Karlovec